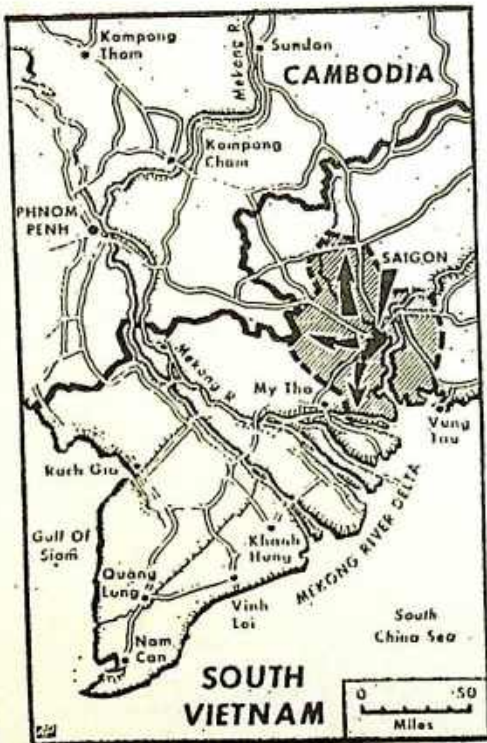

16-3'68

GECOMBINEERDE OPERATIE VS-Z.VIETNAM

Hevige strijd in omgeving van Saigon

bij zuiveringsactie

SAIGON, zaterdag (Reuter, AP). — Amerikaanse militairen, die samen met Zuidvietnamese eenheden sinds gisteren in het gebied rond Saigon bezig zijn aan de grootste tot nu toe gehouden operatie uit de Vietnamese oorlog, hebben gisteren hevige strijd geleverd met naar schatting 15.000 guerrillastrijders. Daarbij zijn zeker 81 guerrillastrijders gedood; aan Amerikaanse zijde zouden geen doden zijn gevallen.

Sinds de operatie begon...

Nu had de heer De Beer voor de bepaling van de huurprijs van een van zijn principe af te wijken. Kennis in het laatste geval reden om uitvoerbaarheid van een premietoe-woning. Voor hem was de moeilijke verhuizing naar een duurdere koop-koopwoning hier geen verschil met maakt verhuizing naar een grotere standaard, want principieel gezien tegen te stemmen weinig principieel de ene keer voor en de andere keer Wethouder Looen toonde zich door-dering opnieuw moet worden gestemd. (7) zodat in de volgende raadsverga- was dat de stemmen staakten (17- aar een dure koopwoning. Het gevolg ing van een goedkope huurwoning- cheppen premie te geven bij verhu- wam dat de mogelijkheid wilde an het amendement in stemming or, maar tegen toen het gedeelte De VVD-wethouder Looen stemde aar een kleinere koopwoning. zing van een grote huurwoning oetkoming mogelijk maakt bij ver- ment dat loekening van een tege- st dat gedeelte van De Beer's amen- n de raad verklaarde zich akkoord en kleinste mogelijke meerderheid t een woning. spremlereregelingen bij het kopen- luten we aannemen ongewild —, icht dat ze met hun argumenten, de heren Hartveld en Hessing de hitte van het debat ontging- verkoopbedrag zou worden geteld. ren premie door de verkoper bij ng (pvda) voorspelde dat een uit factoren een rol spelen. De heer

De huur- m

volgens een Amerikaanse opgave 374 guerrillastrijders zijn gedood. De actie is bedoeld om de vijf provincies rondom Saigon te zuiveren van tegenstanders. De Amerikanen hadden zich vanmorgen ingegraven bij de stad Ben Cat om voorbereid te zijn op een poging van de guerrillastrijders om uit te breken. De gezamenlijke Amerikaans-Zuidvietnamese operatie heet Qoeyet Thang (Wil om te winnen).

Het te Saigon verschijnende regeringsgezinde Zuidvietnamese blad Con Tsjoeng (Het Volk) heeft vandaag in een hoofdartikel een felle aanval gedaan op de Verenigde Staten. Volgens de krant gebruikt Amerika het Vietnamese slagveld om zijn wereldgezag te demonstreren en niet in de eerste plaats om het Zuidvietnamese volk te helpen.

Corruptie

„Welbekend is dat de VS de sterkste militaire macht ter wereld vormen en toch sleept deze oorlog zich al verscheidene jaren voort. Het Amerikaanse hulpprogramma heeft alleen bijgedragen tot vergroting van de corruptie in het bestuur. Er zijn meer Vietnamezen die ontevreden zijn over de Amerikanen dan die hun aanwezigheid hier steunen.“ aldus het blad. Volgens Con Tsjoeng ontbreekt het de Amerikanen aan een consequente politiek. De krant meent dat het sinds het TET-offensief duidelijk is dat de oorlog niet langer uitsluitend het slagveld kan worden gewonnen.

Het Noordvietnamese persbureau heeft bekendgemaakt dat tijdens het beleg van de Amerikaanse basis Khe Sanh tussen 21 januari en 13 maart meer dan 2.580 Amerikanen en 1.540 „marionetten“ zijn gedood of gewond. Het bureau van de Zuidvietnamese vice-president Ky heeft gisteren ontkend dat er in Zuid-Vietnam plannen zouden bestaan voor oprichting van een vrijwilligersleger, dat Noord-Vietnam zou moeten binnenvallen.

De tegen de regering in Saigon gekante Zuidvietnamese monnik Tri Quang is na enkele dagen op vrije voeten te zijn geweest, opnieuw gearresteerd.

- KDS (thuis tegen JSV), Teunissen, C. Macco, Paulissen, De Bruin, Vink.
- Rooij, Tas, A. Paulus, Spierings, Paan- Zwal, Vooruit (thuis tegen Fortitudo), De Jansen, De Langen en Van Kuyk.
- Van Dijk, C. Jansen en De Coo; Van Gaal en Van Eijk; Van Bommel, W. PVC (uit tegen APWC), Buys, Willeman, Kastrop.
- Visser, Pronk, Oof, Van der Linden, C. ter, Van Leeuwen; Van der Dussen, DOS'01 (uit tegen Baarn), K. Kastrop; Temming, Rietveld, Ten Over.
- Kass, Van Meggen; Aalbertsen, Flantua, Holland (uit tegen Ultrajectum), Drost, Mackaay, Slager, Geijssen, Nagtegaal.
- Blif, Van Uum; Van de Brink, Kop; Ultrajectum (thuis tegen Holland), Blijenbergh; Van Luin, Lopik, Van der Steenman, A. Kraan, Van Hetsdingen.
- Voorboom, Pollet; Van de Peppel, Geertudo (uit tegen DWV), Van Es; El- bersen, Kraan, Th. Kraan, Baartmans; Klein, Erledtichs.
- Rijk, Herbert; Jacobs, Van Rooyen, De VAV (thuis tegen AVOG), Lazet; Kraat- ger, van Veen, Duero en Gesink.
- Brink; Luiters, Bosboom, Ceton en De Hercules (thuis tegen Zeeburgia) Van de Brunn, Daalderop, De Groot.
- Arnhem; Winkel, Leber, Spall, De Achterberg, Smit, Slappershoef, Van KNIS (thuis tegen ETO), Van der Scheur; Heyden en v. Meeteren.
- Schrammacker, Bulten en Alet; Nijssen BVC (thuis tegen JOS), Keyzer; Jansen (Van onze sportredactie)

VOETBAL

Opstellingen

voor morgen

De oorlog in Vietnam

TERWIJL HET DE VEILIGHEID in eigen land niet eens kan garanderen, bereidt het bewind in Saigon zich voor op een invasie in Noord-Vietnam. Een hooggeplaatste functionaris van het bureau van vice-president Cao Ky is bezig met de vorming van een vrijwilligersleger „voor een mars naar het Noorden”. De wervingsactie wordt geleid door een aantal gepensioneerde officieren. Vice-president Ky heeft onlangs verklaard dat hij bereid is elke Zuidvietnamese invasie in het Noorden te leiden. „Bij zo'n offensief zal ik zelf in de frontlinie staan”

In Fort Collins reed een 45-jarige Amerikaan, vader van een zoon die als dienstplichtige in Vietnam vecht, onlangs met volle vaart in op een groep betogers tegen de Amerikaanse politiek in Vietnam. Niemand werd gewond. Na zijn aanhouding verklaarde hij: „Ik heb geen moment spijt van mijn daad. Het enig jammere is dat ik niet een paar van die schooiers te grazen heb kunnen nemen”.

De Vietcong heeft sinds 1961 in Zuid-Vietnam voor miljoenen schade aangericht en duizenden mensen vermoord of levenslang invalide gemaakt. Hier volgen de cijfers van 1962—1967:

Doden: 12.656
Gewonden: 30.995
Ontvoerden: 40.389

Voorts vernielde de Vietcong in die periode:

65.617 kilometer spoorlijn
101 kilometer snelweg
1.953 bruggen
1.673 wagons
263 locomotieven

Enige uitspraken:

— „Dean Rusk herhaalt als een gebarsten grammofoonplaat alle cliché's, die hij over Vietnam kan bedenken” (New York Times).

„Wij haten allen de oorlog, maar wij zijn een verenigd volk en hebben de lessen van de geschiedenis geleerd” (Johnson).

— „Ik mag wellicht niet de wijsheid van Lincoln, het verstand van Jefferson of het uiterlijk van Kennedy hebben, in vergelijking met Lyndon Johnson straal ik als de zon” (Hoofdpersoon uit anti-Vietnamstuk van Gore Vidal).

— „Na drie jaar van geleidelijke uitbreiding van de oorlog is Johnsons strategie voor Vietnam thans in het slop geraakt” (Newsweek).

moed en zelfopoffering: Een Zuidvietnamese elite-eenheid kwam tijdens een patrouilletocht onder zwaar vijandelijk vuur te liggen. Een luitenant raakte hierbij gewond en bleef liggen. De overige leden van de gevechtseenheid bemerkten dit pas toen ze reeds enkele honderden meters verder waren getrokken. Onmiddellijk keerden enkele soldaten om en kropen onder moordend Vietcongvuur in de richting van de luitenant. Deze wuifde hen echter terug, maar de soldaten negeerden zijn gebaren en kropen verder. De luitenant trok hierop zijn pistool en schoot zichzelf dood om te voorkomen dat zijn manschappen hun leven nog verder op het spel zetten om hem te redden.

■

Steeds meer Amerikanen raken ervan overtuigd, dat de politiek, die hun regering inzake Vietnam voert, een onjuiste is. Dit blijkt uit een recent opinie-onderzoek van het bekende Gallup-instituut. Op de vraag „Vindt u dat de Verenigde Staten een fout hebben gemaakt met het zenden van troepen naar Vietnam”, antwoorde 49 procent bevestigend, 41 procent zei neen en 10 procent had geen mening. Ter vergelijking: In februari van het vorig jaar waren de percentages respectievelijk 32, 52 en 16 procent.

■

De moeder van de Westduitse arts dr. Alois Alteköster, die in Hué werkte en daar eind januari door de Vietcong werd gevangengenomen, heeft in een open brief aan het Internationale Rode Kruis de hulp van deze organisatie ingeroepen om de vrijlating van haar zoon te bewerkstelligen. Dr. Alteköster was sinds oktober 1966 als internist verbonden aan de medische faculteit van de universiteit van Hué.

■

Een van de felste critici van het Vietnam-beleid van president Johnson is senator J. William Fulbright uit Arkansas, die voorzitter is van de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen. Fulbright heeft zich hierdoor de reputatie verworven een zeer progressief man te zijn. Dat verhindert hem echter niet tegen alle wetten op de burgerrechten te stemmen, die in de Senaat worden gebracht, o.a. in 1964 tegen de mammoetwet van de presidenten Kennedy en Johnson, die een doorbraak betekende in de positie van de negers. Nog deze week was hij een van de 21 senatoren, die stemden tegen de zogenaamde „open housing”-wet, die negers het recht garandeert te wonen waar zij willen. Waarom doet Fulbright dat? Hij moet wel, zegt hij, anders laten de kiezers hem vallen als een baksteen. Niet bepaald een bewijs van politieke moed voor de man die zo graag zegt dat Amerika zich uit Vietnam moet terugtrekken omdat er nog zo veel onopgeloste problemen in het binnenland zijn.

■

In de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon mag gedurende een jaar niet aan grote en luxe gebouwen worden gewerkt om zoveel mogelijk vluchtelingen onder te brengen.

RONDOM DE LEEGTE IN ZUID-VIETNAM

16 maart '68 NL

DONDERDAG 7 maart heeft de Zuidvietnamese senaat met 40 tegen 3 stemmen het verzoek van president Thieu om blanco volmachten voor het herstel van de ontredde economie van de hand gewezen. Een week tevoren al had hij in de kamer van afgevaardigden een niet minder duidelijke afwijzing (met 85 tegen 10 stemmen) te incasseren gekregen. Alleen maar terloops een bewijs van een gebrekkig vertrouwen in de regering van Saigon?

Begin februari had diezelfde regering duidelijk laten blijken, hoezeer zij zich bedreigd voelde, al trachtte zij naar bekend recept deze gevoelens op anderen te projecteren. Onder voorwendsel, dat het nieuwjaarsoffensief van de Vietcong een ernstig gevaar voor hen zou kunnen betekenen, werden verschillende vooraanstaande persoonlijkheden (onder andere de boeddhistenleider Thich Tri Quang en oud-minister Ho Thong Minh) voor hun bestwil door de regering achter slot en grendel in veiligheid gebracht. In feite hebben Thieu en de zijnen hierna het verzet vleugellam willen maken, dat al heel lang werd gedragen door een meerderheid onder de boeddhisten maar sinds kort ook door een deel van de westers georiënteerde stedelijke burgerij. Door haar optreden drijft de regering in Saigon deze — overigens wel sterk van elkaar verschillende — mensen tegen zich te hoop en helpt hen over de drempel heen naar een andere gezindheid ten opzichte van de Vietcong. Zelf raakt zij daardoor haar reële of potentiële aanhang kwijt en komt daardoor in het lichtledige te hangen. Of moeten we zeggen: ontpopt zich daardoor als minder dan een marionetten-bedrijf, als een leegte namelijk?

volkscomités

Een belangrijke ontwikkeling is misschien door de kruitdamp van het nieuwjaarsoffensief van de Vietcong aan de blik onttrokken gebleven. Pertinente berichten gewagen van de oprichting van „revolutionaire volkscomités” in de Zuidvietnamese provincie Thua Thien (waarvan de fel omstreden stad Høe de hoofdstad is). De berichten zijn afkomstig uit de Noordvietnamese pers, die er grote aandacht aan besteedt.

De indruk wordt gewekt, dat Hanoi op kousevoeten bezig is in verschillende Zuidvietnamese regionen regionale besturen te vormen, die het gegeven gezagsvacuüm — het bewind van Saigon betekent daar niets meer — moeten opvullen. Deze

tegenwoordigers van verschillende organisaties, ook boeddhisten, en van de Vietcong. Het is een soort regionale samenwerking op proef, die door opgedane ervaringen moet worden bijgestuurd en geleidelijk moet uitgroeien tot nationale samenwerking, zelfs tot drager van de thans ontbrekende „staatsmacht”. Vorig jaar al heeft de Vietcong allen die vijandig staan tegenover de USA en de regering in Saigon, opgeroepen zich tot een nationale unie aan te sluiten. Thans wordt op kleine schaal dit experiment beproefd.

Intussen distantiëren zich ook de Amerikanen hoe langer hoe meer van het regime in Saigon, zoals ze zich enkele jaren geleden van Diem hebben afgekeerd. Zij zien duidelijk de zwakte van het heersende bewind, dat steeds minder respons vindt bij de bevolking en niet tegen de weergaloze corruptie in het land is opgewassen. Tweëntwintig Amerikaanse adviseurs, die vier jaar lang in Zuid-Vietnam in dienst van economische hulpverlening hebben gewerkt, hebben onlangs hun bevind van zaken in een rapport vastgelegd:

„Corruptie is in Vietnam een onderdeel van het leven van alledag. Zij is op alle graden van bestuur en in alle lagen van de samenleving te vinden. Zij vormt een bedreiging voor de vitaliteit van het volk, vreet de regering aan tot op het bot en rekt de oorlog nodeloos.” Volgens deze adviseurs is het een vraag, „of er enig uitzicht bestaat, dat officiële kringen in Vietnam aan een klein beetje eerlijkheid en onomkoopbaarheid toekomen.”

Heeft de corruptie, die zij destijds in het China van Tjiang kai-Tsjek aantroffen, de Amerikanen dan geen steek geleerd?

Tekenend voor de omslag van de stemming is voorts, dat maandag 4 maart 18 Democratische congresleden zich in Washington hebben uitgesproken voor een oplossing van het conflict door vrije verkiezingen met inschakeling van de Vietcong, en dat senator Robert Kennedy zaterdag 9 maart de wens te kennen gaf, dat aan het zenden van meer troepen niet alleen overleg met senaat en congres zou voorafgaan, maar ook invoering van dienstplicht voor 18- en 19-jarigen in Zuid-Vietnam zelf.

oogkleppen

Maar Vietnam is allang niet meer alleen een afschuwelijk lokaal conflict met de dreiging van escalatie

om gelijke burgerrechten door de negerbevolking en met het verzet van studenten en anderen tegen het „militair-industriële complex”, een crisis-factor in het Amerikaanse „Selbstverständnis”. Het komt een bekerling nabij, wanneer bekende en minder bekende Amerikanen voor en na openlijk getuigen, dat zij zich niet langer met de regeringspolitiek ten opzichte van Vietnam kunnen verenigen. De harde feiten hebben hen tot het inzicht gebracht, dat een voortzetting van de hele aanpak van zaken alleen maar kan leiden tot een grote tragedie voor beide partijen. Maar aan dit inzicht is een hele worsteling voorafgegaan. Niet alleen omdat uiteraard iedere non-conformistische beslissing eisen stelt.

Ook niet alleen, omdat het erkennen van een mislukking moeite kost. Bovenal gaat het er om, dat men zich een vertrouwde „rol” uit handen geslagen ziet en dan in feite met lege handen staat. Kortgeleden hebben 49 leden van de „International Voluntary Service” zich in een brief tot president Johnson gericht, waarin het heet:

„Wij vinden het hoe langer hoe moeilijker rustig door te gaan met wat onze voornaamste doelstelling is: het volk van Vietnam bijstand te verlenen. Bij de begeleiding van één gezin of individu naar een betere levensstandaard of een betere ontwikkeling is het voor ons evident geworden, dat onze kleine successen ons alleen maar oogkleppen opzetten, waardoor we niet meer in staat zijn te zien, hoe gering of negatief het resultaat is, vergeleken bij de huidige realiteit in Vietnam. Vandaar dan ook, dat wij door in Vietnam te blijven en onze mond te houden de allereerste nood van het Vietnamese volk zouden veronachtzamen.”

waarom

Men is aan hulpverlening begonnen met de beste bedoelingen niet alleen, maar ook als spelende de rol van de „good guy”, de gulle Amerikaan, die met open armen wordt ontvangen. Het werd in feite hoe langer hoe killerd rond de man van het gulle gebaar, die deze bedenkelijke daling van temperatuur wist te verdragen, tot hij tot het bevrijdende inzicht kwam, dat deze traditionele rol niet langer kan worden gespeeld. In Vietnam niet meer. En daardoor ook niet meer in andere ontwikkelingslanden. Welke rol dan wel?

Walter Lippmann schreef in 1932,

toen de economische depressie haar dieptepunt had bereikt, dat we van een gedemoraliseerd volk kunnen spreken, wanneer de afzonderlijke mens het gevoel heeft gekregen, dat hij alleen is komen te staan. Niemand en niets kan hij meer vertrouwen. Zichzelf ook niet. Bij zichzelf ziet hij alleen nog verwarring, bij anderen samenzweringen. Dat is paniek. Dat is desintegratie. En dat gebeurt, aldus Lippmann, wanneer mensen bij onvoorziene ingrijpende gebeurtenissen in hun leven zich niet gedragen voelen door heldere zekerheden, die boven hun directe en persoonlijke aspiraties uitgaan. James Reston laat het zich in een artikel in de Herald Tribune (The American Paradox, 7 maart) voor gezegd houden ten aanzien van de huidige situatie. Er zijn heel wat eerlijke discussies aan de gang, vindt Reston, en het is alsof het volk uitziet naar iemand, die met een nieuwe „filosofie” voor de dag komt, omdat het noch bij Johnson noch bij diens politieke tegenstanders vindt wat het nodig heeft:

„Washington is nu het symbool van de hulpeloosheid van vandaag”.

Hij besluit:

„De eigenlijke crisis ligt niet in Vietnam zelf, ook niet in de steden (met de strijd om gelijke burgerrechten), maar in het besef, dat het politieke systeem, dat al deze dingen moet aanpakken, het heeft begeven”.

In de dagelijkse berichtgeving over de oorlog in Vietnam overheerst het militaire moment. Dit is een bewustzijnsvernaauwing, die onze keuze van „harde feiten” bedenkelijk inperkt. Alsof het alleen maar de vraag was, wie deze oorlog gaat winnen, en alsof die vraag alleen door het verdere verloop van de krijgshandelingen zal worden beslist. Er komen uit Vietnam en Amerika nog meer „harde feiten” over. Zij hebben betrekking op de eerdere vraag, waarom deze monsterlijke oorlog nu eigenlijk wordt gevoerd. Deze feiten werpen een fel licht op het fraseologische karakter van de gangbare Amerikaanse motivering van deze oorlog. Met hun anticommunisme zijn de Amerikanen zelf in een ideologie vervallen: zij hebben de mogelijkheid prijsgegeven de feiten reëel te interpreteren, omdat de interpretatie in anticommunistische zin dwingend vooropstaat. Waar zij zich deze tirannieke situatie bewust worden, raken ze in vertwijfeling. Te meer nog, als hun duidelijk wordt gedemonstreerd, hoezeer ze met hun ideologie in de huidige wereld aan geloofwaardigheid hebben verloren.

ANTON KREYKAMP

De weg uit het moeras

16 maart bij gelegenheid

Het verzet in Amerika tegen de oorlog in Vietnam komt voort uit verschillende motieven. Naast de pacifistische afkeer van het oorlogsgeweld en de linkse sympathie voor het bevrijdingsfront, fungeert ook het liberale bezwaar tegen de onredelijkheid van de Amerikaanse politiek als drijfveer. De liberale duiven kanten zich tegen een politiek waarvan zij de uitgangspunten twijfelachtig vinden, de doelstelling verkeerd en de middelen weersprekend. Terwijl de linkse oppositie tegen de regeringspolitiek de onverwilde terugtrekking van de Amerikaanse troepen eist (en zich niet het hoofd breekt over de vraag hoe dit moet geschieden), zoeken de liberalen naar een weg uit het moeras op een wijze die Amerika's prestige zo min mogelijk schade berokkent.

Tot de liberale opposanten tegen de Vietnam-politiek behoort ook John Kenneth Galbraith, econoom, auteur van een aantal bekende werken op het terrein van de economische politiek, ambassadeur in India onder president Kennedy. Galbraith is een geducht tegenstander van president Johnson en diens Vietnam-beleid geworden. Eind vorig jaar heeft hij een pamflet gepubliceerd *How to get out of Vietnam*, waarin hij de doelstellingen van de Amerikaanse Vietnam-politiek kritiseert en een manier aan geeft om de oorlog te beëindigen.

De oorspronkelijke conceptie waarop Amerika zijn inmenging in Vietnam baseerde was dat een centraal geleide communistische samenzwering in de wereld bestreden moest worden. Die theorie was fout, zegt Galbraith. Ook de regering in Washington heeft ingezien dat de communistische opstand in Zuid-Vietnam geen vanuit Moskou

Vietnamezen, een Geneefse conferentie, internationaal toezicht. Over de vraag wie het in Saigon voor het zeggen zal krijgen laat hij zich niet duidelijk uit. Bij een politiek bekwam man als Galbraith kan dat geen toeval zijn. Hij legt er zich kennelijk bij neer dat het bevrijdingsfront het bewind in Zuid-Vietnam zal overnemen, hij wil dat kennelijk niet ondubbelzinnig uitspreken en ziet als de beste manier voor een Amerikaanse aftocht met behoud van prestige, het creëren van een diffuse slotfase, met een drastische vermindering van de militaire activiteiten, veel diplomatieke manoeuvres, langdurig overleg, internationale conferenties, een coalitieregering als overgangsbewind. Het feit dat Vietnam dan na verloop van tijd uit het middelpunt van de internationale belangstelling verdwijnt, maakt de Amerikaanse terugtocht wat minder pijnlijk voor Washington. Dit is de maar half uitgesproken visie van Galbraith.

Wanneer de Amerikaanse regering verstandig is, volgt zij de door Galbraith aangegeven weg. Het is een perspectief dat voldoende rekening houdt met Amerikaanse belangen om voor een Amerikaanse regering aanvaardbaar te zijn. Het is een oplossing die het prestigeverlies beperkt, wat vooral van belang is in verband met een mogelijke weerslag in Amerika zelf. De Amerikaanse journalist Sulzberger heeft onlangs reeds gewaarschuwd voor een Amerikaanse OAS, die zou ontstaan na een Amerikaanse terugtocht uit Vietnam naar het voorbeeld van de Franse reactionaire beweging die de „capitulatie” in Algerije niet verkroppen kon. Dolkstootlegenden die een impuls leveren voor fascistische beweging-

centraal geleide beweging. Zelfs niet een door Peking of Hanoi gedirigeerde revolte. We hebben in Vietnam te maken, aldus Galbraith, met een lokale revolutie, een nationalistisch communisme. Het Chinees-Russisch conflict heeft duidelijk gemaakt dat er geen communistisch blok bestaat. Dat Amerika in Vietnam vecht tegen een sterk nationalistisch en patriotistisch communisme, betekent dat een Amerikaanse overwinning bij voorbaat uitgesloten is. Een van buitenaf geïnfiltreerde samen-zweetersorganisatie is nog wel op te rollen, aldus Galbraith, maar het nationalisme is niet te verbrijzelen.

Door dat toch te proberen, gaat Amerika tegen de loop der geschiedenis in. De regering heeft dan ook een hele serie tegenstrijdigheden moeten goedpraten. De militaire vooruitgang is nihil gebleken, de tegenstander bleek niet zo gemakkelijk naar de conferentietafel gebombarderd te worden, de pacificatieprogramma's op 't platteland zijn mislukt, de Vietcong heeft een grotere aanhang dan men had vermoed, de militaire junta in Saigon is nooit het democratische bewind geweest waarvoor Washington verklaarde te vechten.

Dit is een oorlog, zegt Galbraith, die we niet kunnen winnen, die we niet moeten willen winnen, en die we ook niet zullen winnen. Hoe kan Amerika uit dit moeras komen? De eerste stap naar een oplossing zou zijn dat Amerika zijn doelstellingen wijzigt, in overeenstemming met de ware aard van het conflict. Daaruit zal de herziening van de militaire operaties logisch voortvloeien. Herstel van het gezag van het Saigon-regime kan niet langer het oorlogsdoel zijn. Amerika moet aanvaarden dat de Vietcong grote delen van het platteland onder bestuur heeft. Amerika moet ervan afzien de macht van de Vietcong te breken, en alle bombardementen op die gebieden en de search and destroy missions stopzetten. Ten einde een stevige onderhandelingspositie in te nemen, moet Amerika, aldus Galbraith, zich beperken tot het vasthouden van de grote steden. Vervolgens moeten onderhandelingen aangeknoopt worden. De oorlog is dan inmiddels teruggebracht tot een veel kleinere schaal. Over de volgende stappen is Galbraith veel vager. Ook geeft hij niet precies aan wat dan wel het nieuwe oorlogsdoel van Amerika moet zijn. Hij noemt en passant de vorming van een autonome zone rond Saigon, een harmonisch samenleven van de twee (?) groepen

den. Galbraith is een Amerikaanse liberaal die vroeger nauw betrokken is geweest bij het Amerikaanse regeringsbeleid (ook bij het Vietnam-beleid) en ook nu blijkt geeft zich verantwoordelijk te voelen voor de Amerikaanse politiek. Wat ons betreft: wij delen die verantwoordelijkheid niet. Wij kunnen dan ook zonder omwegen onze solidariteit met het bevrijdingsfront en onze eis tot terugtrekking van de Amerikaanse troepen uitspreken en het belang van de Zuidvietnamese bevolking voorop stellen.

W. G. WOLTER

J. K. Galbraith, How to get out of Vietnam, a workable solution to the world problem of our time. A Signet Broadside, 1967. Prüs 1 2,-.

statie midden we ten en
n we dan intellectueel
proberen onze krant w
edigeren.
satie is onze opdracht
en. Achtergronden leve
maken geen nieuws om
geven weer wat er echt
undeed en objectief.

neel.
pad
n

16 read 68
by Robert E

Hoe democratisch is Amerika?

De oppositie in Amerika tegen de Vietnam-politiek neemt sterk toe. Bij de laatste opiniepeilingen van het Gallup-instituut bleken meer Amerikanen (49 pct.) dan tevoren ervan overtuigd te zijn dat de VS er verkeerd aan gedaan hebben troepen te sturen naar Vietnam. Zonder dat men aan dergelijke onderzoeken al te veel waarde toekent (de vraagstelling is nogal suggestief), kan men toch vaststellen dat het onbehagen in Amerika over Vietnam een stijgende lijn vertoont. Een duidelijke aanwijzing daarvoor is ook de uitslag van de voorverkiezing in New Hampshire, waar senator McCarthy die zich opwerpt als democratisch presidentskandidaat veertig procent van de democratische stemmen heeft verworven met zijn oppositie tegen de Vietnam-politiek.

De Vietnam-politiek is in Amerika vooral een regeringsaangelegenheid, waarop een democratische controle door het congres niet of nauwelijks mogelijk is. Minister Rusk is begin deze week uitgebreid gehoord door de senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen onder voorzitterschap van Fulbright. Daarbij heeft Rusk twee dingen verklaard. Op de vraag of Amerika inderdaad tweehonderdduizend man extra troepen naar Vietnam zou sturen, antwoordde Rusk dat daarover nog geen beslissing was genomen, maar dat de regering bezig is de hele kwestie-Vietnam „van A tot Z onder de loep te nemen". De eis van de senaatscommissie dat de regering het congres zou raadplegen alvorens tot verdere uitbreiding van de oorlog over te gaan, heeft Rusk afgewezen. Over deze allerbelangrijkste kwestie wordt dus geen overleg gevoerd met het congres. Naar verluidt heeft generaal Westmoreland om tweehonderdduizend man extra troepen gevraagd. President Johnson heeft officieel nog geen beslissing genomen en in regeringskringen heerst grote verdeeldheid over dit verzoek. De beslissing over extra troepen-zendingen is geen routinebeslissing en het beluif van de president zal dan ook van de allergrootste betekenis zijn. Dat blijkt wanneer we de militaire situatie in Vietnam nader bezien. Het recente offensief van het bevrijdingsfront heeft de Amerikanen beroofd van

ieder initiatief in de strijd. De Amerikaanse legerleiding verwacht een nieuw offensief van het front, maar verkeert in het onzekere waar de volgende aanvallen zullen plaatsvinden: op Khe Sanh, Hué of Saigon, of op de vele Amerikaanse forten en garnizoenen verspreid door het land. De guerrillastrategen van het front gaan volgens een goed-marxistische dialectische redeneertrant uit van de fundamentele tegenstrijdigheid in de Amerikaanse oorlogsmachinerie. Wanneer Amerikanen trachten zoveel mogelijk terrein onder controle te krijgen dan moeten zij hun troepen versnipperen over een groot oppervlak. Trekt de legerleiding daarentegen troepen samen, dan wordt een goed deel van het platteland prijs gegeven aan het front. Zolang Amerika vasthoudt aan zijn oorlogsdoel, vernietiging of verdrijving van de Vietcong, moet het zijn troepen verspreiden over een groot gebied. De strategie van troepenconcentratie daarentegen past bij een beperkter doelstelling, zoals terugtrekken op bepaalde delen van het land.

Westmoreland houdt vast aan het maximale oorlogsdoel, ondanks het feit dat de kwetsbaarheid van de Amerikanen de afgelopen maanden duidelijk gebleken is. Hij wil zijn troepen niet hergroeperen door onhoudbare posities zoals Khe Sanh op te geven. Hij wil het initiatief herwinnen, de guerrilla's opjagen, weer in de aanval gaan. Dat betekent dat hij zijn troepen weer sterker moet versnipperen. En daarom heeft hij acuut behoefte aan meer troepen. Het is duidelijk dat de Amerikanen aan deze militaire logica alleen kunnen ontkomen door afstand te doen van het politieke doel van een volledige overwinning. President Johnson neemt daarom niet louter en alleen een beslissing is het militaire vlak. Als hij toestemt in meer troepen dan heeft hij tevens de politieke beslissing genomen door te gaan met de strijd en onverkort vast te houden aan het officiële oorlogsdoel. Dat hij de zaak daarom nog eens „van A tot Z" grondig overdenkt is dan ook wel het minste wat hij kan doen. Zijn beslissing zal uitwijzen of het besef dat Amerika een moreel reeds onhoudbare oorlog nu ook militair heeft verloren, in Washington is doorgebroken. (wgv).

VIETNAM I

In Nederland, waar we weinig kunnen veranderen aan de situatie, spitst het Vietnam-debat zich toe op de uitspraak: Johnson oorlogsmisdadiger.

Parool drukte dinsdag een emotioneel politiek hoofdartikel af, waarin de betiteling werd afgewezen. De U.S.C. deed het de dag daarvoor koeler en zakelijker. Het blad publiceerde een lang artikel van de volkenrechtkundige mr Kalshoven, die ook tot de conclusie komt dat Johnson geen

oorlogsmisdadiger is, ook niet volgens Neurenberg en Tokio. Hij heeft zeker juridisch niet onsterke argumenten. Maar bepaald zwak komt ons zijn betoog voor inzake „schendingen van de wetten of gebruiken van de oorlog”. Hier plaatst trouwens ook de redactie van het blad enkele kanttekeningen. Het zogenaamde Vietnam-tribunaal heeft met name op dit punt zeer belastend materiaal aangedragen. Mr Kalshoven behandelt hetgeen de Amerikanen in dit opzicht presteren met hun bombardementen en hun gebruik van napalm, fragmentatiebommen et cetera wel erg en bagatelle. Gelukkig komt overigens zelfs Het Parool tot de conclusie dat een vervolging van hen die de term „oorlogsmisdadiger” op Johnson toepassen, achterwege moet worden gelaten. Laten we daar dan mee beginnen.

VIETNAM II

In Amerika zelf, waar de beslissingen moeten vallen, wordt de kritiek op de oorlog in Vietnam steeds sterker. Ze is nu ook doorgedrongen in de stembusstrijd. Dit is een belangrijke ontwikkeling. De vredes-senator Eugene McCarthy, die ongelukkigerwijs zijn achternaam gemeen heeft met wijlen een oud-collega van heel andere overtuiging, heeft in de eerste voorverkiezing een groter aantal stemmen behaald dan verwacht was. En senator Fulbright die eveneens scherp gekant is tegen de koers van de regering-Johnson heeft minister Rusk voor zijn

16 maart 68 N-2.

commissie de uitspraak ontlokt, dat de Amerikaanse regering de Vietnamese kwestie van a tot z onder de loep neemt. Dat kan niets betekenen, want dat hoort een regering voortdurend te doen, het kan ook betekenen, dat inderdaad alternatieven van een verdere uitbreiding van de strijd ernstig worden overwogen. Men kan dit laatste slechts ernstig verwachten, als de beweging van McCarthy zwelt. Daarom moeten allen die een wijziging van de koers in Amerika wensen, van harte hopen dat McCarthy de wind in de zeilen krijgt. Pas dan kan ook het toe te juichen initiatief van Denemarken en Nederland om het Vietnam-conflict tot een oplossing te brengen, enige kans maken.

Il monde by L. Rivet De daad...

● De speciale correspondent van Le Monde in Hanoi meldde. „Na de luchtaanval van maandagochtend op Hanoi zullen de Amerikanen niet langer kunnen zeggen — als ze dat ooit hebben gekund — dat hun luchtmacht uitsluitend mikt op militaire doelen. Dat bombardement, door een krachtige luchtafweer beantwoord, richtte zich immers tegen een rijstpeilerij en de wijk daaromheen. Dienaangaande is geen twijfel mogelijk bij wie de resultaten van die raid heeft gezien. De fabriek is verwoest... en vlakbij zijn tal van arbeiderswoningen vernietigd... Het was ook niet een van die raids tegen buitenwijken, het ging tegen de stad zelf.”

Il monde by L. Rivet ...en de dader

● Wat worden de dingen vaak op hun kop gezet. Telkens weer ziet men de vraag aan de orde gesteld of men een „bevriend staatshoofd” (opperbevelhebber der strijdkrachten) een oorlogsmisdadiger in de zin van enzovoort mag noemen. Niemand vraagt zich ooit af of men een oorlogsmisdadiger een bevriend staatshoofd kan noemen. Nou, het zou ons vriendje niet wezen.

Rusk contra

Fulbright

16-3-62 WR

OP ETN OPENBARE „hearing” waartegen hij zich lange tijd had verzet, heeft de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, de kwestie-Vietnam met een aantal senatoren besproken, die voor een deel zeer kritisch staan tegenover het officiële Amerikaanse beleid inzake Vietnam. Rusk heeft deze scherpe ondervraging glansrijk doorstaan, maar zij heeft geen waardevolle feiten of nieuwe aspecten aan het licht gebracht.

De voornaamste tegenstelling tussen Rusk en zijn critici spitste zich toe op het probleem of bij eventuele plannen van Washington om de troepensterkte in Vietnam drastisch te verhogen de toestemming van het Amerikaanse Congres nodig zou zijn. Rusk heeft zich dienaangaande niet

willen binden. Hij heeft slechts toegezegd alvorens deze beslissing eventueel te nemen de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen te zullen raadplegen. De commissie staat onder leiding van een van de belangrijkste critici van de Vietnam-politiek in Amerika, Senator Fulbright.

De Amerikaanse regering bewaart een diep stilzwijgen over de mogelijkheid van troepenvermeerdering. Naar verluidt zou de Amerikaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam, generaal Westmoreland, gevraagd hebben om een extra contingent van ruim 200.000 man. De strategische overwegingen, die aan het al of niet toestemmen in een dergelijke grote vermeerdering ten grondslag liggen, worden aanzienlijk bemoeilijkt door de Amerikaanse onzekerheid over de tactiek van de tegenstander. Nog steeds schijnen de Amerikaanse militairen hierover geen nauwkeurig beeld te hebben. Zo wordt bijvoorbeeld gegist over de vraag of de Noordvietnamezen en de Vietcong zich op een verovering van de basis Khe Sanh of op de steden Hué of Saigon zullen concentreren.

Geïnspireerd door de Zuidvietnamese vice-president, Nguyen Cao Ky, is deze week beweging gekomen in een al lang sluimerend plan om de Zuidvietnamese bevolking op grote schaal te mobiliseren voor een inval in Noord-Vietnam. De Amerikaanse regering heeft zich ogenblikkelijk van deze plannen gedistantieerd.

Hoogleraren vragen toelating studenten uit Noord-Vietnam

DEN HAAG, 16 maart — Tweeën-
derdvijftig hoogleraren van alle uni-
versiteiten en hogescholen in Neder-
land hebben een adres ondertekend
aan de minister van buitenlandse za-
ken, waarin gevraagd wordt om toela-
ting in Nederland van studenten uit
Noord-Vietnam.

Het initiatief tot het adres was
genomen door de gezamenlijke hoogle-
raren in de Slavistiek en Ruslandkun-
de, nadat bekend was geworden, dat
twee door de Studentenvakbeweging
uitgenodigde studenten uit Noord-Viet-
nam de toegang tot ons land was
geweigerd.

De hoogleraren schrijven dat deze
afwijzing indruist tegen de Nederland-
se tradities van vrijheid en onafhanke-
lijkheid.

Aanval Khe Sanh

was snel voorbij

66 790

V.S. verloren al 20.000 doden

SAIGON, 19 maart (AFP, Reuter) — Voor de tweede maal binnen 48 uur hebben Noordvietnamese troepen gisteren de defensielinies rond de Amerikaanse basis Khe Sanh „afgetast”. Pogingen om door te breken hadden geen succes. Na een heftige vuurwisseling trokken de ongeveer zeshonderd Noordvietnamezen, achtervolgd door Zuidvietnamese militairen zich terug. Zij waren de basis toen op ongeveer 45 meter genaderd. Aan hun aanval, die vermoedelijk was bedoeld om zwakke plekken in de verdediging van de basis te zoeken, was een zwaar bombardement met mortier- en artilleriegranaten voorafgegaan. Intussen werden de Noordvietnamese posities bestookt door Amerikaanse zware bommenwerpers.

WASHINGTON, AFP — Meer dan

eenderde van de leden van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden, 138 vertegenwoordigers die behoren tot beide partijen, hebben een resolutie ondertekend, waarin een onmiddellijke herziening van de Amerikaanse Vietnam-politiek wordt geëist. „De huidige politiek voert niet tot het beoogde doel. Als de verliezen zo doorgaan, zullen op 20 januari 1969, de datum waarop de volgende president zijn functie overneemt, 22.000 jonge Amerikanen zijn gesneuveld”, aldus de resolutie.

Het ministerie van defensie in Washington heeft bekendgemaakt, dat tot nu toe in Vietnam 2.007 vliegtuigen en 1.480 helikopters verloren zijn gegaan, dat is meer dan driemaal zoveel als tijdens de Koreaanse oorlog, toen de Verenigde Staten 1.001 toestellen verloren. (Het aantal gesneuvelde Amerikanen bedraagt ongeveer 20.000).

HANOI (AFP) — Het Noordvietnamese communistische partijorgaan Nahn Dan schreef gisteren dat senator Robert Kennedy in recente verklaringen te kennen heeft gegeven, dat hij de Vietnamese kwestie door onderhandelingen wil oplossen. Evenals Johnson is hij echter gekant tegen terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Vietnam. „Uit de Amerikaanse openbare mening valt op te maken, dat Robert Kennedy een tamelijk groot aantal stromingen om zich heen weet te verzamelen en een geduchte tegenstander is voor Johnson”, aldus he

Demonstraties in Londen, Den Haag en Amsterdam

18-3-68 WRC

In vele Europese steden, met name in Londen, Parijs, Den Haag en Amsterdam zijn demonstraties over de Amerikaanse Vietnampolitiek gehouden. Die te Londen was de grootste tot dusver met tegen de tienduizend deelnemers. Bij het gebouw van de Amerikaanse ambassade is de betoging uit de hand gelopen: de grote massa van de demonstranten probeerde het gebouw te bestormen, doch werd na een flink gevecht door de politie uit elkaar geslagen.

Bij de demonstratie die het comité Vrij Nederland zaterdag in Den Haag heeft gehouden ter ondersteuning van het Amerikaanse beleid in Vietnam, is opgetreden tegen tegendemonstranten die de politie achteraf karakteriseerde als een „ongeregelde groep”; verscheidenen daarvan werden gearresteerd. Te Amsterdam hebben, eveneens zaterdag, een zeventhonderd personen een anti-Amerikaanse demonstratie gehouden. Leuzen werden meegevoerd met de woorden Johnson oorlogsmisdadiger. Vijf dragers van opschriften werden aangehouden.

Bestorming van ambassade

Van onze correspondent

LONDEN, 18 maart. — Bij een gistermiddag voor de Amerikaanse ambassade op Grosvenor Square gehouden demonstratie tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam en tegen Englands steun aan Amerika's politiek wist de duizend man sterke politie met enige moeite en na enkele fikse en venijnige gevechten (waarin de demonstranten stenen, stokken en kluiten aarde uit het plantsoen als wapens hebben gebruikt) ten slotte ieder doordringen tot de ambassade zelf doeltreffend te verhinderen.

Er werden meer dan tweehonderd arrestaties verricht; aan 68 mensen moest eerste hulp worden verleend en een vijftig (van wie de helft politiemannen) werden tijdelijk in het ziekenhuis opgenomen.

Het was de grootste „anti-Vietnam“-demonstratie die Londen tot dusver aanschouwd heeft. Het aantal deelnemers (onder wie ook buitenlandse contingenten) bedroeg naar schatting tussen de acht- en tienduizend.

De demonstratie was betrekkelijk rustig begonnen met een massabijeenkomst op Trafalgar Square; bij de aankomst op Grosvenor Square zijn de actrice Vanessa Redgrave en drie andere demonstranten zelfs tot de ambassade toegelaten om een protestbrief te overhandigen.

Het actieve deel der demonstranten zocht echter een conflict met de politie

door te trachten en masse tot het ambassadegebouw door te dringen. De verantwoordelijke politiecommissaris verklaarde later dat de organisatoren de controle over hun aanhangers verloren hadden, waardoor de afgesproken regelingen niet konden worden uitgevoerd.

Zie verder pag. 2

Troepenversterkingen uit V.S. naar Vietnam

18-3-68 NRC

Vermoedelijk 30 à 50.000 man

President Johnson zou ermee ingestemd hebben dat de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam met 30.000 tot 50.000 man worden versterkt. Volgens een niet officieel bevestigd bericht in de New York Times heeft de Amerikaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam, generaal Westmoreland, gevraagd om een aanvulling van ruim 200.000 man.

Van gezaghebbende zijde in Washington werd zondag meegedeeld, dat de eerste versterkingen boven het huidige voorgenomen maximum aantal van 525.000 man „matig” van omvang zullen zijn. Op het ogenblik bevinden zich 510.000 Amerikaanse militairen in Vietnam en het genoemde maximum zou spoedig worden bereikt. Hoewel ambtenaren van het Witte Huis en het ministerie van defensie niet wilden zeggen, wat er onder „matig” moet worden verstaan, zou de president volgens persberichten aan 30.000 tot 50.000 man denken.

Het bericht dat het staatshoofd had ingestemd met een versterking van de strijdkrachten in Vietnam, kwam nadat hij zaterdag had verzekerd, dat Amerika de strijd in Vietnam, hoe dan ook, gaat winnen. Militaire waarnemers achten het niet uitgesloten dat er een aantal reservisten zal moeten worden opgeroepen, een maatregel die de president niet graag zou nemen in een verkiezingsjaar.

Johnson heeft zaterdag in een toespraak tot zakenlieden, in Washington bijeen, verklaard dat de Amerikaanse regering de strijdende militairen in Vietnam alles zal geven wat zij nodig hebben. De communisten hadden duidelijk gemaakt dat zij niet bereid zijn te onderhandelen of een regeling uit te werken.

Als zij de zaak willen uitvechten op het slagveld, aldus de Amerikaanse president, dan zullen wij de overwinning behalen. Mochten zij echter nog van mening veranderen wat wij vurig hopen, dan zijn de V.S. en hun bondgenoten bereid hen overal en op elk tijdstip in een geest van begrip en edelmoedigheid te ontmoeten.

Vice-president Nguyen Cao Ky van Zuid-Vietnam heeft om nog eens 200.000 à 300.000 man Zuidvietnamese troepen gevraagd en het Zuidvietnamese volk opgeroepen tot een grootscheepse krachtsinspanning om de „communisten” te verslaan.

Zuiveringsactie

Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen hebben in de eerste zes dagen van een grote zuiveringsoperatie in de omgeving van Saigon meer dan 600 guerrilla's gedood, aldus een Amerikaanse

woordvoerder. Zaterdag kwamen regeringstroepen op 30 km ten noordwesten van de hoofdstad in gevecht met een Vietcong-strijdmacht van bataljonssterkte.

Bij de gezamenlijke operatie Quyet Thang (wij om te winnen), in haar soort de grootste van de oorlog, zijn naar schatting 50.000 militairen betrokken. De Amerikanen zouden in de operatie 28 man hebben verloren; de totale Zuidvietnamese verliezen worden „licht” genoemd.

Noordvietnamese troepen hebben zaterdagavond ruim 440 granaten en raketten afgevuurd op de mariniersbases Gio Linh, Dong Ha, Com Lo en Con Thien bij de gedemilitariseerde zone. De basis Khe Sanh werd zaterdag met 130 projectielen, de dag daarvoor met 230 projectielen beschoten. De verliezen bij de beschietingen waren volgens het Amerikaanse hoofdkwartier „licht”.

Ook in de omgeving van Hué, Da Nang en Quang Ngai is melding gemaakt van gevechtsacties. Bij Hué liet een Amerikaanse bommenwerper zaterdag drie bommen van 500 pond op een Amerikaanse artilleriestelling vallen. Negen soldaten werden gedood en 29 gewond.

De geheime radio-omroep van de Vietcong heeft gemeld dat de regering van Noord-Vietnam een half miljoen ton rijst heeft gezonden voor de bevolking van Zuid-Vietnam en verder een miljoen meter textiel en honderd ton medicamenten. Deze zending zou aan vertegenwoordigers van de Vietcong ergens in Zuid-Vietnam zijn overgedragen. (Reuter-A.F.P.)

Amerikaanse consul in Stockholm mishandeld

Een groep Amerikaanse deserteurs in Stockholm en enige met hen sympathiserende Zweedse studenten hebben zondag de Amerikaanse consul Merle Arp mishandeld en hem Amerikaanse identiteitspapieren afhandig gemaakt.

Twee deserteurs hadden hem uitgenodigd voor een bezoek aan een flat, omdat zij zeiden naar Amerika terug te willen gaan. Toen hij daar de papieren voor uitschreef, stormden ongeveer tien mensen naar binnen die hem mishandelden en de identiteitspapieren meenamen. (Reuter).

Regering handhaaft weigering visum aan 2 Noordvietnamezen

74-3-66 NDC

De regering is niet bereid terug te komen op haar besluit twee in Praag wonende Noordvietnamese studenten die door de Studentenvakbeweging waren uitgenodigd een serie lezingen te houden in Nederland, géén visum te verstrekken. De minister-president, minister van buitenlandse zaken a.i., P. J. S. de Jong, heeft dit, mede namens de minister van justitie geantwoord op vragen van het Tweede-Kamerlid A. G. van der Spek (pac. soc.).

De weigering was gebaseerd op de algemene regel dat, met het oog op de buitenlandse betrekkingen, geen visa kunnen worden verstrekt indien er reden is aan te nemen dat de betrokken vreemdelingen zich in Nederland niet zouden onthouden van tegen de regering van andere landen gerichte activiteiten, aldus de minister.

Dat de studenten — houders van lientpassoorten — wel lezingen mochten houden in Canada en Frankrijk is irrelevant, aldus minister De Jong, elke visumaanvraag wordt op eigen merites beoordeeld.

JOHNSON :

V.S. moeten bezuinigen

7/8 790

MINNEAPOLIS, 19 maart — President Johnson heeft aangedrongen op een „programma van nationale soberheid” om de Amerikaanse economie te helpen versterken en de oorlog in Vietnam te winnen.

Hij voorspelde een hardere lijn in het programma ter besparing van deviezen door besnoeiing van bedrijfsinvesteringen in het buitenland en zei met het Congres overleg te plegen inzake uitstel van vele noodzakelijke onderdelen der overheidsuitgaven.

Resolutie in Amerikaanse Huis tegen Vietnam-beleid

19-7-68 WRC

Ondertekend door
138 leden

Meer dan een derde van de leden van het Huis van afgevaardigden, 138 van de 435 vertegenwoordigers, behorend tot beide partijen, hebben maandag een resolutie ondertekend waarin een onmiddellijke herziening van de Amerikaanse Vietnam-politiek wordt geëist.

De afgevaardigden oefenden kritiek op de lijn die de regering-Johnson volgt. „De huidige politiek voert niet tot het beoogde doel. Wanneer de verliezen zo doorgaan zullen tot 20 januari 1969, de datum waarop de volgende president zijn functie overneemt, 22.000 jonge Amerikanen zijn gesneuveld”, aldus de resolutie.

De ambassadeur van Denemarken in Peking, Oldenburg, is maandag naar Hanoi vertrokken voor een bezoek op uitnodiging van de Noordvietnamese regering, dat tot 26 maart zal duren. Toen de Deense minister van buitenlandse zaken enige tijd geleden dit bezoek aankondigde, zei hij dat Oldenburg speciale aandacht zal besteden aan mogelijkheden die zouden kunnen leiden tot beëindiging van de oorlog en die de partijen tot onderhandelingen zouden kunnen brengen.

Zuid-Korea is niet bereid zijn troepenmacht in Zuid-Vietnam uit te breiden, zo blijkt uit berichten die uit Seoel de Japanse hoofdstad hebben bereikt. De Zuidkoreaanse regering staat op het standpunt dat verdere uitbreiding van het troepencontingent in Vietnam — op het ogenblik bestaand uit 48.000 man — in verband met de nog steeds stijgende spanning aan de demarcatielijn tussen Noord- en Zuid-Korea onmogelijk is.

Sihanoek

Het staatshoofd van Cambodja, prins Norodom Sihanoek, heeft zich bereid verklaard als gastheer op te treden bij eventuele vredesbesprekingen tussen Amerikanen en de Vietcong. Ook Noord-Vietnam zou een afvaardiging naar Pnom Penh kunnen sturen, maar vertegenwoordigers van het huidige bewind in Saigon wilde de prins daar niet zien, omdat „Zuid-Vietnam de grenzen van Cambodja niet erkent en niet werkelijk vrede wenst”.

Prins Sihanoek zei dit in een vraaggesprek met de hoofdredacteur van het Amerikaanse weekblad Look. Volgens hem zou het bewind in Saigon allang verdwenen zijn als het niet door de Amerikanen werd gesteund. Hij sprak van een „onfatsoenlijk regime van ma-

nameze posities bestookt door Amerikaanse zware bommenwerpers. Van de gevechten bij Khe Sanh zijn geen verliescijfers bekend.

Demonstratie

Het Amerikaanse departement van buitenlandse zaken heeft maandag geen commentaar willen geven op de anti-Amerikaanse betoging van zondag in Londen. Toen men hem om commentaar vroeg, deelde een woordvoerder van het departement mee, dat er zaterdag in Den Haag een pro-Amerikaanse demonstratie was geweest. Hij zei dat de Amerikaanse kranten daar niets van hadden gemeld, ofschoon een persbureau het bericht had verspreid. (Reuter, A.F.P.)

hoe een grote mogendheid als de V.S. zich zo bij de neus laat nemen.

De prins gaf Amerika de raad onmiddellijk de Vietcong te erkennen. „De gehele wereld zal u toejuichen en Azië zal u erkentelijk zijn. U kunt het zich veroorloven u terug te trekken en toe te geven dat u zich had vergist,” zo zei hij.

Op de vraag wat hij zou doen als Noord-Vietnam zijn land zou binnenvallen, antwoordde de prins dat Cambodja zelf zou vechten. Het zou militair materieel van andere landen — misschien ook wel van Amerika — vragen, maar geen troepen. „Wij zouden u niet vragen voor ons te sterven, zoals de regering in Saigon dat doet”, aldus Sihanook.

Khe Sanh

Voor de tweede maal binnen 48 uur hebben Noordvietnamese troepen maandag de defensielinies rond de Amerikaanse basis Khe Sanh „afgetast”. Pogingen om door deze stellingen te breken hadden geen succes. Na een heftig vuurduel trokken de ongeveer 600 Noordvietnamezen, achtervolgd door Zuidvietnamese militairen die in de voorste linies lagen, zich terug. Zij waren de basis toen op ongeveer 45 meter genaderd.

Aan hun aanvallen, die vermoedelijk bedoeld waren om zwakke plekken in de verdediging van de basis te zoeken, ging zondag een zwaar bombardement met mortier- en artilleriegranaten vooraf. Intussen werden de Noordviet-

kosten
de compensatie biedt voor de gsteleggen
werknemers inhoudt en zelfs onvoldoende
betering van de inkomenspositie van de
aanvaardbaar, omdat het geen rechte ver-
gadering van zijn bond te Utrecht niet
de werkgevers maandag op de taalver-
T. J. M. Sens, noemde het aanbod van
in de agrarische bedrijfstakken, de heer
landse katholieke bond van werknemers
4 procent. De voorzitter van de Neder-
werkgevers willen niet verder gaan dan
tering van gemiddeld 5,5 procent. De
legd, komt in totaal neer op een verbe-
bij de werkgevers op tafel hebben ge-
bonden in de agrarische bedrijfstakken
Het pakket verlaagens dat de vak-

In landbouw 5,5 pct. gevraagd, 4 geboden

— De 28-jarige P. Huhhan, afkomstig uit een Haag, is bij een botsing tussen een bus en een persoonsauto te Paramaribo om et leven gekomen.
— De 68-jarige J. C. Bartels uit n: n e s c i (gemeente Vessem, N.B.) is zaterdag bij het oversteken van de rijksweg in zijn gemeente door een militaire auto aangereden. Hij is ter plaatse overleden.
— De 33-jarige N. Pape en de 43-jarige P. H. Turinhorst-Moed, beiden uit Leiden, in overleden aan de verwondingen die zij pndag hadden opgelopen toen de auto van

Ongelukken met dodelijke afloop

In de hel van Hué, de oude stad van de Keizers

De cholera nu in opmars

Van een bijzondere correspondent

De strijd om Hué schijnt, althans voor het ogenblik, naar zijn einde te lopen, maar het treurspel heeft zijn hoogtepunt wellicht nog niet bereikt, want de Vietcong en de Noordvietnamezen concentreren zich in de omliggende heuvels en bereiden zich op een nieuwe slag voor. Bovendien is de cholera in opmars tegen Hué.

De oude keizerstad ligt haar wonden, men kijkt om zich heen en kan dan zien wat er overgebleven is van de vroegere pracht. Op de weg van de luchtmachtbasis Phoe Tai naar de stad kwamen wij een lange kolonne vrachtauto's tegen vol met bleke Amerikaanse mariniers, die ons met doodmoede ogen aankeken zonder ons te zien. Zij werden afgelost, maar één van hen die zijn gevoel voor humor nog had bewaard, riep ons toe: „Benijd ons niet. We gaan weliswaar met verlof, maar naar Saigon." Inderdaad, leuk is het niet in Saigon, maar het is er beter dan in Hué.

Deze stad, die al in de strijd tegen de Fransen zwaar beschadigd werd, is nu een ruïne. Op het eerste gezicht krijgt men de indruk, dat ten minste de helft van het aantal gebouwen geheel vernield is en dat verder een derde zwaar beschadigd is. Men is verbaasd als men op een onbeschadigd huis stuit. Pas later merkt men dat er wijken zijn die minder ernstig geïsoleerd zijn.

Ook in de ruïnes gaat het leven verder: de riksja's rijden, autobussen onderhouden hun diensten, ongeacht de salvo's machinegeweer vuur, die hier en daar te horen zijn. In de buurt van het stadion worden de Amerikaanse doden bijeengebracht. Zij liggen daar in grote, groene, zeer hygiënische gummibalen; opdat er geen twijfel moge bestaan staat op ieder ervan het onherroepelijke woord Death. Zo worden de stoffelijke resten naar het vaderland gestuurd, terwijl de Zuidvietnamezen hun doden

ter plaats snel begraven, indien zij ze niet kunnen verbranden.

Mot de lijken van de burgers maakt men nog minder omslag: men overgiet ze met kalk en laat de stoffelijke resten verder over aan de steeds vetter wordende ratten, deze „gezondheidspolitie" die voor de verbreiding van de cholera zorgt. Maar men heeft nu geen tijd aan epidemieën te denken, die komen eerst morgen. Nu is de Vietcong er nog steeds en die schiet onverwacht uit alle hoeken en gaten.

De citadel

Het zelfmoordcommando in de citadel werd na een door beide partijen en met nauwelijks te overtreffen hardnekkigheid en wreedheid ten slotte zo gedeceimeerd, dat slechts enkele volkomen uitgemergelde, vrijwel naakte Vietcongstrijders overbleven, alsmede de resten van een geslacht paard en een geheel afgekloven gesamte van een hond. Beide dieren hadden de belegerden in staat gesteld het nog een week langer uit te houden.

Munitie zouden ze nog voor een half jaar hebben gehad, want de vesting was volgestopt met patroongordels voor zware machinegeweren. De Vietcong moet maandenlang onder de ogen van de bevolking en met hulp van corrupte Zuidvietnamese soldaten wapens en munitie naar de citadel hebben gebracht, die men als symbool van een verenigd Vietnam klaarblijkelijk had willen behouden.

De citadel met haar formidabele muren van ieder 280 meter lang en op sommige plaatsen zes tot acht meter dik is een produkt van Franse vestingbouwkunst uit de negentiende eeuw, dat ook met de modernste wapens niet snel en niet zonder grote offers kan worden ingenomen. Zij maakt een even kolossale als lelijke indruk en beheerst als een dreigend monument van een opschepperige machthebber de omtrek.

De zwaarste last van de strijd om de citadel hebben de Zuidvietnamezen gedragen, die daarmee hun haat tegen de Vietcong en tegen het communisme duidelijk tot uitdrukking konden brengen. Eerst tegen het einde besliste het optreden van de Amerikaanse mariniers, die als eersten de Amerikaanse vlag op één van de hoektorens van de reusachtige muur konden hissen.

De residentie

Men moet constateren dat de Amerikanen lange tijd hebben geprobeerd de binnen de vestingmuren gelegen „verboden stad", de voormalige kei-

zerlijke residentie, te sparen, waarbij zij aanzienlijke offers aan mensen hebben gebracht, want het was voor hen betrekkelijk eenvoudig geweest het geheel te vernietigen.

Zij gingen bij hun luchtbombardementen zo voorzichtig te werk, dat men nu verbaasd en geroerd staan blijft, wanneer men in deze troosteloze omgeving opeens het bijna onbeschadigde paleis met zijn sierlijke zuilen en honte bruggen aanschouwt. Ook de tronzaal van keizer Gia Long, die honderd en vijftig jaar geleden Vietnam na twee eeuwen burgeroorlog weer tot een eenheid smeedde, is behouden gebleven. Het ruikt er naar brand, dood en ellende, maar het grote symbool van de Vietnamsese eenheid, de troon van de keizer, staat er nog altijd, duister en geheimzinnig, bewaakt door geesten, de onzichtbare heerscharen van de monarch. (Zo fluisterden het Zuidvietnamsese soldaten met doodsbleke gezichten elkaar ten minste toe.) Zolang dit verheven erfstuk van de geschiedenis van dit land in het paleis van Hué behouden blijft, aldus wil het de overlevering, dan is het met het Vietnamsese volk nog niet zo slecht gesteld.

Van de aan de rand gelegen paviljoens heeft men een adembenemende blik op de Parfiumrivier, die langs de vestingmuren stroomt en die nu glanst als koper, op de stad met haar donkerbruine daken en haar ruïnes. De zijriviertjes van de Parfiumrivier kronkelen zich door een liefelijk landschap, waarachter de door napalm verbrande heuvels liggen, waar vandaan men de Vietcongstrijders heeft verdreven door het groene oerwoud te verbranden. Eens heette dit zacht glooiende landschap, dat een verzachtende uitwerking had op de moesson, het kamerscherm van de keizer. De sampans zijn van het water verdwenen; zij werden verstopt, vernietigd of overgegeven aan de Vietcong, die met deze snelle, lichte boten 's nachts via de z.g. „evacuatierroute" van de Amerikanen geluidloos de stad binnenkomen.

Daklozen

De citadel is gevallen, maar de stad zit nog vol sluipschutters, vluchtelingen en daklozen. In de onbeschadigde pagoden, in de Franse school, in de aula van de universiteit heeft men onderkomens ingericht voor hen die hun huis verloren. Zij liggen daar op de grond; iedere familie beschikt over vier vierkante meter. Het sanitair, niet op z'n massaal gebruik ingericht, is verstopt geraakt, het ruikt er overal naar urine en faecaliën, naar angst en naar oproer.

De mensen zijn, althans velen, zo apathisch dat men zich afvraagt of zij nog leven. Anderen daarentegen ontwikkelen een angstaanjagende activiteit. Ik trof een jong meisje, dat met een doofstomme jongen van dertien jaar en met negen kinderen onder de tien jaar was overgebleven zonder dat zij ook maar enig idee had waar zich hun ouders of andere verwanten bevonden. Waren zij dood, hielden zij zich verborgen, waren zij gevangen genomen, naar de vijand overgelopen? Wie had de tijd om zich daar druk over te maken?

In een ander vertrek vroeg ik naar de verliezen. De veertig mensen die ik sprak hadden twee doden verloren, twee mensen hadden ledematen verloren, een kind lag met een schot in de buik en worstelde met de dood, een ander kind kon met een zware hoofdwond nog niet gered worden. Drie verwanten van onderverzagden werden vermist. Een verschrikkelijke balans.

Wie, zo wilde ik weten, heeft die wonden veroorzaakt? De Vietcong, regeringstroepen of mariniers? Wie kan dat nu weten was het antwoord, de kogels dragen toch geen opschriften. Haat men de Vietcong wegens het bloedbad dat zij heeft aangericht? Men haalt de schouders op. Eén zegt: „Het zijn eenvoudig gekken." Haat men de regeringstroepen? Stille. De Amerikanen? Nog diepere stilte.

Deze stad ligt dicht bij de demarcatielijn. Men luistert hier naar radio Hanoi, niet uit politieke overwegingen, maar door nationaal gevoel. Deze mensen rekenen zichzelf meer tot het noorden te behoren dan tot het zuiden, ten minste, zo wordt er haastig aan toegevoegd, op grond van ras en cultuur, niet op grond van politiek. Saigon wordt nog altijd als een poel van verderf beschouwd; de culturele hoofdstad is Hué.

Slachting

De burgemeester, een eenvoudige man, redelijker dan de machtige mandarijnenfamilies die menen het niet alleen met de Vietcong, maar ook met een communistisch regime te kunnen klaren, schuimbekt van woede. De Vietcongstrijders hebben zijn plaatsvervanger en twee parlementsleden letterlijk afgeslacht en ontdaan van de ingewanden. Daarvan bestaan foto's. De burgemeester zou graag de driehonderd gevangen genomen Vietcongstrijders zonder vorm van proces in het openbaar terechtstellen, maar een generaal van de politie is naar Hué gekomen om dit te verbieden.

De onontwarbare mengeling van apathie, haat over en weer en ook van eenvoudige Aziatische menselijkheid die alles over zich heen laat gaan zonder daarbij haar goede kernt te verliezen, is niet te pellen. Bij een zilveringsactie van huis tot huis begeelde ik Amerikaanse mariniers. Wij betraden een ruïne en zagen in de tuin een man achter een bosje verdwijnen. De beide oude bewoners van het huis, man en vrouw, keke onangedaan toe hoe de mariniers een salvo afvuurden en daarna ver-

der trokken. Toen kreeg ik een neusbloeding. De oude vrouw bracht mij water en een schone doek. Terwijl ik mijn neus schoonmaakte werd er aan de deur gekrabbeld. Vietcongstrijders? De vrouw trok mij in een donkere gang. Ik hoorde het geluister van verschillende mannenstemmen. Daarna werd het stil. De vrouw haalde mij uit mijn bergplaats. Eerst de mariniers, dan de Vietcong, dan de regeringstroepen en dan weer de mariniers. Zij zei niets, maar ik voelde wat zij dacht: wie moet men trouw blijven en waarom? En toen pas merkte ik, dat zij zich in haar vinger had gebeten om aan de Vietcong de verse bloedsporen te kunnen verklaren.

Honderdduizend ton napalm ^{20 maart 68} boven Vietnam afgeworpen

WASHINGTON (AP) — Napalm wordt in Vietnam gebruikt op een schaal die in de geschiedenis zijn weerga niet heeft. Uit cijfers die het Amerikaanse ministerie van defensie heeft bekendgemaakt, blijkt dat de Amerikaanse luchtmacht vanaf 1963 honderdduizend ton napalm-bommen boven Vietnam heeft afgeworpen.

In 1966 gebruikte de luchtmacht bijna 55.000 ton napalm. Dit is meer dan de 32.215 ton die in de drie jaar van de Koreaanse oorlog werd gebruikt. Vergeleken met de eerste napalm-

bommen is het effect van de bommen bijzonder toegenomen. De chemische stoffen zijn zo bewerkt dat een temperatuur wordt bereikt die een automotor in vloeibaar staal doet veranderen.

Uit de cijfers van het napalmgebruik blijkt ook duidelijk de escalatie van de oorlog in Vietnam: 2181 ton in 1963, 17.659 ton in 1965, 54.620 ton in 1966. De uitgaven aan napalm gedurende de eerste zes maanden van 1967 waren 2.949.929 dollar per maand. Sedert 1 juli van dit jaar zijn geen cijfers meer beschikbaar.

Congreskringen: regering zal plafond militairen in Vietnam met 35.000 man verhogen

Johnson over doel van tegenstander

President Johnson heeft dinsdagavond in een toespraak op het ministerie van buitenlandse zaken zijn politiek inzake Vietnam nog eens krachtig verdedigd. Hij zei dat het werkelijke doel van de communisten in Vietnam was het breken van de Amerikaanse wil om te vechten en er de opgenomen verplichtingen na te komen. „Maar”, aldus president Johnson, „zij zullen dat doel niet bereiken zolang ik president ben”.

In kringen van het Congres is dinsdag te Washington vernomen dat de Amerikaanse regering op het punt staat te besluiten nog eens 35.000 man versterkingen naar Vietnam te zenden boven het vastgestelde plafond van 525.000 man dat binnenkort zal worden bereikt.

De regering zou nog niet hebben bepaald waar deze versterkingen vandaan moeten komen, maar in militaire kringen had men eerder gezegd dat er reservisten onder de wapenen zouden moeten worden geroepen als meer dan 30.000 soldaten naar Vietnam zouden worden gezonden.

Naar verluidt heeft de regering verscheidene Congresleden ingelicht over haar voornemen gedeeltelijk tegemoet te komen aan de vraag van de militaire bevelhebbers in Vietnam om meer dan 200.000 man. In het weekeinde was al uit gezaghebbende bron vernomen dat president Johnson niet instemde met een dergelijke grote uitbreiding en van plan was 30.000 tot 50.000 man te zenden.

Tijdens de ondervraging van de minister van buitenlandse zaken, Rusk, door de Senaatscommissie voor de buitenlandse betrekkingen had senator Fulbright onlangs al geëist tevoren te worden ingelicht als er nieuwe versterkingen naar Vietnam zouden worden gezonden.

Het ministerie van defensie heeft dinsdag bekendgemaakt dat in mei 44.000 rekruten onder de wapenen zullen worden geroepen. Zij zullen allen bij de landstrijdkrachten worden ingedeeld. In april komen 48.000 dienstplichtigen op.

als presidentskandidaat terug te trekken, wanneer de president een dergelijke commissie zou vormen.

Mai Van Bo

Mai Van Bo, hoofd van de Noordvietnamese delegatie in Frankrijk, brengt op het ogenblik een officieel bezoek aan Zwitserland. Hij is voornemens een week in Zwitserland te blijven.

Van de zijde van de Noordvietnamese delegatie in Parijs is meegedeeld dat dit bezoek verband houdt met de pogingen de betrekkingen tussen Noord-Vietnam en Zwitserland te versterken. De Zwitserse ambassadeur in Peking is in de loop van februari naar Hanoi geweest.

Zuidvietnamese regeringstroepen hebben dinsdag op slechts acht km van Saigons burgervliegveld en vliegbasis Tan Son Nhu een grote wapenopslagplaats van de Vietcong gevonden. Verborgen in het struikgewas op een oever van de Saigon-rivier bevond zich een grote hoeveelheid dynamiet, raketkoppelen en mortiergranaten, die er vermoedelijk nog maar een of twee dagen lag.

Militaire kringen achten het mogelijk dat de Vietcong deze munitie en explosieven wilde gebruiken voor een grootscheepse aanval op Tan Son Nhu waar zich ook het hoofdkwartier van de Amerikaanse opperbevelhebber generaal William Westmoreland bevindt (Reuter, A.F.P.)

Z.-Vietnam gaat aantal militairen uitbreiden

Plan McCarthy voor Vietnam

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft vandaag bekendgemaakt dat de Zuidvietnamese troepen met 135.000 man verstrekt zullen worden. Alle achttien- en negentienjarigen zullen worden opgeroepen en daarna de oudgedienden onder de 33 jaar. De mobilisatie van deze categorieën is reeds begonnen.

De president zei in een toespraak tot de bevolking dat de bondgenoten van Zuid-Vietnam en andere naties meer militaire en economische hulp zullen bieden. „Maar wij van onze kant moeten meer doen en grotere offers brengen. „Dit is ons land, waarvan het bestaan op het spel staat en het betreft hier hoofdzakelijk een Vietnamese zaak”, aldus Thieu.

Senator McCarthy, mededinger van president Johnson naar de Democratische presidentskandidatuur en tegenstander van diens politiek inzake Vietnam, heeft een uit acht punten bestaand programma opgesteld, dat hij zelf de beste opsomming van zijn standpunten inzake Vietnam heeft genoemd. Het lijstje is gepubliceerd in het april-nummer van het damesblad Glamour. Het programma luidt als volgt:

Stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam en streven naar onderhandelingen.

Stopzetting van de escalatie en bevrozing van de huidige Amerikaanse troepensterkte in Vietnam.

Stopzetting van zuiverings- en vernietigingsacties.

Stopzetting van pogingen om de Vietcong uit te roeien in gebieden die ze al sinds jaren beheersen.

Een geleidelijke terugtrekking uit de strijd in het zuiden, gecombineerd met een bestand op proef in sommige gebieden, terwijl wordt aangedrongen op onderhandelingen.

Erop staan dat de Zuid-Vietnamezen meer militaire verantwoordelijkheid dragen.

Herbeoordeling van de militaire politiek.

Druk op de autoriteiten in Saigon om hun politieke basis te verbreden door een van hun burgerlijke tegenstanders in de regering op te nemen.

Verliescijfers

Een Amerikaanse militaire woordvoerder te Saigon heeft bekendgemaakt dat het aantal Amerikaanse militairen die in Vietnam zijn gesneuveld, thans meer dan 20.000 bedraagt: 20.096.

Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen hebben in de eerste tien dagen

van hun gecombineerde operatie „Wil om te winnen” 903 Vietcong-strijders gedood en er 204 gevangen genomen, zo heeft een Amerikaanse woordvoerder woensdag in Saigon verklaard. Aan eigen kant waren 34 Amerikanen en 46 Zuidvietnamezen gesneuveld en in totaal 447 gewonden gevallen. De operatie heeft tot doel de vijf provincies om Saigon van vijandelijke troepen te zuiveren.

Vanmorgen vroeg hebben Vietcong-strijders opnieuw de strategische luchtmachtbasis Tan Son Nhoet bij Saigon beschoten na een gevechtsonderbreking hiervan veertien dagen. Er werden vijftien salvo's artillerievuur op de basis afgegeven die volgens een Zuidvietnamese woordvoerder „slechts lichte schade” veroorzaakten.

Bij de grote basis Da Nang aan de kust hebben Amerikaanse troepen woensdag de hele dag strijd geleverd met een Noordvietnamees bataljon, dat zij tegen de avond wisten in te sluiten waarna volgens een Amerikaanse woordvoerder binnen enkele minuten 61 Noordvietnamezen werden gedood.

Aan vijandelijke kant zouden over de hele dag genomen 111 man gesneuveld zijn, terwijl de Amerikanen drie gewonden telden. De strijd speelde zich af op een door ondiep water van de kust gescheiden eilandje. De Amerikanen werden gesteund door helikopters en het scheepsgeschut van oorlogsbodems.

Terugtocht

In Saigon zouden zich nog zeker twee bataljons Vietcong-leden — ongeveer 1.000 man — ophouden. Dankzij de jongste gecombineerde Amerikaanse-Zuidvietnamese zuiveringsactie zou echter een eind zijn gekomen aan de druk van buitenaf op de stad.

Volgens de correspondent van D.P.A. wordt het geluid van geschut in Saigon steeds zwakker hoorbaar en zijn de lichtkogels van de Amerikaanse opsporingsvliegtuigen inplaats van boven de buitenwijken weer aan de horizon te zien. De Vietcong schijnt zich terug te trekken in de „zones C. en D” van de „ijzeren driehoek” en in de zone „rung sat” bij de rivier de Saigon.

Recruterings

In Saigon vordert de recruteringsactie van de regering. Duizenden melden zich vrijwillig, zij het zonder geestdrif aan, om bij het onderdeel van hun eigen keuze te kunnen dienen. De regering heeft het streefgetal van 65.000 nieuwe recruten voor dit jaar reed verhoogd tot 125.000. Men wil in de zomer 400.000 man in het leger hebben, naast 345.000 man militietroepen en ongeveer 85.000 politieagenten.

Hoewel hierover geen officiële cijfers beschikbaar zijn, zou het Zuidvietnamese leger tijdens het tet-offensief ruim 30.000 man verloren hebben, onder wie vele deserteurs.

Waar de regering niet recruteert, doet de Vietcong het. Naar verluidt

COMMANDOWISSELING IN VIETNAM

Westmoreland uit functie ontheven

President weigert nadere mededelingen

WASHINGTON, 23 maart (Reuter, UPI) — De 54-jarige generaal William Westmoreland — ook bekend als Westy — wordt van zijn functie van opperbevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam ontheven om stafchef van het leger in het Pentagon te worden.

President Johnson, die dit op een persconferentie meedeelde, wilde niet verder ingaan op de achtergronden van deze opzienbarende commandowisseling, die in juli zijn beslag zal

krijgen. Hij verklaarde nog geen beslissing te hebben genomen over de vraag, wie Westmoreland in Vietnam zal opvolgen en evenmin te weten, of hij nog meer troepen zal zenden. Op een vraag, of de vervanging van Westmoreland een verandering van tactiek inhoudt, kwam het nogal gemiddelde antwoord, dat de president het onjuist vond te gaan vertellen, wat de nieuwe opvolger zal gaan doen.

Westmoreland volgt in het Pentagon generaal Harold Johnson (geen familie van de president) op, die 2 juli met pensioen gaat. Op 1 mei is dit laatste het geval met admiraal Ulysses Sharp, opperbevelhebber in het gebied van de Stille Oceaan, maar deze zal op presidentieel verzoek tot juli in functie blijven. Westmoreland heeft sinds 1964 in Vietnam gediend, de eerste zes maanden als plaatsvervangend opperbevelhebber. In het Pentagon komt hij te staan onder generaal Earle Wheeler, voorzitter van het comité van chefs van staven, wiens ambtstermijn 2 juli zou aflopen, maar die zich eveneens bereid heeft verklaard nog aan te blijven en wel voor de tijd van een jaar.

Kennedy-clan

President Johnson bevestigde eveneens de benoeming van Sargent Shriver — het enige lid van de „Kennedy-clan”, die nog een regeringsfunctie had — tot ambassadeur in Parijs. Sargent Shriver is getrouwd met een zuster van wijlen president Kennedy en van de senatoren Robert en Edward Kennedy. Hij was tot dusver directeur van het bureau voor economische hulpverlening, waaronder het befaamde Vredescorps viel. Sargent

Shriver volgt in Parijs als ambassadeur Charles Eustis Bohlen op. President de Gaulle, die hoge achting zou koesteren voor de familie Kennedy, heeft verklaard, dat de benoeming van Sargent Shriver hem zeer welkom is.

SAIGON — Vice-president Nguyen Cao Ky van Zuid-Vietnam heeft verklaard dat een invasie in Noord-Vietnam noodzakelijk is om een militaire overwinning te kunnen behalen en dat hij de inval graag zou willen leiden. Ky zei dit tegen verslaggevers aan boord van het Amerikaanse vliegdekschip „Kitty Hawk” waar hij Zuidvietnamese medailles uitreikte aan Amerikaanse marine-officieren. Ky liet er echter direct op volgen, dat de Zuidvietnamese regering uit beleidsoverwegingen nu nog gekant is tegen een invasie in het noorden.

De Zwitserse minister van buitenlandse zaken, Wilhelm Spühler, heeft meegedeeld, dat zijn land bereid is zijn goede diensten aan te bieden voor vredesonderhandelingen over Vietnam. Hij zei dit na een bezoek aan Bern van Mai Van Bo, diplomatiek afgezant van de Noordvietnamese regering in Parijs. Een moeilijkheid hierbij is, dat Zwitserland alleen Zuid-Vietnam erkent. Het andere Vietnam zou het o prijs stellen, indien de Zwitsers het ook zouden erkennen, maar hierop willen de laatsten nog niet ingaan. Mai Van Bo liet echter doorschemeren, dat dit geen doorslaggevend bezwaar zou zijn.

Mai Van Bo heeft enige weken geleden al aan de Franse regering laten weten, dat Noord-Vietnam bereid is met de Amerikanen te onderhandelen, wanneer slechts de bombardementen gestaakt zouden worden. De Franse regering bevestigde dit officieel, maar de Amerikanen reagerden slechts met een ontkenning-zonder meer.

Macht boeddhisme schijnt in Z.-Vietnam gebroken

23-3-'66 NRC

Gesprek met een broer van Tri Quang

Van een bijzondere
medewerker

Kortgeleden is Tri Quang, een
in de leiders van de militante
Zuidvietnamese boeddhisten die
in verborgen had gehouden, op
dat in Saigon gearresteerd. De
regering heeft geen verklaring
gegeven voor deze door de Ame-
rikanen heftig gekritiseerde ar-
restatie, maar op het ministerie

van voorlichting wordt, om zo
te zeggen, van de daken ge-
schreeuwd dat de monnik zich
bereid getoond had om na een
voor de Vietcong succesvol ver-
lopen tet-offensief als minister
van cultuur — een functie die
geschapen zou moeten worden
— in een coalitieregering zitting
te nemen. Aan de politieke or-
ganisatie van de Vietcong, het
Nationale bevrijdingsfront voor
Zuid-Vietnam, zouden dan de de-
partementen van defensie en bin-
nenlandse zaken en daarmee het
beheer over leger en politie wor-
den overgelaten.

De veronderstelling is niet bewe-
zen, maar op zichzelf voor ieder die
Tri Quang kent zonder meer geloof-
waardig. In elk geval voelde de rege-
ring zich sterk genoeg om het zeer
onrustige en voor een deel zeer
machtsbeluste Zuidvietnamese
boeddhisme voor het hoofd te stoten.
Het zal zich, stellig in een tijd waar-
in het gevaar loopt om door een mili-
tair hof veroordeeld te worden, nau-
welijks openlijk verzetten, zoals dat
in 1964 en 1965 gebeurde, maar wel-
licht proberen om zijn invloed onder-
gronds tegen de machthebbers aan te
wenden die het waagden enkele van
zijn fanatiekste aanhangers achter
slot en grendel te zetten.

De boeddhistische leider Tri Quang
ben ik vaak tegengekomen in de tijd
dat hij in Saigon, gesteund door
half-militaire groepen van jongelui,
geweldige demonstraties organiseerde
waarbij honderdduizenden mensen,
met stokken gewapend, met schelle
fluittonen door de straten van de
stad werden gedirigeerd. Ergens hiel-
den ze dan stil, begoot zich een mon-
nik uit de pagode van Tri Quang met
benzine en stak zich in brand.

Ik heb cynici in die tijd horen
spotten: „Met Shell gaat het snel”,
maar het was een bitter ernstige
zaak waardoor de regering maanden-
lang aan een zijden draad hing en
het land bijna bezweek. Van officiële
kant is Tri Quang altijd voor een
communist gehouden, die vanuit het
Noorden boeddhistische kringen in
Saigon was binnengeloodst. In ieder
geval had hij een machtige beweging
opgebouwd.

nationale idee bezielen, maar ze niet
met Amerikaanse democratische ide-
alen, met jazz en met conserven voe-
den”. Waaruit zou deze idee kunnen
bestaan?

Het antwoord luidt als volgt: „Men
zou het gevoel teweeg moeten bren-
gen dat er eens toch een verenigd
Vietnam zal kunnen ontstaan, want,
ziet u, de jonge mensen hier hebben
te lijden onder de gedachte dat zij
helemaal geen eigen natie bezitten en
juist daarom is voor hen alles wat
hen samen zou kunnen brengen, al
het verenigende, zo belangrijk.”

Op mijn vraag over Tri Quang
geeft hij niet onmiddellijk antwoord.
Dan kijkt hij mij onderzoekend aan
en tenslotte zegt hij: Gaat u naar het
hospitaal op de Van-Do-boulevard,
daar zult u Tri Quang's broer vinden
en die kan u meer vertellen dan ik.”

Dang Quang

Tri Quang had me eens toever-
trouwd dat hij tegen alles was wat
toenterlijk een rol speelde in Viet-
nam: tegen de regering, tegen het
militaire regime en de door dit regi-
me toegelaten corruptie, tegen de
goddeloze Amerikanen, die het ge-
voelsleven en de geestelijke krachten
in Azië zouden willen „organiseren”,
tegen Hanoi, dat de boeddhisten ach-
tervolgde en uitroeide. Hij wilde, zo
zei hij me toen, eenvoudig een rijk
van de liefde stichten, ook met ge-
weld wanneer dit nodig mocht zijn,
een rijk waarin de blanken geen me-
dezeggenschap zouden bezitten.

Zijn „Aziatische nationalisme”, dat
zich evenzeer tegen de Amerikanen
als de Fransen keerde, was zonder
twijfel gemeend, maar het rijk van
de liefde? Tri Quang stamde, dat
merkte iedere Zuidvietnamees aan
zijn uitspraak, uit het Noorden. Nie-
mand kende de plaats waar hij zijn
religieuze opleiding had ontvangen.
De „monnik met de karamel” werd
hij genoemd, omdat hij altijd een
zakje bonbons bij zich had, die hij
aan iedereen aanbood. Hij had een
longziekte, maar was de crisis te bo-
ven gekomen.

Het hospitaal waar ik zijn broer
zou vinden bleek een groot kinderzie-
kenhuis te zijn. Daar lag Dang
Quang, misschien achttien jaar oud,
een volwassen patiënt onder de
zestienjarigen, doorzichtig mager.

Tri Chau

Om me ervan te vergewissen wat daarvan was geworden zocht ik de leider van de gematigde boeddhisten, Tri Chau, in zijn pagode op. Chau is klein en ziet er zeer zachtvaardig uit, maar hij heeft een gespierde vuist, die beter bij zijn vierkante kin past dan zijn deemoedig neergeslagen ogen. Ook hij is, evenals Tri Quang, iemand die bezeten is van macht. Maar ditmaal blijkt hij zeer voorzichtig en is hij nauwelijks tot een uitlating over de boeddhisten te bewegen.

Hij vertelt echter dat de revolutionaire studentenbeweging die vroeger een grote invloed op het openbare leven van Saigon had uitgeoefend, ineengestort was sedert de regering het gehele hoofdkwartier ontbonden had en de leden ervan naar het front had gestuurd. De studenten hielden zich nu rustig, traden niet op de voorgrond, maar stonden niet aan de zijde van de regering.

Waarom, zo vroeg ik hem. „Wel”, luidde het antwoord van Tri Chau, „de jeugd heeft een hekel aan de blanke. Er groeit een nieuwe rassenwaan. De studenten zijn geen communisten, zij begrijpen het marxisme niet en willen er zich zelfs niet mee bezighouden. Maar wat hen wel diep bezighoudt is het verlangen naar een Aziatisch gevoel van saamhorigheid.

„Zij zoeken een doel dat zonder de Amerikanen bereikt kan worden. Ze zeggen: Ho Tsji Minh heeft geen Russen en Chinezen nodig om oorlog te voeren, maar onze regering heeft de Amerikanen nodig, anders was ze allang ten onder gegaan. Het is dus een patriottische beweging, geen politieke”.

De inzichten van de monnik komen overeen met die van vice-president Ky als hij vervolgt: „Men moet de jonge mensen met een Vietnamese

geid, doorgroefd gezicht met een grauwe huid. Hij lag alleen in een klein kamertje in zijn bed, bedekt door zijn monnikspij, bijna voortdurend hoestend. Zijn broer had altijd een nogal hese stem en sprak meestal slechts fluisterend. Maar hij sprak helder.

Uitgespeeld

Ik vroeg hem wat voor een rol het boeddhisme in Zuid-Vietnam zou spelen. Hij antwoordde treurig met zijn mooie stem in een hard Frans: „Geen enkele meer. Overwint het Noorden, dan komt er een geheel nieuwe religie, die materialisme, discipline en algemeen welzijn heet en van de onderaardse bronnen van het leven niets wil weten.

„Overwint het Zuiden, dan beheersen de rooms-katholieken met hun betere opleiding, hun grotere affiniteit tot de levensvormen van de blanken en hun meer ontwikkeld gevoel voor saamhorigheid het veld. Het zal weer tot toestanden komen zoals ze onder Diem hebben overheerst, maar slechts voor korte tijd, want de macht van het Noorden en de Vietnamese solidariteit zal alle hindernissen overwinnen.”

Wat dacht Dang van zijn gevangengenomen broer Tri Quang? „Hij is eenzuchtig”, zei hij stil: „dat zegt alles.” Is Quang een communist? Ik kreeg op deze vraag geen antwoord. „Mijn pagode is tijdens het tet-offensiefier afgebrand omdat ik me zelf daar had verschanst. Als u het precies wilt weten: wij hadden erin toegestemd. Waarom ook niet? De teerling is geworpen en men zou de overgangstijd zoveel mogelijk moeten bekorten. Ons uur is voorbij. Andere idealen zullen volgen.”

Dangs uur was werkelijk voorbij. Op zijn wangen brandden koortsplekken en zijn ogen schenen uit te doven. Stervend had hij niet

VOOR PASSEN en
REN hebben wij
bungalows vrij, 6
voorz. v. verw.
comf. ook na 24
trekkelijke omg.,
strand, jac.
Dulhweg 66, Oost
01188 - 565, NIS
Nog enkele va
plaatsen voor
vrij, f 250 per sel
te „Duin en Str
damseweg 35, S

OCHEM
(d) Pension
V DESIR

VAKANTIEBOERDERIJ
(partic.) te h. Gelderse Achterhoek, Groot 5000
pim 8 pers. of 2 kl. gezinnen. Str. k. en w. water.
elektr. Vrij voor 22/6 en na 10/8 '68. Tel. 01730 - 22142.

HARTJE DRENTHE
HOTEL MULDRERS HOOGHALT

- * Koffie met kandijkantjes
- * Bediening in kledetracht
- * OPENHAARD
- * Gratis voor onze hotelgasten tochten per pony
- de bijzonder mooie natuur van Drente.
- Pensionprijs f 22,50 p.p.p.d.
- Tel. 03939 - 226.
- Adress: reserveer tijdig. NIS

Hotel Havenzicht - Stein

TE KOOP GEVR

Te koop gev. een **BLOKJE**
PANDEN. Ook enkele komen
in naam. M. v. d. Hoeven,
Beraweg 349, Rotterdam. Tel.
010 - 28.1734. N5

onroerende goederen gevraagd

DEN HAAG. Tweekamerflat,
keuken, douche, balkon, enz.
Solide gebouwd. Direct van
eigenaar. Ouder echtbaar, da-
me of heer. Br. no. 88692 bur.
v. d. crl. N6

Te koop pracht stuk **BOS**
GROND gelegen tussen Holten
en Bathmen. Moges 1 of 2
bungalows gebouwd worden.
Prijs in één koop f 8 p. m2
Grootte terrein 3465 m2. Tel.
05480 - 2952.

De Bilt. Te koop v. part. prima
terrace, schuur. Benden:
stand, voor- en achtertuin, 2
onder, zonnig HUIS op goede
05480 - 2952.

De Bilt. Te koop v. part. prima
terrace, schuur. Benden:
stand, voor- en achtertuin, 2
onder, zonnig HUIS op goede
05480 - 2952.

De Bilt. Te koop v. part. prima
terrace, schuur. Benden:
stand, voor- en achtertuin, 2
onder, zonnig HUIS op goede
05480 - 2952.

te aanvaarden
als u niet koopt
ter plaatse te
unt vilgen - in
ing, geven wij u vrijblijvend
alsook voor weekend bewo-
grond, huur voor permanente
Voor aankoop van uw huis of
(incl. 300 tot 400

Nederland dicht voor studenten uit Noord-Vietnam

DEN HAAG, 19 maart ^{63 1970} — De regering 's niet bereid terug te komen van haar oorspronkelijk besluit twee in Praag wonende Noordvietnamese studenten, die door de Studentenvakbeweging waren uitgenodigd voor een serie lezingen in Nederland, 'n visum te weigeren, aldus blijkt uit het antwoord van premier De Jong op vragen van het Tweede Kamerlid A. G. van der Spek (PSP).

De weigering was gebaseerd op de algemene regel dat geen visa kunnen worden verstrekt indien er reden is om aan te nemen dat de betrokkene vreemdelingen zich in Nederland niet zullen onthouden van tegen de regeringen van andere landen gerichte activiteiten.

Oorlogsdenker
Herman Kahn over Amerika's
kruistocht in Vietnam

23-3-68-149

'Ons kennen, is een hekel aan ons hebben'

Een beminlijk monster was een etmaal in Nederland. IQ: 180. Gewicht: 350 pond. Slaapt 4 uur per nacht. Mitrailleert de volgende 20 uur zijn omgeving met woorden over alle denkbare onderwerpen. Beroep: polemoloog en futuroloog. Directeur van een denkfabriek, het Hudson Institute.

Kahn: „Ze worden door de regering-Ho heel goed behandeld. Ho heeft rekening te houden met de grote groep katholieken in het zuiden. Het is niet te zeggen, hoe de behandeling zal veranderen, wanneer Ho de oorlog wint.”

De steun voor de Vietkong onder de Zuidvietnamezen begroot Kahn dus op twintig — vijftien procent: „Dat stelt democratisch redenerende Amerikanen voor een dilemma. Enerzijds is het een bijzonder hoog percentage voor een nationale revolutie. Onze eigen revolutie zal op niet meer dan vijf à tien procent van de bevolking hebben gesteund. Anderzijds is het bij lange na niet de meerderheid van de bevolking.”

Over de factor van het nationalisme: „Nationalisme is in wezen een Europees concept. Men mag het niet zonder meer gelijk stellen met Aziatisch nationalisme. Het gevoel, dat het vernederend is door een ander volk geregeerd te worden, leeft niet bij de meeste Aziatische volkeren. De Chinezen hebben een culturele minachting voor buitenlanders, maar wie zich de Chinese cultuur eigen maakt wordt geaccepteerd. Nationalisme in Azië is in essentie Europese import en wordt gemakkelijk overschat. De Europeanen haalden Aziatische jongelui naar hun scholen en daar werd hun het nationalistisch bewustzijn bijgebracht. De intellectuelen, die de pamfletten schrijven en de toespraken houden, zijn nationalistisch, maar het zit niet diep in het volk.”

En over het racistisch aspect van de

ven, het land heeft zich militair steeds gericht op de meest succesvolle naties.

Iedereen zegt nu: hadden we ons in 1964 maar niet in het Vietnamese wespennest gestoken. Dat zegt 49 procent van de bevolking, 88 procent van de studenten en 99,5 procent van de regering. Maar, wat zou er dan gebeurd zijn? Toen Hitler in 1936 het Rijnland bezette en Frankrijk en Engeland niet ingrepen, kregen de nazis een enorm prestige in de hele wereld. In de Balkan en in Zuid-Amerika, overal wachtte men op een aanvoerder in de strijd tegen de Anglo-Amerikaanse bourgeoisiekapitalisten. In 1964 was de situatie vergelijkbaar. Overal in de derde wereld zag men uit naar een succesvol leider in de revolutionaire beweging. In Vietnam is de communistische opmars gestuit en nu is er geen internationale communistische beweging met een grote strijdvriendigheid. Cuba's revolutieopgaven in Zuid-Amerika mislukten en het moreel van de bevolking is er nu laag.”

„Als de communistische opmars was gelukt, dan waren we nu beland in een gevaarlijke wereldsituatie, want ook de Sovjet-Unie had het zich niet kunnen permitteren terzijde te staan van de internationale communistische beweging. Ik zie nog niet zo gauw een scenario, waarbij de vijand San Francisco binnenruikt, maar de gevaren die we door ingrijpen in 1964 hebben vermeden zijn de prijs waard, die we ervoor betalen.”

De creditrekening van de Vietnamoorlog is daarmee voor strategisch boekhouder Kahn nog niet uitgeput. „De situatie in Azië was in 1964 zeer labiel. Indonesië

Laatste boek:

„The year 2000”. Hij kwam voor een tv-gesprek met Arnold Toynbee. Uitzending: 2 april.

„Wie van u hier denkt, dat de Vietkong de meerderheid van het Zuidvietnamese volk vertegenwoordigt?” Aarzelend gaat een enkele vinger omhoog. „Well, come on, come on. Goed dan, wie denkt er dat Ho Tsjih Minh verkiezingen in Zuid-Vietnam zou winnen?” De meeste aanwezige priemen nu zonder aarzeling hun vinger in de lucht. „Ik geloof er niets van en ik zal u vertellen waarom niet”. En voort gaat het urolange privatissimum, dat de zwaarbuikige befaamde Amerikaanse polemoloog Herman Kahn bij zijn bliksembezoek aan Nederland is komen geven ten huize van onze nationale polemoloog prof. mr. B. V. A. Röling, die daartoe de braintrust van zijn instituut (Fenna van der Burg, Ter Veer, Teunissen, Valkenburg et al.) in de huiskamer van zijn door uitgestrekte nieuwe wijken bekleemde buitenhuis Groenesteyn in de Groningse voorstad Heipman heeft uitgenodigd.

„Men beweert, dat de Amerikanen een anti-nationalistische en racistische oorlog voeren tegen de meerderheid van het Vietnamese volk”, zo vat Kahn de stelling samen, die hij zal bestrijden. „Van de boeddhistische boeren zal inderdaad ongeveer de helft — het kan ook een derde of tweederde zijn — de Vietkong steunen. Maar zij vormen niet meer dan veertig procent van de bevolking. De andere boeddhistische sekten zijn allemaal in meer of mindere mate tegen de Vietkong gekant en sommige van hen zijn niettemin zeer nationalistisch. Het was een verbijsterende ervaring voor ons, dat de nationalistische boeddhistische monniken, die in verzet kwamen, niettemin de oorlog tegen de Vietkong wilden voortzetten. En wat de Chinezen en de rooms-katholieken betreft, enkelingen horen bij de Vietkong, maar de grote meerderheid is fel anti”.

Vraag: „Maar er wonen veel katholieken in Noord-Vietnam en die vluchten niet.”

„Oorlog, dat zijn miljoenen Amerikaanse soldaten in Vietnam de anti-blanke gevoelens heeft gestimuleerd. Bij de Vietkong wel, per definitie. Wie in Vietnam anti-blank is, gaat bij de Vietkong. Maar bij de bevolking alleen in de nabijheid van grote Amerikaanse bases, waar zo'n vijftienvintig procent van de mensen anti-blank is. Wij zijn geen minzaam volk, ons kennen is een hekel aan ons hebben.”

Het gezelschap lijkt niet helemaal op zijn gemak bij de personalityshow van de geweldig erudiete en scherpzinnige kogelronde oorlogdenker, die zijn rappe bespiegelingen doorspekt met een ongelooftelijke hoeveelheid feitmateriaal. Men aanvaardt hem in deze polemologienkring kennelijk als een geniaal vakgenoot, maar deinst terug voor zijn gruwelijk-koelbloedige, van morele overwegingen gespeende conclusies. Enkelingen bekijken Kahn als was hij een zeer zeldzaam, weliswaar waardevol, maar toch heel eng reptiel. Prof. Röling vat ten slotte de gevoelens samen: „Wij vinden, dat de oorlog in Vietnam een domme en immorele oorlog is.”

Kahn: „Doe je, immoreel nee, behalve in zoverre het immoreel is om doen te zijn. Het is een domme oorlog, omdat de middelen inefficiënt worden aangewend. Vijfenvertig procent van onze inspanningen werkt juist tegengesteld aan de andere vijftien procent. Neits resultaat tien procent. Wij hebben niets willen leren van de primitieve manier van oorlogvoeren in Vietnam. Elke Amerikaan leert vanaf zijn eerste levensjaar steeds het laatste en slechtste te gebruiken. Dat helpt in deze oorlog niet. Je moet dorpen innemen en vragen: Wie zijn hier de guerrillastrijders? Wat gaan ze doen? Dat hoor je niet in één dag, dat heb je pas na maanden. Daarvoor moet je in contact leven met de bevolking. Dat willen de Amerikanen niet en ze kunnen het niet. Ze willen het niet, omdat de mensen, die in Vietnam aan onze kant staan, mensen zijn van het verleden en dat zijn geen mensen, met wie een Amerikaan kan omgaan. Ze kunnen het niet, omdat ze niet sneller dan eens per jaar veranderingen voordoen, wat onzin is.”

Harry Mulisch, voor de gelegenheid speciaal uit de hoofdstad komen rijden, stapt kwiek het vertrek binnen, valt midden in de discussie en komt al spoedig ter zake: „Moet Amerika de oorlog winnen?”

Kahn: „Ja, omdat dat goed is voor Amerika en niet slecht voor Vietnam. Als

Amerika de oorlog zou verliezen, zou een geweldige dollartootlegende ons systeem bedreigen. Men zou zeggen, dat Johnson een overtuiging heeft verrijdeld, dat men bewaart geen kwaliteitswapens heeft ingezet, dat de industriële Amerika in de steek hebben gelaten. Het laatste wordt nu al bevestigd, nu de jongens van Wall Street om de bedreigde dollar en de stijgende belastingen inzake Vietnam „druiven” zijn geworden. Het militair-industrieel complex (dat alleen bestaat in de waan van de lussen en de militairen) zou daardoor zijn ondergraven. Een nederlaag in Vietnam zou miljoenen in Amerika ervan overtuigen, dat de regerende minderheid vernad heeft gepleegd aan het communismisme. Men is in Amerika zeer vatbaar voor zulke gedachten. De Verenigde Staten zijn geen rationeel humanistisch land, het is in de kern nog steeds een diep religieus land, waar men de bijbel leest om te weten hoe men moet leven. Het zou bijzonder gevaarlijk zijn als de Amerikanen het vertrouwen in hun staatsbestel zouden verliezen, want ons staatsbestel, de Constitution, is Amerika. Wij kennen, buiten ons staatsbestel geen hoger begrip zoals het vaderland, la patrie. Een eerste, tweede, derde republiek, als in Frankrijk, is voor ons ondenkbaar. Er is voor ons maar één republiek. Als de mensen het vertrouwen in de Constitution verliezen, zal Amerika uiteenvallen.”

De dikke denker in de grote leunstoel, die zijn mitrailleurvuur van stordig uitgesproken voorspellingen telkens onderbreekt met een opgeveekt smuivend lachen, doagt zijn gehoor uit hem positieve aspecten van de Vietnam-oorlog te noemen. Een der polemologen wijst dat voorstel voronwaardig van de hand. Kahn is „zeer onder de indruk”, als Ter Veer hem er één noemt: „De proliferatie van atoomwapens is door de oorlog in Vietnam beperkt gebleven.” Ogenblikkelijk werkt Kahn het positief saldo verder uit:

„Inderdaad, omdat de communistische agressie zich van hun grenzen verwijderde, hebben India, West-Duitsland en Japan minder sterk atoombewapening nagestreefd. Speciaal Japan is van belang. Het land wordt in snel tempo anti-pacifistisch en trots op zichzelf. Als het van Amerika vervreemdt, kan het een groot gevaar worden voor de wereldvrede. Wij zullen Japan van ons vervreemden door te vallen in Vietnam. Fallen wordt daar niet verge-

„...recht, in Maleisië woedde nog de communistische opstand, bovendien hadden de Vietnamese revolutionairen aanspraken op het gehele voormalige Indochina. Aan die ontwikkelingen is een halt toegevoerd. Bovendien heeft China ervan afgezien deel te nemen aan de internationale strijd en is het wettelijk bezig aan een gezonde interne ontwikkeling.”

Tegen het eind van de avond wordt Kahn's woordenstroom vaker voor vragen onderbroken. HP noteerde nog vier antwoorden: „Ongeveer de helft van het Zuidvietnamese volk wil vrede, de meesten is het onverschillig of dat een Vietkongvrede of een Amerikaanse vrede zal zijn. De rest heeft het door de oorlogvoering aanwijsbaar beter dan vroeger.”

„Dit is de eerste van de typisch Amerikaanse kruistochtoorlogen, waarin wij bereid zijn genoeg te nemen met minder dan totale onderwerping van de vijand. Maar Ho wil wel de totale overwinning. Hij zou grote successen kunnen behalen door ons te veroorloven ons gezicht te redden. Hij zou een veel groter deel van de bevolking kunnen winnen door het communisme te laten vallen. Maar hij wil kennelijk niet.”

„Het is bijna ondenkbaar, dat er atoomwapens zullen worden gebruikt. Tenzij in een langdurige noodsituatie als in Khe Sanh, waarbij de Amerikaanse televisiekijkers avond aan avond landgenoten zion sneuvelen in de loopgraven. Dan kan de druk te sterk worden.”

„Als wij winnen na een tienjarige oorlog, zal dat in feite een nederlaag zijn, zegt men wel. Het machtige Amerika tegen zo'n klein volk. Maar in de wereldgeschiedenis telt alleen het uiteindelijk resultaat.”

De avond levert een beeld op van onoverbrugbare spraakverwarring. Kahn vindt tegenover zich Vietnambetogers, van wie Mulisch en Fenna van der Burg zich het meest weren. Hun morele argumenten glijden echter langs zijn koude kleren af.

Hij is de consequente strategische theoreticus, die Vietnam niet als de boom van goed en kwaad, maar als een geweldig gecompliceerd en toch doorgrondeijk halmspel ziet. Hoofdstedelijke hoofdredacteurs Brugmas en Hofland doen zwakke pogingen brugjes over de denkloof te leggen, maar iedereen stapt er naast. Een dialoog is onmogelijk. De volgende dag gaat Herman Kahn weer zijns woegs naar Vietnam.

John Jansen van Galen

Een dagje met Herman Kahn

23-3-68 NR.

Voor het eerst een werkelijke pragmatus ontmoet. Voor het eerst — na tien jaar reisredacteurschap — een vliegtuig gemist, en wel als volgt. Plaats van handeling: Schiphol, op tien meter afstand van de bus die de passagiers naar het toestel voor Groningen zal brengen, anderhalve meter onder de luidspreker waardoor twee keer in het Nederlands en het Engels de passagiers wordt verzocht in die bus plaats te nemen. De passagiers doen dat ook. Op twee na. Die merken een kwartier te laat dat zij in de stilte van een lege vertrekhal staan. De een luisterde, de ander praatte. De ander: H e r m a n K a h n.

Het heminnelijke transatlantische monster, 300 pond vleesgeworden polemofuturologie met ingebouwd historisch-sociaal-economisch-technologisch-filosofisch-strategisch archief en data-verwerkend computersysteem (IQ 180) heeft helaas een slechte geluidsinstallatie. Tong en gehemelte, de taal zelf, blijken inadegwate middelen om wat zich in het gigantisch brein afspeelt aan anderen mee te delen. Met razende snelheid, woorden en zinnen half onuitgesproken latend, soms in een slotter verstikkend, springt de monoloog van alfa naar bèta, van continent naar continent, van verleden naar toekomst. De toehoorder is als het kleine jongetje dat, staande tussen volgroeide supporters, de voetbalwedstrijd bij stukjes en beetjes moet zien te volgen door steeds weer even in de lucht te springen. Tijdens zo'n geestelijk sprongetje mist die toehoorder dan ook zijn vliegtuig.

De pellet bom-monoloog van de Clausewitz van de 20ste eeuw, scenario-schrijver van de escalatie, begint des ochtends om 10.20 uur bij aankomst op Schiphol (Kahn heeft in het transatlantisch vliegtuig niet geslapen, maar het laatste hoofdstuk van zijn boek „Can we win in Vietnam?“ geschreven) en eindigt om één uur 's nachts in het Groningse Doelenhotel. De enige significante onderbrekingen zijn een tukje van een half uur in de haastig gehuurde luchttaxi en de interventies van professor Arnold Toynbee en André Fontaine tijdens het televisiedebat dat die middag wordt opgenomen. Kahn laat ze, half-glimlachend half ongeduldig, toe omdat er in zijn contract staat dat het één discussie zal wezen.

Interrupties van meer dan vijf woorden en niet voorzien van vraagtekens laat Kahn verder niet toe, niet van Mulisch en niet van de make-up juffrouw, niet van mij en niet van de Groninger-polemologen bij wie de avond wordt doorgebracht. Kahn heeft maar één leven en te veel te vertellen om te luisteren naar mensen van wie hij inderdaad al weet wat ze denken en zullen zeggen voordat zij de mond tot spreken hebben geopend. Gruijters, het enige Nederlandse wapen dat hem misschien enige tijd het zwijgen zou kunnen opleggen, is helaas deze dag niet voorhanden. Maar zelfs onze nationale mini-Kahn verhoudt zich tot de „real MacCoy“ als een tactisch vestzak-kernwapen tot een waterstofbom.

Inmiddels blijkt Kahn's monoloog hele series interne dialogen te omvatten, die tussen Europa en Amerika, die tussen moralisme en pragmatisme, die tussen uniformisme en pluralisme, om er maar een paar te noemen. Kahn („I am a European, damn it, I hate Europeans. I want to be an American“, bunderlach van een halve seconde) is louter zittend tegenover Toynbee (a Christian-English gentleman) en de Cartesiaan Fontaine („Kunnen we dit niet even op een filosofische basis bespreken?“) reeds toonbeeld van de Amerikaanse kortsluiting. Kahn eindigt door Mulisch zelf te worden, middels al weer verla-

ten methode van „het raadsel vergroten“. De Europeanen tegenover hem willen de raadsels verkleinen door ze van alle details te ontdoen en ze te abstraheren.

Kahn daarentegen атаqueert zelfs op abstracte, universele problemen met een stortvloed van praktische details. Relevante details die de Europeanen irrelevant vinden „omdat we er zo niet uitkomen...“ Dat verbaast Kahn weer, omdat hij hoewel alfa-man, in tegenstelling tot de Toynbees, Fontaines en Röhlings, wel gewend is om met computers te werken. Hij heeft zijn echte computer weliswaar niet bij zich en moet zich behelpen met zijn encyclopedisch geheugen-archief, maar dat deert hem niet. Hij weet dat alle details, alle tegenstrijdige onderdeeljes van de werkelijkheid, elektronisch ge-processed kunnen worden tot een overzichtelijke werkelijkheid, tot een raam waarbinnen men een aantal hanteerbare alternatieve oplossingen kan ontwerpen.

Het lijkt soms of Europese denkers — niet achterlopend in intelligentie, wel in hulpmiddelen — de neiging hebben zich voor hun denkwerk op te sluiten, af te zonderen, de gordijnen dicht te trekken, zich te concentreren op met behulp van slechts een paar ons grijze massa grootste gemene delers te zien, en formules te ontwerpen. De nieuwe Amerikaanse pragmatieci (in overweldigende meerderheid overigens Europese emigranten) laten onopvallend detail-informatie tot hun denk-machines toe. Zij nemen niet langer één enkele overgeleverde gedachtenconstructie zonder meer over; ook niet de geldende moraal.

Treft Kahn, bedrijver van waardenvrij werkelijkheidsonderzoek, het verwijt van immoraliteit, en dat verwijt treft hem vaak omdat wij kinderen en kindskinderen van de Europese massamoordenaars een beetje gevoelig zijn geworden op dat punt, dan kijkt hij verbaasd. Hij zegt: „Wij zijn pragmatische moralisten. Wij zijn niet geïnteresseerd in morele intenties, maar in morele effecten. Als mijn morele bedoelingen een averechts effect hebben, dan ben ik immoreel“. Kahn wil geen moreel gelijk, dat een paar miljoen doden kost. Hij weet dat een wereldsituatie (die niet door hem vervaardigd is) vooralsnog geen oplossingen zonder doden toelaat. Hij zoekt dus naar oplossingen met een minimum aantal doden. Zijn escalatie-scenario's zijn er op gericht nucleaire oorlogen te voorkomen.

Van dat uitgangspunt vertrekt hij ook in het Vietnamese conflict. Hij is tegen die oorlog, verwerpt bijna alle Amerikaanse doelen en middelen in Vietnam, maar rekent voor welke aanwijsbare risico's een Amerikaanse nederlaag in Vietnam voor de wereld mee zou brengen. Volgens drie verschillende reële scenario's: een nucleair conflict.

Kahn's conclusie: wij willen niet winnen, maar mogen niet verliezen. Omdat Ho Chi Minh ons geen ontspanningsclausule wil laten, omdat hij onze nederlaag wil, dwingt hij ons tot winnen. De middelen die wij nu gebruiken, zijn niet geschikt om te winnen en wekken bovendien de afschuw van de wereld op, waardoor wij meer dreigen te verliezen dan we in Vietnam zouden kunnen winnen. Ergo: we moeten winnen met andere middelen. Die zijn er.

Kahn accepteert het morele dilemma van de macht, dat van de vuile handen, als de keus tussen zeer vuil en betrekkelijk schoon. Hij vindt niet dat de Amerikanen hun handen nodeloos vuil maken maar dat zij ze nodeloos té vuil maken. De Toynbees vinden dat men zijn handen schoon moet houden. Die sympathieke gedachte kan alleen opkomen in dat deel van Europa, dat 29 jaar geleden nog de hele rest van de wereld (met uitzondering van Amerika en Japan) bestuurde en nu niets meer behalve zichzelf. En dat niet zeer goed.

Benoemd tot chef-staf van het leger

Westmoreland keert naar de Verenigde Staten terug

23-3-68 NRC

Generaal William Westmoreland, de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, zal naar de Verenigde Staten terugkeren om daar in juli chef-staf van het leger te worden, zo heeft president Johnson vrijdag op een persconferentie te Washington meegedeeld. De president zei dat hij nog geen besluit had genomen over de opvolging van de generaal. Evenmin had hij al een besluit genomen over het zenden van meer troepen naar Vietnam.

Op de vraag of de verdwijning van Westmoreland uit Vietnam een algehele verandering van de strategie in dat land zal meebrengen zei John-

son het onjuist te achten te vertellen wat de nieuwe bevelhebber zal gaan doen.

Waarnemers in Washington zijn van oordeel dat het vertrek van Westmoreland de weg vrijmaakt voor mogelijke veranderingen in de Amerikaanse oorlogsvoering in Vietnam. Zij zien door deze stap hun indruk bevestigd dat Johnson bezig is het gehele Vietnam-beleid aan een kritisch onderzoek te onderwerpen in antwoord op de druk uitgeoefend door senator Robert Kennedy en andere critici in de Democratische partij van zijn Vietnamese politiek.

Vertrek generaal niet geheel onverwacht

Generaal Westmoreland wordt dinsdag 54 jaar. Hij heeft sinds 1964 in Vietnam gediend, de eerste zes maanden als plaatsvervangend opperbevelhebber, daarna als opperbevelhebber. President Johnson deelde verder mee dat generaal Earle Wheeler zich bereid heeft verklaard nog een jaar aan te blijven als voorzitter van de commissie van stafchefs na het einde van zijn lopende ambtsperiode op 2 juli.

De tegenwoordige chef-staf van het leger, generaal Harold Johnson, gaat 2 juli met pensioen. Dan neemt Westmoreland de post over. De president zal admiraal Ulysses Sharp, opperbevelhebber in het gebied van de Stille Oceaan, vragen tot juli in functie te blijven. Zijn termijn loopt 1 mei af.

Een woordvoerder van het ministerie van defensie zei te verwachten dat Westmoreland nog zeker „een maand of twee” in Vietnam zal blijven. Nog ruim een maand geleden sprak de president geruchten tegen volgens welke

de generaal naar Washington zou worden teruggeroepen.

In Amerikaanse militaire en niet-militaire kringen in de Zuidvietnamese hoofdstad was men vandaag niet bijzonder verrast over het heengaan van Westmoreland. Waarnemers wijzen erop dat de generaal na het grote Vietcong-offensief om 260.000 man zou hebben gevraagd, een uitbreiding die het Witte Huis veel te ver zou gaan.

Westmoreland heeft hedenochtend verklaard dat het hem spijt dat hij vertrekken moet voordat de strijd geëindigd is. Hij voegde daaraan toe dat hij „naar beste krachten het Amerikaanse streven in Vietnam” zal blijven steunen”.

Levensloop

Generaal Westmoreland is steeds van de stelling uitgegaan dat een goed bevelhebber in de buurt van zijn troepen moet blijven en hun gevechten moet meemaken. In 1958 nam hij als commandant van een luchtlandingsdivisie deel aan een massale landing waarbij vijf soldaten om het leven kwamen toen onverwachte windstoten hun parachutes grepen. Westmoreland zelf werd een meter of zestig meegeleurd. Na dit incident nam Westy, zoals hij door zijn vrienden wordt genoemd, altijd het initiatief bij springoefeningen. Hij sprong altijd als eerste omlaag en gelaste een oefening soms af als hij meende dat zij te gevaarlijk voor zijn mannen was.

In Vietnam werd hij een vertrouwde figuur voor de gewone Amerikaanse soldaat. Hij legde steeds bliksembezoeken af aan alle onderdelen, waar deze zich ook bevonden. Zijn toestel werd enkele keren getroffen door kogels van de tegenstander.

In de Tweede Wereldoorlog was hij artillerie- en infanteriecommandant in Tunesië, op Sicilië en in Normandië en bij de troepen die zich een weg baanden tot de Elbe. In 1952, toen hij met een regiment parachutisten in Korea vocht, werd hij van kolonel tot brigadegeneraal bevorderd. In 1956 werd hij de jongste generaal-majoor van het leger. Hij was toen 42 jaar.

In november vorig jaar, toen hij voor overleg in Washington was, uitte hij voor de televisie de mening dat een deel van de Amerikaanse troepen binnen twee jaar uit Vietnam teruggetrokken kon worden. Eerder zei hij dat de acties in Vietnam meer succes opleverden. Daarna kwam Westy aan dit mee met de troepen van de Vietcong en kwam de generaal aan felle kritiek bloot te staan.

William Westmoreland werd op 26 maart 1914 geboren. Hij is gehuwd en heeft twee dochters en een zoon.

(Reuter-A.F.P.)

Generaal Westmoreland, opperbevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam, is door president Johnson benoemd tot chef-staf. Hij zal binnenkort naar de Verenigde Staten terugkeren.

25-3-68 RVD
De formele promotie van generaal William Westmoreland betekent in werkelijkheid kennelijk een afkeuring van zijn beleid. De Amerikaanse commandant in Vietnam wordt teruggehaald uit Saigon, om op het Pentagon in Washington de functie te krijgen van chef-staf van het leger. Als de president „onze geliefde Westy” — zoals hij de generaal wel genoemd heeft — werkelijk had willen promoveren, zott hij hem tot opvolger benoemd kunnen hebben van generaal Earle Wheeler, voorzitter van de verenigde chefs van staven.

Johnson heeft, als opperbevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten, niet de moeite genomen Westmoreland persoonlijk zijn overplaatsing mede te delen, maar hij liet die onaangename taak door Wheeler verrichten. Kenmerkend voor de haast van deze drastische mutatie is, dat niet tegelijk met Westmorelands aangekondigde terugroeping een opvolger is benoemd; al neemt men aan dat generaal Abrams van plaatsvervangend commandant nu commandant zal worden.

In het Witte Huis is men niet te spreken over Westmorelands recente kolossale onderschatting van de militaire kracht van de communistische tegenstander. Een maand vóór de Vietcong en de Noordvietnamezen hun Tet-offensief begonnen, had Westmoreland nog grote militaire overwinningen voorspeld voor de Amerikanen en Zuidvietnamezen. Westmoreland zou de optimistische informatie van zijn eigen militaire inlichtingendienst geprefereerd hebben boven de sombere waarschuwingen van de CIA, de Centrale Inlichtingendienst in Washington.

Mogelijk betekent deze voortijdige overplaatsing van Westmoreland ook een definitieve ververping van zijn recente voorstel de Amerikaanse troepenmacht in Zuid-Vietnam met 206.000 man uit te breiden.

Westmoreland had laten blijken, dat hij verwachtte althans tot na de Amerikaanse presidentsverkiezingen van november op zijn post te blijven. Maar juist de verkiezingscampagne kan Johnson nu bewogen hebben tijds een andere man in Saigon te plaatsen, om met diens opvolger vrijer te zijn in het Vietnameleide.

Westmoreland heeft gezegd, dat het hem speet zijn tegenwoordig hoofdkwartier te moeten verlaten „vóór de slag voorbij is”. Hij is dus kennelijk niet blij met zijn „promotie”.

Dit ingrijpen van Johnson midden in een oorlog herinnert aan president Trumans terugroeping van de Amerikaanse commandant in Korea, generaal Douglas MacArthur, op 11 april 1951. Maar de omstandigheden waren toen meer dramatisch en van Westmoreland is niet zo'n fel protest te verwachten, als MacArthur zeventien jaar geleden lanceerde.

Westmorelands vertrek zou nog belangrijke consequenties kunnen hebben voor de Amerikaanse oorlogvoering.

Studenten spreken zich uit over Vietnam

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 24 febr. — Zever Westeuropese studentenorganisaties waaronder de Nederlandse Studentenvakbeweging (SVB), hebben zich uitgesproken over de kwestie Vietnam. Dit geschiedde ter gelegenheid van de Internationale Dag tegen het Imperialisme en Kolonialisme, die elk jaar op 21 februari gehouden wordt.

In een communiqué wordt gezegd „dat de aanwezigheid van Amerikaanse troepen in Vietnam sinds 1960 het karakter gekregen heeft van een werkelijk gewapende aanval. Terwijl de Amerikanen beweerden de vrijheid in Vietnam te willen verdedigen, vestigden zij in werkelijkheid concentratiekampen.”

Khe Sanh ligt nu 3-68 Typ onder zwaar vuur

SAIGON, 25 maart (AFP, Reuter) — De geïsoleerde basis Khe Sanh is vrijdag en zaterdag door Noordvietnamese artillerie met meer dan 1240 granaten en raketten bestookt. Er volgde geen aanval op de stellingen en de verliezen waren slechts licht, zo werd door een Amerikaanse woordvoerder meegedeeld. Tijdens de beschietingen werden de omliggende Noordvietnamese stellingen zwaar gebombardeerd.

Van welingelichte zijde in Saigon is vernomen, dat generaal William Westmoreland, die is benoemd tot chef van de Amerikaanse landstrijdkrachten, begin mei uit Saigon zal vertrekken.

Twee namen worden genoemd voor de opvolging van Westmoreland: generaal Creighton Abrams, op het ogenblik Westmorelands plaatsvervanger, en generaal Bruce Palmer, bevelhebber van de Amerikaanse landstrijdkrachten in Vietnam.

Het Noordvietnamese communistische partijorgaan „Nhan Dan” ziet in het aflossen van Westmoreland „een bewijs voor het failliet van de Amerikaanse agressie-oorlog” in Vietnam.

In een gevecht ten noordwesten van Saigon hebben zondag elf Amerikanen en 35 Vietcongeden het leven verloren. Drieëndertig Amerikanen werden gewond.

Mariniers in Khe Sanh doen uitval

26-3-68 NKE

Ongeveer veertig Amerikaanse mariniers hebben zondag een uitval gedaan uit de belegerde vesting Khe Sanh, in het uiterste noordwesten van Zuid-Vietnam. Na een felle strijd van vier uur, waarbij de mariniers werden ondersteund door artillerie en met kanonnen uitgeruste helikopters, werden de mariniers, te zamen met de bemanning van een neergeschoten helikopter met een andere helikopter in veiligheid gebracht. Bij deze operatie zijn vijf mariniers gesneuveld en werden vier andere gewond.

De belegeraars van Khe Sanh, die op 12.000 man geschat worden, hebben zondag ruim honderd mortiergranaten op de basis afgevuurd. Dit was het laagste aantal sinds enige weken.

Bij twee andere operaties in het noorden van Zuid-Vietnam zijn volgens Amerikaanse gegevens in totaal 36 Amerikanen gesneuveld en werden 181 gewond. Aan de zijde van de Vietcong en de Noordvietnamezen zouden volgens berichten uit Saigon 265 man zijn gesneuveld.

In Amerikaanse kringen in Saigon gelooft men dat de ongeveer 45 bataljons van de Vietcong die sedert het offensief van de Vietcong na het Vietnamese nieuwjaar het (zogenaamde tet-offensief) de Zuidvietnamese hoofdstad in een tang hadden, tengevolge van de operatie Quyet thang („wil om te winnen”) zijn teruggedrongen. De vijftig Amerikaanse en Zuidvietnamese bataljons die de vijf provincies rondom Saigon doortrekken op zoek naar guerrillastrijders, hebben nog maar sporadisch contact met de tegenstander.

(Reuter-A.F.P.)

F-111 boven N.-Vietnam

Minder steun voor beleid Johnson

168T90

SAIGON, 26 maart (AFP, Reuter) — Amerikaanse supersonische F-111 jachtbommenwerpers, met in de lucht verstelbare vleugels, hebben gisteren voor het eerst bombardementen op Noord-Vietnam uitgevoerd. De toestellen vielen kampementen en opslagplaatsen bij Dong Hoi aan. Door het slechte weer kon de aangerichte schade niet worden opgenomen. De eerste F-111 toestellen, een groep van zes, zijn sinds tien dagen gestationeerd op de basis Takhli in Thailand.

Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen hebben gisteren 243 Vietcongliden gedood in een zeven uur durende strijd met naar schatting 300 rebellen.

De slag, die ongeveer 30 kilometer ten noordwesten van Saigon werd gevoerd, was de zwaarste tot nu toe in de zuiveringsoperatie „wil om te winnen”.

WASHINGTON — Volgens een Amerikaans opinieonderzoek is de steun van de openbare mening voor de Amerikaanse politiek in Vietnam tot een tweede dieptepunt gedaald. Het onderzoek toont aan, dat slechts 54 procent van het Amerikaanse publiek achter het Vietnamese beleid van de regering staat. Anderhalve maand geleden was het percentage nog 74 procent.

Het eerste dieptepunt werd bereikt in oktober met 51 procent.

Kennedy wenst besprekingen met Vietcong

PORTLAND, 27 maart (AFP) — In een verkiezingsrede in Portland heeft de Amerikaanse senator Robert Kennedy gezegd, dat de Vietcong een rol moet spelen in het Vietnamese politieke leven, wil men een einde maken aan het conflict. Kennedy, die hoopt president Johnson te kunnen ontronen als kandidaat van de Democratische partij bij de presidentsverkiezingen in november, voegde er aan toe: „Een vreedzame regeling met Noord-Vietnam zou de beste waarborg kunnen zijn tegen eventuele expansionistische plannen van China.”

Robert Kennedy stelde een vierledige oplossing voor:

1. Elke regeling moet uitmonden in rechtstreekse verkiezingen. De Vietcong heeft het recht deel te nemen aan het politieke leven van Zuid-Vietnam.

2. Wij moeten ons ervan verzekeren dat de regering van Saigon, die door ons (Amerikanen) is opgebouwd en ondersteund, een werkelijke regering van nationale eenheid wordt, die religieuze, militaire en vakbondsleiders omvat, die thans uit de regering worden gehouden of zelfs gevangen zitten.

3. Terwijl wij aan de ene kant de nodige strategische maatregelen nemen om onze militairen te beschermen, moeten wij tezelfder tijd ophouden met de steriele bombardementen van Noord-Vietnam en aan de conferentietafel gaan zitten.

4. In Vietnam, evenals elders, moeten wij de bankroetpolitiek vaarwel zeggen, die bestaat uit het zoeken van militaire oplossingen van vraagstukken van politieke of diplomatieke aard.

Concilie verlangt uitspraak Vietnam

Commissie: stoppen met bommen

(Van onze verslaggever)

ROTTERDAM, 27 maart — Op de tweede algemene vergadering van het Pastoraal Concilie, die in de week voor Pasen wordt gehouden, wil men tot duidelijke uitspraken komen over „Vietnam en de houding van christenen”. De adviescommissie „Oorlog en Vrede” heeft daarover een verklaring opgesteld, die door de afgevaardigden besproken zal worden.

De commissie hoopt dat de vergadering de volgende voorstellen wil onderschrijven: De bombardementen op Noord-Vietnam moeten zonder voorwaarden beëindigd worden. Dit kan de eerste stap zijn op de weg van een geleidelijke vermindering van het geweld. Ook omdat men er met paus Paulus en Oe Thant op wil vertrouwen dat onderhandelingen zullen volgen. Verder is men van mening dat de bombardementen zijn begonnen op grond van de onjuiste stelling dat Noord-Vietnam verantwoordelijk voor de oorlog is en de belangrijkste tegenstander.

Het Nationale Bevrijdingsfront dient erkend te worden als zelfstandige onderhandelingspartner. Dit front is immers de eigenlijke tegenstander van het bewind in Saigon en het ondervindt actieve en passieve steun bij een belangrijk deel van de bevolking. In zijn ontstaan weerspiegelt het de gerechtvaardigde eisen van het verzet.

De commissie is van oordeel dat alle bij het conflict betrokken partijen onderhandelingen moeten aangaan om te komen tot een einde van de strijd en tot regelingen op basis van de akkoorden van Genève die het Vietnamese volk in staat stellen over zijn toekomst te beschikken in vrede, onafhankelijkheid, soevereiniteit, eenheid en territoriale integriteit.

Beide partijen moeten de gedachte aan een overwinning die de tegenstander vernedert opgeven, zodat een wederzijdse vermindering van de gevechtshandelingen kan plaats hebben ter bevordering van de onderhandelin-

gen. Thans is er nog weinig in de voorstellen van de partijen te vinden wat wijst op bereidheid tot een akkoord. Als men die weg niet bewandelt, loopt de wereld onvoorstelbare gevaren. Zij betekent de geleidelijke vernietiging van het Vietnamese volk en zijn cultuur. Hiertegen dienen de christenen te protesteren.

In de verklaring wordt geen scheiding gemaakt tussen volkeren die verantwoordelijk en daardoor schuldig zijn en volkeren die dat niet zijn. De reden is dat ook wij hadden kunnen doen wat anderen nu doen, omdat wij allen delen in dezelfde onwetendheid, angst en behoudzucht. Als Nederlanders, die op tal van manieren nauw verbonden zijn met het Amerikaanse volk, waardoor wij mogen hopen het te kunnen beïnvloeden, zijn wij ook meer concreet verantwoordelijk. En dat zijn wij zeker ook als leden van een kerk die een vredesopdracht in de wereld heeft en een concrete verantwoordelijkheid voor het conflict in Vietnam draagt. Katholieken in Vietnam hebben immers belangrijk bijgedragen tot het ontstaan en de verscherping van het conflict.

De commissieleden vragen het Pastoraal Concilie een hartstochtelijk beroep te doen op de geloofsgenoten in Amerika, in Noord- en Zuid-Vietnam om zich voor het bereiken van de vrede in te zetten in dezelfde geest als hier is aangegeven.

De concept-verklaring is ten behoeve van de deelnemers aan de plenaire vergadering van het Pastoraal Concilie voorzien van een waardevolle documentatie en toelichting.

VOORBEREIDING TOT GROTE SLAG

VS willen beleg Khe Sanh breken Bombardementen verhevigd

SAIGON, 27 mrt (DPA, AFP) — In het noorden van Zuid-Vietnam, daar waar nu reeds enkele maanden meer dan 6.000 Amerikaanse mariniers worden belegerd in de basis Khe Sanh, broeit iets, zo menen militaire waarnemers. Men vraagt zich af of generaal Westmoreland van plan is in de naaste toekomst een tegenoffensief in te zetten om de omsingeling te doorbreken en zijn mannen daar weg te halen.

De tekenen, die er op wijzen dat in het noorden „een grote slag” op komst is, hopen zich op. Generaal Westmoreland heeft bijna tweederde van zijn totale vloot bommenwerpers tegen de aan Noord-Vietnam en Laos grenzende provincies ingezet. Rond Khe Sanh worden dagelijks 500 ton bommen en napalm uitgeworpen door de luchtreuzen, de B-52's, en de jachtbommenwerpers.

Het is uitgesloten, dat de aanvallen zo zijn verhevigd om een offensief van

de Noordvietnamese belegeraars af te slaan. De militaire waarnemers verwachten, dat het Amerikaanse opperbevel zal trachten het weggedeelte tussen de basis Khe Sanh en het grote artilleriekamp Camp Carroll open te leggen om zijn belegerde troepen uit de basis te halen. Eenvoudig zal dat zeker niet zijn, want de Noordvietnamezen hebben alle bruggen opgebalzen en zich aan beide zijden van de weg ingegraven.

De operatie zou betekenen dat Khe Sanh wordt opgegeven. Militair gezien zou Khe Sanh nog van weinig betekenis zijn omdat de basis sinds Lang Vei aan Verkeersweg no. 9 naar Laos in handen van de Noordvietnamezen is zijn belang voor de afgrenzing van de infiltratie heeft verloren. Het Amerikaanse opperbevel zou bovendien menen dat de 6.000 man beter gebruikt kunnen worden daar het niet zeker is of generaal Giap (de Noordvietnamese minister van defensie en overwinnaar van Dien Bien Phoe) de basis wel wil overmeesteren.

Opvolger van Westmoreland?

Generaal Abrams is voor overleg te Washington

27-3-68 NRC

Wordt Khe Sanh ontruimd?

Generaal Creighton W. Abrams, plaatsvervangend opperbevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten in Zuid-Vietnam, is dinsdag in Washington aangekomen voor besprekingen met topambtenaren van het Pentagon. Later zou hij naar het Witte Huis gaan voor een onderhoud met president Johnson. Naar verluidt zou spoedig Abrams' benoeming kunnen worden verwacht tot opperbevelhebber in Vietnam als opvolger van generaal Westmoreland, die door president Johnson met ingang van juli a.s. is benoemd tot chef-staf van het Amerikaanse leger.

Militaire deskundigen in Zuid-Vietnam zijn van mening dat generaal Westmoreland van plan is binnenkort een offensief te beginnen dat tot doel heeft de 6.000 man in Khe Sanh (in het noordwesten van Zuid-Vietnam) ingesloten Amerikaanse mariniers te onttrekken. Tekenen die hierop zouden wijzen zijn de grote concentraties van de Amerikaanse luchtmacht in het gebied van de aan Noord-Vietnam en Laos grenzende Zuidvietnamese provincies. Genoemde deskundigen verwachten dat de Amerikaanse legerleiding zal trachten het weggedeelte tussen de basis Khe Sanh en het grote artilleriekamp Camp Carroll open te leggen teneinde de belegerde troepen uit Khe Sanh te halen. De uitvoering van dit plan zal niet eenvoudig zijn, aangezien de Noordvietnamezen alle bruggen hebben opgeblazen en zich aan beide zijden van de weg hebben ingegraven.

De operatie zou betekenen dat Khe Sanh wordt opgegeven. Militair gezien is de basis nog maar van beperkte betekenis omdat zij sedert de omsingeling en de inneming door de Noordvietnamezen van Lang Vei aan verkeersweg nummer 9 naar Laos, haar belang voor de afbreuk van infiltraties heeft

verloren. De Amerikanen achten het niet zeker dat generaal Giap, de Noordvietnamese minister van defensie en opperbevelhebber van de Noordvietnamese strijdkrachten, van plan is Khe Sanh te veroveren. Het Amerikaanse opperbevel meent dat de 6.000 man mariniers beter elders in Vietnam gebruikt kunnen worden, aldus de militaire deskundigen in Saigon.

Aanval op post

Ongeveer 1.000 man Noordvietnamese troepen, gewapend met machinegeweren en vlammenwerpers, hebben dinsdag getracht een Amerikaanse artilleriepost in het centrale bergland van Zuid-Vietnam onder de voet te lopen. Dit was de grootste aanval van de Noordvietnamezen sinds het zogenaamde tet-offensief (het offensief dat omstreeks het Vietnamese nieuwjaar was begonnen). Een Amerikaanse woordvoerder in Saigon heeft gezegd dat de aanval was afgeslagen. Versterkingen, die ijlings werden aangevoerd per helikopters, doorzoeken thans het gebied rondom de post, die 30 kilometer ten westen van de stad Kontum en 40 kilometer van de grens met Cambodja ligt.

Nieuw vliegtuig

Het Amerikaanse opperbevel in Vietnam heeft dinsdag onthuld dat voor het eerst in de Vietnamese oorlog gebruik gemaakt is van het F-111-straalvliegtuig, een toestel dat 3.200 kilometer per uur kan vliegen. De toestellen werden gebruikt voor een aanval tegen

legerplaatsen ten noordwesten van Dong Hoi aan de kust van Noord-Vietnam.

Schade tet-offensief

De schade die tijdens het tet-offensief van de Vietcong tegen de steden in Zuid-Vietnam is aangericht bedraagt 120 miljoen dollar, de schade in de stad Hué, waar 26 dagen is gevochten, niet meegerekend, aldus is dinsdag aan het Amerikaanse huis van afgevaardigden meegedeeld door het (Amerikaanse) Bureau voor de internationale ontwikkeling. (Reuter -A.F.P.)

Builenpest

De Zuidvietnamese autoriteiten hebben dinsdag rondom Saigon wegversperringen laten oprichten om het overslaan van een epidemie van builenpest naar de hoofdstad te voorkomen. Elf personen zijn aan de ziekte overleden — zes in het dorp Tan Phong (65 km ten noordoosten van Saigon) en vijf in de wat verder naar het noordoosten gelegen provincie Tay Ninh. Er zijn speciale medische ploegen naar deze provincie gestuurd, waar 62 gevallen van builenpest geconstateerd zijn en nog vele tientallen andere gevallen worden onderzocht.

Ieder die Saigon binnenkomt moet beschikken over geldige gezondheidspapieren of inentingsbewijzen.

NA STAKING VAN LUCHTAANVALLEN

Frankrijk bevestigt Hanoi wil praten

Amerika volhardt in ontkenning

WASHINGTON, 29 febr. (Reuter, UPI) — De Amerikaanse regering heeft niet rechtstreeks willen reageren op de officiële Franse mededeling, dat onvoorwaardelijke staking van de bombardementen op Noord-Vietnam vredesonderhandelingen tot gevolg heeft. Een Amerikaanse regeringswoordvoerder herhaalde slechts, dat Washington nog geen aanleiding heeft gevonden zijn opvatting te wijzigen, dat Hanoi gekant blijft tegen onderhandelingen.

Dit laatste is lijnrecht in strijd met de mededeling van de Franse regering, die na een kabinetsraad onder voorzitterschap van De Gaulle zelf werd uitgegeven. Frankrijk betuigt daarbij zijn steun aan de oproep van secretaris-generaal Oe Thant van de Verenigde Naties en verklaart, dat ook

de Franse regering ervan op de hoogte is, dat slechts een onvoorwaardelijke staking van de luchtaanvallen voor Hanoi voldoende is om aan de onderhandelingstafel plaats te nemen. Volgens welingelichte kringen baseert de Franse regering dit op een boodschap, die ze kort tevoren had gekregen van de Noordvietnamese gedelegeerde in Parijs, Mai Van Bo.

In de Amerikaanse hoofdstad hield president Johnson gisteren twee uur lang krijgsraad met zijn voornaamste adviseurs, waarbij onder meer de pas uit Vietnam teruggekeerde generaal Earle Wheeler, voorzitter van het comité van chefs van staven. Deze had in Washington verklaard dat de

We zien ne...

Brits vakverbond

communisten in sommige gebieden van Zuid-Vietnam nog het initiatief hebben, onder meer dank zij aanzienlijke aantallen reservetroepen, maar dat ze elders worden teruggedrongen.

Wheeler zou een verzoek van generaal Westmoreland, de opperbevelhebber in Vietnam, hebben overgebracht om nog eens vijftig- tot honderdduizend man versterkingen, maar presidentiële woordvoerder weigerde vragen hierover te beantwoorden. Het werd later bekend, dat met ingang van 1 juli 1070 artsen en 56 osteopaten voor militaire dienst zullen worden opgeroepen. Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken liet weten, dat met toestemming van de regering van Laos verkenningsvluchten boven dat land worden uitgevoerd. Het wilde echter niet ingaan op berichten volgens welke ook gebieden zijn gebombardeerd, die in handen zijn van de communistisch-gezinde Pathet Lao.

In Saigon is meegedeeld dat de aanvoer van vierduizend parachutisten uit Noord-Carolina naar Zuid-Vietnam is voltooid. Het merendeel heeft eerder in Vietnam gevochten. Zij vormen de voorhoede van de 10.500 man sterke troepen die generaal Westmoreland zijn toegezegd, en gaan de in de noordelijke provincie Quang Ngai opererende Amerikaanse divisie versterken.

Bij Dak To, een belangrijke Amerikaanse basis in het Centrale Hoogland dichtbij de Cambodjaanse grens, zijn hevige gevechten gaande tussen Amerikaanse troepen en sterke Noordvietnamese eenheden. Amerikaanse infanterietroepen kwamen 20 km ten Noordwesten van Dak To onder vuur te liggen.

24-2-68 450

JOHNSON HOUDT KRIJGSRAAD

Meer dan twee uur hield president Johnson gisteren in Washington krijgsraad met zijn voornaamste politieke en militaire adviseurs. Naast de president minister Rusk; tegenover hem vice-president Humphrey en de scheidende minister van defensie, McNamara. Ook diens opvolger Clark Clifford en CIA-directeur Richard Helms werden door de zojuist uit Saigon teruggekeerde generaal Wheeler over de situatie in Vietnam ingelicht.

wanneer men dit ve kt met het belang dat een gemeenschap bij zo'n station kan hebben. . ."

Achter het net

van de meest uiteenlopende bezigheden ook voorzitter van de werkgroep Plaatselijke Radio van D'66, heeft er zijn gedachten eens over laten gaan. Resultaat; een zeven pagina's tellend drukwerkje, waarin hij onthult hoe in recordtijd zoveel mogelijk plaatselijke radiostations uit de grond kunnen worden gestampt.

Het lijkt wel een handleiding voor doe-het-zelvers. Men neme een FM-zender van 250 watt, die plaatse men

misschien die van 60? Meneer Overvest zegt: Deze mensen hebben geen moraal, normen of rede. Hij doelt waarschijnlijk op Mao en Ho Kent

...mige kringen wordt hem verweten dat hij deze basis niet heeft ont-ruidt, daar nu is gebleken dat zij niet van een ingrijpend militair be-lang is.

Ten slotte — maar dit zou wel eens niet het minst belangrijke aspect van Westmorelands overplaatsing kunnen zijn — bestaat de kans dat de door politieke tegenstanders van Johnson, zoals Robert Kennedy, geuite sug-gestie om van Westmorelands „search and destroy“-tactiek over te gaan op een „clear and hold“-strategie veld heeft gewonnen. Volgens de laatste inzichten moet de tegenstander worden tot in al zijn schuilhoeken worden achtervolgd, maar moeten de Ameri-kaanse troepen vanuit vaste en veili-ge centra opereren.

...an
ge-
be-
ton-
en dat
ering in
niet is

Westmoreland exit

HET IS NOG een open vraag of het vervangen van de Ameri-kaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam, generaal Westmore-land, een verandering van de Ameri-kaanse strategie inluidt. Op zijn laatste op 2 juli, wanneer generaal Harold Johnson als stafchef aftreedt, zal Westmoreland diens functie over-nemen, terwijl generaal Earle Whee-ler een jaar langer dan oorspronke-lijk in de bedoeling lag, voorzitter zal blijven van de verenigde chefs van staf. Wie Westmoreland zal opvol-gen en welke militaire vernieuwin- gen dat met zich meebrengt, moet worden afgewacht.

Hoewel de Amerikaanse president heeft vermeden een woord van kri-tiek op het beleid van Westmoreland te uiten — hij zou dat ook moeilijk kunnen doen, nadat hij hem nog kortgeleden uitbundig had geprezen — is het toch zeer goed mogelijk dat de tegenstand die Westmorelands mi-litaire inzichten heeft opgeroepen bij het besluit van invloed zijn geweest.

In de eerste plaats is de kritiek in Amerika gericht tegen diens voortdu-rende verzekering dat in Vietnam aanzienlijke troepenversterkingen nodig zouden zijn (hij zou kortgele- den om een vermeerdering van 275.000 man hebben gevraagd).

Een tweede factor kan een bericht in de New York Times zijn geweest, waarin deze krant kortgeleden op grond van haar ter beschikking geko- men geheime gegevens schreef dat nog in januari, dus vlak voor het tet-offensief, Westmoreland een al te optimistisch beeld had gegeven van de komende militaire situatie.

Voorts is er kritiek op Westmore-lands strategie betreffende de nog steeds in gevaar verkerende basis Khe Sanh, waar enkele duizenden Amerikanen omsingeld zijn. In som-

Vrijheidsmedaille

voor McNamara

24-2-88 NRC

Op een plechtigheid in het Witte Huis heeft de aftredende minister van defensie, McNamara, woensdag officieel afscheid genomen van president Johnson en de andere leden van de Amerikaanse regering. Hij ontving de Vrijheidsmedaille uit handen van de president, die verklaarde dat McNamara in de zeven jaar dat hij het departement van defensie had geleid, Amerika de grootste militaire kracht uit de geschiedenis had helpen geven. Onder de aanwezigen bevonden zich o.a. nog de senatoren Robert en Edward Kennedy met echtgenoten en de Britse ambassadeur, sir Patrick Dean, als enige buitenlandse diplomaat.

onrechtvaardig dat zij nu worden...

Groot gebaar

Johnson vermindert bommen en stelt zich niet...

PRESIDENT Johnsons besluit zich niet te stellen bij de presidentsverkiezingen van november moet als een gebaar worden gewaardeerd. Zijn persoonlijkheid is gewordenevenwichtig. Hij heeft zichzelf niet als een wijsheid bezocht politicus laten overleefden. In de komende jaren zal hij zijn vermogen om onder druk te zetelen verloren hebben. Het is niet de gunsten die de president kan verlenen, maar de rekening die hij moet houden.

...tekenen dat we een van grote onzekerheid aan besluitkracht vooral in die sferen president in laatste aan- blik is van de goed- het Congres. Zo is of het Congres, dat Johnsons fiscale voor- al geruime tijd ne- wel enige prikkel om zijn goedkeuring aan een belasting- waarvan het herstel ehele internationale estel afhangt.

...dere kant is de pre- de oorlog in Vietnam el minder overgele- te genade van het

President Johnson heeft zondagavond aan het eind van een televisierede waarin hij aankondigde dat hij opdracht had gegeven om geen bombardementen meer uit te voeren op het grootste gedeelte van Noord-Vietnam, gezegd dat hij niet zal streven naar en niet zal accepteren de nominatie van de Democratische partij voor de presidentsverkiezingen.

Inzake Vietnam kondigde Johnson aan: geen bombardementen meer op het grootste deel van Noord-Vietnam, met uitzondering van een strook ten noorden van de gedemilitariseerde zone die om strategische redenen van deze maatregel is uit-

Amerika zeer verrast

Van onze correspondent

WASHINGTON, 1 april — President Johnson heeft met een breed gebaar zijn beeld in de geschiedenisboeken willen redden door zijn persoonlijke toekomst op te offeren aan zijn doel in Vietnam. Zo was althans het oordeel hier toen hij aan het slot van een dramatische, doch zeer rustig uitgesproken televisierede, waarin hij stopzetting der bombardementen op Noord-Vietnam behalve vlak bij de gedemilitariseerde zone aankondigde, verklaarde dat hij zich niet herkiesbaar zal stellen en dus per 1 januari 1969 zal aftreden. „Met onze zonen op verre slagvelden, de toekomst hier thuis bedreigd en de hoop op vrede voortdurend in de waagschaal, geloof ik dat ik geen dag en geen uur zou moeten besteden aan persoonlijke of partijzaken of aan andere verplichten dan die welke mij opgelegd zijn door het ontzaglijke ambt van president.”

„Daarom zal ik de benoeming van mijn partij voor nog een kandidaat niet

zou zich niet terugtrekken en Johnson daar geloofde niemand aan.” De overblijvende kandidaten: de Democraten McCarthy en Kennedy, en de Republikein Nixon zullen pas vandaag op Johnsons besluit reageren. Ook vice-president Humphry, die in plaats van Johnson als kandidaat wordt genoemd, had nog geen commentaar.

Voorverkiezingen

De meesten brachten Johnsons aankondiging in onmiddellijk verband met het verwachte succes van de Democratische vredeskandidaat McCarthy bij de voorverkiezingen in Wisconsin dat nu in de lucht komt te hangen.

Ofschoon Johnson al eerder zal hebben gedacht aan een terugtrekking, zal het verzet tegen zijn politiek en zijn persoon dat eerst in New Hampshire bleek en nu in Wisconsin beslist, de doorslag hebben gegeven.

Ook waren er al direct velen die opmerkten dat Johnsons besluit, gepaard gaande met een bespreking om de bombardementen, een poging was tot zijn oprechtheid en offerbereidheid te tonen bij het streven naar vrede en aldus — na weigering van Hanoi — althans zijn politiek te laten rechtvaardigen zodat een opvolger wordt gekozen die haar kan voortzetten.

Beperking acties

Eerder in zijn rede had de president „als eerste stap tot een wederkerige de-escalatie” van de oorlog zijn bevel aangekondigd om alle marine- en luchtaclies tegen de gebieden in Noord-Vietnam „waar zich 90 procent der bevolking bevindt”, te staken, be-

gesloten; het sturen van 13.500 nam in de komende vijf maanden op Engeland en Rusland als v Geneefse conferentie om alles stellen om een „waarachtige v Azië te bereiken”; een stijging uitgaven in het lopende belamijard dollar; herhaling van San Antonio, waarbij onvoorwting van alle bombardementen aan de eis dat hieruit vruchtba gen zullen voortvloeien en da tair voordeel zal trekken uit de logsbepalingen. (Renter)

die het Congres Voordat hij e tekst verspreide soonlijk besluit nogmaals dat d nam geen grote voeren, doch or oplossing wens die dan vrede Voor drie p son, en drie re van onze bemc leen de veiligh eigen veilighe

7
1. Ver
Remde
1.30
za:zo
hakk
fond
zo: 4
zedes
sst:
Pass
keer
7.30
Vak:
afra
1.31
roel
2.5
ms
Vor
zo:
sem
Cin
8.10
sch
7.8
7.8
de
I
W
D
C
A
E
F
E

Bombardementen 1-4-68 NRC merkiebaar

aan naar Viet-
len; een beroep
porzitters van de
in het werk te
de in Zuidoost-
van de defensie-
tingjaar met 2.5
le verklaring van
ardelijke stopzet-
wordt gekoppeld
re onderhandelings-
Hanoi geen mili-
Amerikaanse oor-

Amerikaan. Vrede zal komen omdat Aziaten bij duizenden bereid waren er voor te sterven, maar ook, laat niemand het vergeten, omdat Amerika haar zonen zond om de vrede te verzekeren.

Zie verder pag. 6

Nederland voldaan over belangrijke de-escalatie

Een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken in Den Haag heeft vanochtend meegedeeld dat de Nederlandse regering haar voldoening uitsprekt over de door president Johnson aangekondigde stopzetting van de bombardementen op vrijwel geheel Noord-Vietnam. Zij acht deze beslissing een belangrijke de-escalatie.

De regering spreekt de hoop uit dat door de andere partijen in het conflict een soortgelijke bijdrage zal worden geleverd en dat spoedig onderhandelingen zullen plaatshebben. Deze onderhandelingen zouden dan, zoals ook door president Johnson is gesteld, moeten geschieden op basis van de akkoorden van Genève in 1954.

De Amerikaanse president, Lyndon B. Johnson, vlak voor het uitspreken van zijn rede.

Bereikt te aantal voo
optimaal wo
nsproge bochten
theoretisch
ook prac-

I heeft een daan op de
oorders om ra te willen
annen en aan te laten
in het midden h schade zal
worden voor de je hoge ver-
voersprijzen zullen etalen ten-
gevolge van de an grenso-
verschrijdende aciteit en
ook welk het ne zal zijn op
de toeleverings de ver-

„Primair en der vrezin
wij de verliez vooorders
zullen lijden dullen van
een gedeelte v Ernstig
bezorgd make over de
weerslag van de gelegentheid hie
u bekend in eeate zoals
baseerd is op de inter-
nationale exper teator.
„Wij willen de totale
Duitse politie

zou voorstellen.
an het — niet in de
— slot over zijn pers-
sprak, verzekerde hij
Ver. Staten in Viet-
re oorlog wilden gaan
lerzijds „geen namaak-
in te aanvaarden om
noemen”.

identen, aldus John-
geringen, was het hart
isnis ten slotte niet al-
d van Azië, maar onze
l en die van iedere

Hij ruzie om het even gebracht

23-jarige meubelmaker M. H. ervan verdacht zaterdagavond in de straat van zijn ouders in Rotterdam te zijn overleden. Hij werd gevonden met een kogelwond in de achterhoofdsknobbel. Hij had een ruzie gehad met zijn vader, die hem in de straat had gesignaleerd. Hij werd door zijn vader en broer naar huis genomen, maar werd daar kort thereafter weer naar de straat gebracht. Hij werd daar gevonden met een kogelwond in de achterhoofdsknobbel.

Van Alice Toen naar...
auspiciën van de toneelgroep Centrum...
die ter uitwisseling in België voorstel...
lingen gaat geven van vijf stukke...
haar repertoire van dit seizoen.

De reeks voorstellingen van...
musketiërs begint op 1 mei...
stadsschouwburg van Ein...
volgen nog voorstellingen...
Maastricht), 3 mei (Doe...
(Breda), 7 mei (Arn...
Bosch), 9 mei (J...
(Haarlem), 11 mei...
(Tilburg), 13 mei...
mei (Nijmegen).

Van van...
dagavond...
furt am...
dam by...
uit by...
ho...

- Maandag: Muziek: Novuin 8.30; Trio 9.15; Nieuwe Kerk 8; Mattheus 8.30; De vrek. Sluisdoelen 8.30; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15.
- Dinsdag: Muziek: Nieuwe Kerk 8; Mattheus 8.30; De vrek. Sluisdoelen 8.30; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15.
- Woensdag: Muziek: Nieuwe Kerk 8; Mattheus 8.30; De vrek. Sluisdoelen 8.30; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15.
- Donnerdag: Muziek: Nieuwe Kerk 8; Mattheus 8.30; De vrek. Sluisdoelen 8.30; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15.
- Vrijdag: Muziek: Nieuwe Kerk 8; Mattheus 8.30; De vrek. Sluisdoelen 8.30; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15.
- Zaterdag: Muziek: Nieuwe Kerk 8; Mattheus 8.30; De vrek. Sluisdoelen 8.30; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15.
- Zondag: Muziek: Nieuwe Kerk 8; Mattheus 8.30; De vrek. Sluisdoelen 8.30; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15; City Select: 4 man for all 8.15.

Den stopzetting daar zou Amerikaan...
posten waren gericht.
zone waar Amerikaanse vooruitgeschoven
ste aankondiging.

De Amerikaanse vooruitgeschoven
ste aankondiging.
ste aankondiging.

Inen stalle deed de president en be...
roep op het volk en het Congres om d...
oorspronkelijk...
goed te keuren...
zond te houden. Hij behoorde de dollar ge...
gen...
op de begroting goed te keuren

Groot gebaar

Johnson vermindert bombarde- menten en stelt zich niet beschikbaar

PRESIDENT Johnsons besluit zich niet kandidaat te stellen bij de presidentsverkiezingen van november a.s. moet als een gebaar worden geïnterpreteerd dat hem stempelt tot een staatsman. Zijn persoon was zozeer een rem geworden op wenselijke ontwikkelingen in binnen- en buitenland, dat de eliminatie ervan op zichzelf een katalyserende uitwerking in gunstige richting kan hebben. Dit van zichzelf te erkennen getuigt van een wijsheid die velen de eervolste politicus Johnson niet hadden toegedacht. Groteren dan hij hebben hun eigen nut wel overleefd.

Intussen moet de wereld er wel rekening mee houden dat de Verenigde Staten tot januari van het volgende jaar een president zullen hebben die in feite, zoals dat in het Amerikaanse politieke jargon heet, een „lamme eend“ is, d.w.z. een president die, omdat hij binnen een jaar, hoe dan ook, niet meer president zal zijn, uit dien hoofde zijn vermogen om het Congres onder druk te zetten grotendeels verloren heeft. Met hem, en met de gunsten die hij als president kan verlenen, behoeft immers geen politicus meer ernstig rekening te houden.

DIT KAN betekenen dat we een periode van grote onzekerheid en gebrek aan besluitkracht ingaan — vooral in die sferen waar de president in laatste aanleg afhankelijk is van de goedkeuring van het Congres. Zo is het de vraag of het Congres, dat president Johnsons fiscale voorstellen toch al geruime tijd negeerde, nog wel enige prikkel zal gevoelen om zijn goedkeuring te hechten aan een belastingverhoging, waarvan het herstel van het gehele internationale monetaire bestel afhangt. Aan de andere kant is de president, wat de oorlog in Vietnam betreft, veel minder overgeleverd aan de genade van het

President Johnson heeft zondagavond aan het eind van een televisierede waarin hij aankondigde dat hij opdracht had gegeven om geen bombardementen meer uit te voeren op het grootste gedeelte van Noord-Vietnam, gezegd dat hij niet zal streven naar en niet zal accepteren de nominatie van de Democratische partij voor de presidentsverkiezingen.

Inzake Vietnam kondigde Johnson aan: geen bombardementen meer op het grootste deel van Noord-Vietnam, met uitzondering van een strook ten noorden van de gedemilitariseerde zone die om strategische redenen van deze maatregel is uit-

Amerika zeer verrast

Van onze correspondent

WASHINGTON, 1 april — President Johnson heeft met een breed gebaar zijn beeld in de geschiedenisboeken willen redden door zijn persoonlijke toekomst op te offeren aan zijn doel in Vietnam. Zo was althans het oordeel hier toen hij aan het slot van een dramatische, doch zeer rustig uitgesproken televisierede, waarin hij stopzetting der bombardementen op Noord-Vietnam behalve vlak bij de gedemilitariseerde zone aankondigde, verklaarde dat hij zich niet herkiesbaar zal stellen en dus per 1 januari 1969 zal aftreden. „Met onze zonen op verre slagvelden, de toekomst hier thuis bedreigd en de hoop op vrede voortdurend in de waagschaal, geloof ik dat ik geen dag en geen uur zou moeten besteden aan persoonlijke of partijzaken of aan andere verplichten dan die welke mij opgelegd zijn door het ontzaglijke ambt van president.“

„Daarom zal ik de benoeming van mijn partij voor nog een termijn als kandidaat niet

zou zich niet terugtrekken en Johnson daar geloofde niemand aan.“ De overblijvende kandidaten: de Democraten McCarthy en Kennedy, en de Republikein Nixon zullen pas vandaag op Johnsons besluit reageren. Ook vice-president Humphry, die in plaats van Johnson als kandidaat wordt genoemd, had nog geen commentaar.

Voorverkiezingen

De meesten brachten Johnsons aankondiging in onmiddellijk verband met het verwachte succes van de Democratische vredeskandidaat McCarthy bij de voorverkiezingen in Wisconsin dat nu in de lucht komt te hangen.

Ofschoon Johnson al eerder zal hebben gedacht aan een terugtrekking, zal het verzet tegen zijn politiek en zijn persoon dat eerst in New Hampshire bleek en nu in Wisconsin beslist, de doorslag hebben gegeven.

Ook waren er al direct velen die opmerkten dat Johnsons besluit, gepaard gaande met een bespreking om de bombardementen, een poging was zijn oprechtheid en offerbereidheid te tonen bij het streven naar vrede en aldus — na weigering van Hanoi — althans zijn politiek te laten rechtvaardigen zodat een opvolger wordt gekozen die haar kan voortzetten.

Beperking acties

Eerder in zijn rede had de president „als eerste stap tot een wederkerige de-escalatie“ van de oorlog zijn bevel aangekondigd om alle marine- en luchtmachtacties tegen de gebieden in Noord-Vietnam „waar zich 90 procent der bevolking bevindt“, te staken, be-

gesloten; het sturen van 13.500 man in de komende vijf maanden op Engeland en Rusland als voorbereiding op een Geneefse conferentie om alles te stellen om een „waarachtige vrede in Azië te bereiken“; een stijging van de uitgaven in het lopende belastingjaar tot een miljard dollar; herhaling van de voorstellen van San Antonio, waarbij onvoorwaardelijke terugtrekking van alle bombardementen aan de eis dat hieruit vruchtbaar zal voortvloeien en dat de voorwaarden zullen voortvloeien en dat het tair voordeel zal trekken uit de logsbependingen. (Reuter)

die het Congres Voordat hij tekst verspreidde, besloot nogmaals dat c nam geen groe voeren, doch oplossing wen die dan vrede Voor drie p son, en drie r van onze bemc leen de veilighe eigen veilighe

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Congres. Die oorlog wordt dat er geen oorlogsverklaring aan te pas is gekomen, feitelijk buiten het Congres om gevoerd — zeker sinds dat Congres de president in augustus 1964 vrijwel onbeperkte volmachten gaf. Die volmachten heeft hij nog, en als hij die zou gebruiken om tot vrede te komen in Vietnam — zijn gelijktijdig aangekondigd besluit om de bombardementen op Noord-Vietnamese steden te staken wijst in die richting — dan zou het wel eens kunnen zijn dat president Johnson, in tegenstelling tot wat over hem, op gezag van een hoogleraar in de wijsbegeerte, langs Nederlandse straten wordt gejoeld, als een groot man de geschiedenis zal ingaan.

ambos... nastreven en niet aanvaardden. Aldus de president in zijn volkomen onverwachte aankondiging.

Het schokkende nieuws kwam na dat hij in een lange passage die hij aan de gedrukte tekst van zijn rede toevoegde, een beroep had gedaan op het volk om in dit verkiezingsjaar eenheid te tonen, dezelfde als die na „het trauma dat de plicht aan mij toeschoof” en deze niet verloren te laten gaan in „zelfzucht, verdachtmakingen, politiek en wantrouwen”.

Onmiddellijk na zijn rede was het Witte Huis omgeven door honderden die wilden weten of dit echt waar was. Televisie- en radiocommentatoren bekend voor een miljoenenpubliek dat zij met stomheid waren geslagen en alleen maar konden zeggen dat nu de hele Amerikaanse en misschien wel de wereldpolitiek op haar kop stond. „Wij hebben het steeds mis in dit opwindendste van alle verkiezingsjaren der recente Amerikaanse geschiedenis” meende de commentator van een televisienet: „Kennedy — wel, at worden, Rockefeller — wel, hy maakte geen k...”

halve die... zone waar vijandelijke concentraties tegen Amerikaanse vooruitgeschoven posten waren gericht.

Een stopzetting daar zou Amerikaanse levens in gevaar brengen, aldus Johnson.

Voorts kondigde de president in zijn rede het volgende aan: het aanbod van San Antonio voor stopzetting der bombardementen indien dit tot vruchtbare onderhandelingen leidt, aangenomen dat Hanoi geen voordeel trekt uit de situatie, blijft geldig, „evenals de meer dan 30 andere die ik de laatste jaren deed”.

Onderhandelingen

De Verenigde Staten blijven bereid tot onderhandelingen met de Sowjetunie als voor-Engeland conferentie van Genève zitter om alles te doen teneinde deze vrate unilaterale stap” te gebruiken voor het bereiken van echte vrede.

De ambassadeur Harriman — die al sinds twee jaar de vredesexploraties leidt — en de Amerikaanse ambassadeur in Moskou, Thompson, die voor consultaties hier is, was opgedragen zich ter beschikking te houden voor besprekingen in Genève of enige ander geschikt oord.

„Ik verzoek president Ho Tsji Minh positief en gunstig te antwoorden op deze nieuwe stap naar vrede.”

Versterkingen

„Maar als vrede nu niet komt door onderhandelingen, dan komt hij wanneer Hanoi begrijpt dat onze gemeenschappelijke vastbeslotenheid onwankelbaar is, onze gemeenschappelijke kracht onoverwinnelijk.”

Daarna kondigde Johnson aan dat hij gedeeltelijk door oproeping van parate reserves 13.500 man extra naar Vietnam zal sturen ter ondersteuning van de 11.000 mariniers die na het Tet-offensief per vliegtuig daar waren geland.

Een zeer bescheiden versterking dus vergeleken met de door generaal Westmoreland maximaal geëiste 105.000 man en de door het Witte Huis, waarschijnlijk opzettelijk, verspreide geruchten over 25.000 man. De extra kosten boven de reeds uitgetrokken 26 miljard per jaar voor de Vietnamese oorlog zouden dit jaar 2,5 miljard en volgend jaar 2,6 miljard bedragen volgens Johnson.

In een passage die, evenals de voorgaande, kennelijk tegemoetkwam aan de kritiek van McCarthy en Kennedy, beloofde hij de oorlogsinspanning der Zuidvietnamezen wel. Doch ook eiste hij mede-inspanning van Saigon. Hij vroeg de Zuidvietnamezen het eigen leger uit te breiden, weer het land buiten de steden in te trekken, meer belasting te heffen, voor betere leiding te zorgen, eenheid in de eigen regering te bewerkstelligen en „bij de nationale inspanning alle groepen op te nemen die Zuidvietnamese beheersing van eigen lot zullen handhaven”. Een suggestie dus voor een brede regering en eventueel een coalitie met het Zuidvietnamese bevrijdingsfront.

Belastingen

„Wij willen erop wijzen dat... nationale expedite- en transport... baseerd is op het gebaren in... n bekend in een belangrijke... gelegenheid hier in de streek... weerslag van een en ander op... bezorgd maken wij ons... een gedeelte van hun omzet... zullen hiden door het wegvallen van... wij de verliezen die de vervoers... voersector.

„Primair en in het bijzonder vresen... de toeleveringsbedrijven van de ver... ook welk het negatief effect zal zijn op... verschrjndende vervoerscapaciteit en... gevogje van de schaarste aan greso... worden voor de velders die hoge ver... in het midden hoe groot de schade zal... annen en aan te passen. Wij laten... oorders om zich extra te willen... heeft een beroep gedaan op de... n optimaal wordt benut.

Even gebracht

„ij ruzie om het... een auto aanmerden. Zij is overleden... Het dertienjarige meisje A. Koopmans... in haar woonplaats op de fiets... een slaan met een... de 56-jarige... leven te heb... televisienet: „Kennedy — wel, at worden, Rockefeller — wel, hy maakte geen k...”

De Amerikaanse president, Lyndon B. Johnson, vlak voor het uitspreken van zijn rede.

gryke... Oldaan... der pag. 6

ten

Belastingen

Het falen van een politiek

ONDANKS het feit, dat president Johnson gisteren in zijn toespraak tot het Amerikaanse volk aankondigde, dat er nog 13.500 man extra naar Vietnam gezonden zullen worden, moet men zijn rede die culmineerde in de aankondiging dat hij zich niet herkiesbaar zal stellen, toch voornamelijk zien als een poging een einde te maken aan de oorlog in Vietnam.

Zijn politiek heeft gefaald. De oorlog is militair gewonnen, Zuid-Vietnam is politiek niet gestabiliseerd. Het offensief van de Vietcong op het Vietnamese nieuwjaar moge dan van officiële Amerikaanse zijde een mislukking worden genoemd, omdat de bevolking van Zuid-Vietnam niet in opstand is gekomen, doch geen zinnige waarnemer laat zich hierdoor om de tuin leiden.

De Toestand

Bovendien, al zou het offensief niet geheel aan de communistische verwachtingen hebben beantwoord, de politieke schade die ermee is aangericht, is groot genoeg: aanzienlijk versterkte aanwezigheid van de Vietcong op het platteland door de aftocht van Zuidvietnamese troepen, machteloosheid van de geheel in het defensief gedrongen Amerikanen, wie in dit soort oorlog hun technische superioriteit onvoldoende kon helpen.

TERWIJL Johnson met de bombardementen op Noord-Vietnam de tegenstander zonder succes aan de conferentietafel poogde te krijgen, en dan uiteraard in een houding van nauwelijks gecamoufleerde deemoed, is het zg. Tet-offensief voldoende geweest om, met een aantal andere factoren, de Amerikaanse bereidheid te vergroten om te gaan onderhandelen in een heel wat ongunstiger positie dan bij vorige gelegenheden.

In totaal is er al een keer of tien een pauze in de bombardementen geweest sinds deze in het begin van 1964 begonnen, maar Hanoi heeft hierop niet gereageerd. Deze pauzes wekten ook sterk de indruk, dat Johnson wilde zien of de tegenstander al groggy was.

Doch ditmaal kan het resultaat anders zijn, omdat Johnson, anders dan in de formule van San Antonio die tot nu toe de basis van de Amerikaanse politiek was, geen betrouwbare garantie van Hanoi eist, dat het geen voordeel zal trekken van de stopzetting van de bombardementen.

Ditmaal is de stopzetting van de bombardementen onvoorwaardelijk, zoals de eis van Hanoi van het begin af aan geluid heeft, een onvoorwaardelijkheid die in feite al lang aanvaard had kunnen worden, omdat McNamara, toen hij nog minister van defensie was, al vrij lang de militaire zinvolheid van de bombardementen in twijfel trok. De bombardementen zijn geen politiek ruilmiddel geble-

ken. De stopzetting (anders dan een pauze) is eenzijdig door Johnson afgekondigd, in de hoop weliswaar, dat de tegenstander erop zal reageren.

MEN kan zich afvragen, of deze eenzijdige verklaring van Johnson niet is voorbereid door overleg achter de schermen. Er zijn te veel willige middelaars in de wereld dan dat geheime contacten moeilijk zouden zijn. Misschien heeft Johnson een vaste toezegging voor onderhandelen gekregen, als hij onder het juk van de eenzijdige stopzetting die de faillietverklaring van een politiek is, door zou gaan. Hij gaat eronder door.

Maar hij kan niet nalaten toch nog een gedeelte van het Noordvietnamese grondgebied van de stopzetting uit te sluiten. Misschien hebben de Noordvietnamezen begrip voor het militaire en vooral het politieke aspect hiervan, misschien gunnen zij hem ook dit niet en dan zou Johnson een nieuwe blunder hebben begaan door de spreekwoordelijke fout van de Nederlanders te maken.

S
u
u

HOE BITTERE ernst het Johnson nu is (en dat zal de Noordvietnamese namen hopelijk niet ontgaan), kan blijken uit zijn besluit, dat hij zich niet herkiesbaar stelt voor het presidentschap. Met dit besluit geeft Johnson aan, dat er een nieuwe fase is aangebroken. Het is een verstandig besluit, niet alleen omdat nu zijn populariteit een nieuw dieptepunt heeft bereikt en omdat de scheuren in het Amerikaanse en het Democratische huis steeds breder worden, maar vooral omdat hij er de noodzaak van een wijziging in de politiek mee ondersetreept.

Men kan zich afvragen in hoeverre er nog een terug mogelijk is op de weg die hij nu uitgestippeld heeft. Hij kan zich over enkele maanden weer onmisbaar gaan voelen en dan is hij er de man niet naar om dat onder stoelen of banken te steken. Hij kan, wanneer de Noordvietnamese reacties toch onbevredigend zijn, de oorlog weer intensiveren, maar ondertussen is de basis, de politieke, maar ook de militaire basis in Vietnam verder verschrompeld. Geen zinnige Vietnamees zal van vandaag af zijn hals wagen door op het verkeerde paard te wedden. En wat ook de gedachten en bijgedachten van Johnson mogen zijn, voor de Vietnamees is hij nu zonneklaar het verkeerde paard.

Komt er vrede, dan zal niet Amerika de voorwaarden dicteren. Het kan ten hoogste overgangsvorbedingen. Komt er vrede, Johnson toch weer kans zien, wat presidentschap zien, wat terug kan komen op zijn. Maar voorlopig lijkt hij op

id zijn onwachting bij

President van
owakije

Tekst van Johnsons rede aan *4/4 1968* **Ik ken het leed en**

Hieronder volgt een uitgebreid uittreksel van de letterlijke tekst van de opzienbarende rede, die Johnson zondagavond tot 't Amerikaanse volk heeft gericht. Hij kondigde aan, dat de bombardementen op Noord-Vietnam aanzienlijk worden beperkt en dat dit jaar definitief 'n einde aan zijn presidentschap zal komen.

WASHINGTON, 2 april — Vanavond wil ik met u praten over vrede in Vietnam en in Zuidoost-Azië. Er is geen andere kwestie die ons volk zo bezighoudt. Geen andere droom leeft zo in de 250 miljoen mensen die leven in dat deel van de wereld. En dit is het enige doel dat de Amerikaanse politiek in Zuidoost-Azië bepaalt.

Jarenlang hebben vertegenwoordigers van onze regering en anderen de wereld rond gereisd om een basis te vinden voor vredesbesprekingen. Sinds september hadden zij het aanbod bij zich, dat ik in San Antonio openlijk heb gedaan. Dit luidde, dat Amerika de bombardementen op Noord-Vietnam zou stoppen, als dit direct zou leiden tot produktieve besprekingen en waarbij wij zouden aannemen, dat Noord-Vietnam geen militair voordeel zou putten uit onze beperking. Hanoi wees dit aanbod, zowel binnen- als buitenskamers van de hand.

Zelfs terwijl het zoeken naar vrede voortging, maakte Noord-Vietnam gehaast voorbereidingen voor een wilde aanval op het volk, de regering en de bondgenoten van Zuid-Vietnam. Hun aanval tijdens het nieuwjaarsbestand bereikte niet de belangrijkste doeleinden. De gekozen regering van Zuid-Vietnam kwam niet ten val en evenmin werd het leger vernietigd, zoals de communisten hadden gehoopt. De aanval veroorzaakte geen „algemene opstand“ onder de bevolking van de steden.

Zij dwongen de Zuidvietnamezen en hun bondgenoten echter wel 'n zeker aantal troepen van het platteland naar de steden te halen. Zij veroorzaakten grote verarring en leed. Hun aanvallen en de daarop volgende veldslagen dreven een half miljoen mensen op de vlucht.

De communisten kunnen opnieuw aanvallen. Zij proberen, zo is gebleken, van 1968 het jaar te maken van de beslissing in Zuid-Vietnam — het jaar, dat zo al niet de uiteindelijke overwinning of nederlaag zal brengen, maar in ieder geval een keerpunt in de strijd zal zijn.

Zoveel is echter duidelijk: als zij een nieuwe ronde van zware aanvallen lanceren, dan zullen zij er niet in slaagen de gevechtskracht van Zuid-Vietnam en zijn bondgenoten te vernietigen. Maar tragisch genoeg is ook dit duidelijk: veel mannen aan beide zijden van het front zullen dan worden gedood. Een natie, die al 20 jaar onder oorlog gebukt gaat, zal dan opnieuw lijden. De legers aan beide zijden zullen nieuwe verliezen lijden. En de oorlog zal doorgaan.

Hieraan bestaat geen behoefte. Het is niet nodig de besprekingen uit te stellen, die een einde zouden kunnen maken aan deze lange en bloedige oorlog. Vanavond herhaal ik het aanbod van augustus de bombardementen op Noord-Vietnam te stoppen. Wij vragen, dat direct besprekingen beginnen en dat het ernstige onderhandelingen zullen zijn over vrede. Wij nemen aan, dat tijdens deze besprekingen Hanoi geen voordeel uit onze beperking zal putten. Wij zijn bereid onmiddellijk via onderhandelingen naar vrede te streven.

De-escalatie

Vanavond, in de hoop, dat dit spoedig tot onderhandelingen zal leiden, zet ik de eerste stap tot de de-escalatie van het conflict. Wij verminderen — verminderen aanzienlijk — het huidige peil van de vijandelijkheden. En wij doen dit eenzijdig en onmiddellijk.

Vanavond heb ik onze luchtmacht en marine opdracht gegeven geen aanvallen te doen op Noord-Vietnam met uitzondering van het gebied ten noorden van de gedemilitariseerde zone, waar de voortdurende versterking van de vijand de vooruitgeschoven posities van de geallieerden direct bedreigt en waar troepenbewegingen en bevoorrading duidelijk in verband staan met die bedreiging.

In het gebied, waar wij onze aanvallen staken, woont bijna 90 procent van de Noordvietnamese bevolking. Er zullen dus geen aanvallen meer zijn rond de belangrijkste bevolkingscentra en op die gebieden van Noord-Vietnam, waar voedsel wordt geproduceerd. Zelfs dit beperkt bombarderen zou spoedig kunnen worden gestaakt als onze beperking wordt gevolgd door een vermindering van de strijd door Hanoi. Maar ik kan in geweten niet alle bombardementen stoppen zo lang dit onmiddellijk en direct de levens van onze mannen en onze bondgenoten in gevaar brengt.

Ons doel bij dit alles is het huidige peil van geweld te verminderen om zo de levens van dappere mannen en onschuldige vrouwen en kinderen te sparen. Wij willen de strijdende partijen toestaan dichter bij een politieke oplossing te komen.

Vanavond doe ik een beroep op Engeland en de Sovjet-Unie als voorzitters van de Geneefse conferentie en als permanente leden van de Veiligheidsraad van de UNO alles te doen wat zij kunnen om van deze zo juist afgekondigde eenzijdige daad van de-escalatie te komen tot een echte vrede in Zuidoost-Azië.

Nu, zoals in het verleden, zijn de Verenigde Staten bereid hun vertegenwoordigers op ieder tijdstip naar ieder forum te sturen om te praten over middelen, die deze oorlog kunnen beëindigen. Ik ben van plan een van onze meest onderscheiden Amerikanen, ambassadeur Averell Harriman, als mijn persoonlijke vertegenwoordiger naar deze besprekingen te sturen. Daarnaast heb ik ambassadeur Llewellyn Thompson, die uit Moskou terugkeert voor overleg, gevraagd beschikbaar te zijn om zich in Genève of in iedere andere geschikte plaats bij ambassadeur Harriman te

voegen, zodra Hanoi in conferentie.

Ik doe een beroep op Tsji Min positief en geregen op deze nieuwe vrede. Maar als vrede via onderhandelingen, dienen als Hanoi begrijpt, meenschappelijke en onwankelbaar is en schappelijke kracht onov

Extra uitga

De acties, die wij sinds van dit jaar hebben onder andere het opnemen van de Zuidvietnamese de vervanging van heli verstrekken van and voorraden. Dit zal extra eisen, die worden geraamd door dit belast miljard dollar voor het lastingjaar.

Deze vermeerderde onze nationale veiligheid middellijke actie om de het Amerikaanse volk e van de dollar te bescherm schillende gelegenheden geweest, dat zonder h of verminderde uitgave 't tekort op de betaling ongeveer 20 miljard dollar. Ik heb de behoefte ze uitgaven te binden a zaken, die de voorrang heb benadrukt, dat het dere actie — direct en sterke twijfels in de h oproepen over de Am reidheid de financiën o den.

Toch heeft het congre handeld. En vandaag s de eerste financiële dr de oorlog — een bedr rol van de dollar als de internationale hande ring. Om het internatio systeem te laten werke Verenigde Staten hun) in evenwicht brengen o bij een evenwicht. De van een belastingverf met een controle op d noodzakelijk om onze beschermen, onze welv haven en tegemoet te behoeften van ons volk. Azië.

Zelfbeschik

Ik kan niet beloven, tief, dat ik vanavond) digd, meer succesvol) zal zijn dan de meer da re initiatieven, die ik d ren heb ondernomen.) Noord-Vietnam, na jare ten die niets hebben zijn pogingen zal stake re overwinning te beha aansluiten bij ons strev

Als Hanoi overweeg moet het niet in twijfel onze bedoelingen: in d jaar moet het niet de d ze democratie verkee Wij zijn niet van pla uit te breiden. Maar

and en wereld de twijfel

emt met een

president Ho
stigt te rea-
stap naar
u niet komt
n zal zij ko-
d dat onze ge-
theradenheid
ze gemeen-
rwinnelijk.

en

ds het begin
ernomen zijn
uw uitrusten
strijdkrachten
piers en het
re militaire
uitgaven ver-
d op 2,5 mil-
jard
gjaar en 2,6
komende be-

tgaven voor
vereisen on-
velvaart van
de stabiliteit
nen. Bij ver-
heb ik erop
ere belasting
volgend jaar
balans weer
r zal bedra-
enadrukt on-
n lijst met
verdiene. Ik
alen van te-
beslissend —
e wereld zal
rikaanse be-
orde te hou-

nog niet ge-
an wij voor
ging van na
ging van de
oeksteen van
en financie-
le monetaire
moeten de
stallingsbalans
althans dicht
voering nu
ging, samen
uitgaven, is
eiligheid te
art te hand-
men aan de

ing

at het initia-
b aangekon-
or de vrede
dertig ande-
afgelopen ja-
ij hopen, dat
van gevech-
pgelest, nu
een militair
en zich zal
n naar vrede,
dat te doen,
verkeren over
verkiezings-
ak binnen on-
d uitleggen.
deze oorlog
e Verenigde

Staten zullen geen valse oplossing
aanvaarden voor deze lange en har-
de strijd en dit vrede noemen. Nie-
mand kan precies tevoren de voor-
waarden voor een eventuele regeling
bepalen. Ons doel in Zuid-Vietnam is
nooit de vernietiging van de vijand
geweest. Ons doel is de leiders in
Hanoi het besef bij te brengen, dat
hun doel — het met geweld verove-
ren van het zuiden — niet haalbaar
is.

De vrede kan worden gebaseerd op
de Geneefse akkoorden van 1954 —
onder politieke voorwaarde dat de
Zuidvietnamezen — alle Zuidvietna-
mezen — hun eigen koers kunnen be-
palen vrij van iedere overheersing of
inmenging van buitenaf.

Vanavond bevestig ik ook de belof-
te in Manila gedaan, dat wij bereid
zijn onze strijdkrachten uit Zuid-Viet-
nam terug te trekken, als de andere
partij haar troepen terughaalt naar
het noorden, de infiltraties staakt en
aldus het geweld vermindert. Ons
doel van vrede en zelfbeschikking in
Vietnam houdt direct verband met de
toekomst van Zuidoost-Azië. De laat-
ste tien jaar is hier veel gebeurd wat
vertrouwen inboezemt. Wij hebben al-
les gedaan wat we konden om tot dat
vertrouwen bij te dragen. Iedere
Amerikaan kan trots zijn op de rol,
die wij hebben gespeeld in Zuidoost-

Principe

Het is niet gemakkelijk geweest,
verre van dat. Tijdens de laatste 4½
jaren is het mijn lot en verantwoor-
delijkheid geweest opperbevelhebber
te zijn. Ik heb dagelijks geleefd met
de prijs van deze oorlog. Ik ken het
leed, dat is toegebracht en de twij-
fels die zijn gerezen.

In deze periode heb ik me laten lei-
den door een enkel principe: dat wat
wij nu doen in Vietnam is niet alleen
belangrijk voor de veiligheid van
Azië, maar ook voor onze eigen ver-
plichtingen, die wij moeten nakomen.
Resoluties van het congres getuigen
van de behoefte zich tegen de agres-
sie in Zuidoost-Azië te verzetten.
Maar de kern van onze aanwezigheid
in Zuid-Vietnam is altijd de Ameri-
kaanse veiligheid geweest. En het
grotere doel van onze aanwezigheid
is altijd geweest de landen van Zuid-
oost-Azië te helpen onafhankelijk en
zelfstandig leden van de wereldge-
meenschap te worden in vrede met
zichzelf en met alle anderen. Met zo'n
Azië zal ons land en de wereld heel
wat veiliger zijn dan het vanavond is.

Ik bid, dat mijn aanbod niet ver-
worpen zal worden door de leiders
van Noord-Vietnam. Ik bid, dat de
leiders in Hanoi het zullen aanvaar-
den als een middel om een einde te
maken aan de offers van hun eigen
volk. En ik vraag uw steun, mijn
landgenoten, voor deze poging om
over het slagveld heen spoedig vrede
te verwerven.

Eenheid

Tenslotte, mijn landgenoten, laat
me dit zeggen. Van hen wie veel is
gegeven, wordt veel gevraagd. Ik kan
niet zeggen — niemand kan dit zeg-

gen — dat niet nog meer van ons zal
worden gevraagd. „Toch geloof ik, dat
nu — niet minder dan toen de jaren
zestig begonnen — deze generatie
Amerikanen bereid is iedere prijs te
betalen, iedere last te dragen, iedere
tegenslag het hoofd te bieden, iedere
vriend te steunen en iedere vijand te
weerstaan om de handhaving en het
succes van de vrijheid te verzekeren.”
Sinds John F. Kennedy deze woor-
den heeft gesproken, heeft het Ame-
rikaanse volk zich steeds verbonden
gevoeld met de meest nobele zaak
van de mensheid. Wij zullen dit blij-
ven doen.

Toch geloof ik, dat we altijd één
ding goed voor ogen moeten houden.
Welke uitdagingen en beproevingen
ons ook nog wachten, de uiteindelijke
kracht van ons land en onze zaak ligt
niet in krachtige wapens, onuitputte-
lijke hulpbronnen of grenzeloze wel-
vaart, maar in de eenheid van ons
volk. Hierin geloof ik sterk.

Tragedie

Tweeënvijftig maanden en tien da-
gen geleden, in een ogenblik van tra-
gedie en diepe beroering, zijn de
plichten van dit ambt op me geval-
len. Ik heb toen om uw en Gods hulp
gevraagd, opdat wij Amerika zouden
kunnen sturen op de uitgestippelde
koers, opdat wij in staat zouden zijn
onze wonden te verbinden, onze his-
torie te helen, een nieuwe eenheid te
smeden om zo met een schone lei te
beginnen en de Amerikaanse ver-
plichtingen tegenover geheel ons volk
na te komen.

Verenigd hebben wij deze verplich-
tingen gehandhaafd en verenigd heb-
ben wij ze vergroot en voor de toe-
komst geloof ik, dat Amerika een
sterkere natie, een rechtvaardiger
maatschappij en een land van meer
kansen en vervulde verlangens zal
worden, vanwege alles wat wij sa-
men hebben gedaan in deze jaren van
onvergelijkelijke inspanning.

Wat wij hebben gewonnen toen ge-
heel ons volk verenigd was, moet nu
niet verloren gaan in verdenking,
wantrouwen, zelfzucht en politiek bij
ieder van ons volk. En omdat ik
hierin geloof, ben ik tot de conclusie
gekomen, dat ik het presidentschap
buiten de partijverdeeldheid moet
houden, buiten de verdeeldheid, die
zich in dit politieke jaar aan het ont-
wikkelen is.

Met Amerikaanse zonen ver-
weg aan het front, met thuis de
uitdaging aan Amerika's toe-
komst en met onze hoop en de
hoop van de wereld op vrede
iedere dag in de weegschaal, ge-
loof ik niet dat ik een uur of een
dag van mijn tijd aan persoon-
lijke partijbelangen of andere
plichten kan wijden anders dan
aan de ontzagwekkende lasten
van dit ambt — het president-
schap van uw land.

Ik zal niet streven naar — en
zal ook niet aanvaarden — de
benoeming van mijn partij als
kandidaat voor een nieuwe ter-
mijn van vier jaar als uw presi-
dent. Laat men echter overal
beseffen dat een sterk, vertrou-
vol en waakzaam Amerika bereid
is te streven naar een eerbare
vrede en bereid is een eerbare
zaak te verdedigen, welke prijs,
welke last en welk offer dit ook
mag vereisen.”

JOHNSON STELT

NIET HERKIESEN

Bombardementen drastisc

168 TJP

WASHINGTON, 1 april (AFP, Reuter, UPI) — Een diep emotioneerde president Johnson heeft vandaag tijdens een rede voor radio en tv meegedeeld, dat hij zich niet beschikbaar stelt voor de komende presidentsverkiezingen. De president zei dat zijn besluit onherroepelijk is en dat hij de resterende negen maanden van zijn ambtsperiode zal gebruiken om te trachten vrede in Vietnam te bereiken. Hij heeft de Amerikaanse luchtmacht en vloot reeds opdracht gegeven geen bombardementen meer uit te voeren op het grootste gedeelte van Noord-Vietnam. Slechts een strook ten noorden van de gedemilitariseerde zone is om strategische redenen van deze maatregel uitgesloten. In het gebied, dat niet meer gebombardeerd zal worden, woont negentig procent van de Noordvietnamese bevolking.

Na afloop van zijn rede hield de president een informele persconferentie in de privé-vertrekken van het Witte Huis. Johnson, die er nu ontspannen uitzag, beantwoordde de stroom van vragen van verraste verslaggevers, terwijl hij een bord chocoladepudding at. Hij zei dat hij sinds augustus over zijn beslissing had nagedacht en de zaak diepgaand had besproken met de toenmalige minister van defensie, Robert McNamara. Hij liet duidelijk

ZICH BAAR h beperkt

Vrijmoedig commentaar

President Johnson heeft twee moedige beslissingen genomen die niet alleen voor zijn eigen land, maar voor de hele wereld, van grote betekenis zijn. Dat geldt vooral voor zijn besluit de bombardementen op Noord-Vietnam aanzienlijk te beperken. Met dit vredesgebaar opent hij een perspectief op een regeling voor het wrede conflict.

Maar zijn tweede sensationele aankondiging is ook van historisch belang. Na januari 1960 zal Lyndon B. Johnson geen president van de Verenigde Staten meer zijn. Hij heeft het voorbeeld gevolgd van zijn partijgenoot Harry S. Truman, die in 1952 ook geen tweede volledige ambtstermijn meer wilde vervullen. Johnson heeft ongetwijfeld een groot persoonlijk offer gebracht door zich terug te trekken uit de strijd om het Witte Huis. In de negen maanden die hem nog resten zal hij zich geheel richten op het brengen van vrede in Vietnam, zo heeft hij zijn volk beloofd. Zo zou in die periode zijn aanzien nog sterk kunnen stijgen als hij inderdaad resultaat zou boeken. Misschien zal hij in de geschiedenis van het Amerikaanse presidentschap toch nog een betere naam verwerven, dan tot nog toe verwacht werd.

phrey zou door Johnson nu naar voren geschoven kunnen worden, als meest geschikte kandidaat voor zijn opvolging. Johnson heeft zich tot nog toe niet bepaald een bewonderaar van Robert Kennedy getoond. De senator uit New York en de president zijn geen vrienden. Maar kan Johnson nog beletten, dat opnieuw een Kennedy kandidaat der Democraten wordt, met de kans dat hij ook nog het Witte Huis bereikt? Zullen we weer een race Kennedy-Nixon beleven, net als in 1960? Een aanwijzing voor de komende ontwikkelingen in de Amerikaanse verkiezingscampagne kan de uitslag zijn van de voorverkiezingen in Wisconsin, die morgen worden gehouden.

geven wij het resultaat door van de huis-aan-huis-actie, met eigen propagandamateriaal:

Opbrengst:	
Kath. Vastenactie	f 182.500
„Kom over de Brug” ..	„ 194.200
voor beide acties	„ 101.100
totaal f 477.800	

De post „voor beide acties” is over de twee acties gelijkelijk verdeeld, waardoor de katholieke Vastenactie aan een totaalbedrag komt van f 233.050. In 1967 bracht de katholieke Vastenactie in het dekenaat Eindhoven nog geen f 67.000 op. In 1968 heeft ze dank

Door zijn besluit de bomaanvallen op het grootste deel van Vietnam te staken, komt Johnson tegemoet aan de eisen van belangrijke partijgenoten in de senaat en van een groot deel van de wereldopinie. Daar staat tegenover, dat de haviken in Amerika dit besluit van de president afkeuren

oorscheneren dat zijn besissing sterk is beïnvloed door het feit, dat zowel senator Eugene McCarthy als Robert Kennedy hun handdoek in de politieke ring hadden geworpen.

De perschef van het Witte Huis bevestigde dat de president zijn besluit reeds meer dan een jaar had overwogen. Hij had erover gedacht het nieuws in de doodschap aan het Amerikaanse volk, de „State of the Union“, in januari van dit jaar bekend te maken. De secretaris liet een ontwerp zien, dat Johnson voor die gelegenheid gered had gemaakt. Johnson verklaarde dat hij het presidentschap niet in de sfeer van de partijpolitiek wenst te trekken en dat hij wil voorkomen, dat het land ernstig verdeeld raakt. Gevraagd of hij van zijn besluit zal terugkomen, als zijn vredesopgaven inzake Vietnam succes blijken te hebben, antwoordde hij fel: „Neen, mijn verklaring was volkomen duidelijk. Ik zie het nu niet in van het voeren van dergelijke stuifstofdiscussies“.

Het besluit van de president zich als kandidaat terug te trekken heeft zijn beide politieke tegenstanders, McCarthy en Kennedy, met stomheid geslagen. Kennedy, wiens kans op de kandidatuur voor het presidentschap nu sterk zijn gestegen, weigerde onmiddellijk commentaar te geven. Hij zal dat later op de dag doen tijdens een rede voor de televisie. Senator McCarthy zei dat hij mee blijft doen aan de strijd om de presidentskandidatuur. Hij noemde de beslissing van Johnson triest en mochtijk voor een man, die vele jaren zijn land heeft gediend.

Humphrey

De democratische leiders van Johnsons verkiezingscampagne in Wisconsin hebben verklaard dat zij toch met hun voorbereidingen door zullen gaan. Vice-president Hubert Humphrey, die volgens vele verwachtingen nu door Johnson als zijn favoriet naar voren zal worden geschoven, verklaarde dat hij het besluit van de president bevreemd. Het kwam voor hem niet als een verrassing. Het presidentschap Johnson is nu niet meer een historische gewoonte wat de resultaten in binnen- en buitenland betreft. Richard Nixon, die dingt naar de Republikeinse kandidatuur voor het presidentschap, vindt dat het besluit van Johnson zijn positie binnen de Democratische partij versterkt en voor hem de mogelijkheid schept zijn eigen opvolger aan te wijzen. Men moet vice-president Humphrey niet onderschatten, waarschuwde hij.

Wat de verklaring van de president over Vietnam betreft: Johnson heeft hierin om onmiddellijke en serieuze opvred gerichte onderhandelingen gevraagd. „Wij nemen aan dat Hanoi tijdens dergelijke besprekingen geen voordeel uit onze beperking zal trekken. Wij zijn bereid onmiddellijk vrede onderhandelingen te beginnen“, aldus de president. Hij kondigde aan dat hij in de komende vijf maanden nog 13.500 man naar het oorlogsgebied zal sturen. Hij waarschuwde Hanoi zich niet te vergissen in de druk, die in de Verenigde Staten ten gunste van de vrede wordt uitgeoefend. „Wij zullen geen onwettelijke oplossing aanvaarden“, zei hij. Johnson deed een beroep op Engeland en Rusland, voorzitters van de Geneefse conferentie en permanente leden van de Veiligheidsraad, al

President Johnson, zoals hij gistermiddag zijn TV-rede voorbereidde.

het mogelijke te doen voor een vreedzaam einde in Zuidoost-Azië. De Amerikaanse president verklaarde voorts dat hij ambassadeur Averell Harriman als zijn persoonlijke vertegenwoordiger bij eventuele vredesbesprekingen heeft aangesteld. „Daarnaast is ambassadeur Llewellyn Thompson, die onlangs voor overleg uit Moskou naar Washington kwam, beschikbaar om Harriman in Geneve of welke geschikte plaats ook bij te staan.“

De president waarschuwde tegen overdreven optimisme: „Ik kan niet bevelen dat mijn initiatief meer succesvol zal zijn bij het bereiken van vrede dan de ruim dertig andere, die we de afgelopen jaren reeds hebben

De president deed opnieuw een beroep op het Congres zijn voorstellen voor hogere belastingen ter vermindering van het begrotingsstekort dat het land in de oorlog in Vietnam veroorzaakt, goed te keuren. (De defensieuitgaven zullen het lopendejaarsbelastingjaar met 2,5 miljard dollar stijgen). Mevrouw Johnson was aanwezig bij het congres.

De president deed opnieuw een beroep op het Congres zijn voorstellen voor hogere belastingen ter vermindering van het begrotingsstekort dat het land in de oorlog in Vietnam veroorzaakt, goed te keuren. (De defensieuitgaven zullen het lopendejaarsbelastingjaar met 2,5 miljard dollar stijgen). Mevrouw Johnson was aanwezig bij het congres.

Buitenlandse Zaken:

Geen commentaar

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 1 april — Het ministerie van buitenlandse zaken was vannog niet bereid enige officiële verklaring of commentaar te geven op de beslissing van president Johnson. Een woordvoerder vond het min of meer dwaas dat wij zo iets durfden vragen. „Wat voor deur zet je open als je op deze berichten officieel moet gaan reageren“, aldus de woordvoerder.

Hij is niet bereid enige officiële verklaring of commentaar te geven op de beslissing van president Johnson. Een woordvoerder vond het min of meer dwaas dat wij zo iets durfden vragen. „Wat voor deur zet je open als je op deze berichten officieel moet gaan reageren“, aldus de woordvoerder.

De president deed opnieuw een beroep op het Congres zijn voorstellen voor hogere belastingen ter vermindering van het begrotingsstekort dat het land in de oorlog in Vietnam veroorzaakt, goed te keuren. (De defensieuitgaven zullen het lopendejaarsbelastingjaar met 2,5 miljard dollar stijgen). Mevrouw Johnson was aanwezig bij het congres.

Hij is niet bereid enige officiële verklaring of commentaar te geven op de beslissing van president Johnson. Een woordvoerder vond het min of meer dwaas dat wij zo iets durfden vragen. „Wat voor deur zet je open als je op deze berichten officieel moet gaan reageren“, aldus de woordvoerder.

Hij is niet bereid enige officiële verklaring of commentaar te geven op de beslissing van president Johnson. Een woordvoerder vond het min of meer dwaas dat wij zo iets durfden vragen. „Wat voor deur zet je open als je op deze berichten officieel moet gaan reageren“, aldus de woordvoerder.

wezig toen de president zijn rede uitsprak. Vlak voordat hij begon ging ze nog even naar hem toe en flusterde hem enkele bemoedigende woorden in het oor. Na afloop van zijn speech sloeg ze haar handen om haar echtgenoot heen en kustte hem. Dochter Lynda volgde haar voorbeeld.

Achter het net

De president deed opnieuw een beroep op het Congres zijn voorstellen voor hogere belastingen ter vermindering van het begrotingsstekort dat het land in de oorlog in Vietnam veroorzaakt, goed te keuren. (De defensieuitgaven zullen het lopendejaarsbelastingjaar met 2,5 miljard dollar stijgen). Mevrouw Johnson was aanwezig bij het congres.

Hij is niet bereid enige officiële verklaring of commentaar te geven op de beslissing van president Johnson. Een woordvoerder vond het min of meer dwaas dat wij zo iets durfden vragen. „Wat voor deur zet je open als je op deze berichten officieel moet gaan reageren“, aldus de woordvoerder.

Hij is niet bereid enige officiële verklaring of commentaar te geven op de beslissing van president Johnson. Een woordvoerder vond het min of meer dwaas dat wij zo iets durfden vragen. „Wat voor deur zet je open als je op deze berichten officieel moet gaan reageren“, aldus de woordvoerder.

Hij is niet bereid enige officiële verklaring of commentaar te geven op de beslissing van president Johnson. Een woordvoerder vond het min of meer dwaas dat wij zo iets durfden vragen. „Wat voor deur zet je open als je op deze berichten officieel moet gaan reageren“, aldus de woordvoerder.

Johnson heeft zich aan de zijde van de duiven geschaard. Hij durft de risico's aan, die generaal hem steeds hebben voorgoedhouden. Hij heeft de strategische argumenten afgewogen tegen de internationaal-politieke en hij heeft gekozen voor de de-escalatie, dat is de trapsgewijze vermindering van de oorlogspanning. Dit kan het keerpunt in de oorlog worden. Washington heeft nu Hanoi uitgedaagd. Als de Noordvietnamezen werkelijk vrede willen, zouden zij dat nu kunnen laten blijken met een concessie van hun kant.

Nu Johnson zich terugtrekt uit de wedloop om het presidentschap komt het terrein vrij voor de Democratische senatoren Robert F. Kennedy en Eugene McCarthy, die zich beiden formeel kandidaat hebben gesteld. Maar vice-president Hubert Ham-

Hij is niet bereid enige officiële verklaring of commentaar te geven op de beslissing van president Johnson. Een woordvoerder vond het min of meer dwaas dat wij zo iets durfden vragen. „Wat voor deur zet je open als je op deze berichten officieel moet gaan reageren“, aldus de woordvoerder.

Hij is niet bereid enige officiële verklaring of commentaar te geven op de beslissing van president Johnson. Een woordvoerder vond het min of meer dwaas dat wij zo iets durfden vragen. „Wat voor deur zet je open als je op deze berichten officieel moet gaan reageren“, aldus de woordvoerder.

Hij is niet bereid enige officiële verklaring of commentaar te geven op de beslissing van president Johnson. Een woordvoerder vond het min of meer dwaas dat wij zo iets durfden vragen. „Wat voor deur zet je open als je op deze berichten officieel moet gaan reageren“, aldus de woordvoerder.

mentaar

Bezuinigingsmaatregel van Johnson

President Johnson is zaterdag akkoord gegaan met het besluit het aantal Amerikaanse regeringsemployé's in het buitenland met twaalf procent te verminderen, dit om de „dollarvlucht” uit de Ver. Staten tegen te gaan.

De Amerikaanse ambassades in alle landen met uitzondering van Zuid-Vietnam zullen bij deze maatregel betrokken zijn. Men verwacht echter dat vooral de ambassades in Londen, Parijs, Bonn en Rome hierdoor getroffen zullen worden. Het gaat om een besparing van 12 à 15 miljoen dollar in het fiscale jaar 1969, dat op 1 juli begint. Dit bedrag zal echter stijgen tot 20 à 22 miljoen dollar, als er nog meer besnoeid zal worden. Als gevolg van deze maatregel zullen ook 3177 van de 26293 buitenlanders in dienst van Amerikaanse ambassades hun baan verliezen.

1-4-69-1-1

Politici beoordeelt men naar het resultaat van hun werk, niet naar hun goede bedoelingen. Toen de hele wereld gisteren nog overdonderd was door Johnsons mededeling, dat hij èn zijn presidentschap èn het bombardement (min tien procent) veil had voor de vrede in Vietnam, is het accent wel sterk op zijn goede bedoelingen gevallen. Vandaag weten we meer over het resultaat. Als Johnson de partijen al rond de tafel krijgt, dreigt dat resultaat — gezien de uitlatingen in het communistische kamp — op niets uit te lopen. Zijn „zachte lijn” is waarschijnlijk niet zacht genoeg en dus dreigt deze bom-pauze even weinig succes te gaan krijgen als de vele verzachtingspogingen, die Johnson al eerder gedaan heeft en die uiteindelijk alle op een verergering van het conflict zijn uitgelopen. De reden waarom de zittende Amerikaanse president zoveel furore met zijn reden maakte is gelegen in zijn poging aan geloofwaardigheid te winnen door zijn edelaardig geachte belofte het Witte Huis te willen verlaten. De diepe indruk van die mededeling heeft even het zicht op de verdiensten van Johnsons plannen verduisterd. Die plannen zijn niet zo formidabel als het wel lijkt.

Johnson gaat een zachtere strategie toepassen. Dat is waar en verheugend. Maar waarom nu pas? Het zicht op die noodzaak hoeft niet op innerlijke overtuiging te berusten. Pressie in Amerika en daarbuiten laten de president nauwelijks de mogelijkheid nog langer de harde lijn te volgen, want een groot deel van de wereld haat de Amerikaanse bombardementen. Wat Johnson de-escalatie noemt zien velen — vooral na de debatten over het Tonkin-incident — als het terugkomen op een escalatie waar Amerika zelf niet onschuldig aan is.

Nu mag men niemand verwijten, dat hij ten halve keert, maar dan moet die ommekeer geen averechts effect hebben. Die kans bestaat echter wel. Zij hangt sterk samen met Johnsons plan af te zien van een nieuwe presidentskandidatuur. Johnson heeft — met de beste bedoelingen, dat mag aangenomen worden — zichzelf politiek ontmand. En wat gebeurt er dan? De tegenstander interpreteert dat als een zwakte. Men ruikt succes. Wil méér succes. De zachtere lijn is de tegenstanders niet zacht genoeg. Het slechtste moment om in de politiek grote ding

bereiken is het moment, waarop men in feite zijn macht terugbrengt tot de sterkte van gevoelsargumenten. Dat doet Johnson in zijn na-dagen en dat is een politiek zwaktebod. Maar hij doet nog meer. Hij probeert aan de eerlijkheid van zijn bedoelingen kracht bij te zetten door zichzelf uit te rangeren. Dat mag in de democratische westerse wereld indruk maken, bij Aziaten gaat dat niet op en als hij dan tegelijkertijd de politiek overneemt van presidentskandidaten, die hun goede bedoelingen willen bewijzen door wél president te willen worden, levert dat eigenlijk een dwaze toestand op, want op grond van een soortgelijke politiek wil de één zich geloofwaardig maken door het Witte Huis te verlaten, terwijl de anderen er om dezelfde reden in willen.

2-21-58

Maar had Johnson dan aan de harde lijn vast moeten houden? Nee, natuurlijk niet. Maar nu hij het met zachte lijn probeert had hij geen kans op mislukking moeten riskeren. Liever dan zichzelf uit te schakelen had hij de dreiging levend moeten houden, dat zijn huidige politiek in een volgende regeringsperiode of reeds eerder voor verandering vatbaar was. Natuurlijk zou zijn omme-zwaai dan wellicht onder verdenking van elektorale bijbedoelingen hebben gestaan. Maar wat dan nog? Bij de vorige verkiezingen stond zijn harde lijn onder dezelfde verdenking, want hij sloeg de wilde houwdegen, Barry Goldwater, toen alle wapens uit handen. Nu neigen vele commentatoren ertoe Johnsons beslissing te beschouwen als een pure, a-politieke daad van zelfopoffering. Wij willen niet beweren, dat daar niets van waar is. Wel dachten wij, dat de president weinig rekening hield met de politieke consequenties van zijn besluit voor zijn opvolger. Als hij zelf niet terugkeert is zijn besluit van enorme betekenis voor de-gene die na hem komt. Door zelf een zachtere strategie te bedrijven riskeert hij, dat de volgende president ofwel de harde lijn weer moet opnemen, ofwel nog zachter moet zijn dan Johnson zelf. In beide gevallen verliest de huidige president de oorlog niet, maar hij laat de basis voor een grotere ramp of een volledige nederlaag in het Witte Huis achter.

Onze visie is nogal somber. Dat komt door de kater die voortvankelijke vreugde over Johnsons besluit is overgebleven.

„Rede Johnson bestudeerd”

HANOI ZWIJGT

Koele reactie van Moskou

WASHINGTON, 2 april (AFP, DPA, Reuter, UPI) — De reacties uit communistische landen op het besluit van president Johnson de bombardementen op Noord-Vietnam voor het grootste deel stop te zetten en zich niet herkiesbaar te stellen als president, zijn tot nu toe niet erg bemoedigend. Hanoi hult zich in stilzwijgen, evenals Peking, terwijl Moskou erop heeft gewezen dat Johnson niet alle eisen van de Noordvietnamese regering heeft vervuld. De commentaren uit de meeste andere communistische landen hebben een gelijke strekking als dat uit Moskou, al juichen sommige landen van het Oostblok het toch toe dat Johnson een vermindering van de luchtacties heeft bevolen.

Het enige Noordvietnamese commentaar, dat tot nu toe bekend is, is dat van een Noordvietnamese diplomaat in Peking, die zei dat het besluit van Johnson beslist geen basis vormt om het Vietnamse conflict op te lossen. De diplomaat, die zijn uitspraak uitdrukkelijk onofficieel noemde, merkte op dat de Amerikanen hun agressie in Vietnam voortzetten. De Franse regering heeft de Noordvietnamese zaakgelastigde in Parijs de volledige tekst van de rede van Johnson ter hand gesteld. De zaakgelastigde verzekerde dat de tekst zorgvuldig bestudeerd zal worden.

De Britse minister van buitenlandse zaken, Michael Stewart, heeft met de Russische ambassadeur in Londen,

Mikhail Smirnovsky, gesproken over de mogelijkheden de kwestie-Vietnam naar de onderhandelingstafel te krijgen. Het gesprek had plaats op verzoek van Stewart. Na afloop zei de Russische ambassadeur: „Mijn eerste reactie op de verklaring van president Johnson is dat de bombardementen niet volledig zijn gestaakt en niet onvoorwaardelijk”. Hij zei dat hij waarschijnlijk spoedig een nieuw onderhoud met Stewart zal hebben. Ook in Rome is overleg over Vietnam op hoog niveau gevoerd. De ambassadeurs van Amerika en de Sovjet-Unie hadden daar een onderhoud met de Italiaanse minister van buitenlandse zaken, Fanfani. Fanfani wil vaststellen of het besluit van Johnson nieuwe mogelijkheden opent. Italië onderhoudt al geruime tijd contact met de partijen, die betrokken zijn in de kwestie-Vietnam.

Agressie

Het Russische persbureau Tass reageerde op gelijke wijze als ambassadeur Smirnovsky. Het beschuldigde de Amerikaanse president ervan de eisen van Noord-Vietnam te negeren door te weigeren „de barbaarse bombardementen volkomen te staken”. Tass noemt het feit, dat Amerika nog eens 13.500 soldaten naar Vietnam gaat sturen en extra militaire toewijzingen op de begroting heeft gezet, aanwijzingen dat de Amerikanen van plan zijn „hun agressie” uit te breiden.

De reactie bij de Aziatische bondgenoten van de VS is verschillend. De Zuidvietnamese president Ngoeyen Van Thieu verklaarde achter de bombardementspauze te staan en gelooft dat zij tot vrede kan leiden. (Welingelichte kringen uit Saigon melden echter dat Thieu en de meeste Vietnamese leiders in werkelijkheid helemaal niet met het besluit van Johnson instemmen). Johnson heeft Thieu uitgenodigd voor overleg naar Washington te komen. De Philippijnse en Australische regeringen zijn eveneens

tevreden over het besluit van de president, maar een Zuidkoreaanse regeringswoordvoerder zei „Wij staan versteld”, en de premier van Thailand: „De eer van de VS zou geschaad worden als Washington zijn Vietnam-politiek zou wijzigen.”

Kennedy

Inmiddels gaan ook in de Verenigde Staten de discussies over het besluit van Johnson voort. De president heeft ingestemd met een ontmoeting met senator Robert Kennedy om een eventuele samenwerking in het belang van de eenheid van het land te bespreken. Kennedy had in een telegram daarom verzocht en de president gepezen voor diens moedige besluiten. De president verklaarde bereid te zijn Kennedy te ontmoeten op het moment dat het hem schikt. Hij zei dit bij zijn terugkeer uit Chicago, waar hij tijdens een rede de hoop uitsprak, dat zijn vredesboodschap door de Noordvietnamese leiders zal worden aanvaard. Hij sprak voorts de hoop uit dat de verkiezingscampagne in de VS op eerlijke, rechtvaardige en onpartijdige wijze zal worden gevoerd.

Deze week zullen in de VS veertienduizend reservisten worden opgeroepen voor dienst in Vietnam. De maatregel is een direct gevolg van het besluit van de president nog 13.500 man naar Vietnam te sturen. Ondanks de verklaring van het Amerikaanse opperbevel dat de bombardementen op Noord-Vietnam voor het grootste deel zijn gestaakt, heeft Hanoi gezegd dat maandagavond Amerikaanse vliegtuigen „tot diep in Noord-Vietnam bommen hadden geworpen.”

g.m

7.50, meur
f 140
16.-

39.50

terke
wol-
wel-
5/45.
Prijs-

Buitenlandse bezoekers in de Verenigde Staten, die de dienstplichtige leeftijd hebben, kunnen na een verblijf van één jaar in het land voor militaire dienst opgeroepen en naar Vietnam gestuurd worden. Ook buitenlandse studenten, die hun studie opgeven en een vaste baan aannemen, kunnen onder de wapenen worden geroepen. Staatsburgers van militair met de VS verbonden landen (bv. in NAVO-verband) zijn van dienstplicht uitgesloten als ze in hun eigen land minstens achttien maanden hebben gediend. Een buitenlander, die wordt opgeroepen, kan nog vóór een bepaalde termijn het land verlaten, maar kan dan nooit meer in de Verenigde Staten terugkomen.

De schade tijdens het „Tet“-offensief van de Vietcong in de Zuidvietnamese steden, bedraagt honderdtwintig miljoen dollar (ruim vierhonderd miljoen gulden). Hierbij is de schade in de stad Hué, waar 26 dagen verbitterd is gevochten, niet meegerekend. Het Vaticaan heeft de Vietcong ervan beschuldigd schade te hebben toegebracht aan katholieke instellingen in de stad. Ook zouden jonge katholieken dood zijn gemarteld en heeft de Vietcong verscheidene missionarissen ontvoerd.

Twee Londense uitgevers hebben de Noordvietnamese leider Ho Tsji Minh een collectie boeken gestuurd over de Ierse opstand in 1916. Toen Ho vlak na de Eerste Wereldoorlog in Engeland verbleef, was hij zeer geïnteresseerd in deze materie.

De Chinese communisten: „In de laatste zes maanden heeft de Russische revisionistische klik meer dan ooit samengewerkt met het Amerikaanse imperialisme om de leugenachtige „vredesbesprekingen“ van Johnson aan de man te brengen“ (Peking Review).

Ook het Oostduitse partijblad „Neues Deutschland“ schrijft onder de kop „Moord der Amerikaanse beulen“: „Johnson laat in Vietnam op een dapper volk, dat voor zijn vrijheid vecht, bommen, napalm en gas gooien, laat dorpen en steden met de grond

gevaar, zoals in de laatste wereldoorlog de SS in Lidice en Oradour te keer ging.

Een opmerkelijke uitspraak van de Westduitse minister van Financiën, Franz-Joseph Strausz: „Mij slaat de angst om het hart als ik eraan denk dat wij de kans lopen door de Amerikanen op dezelfde manier beschermd te worden als de Zuidvietnamezen“.

De kosten van de Amerikaanse bombardementen van Noord-Vietnam en Laos: acht miljard dollar (een kleine dertig miljard gulden), onderverdeeld in twee miljard aan bommen, twee miljard aan verloren vliegtuigen (achthonderd), één miljard aan beschadigde toestellen (ruim duizend) en drie miljard voor de organisatie van de vluchten. De schade, die de Amerikanen de communisten hebben toegebracht wordt geschat op 320 miljoen dollar (1,15 miljard gulden).

De Vietcong schijnt gebrek aan manschappen te krijgen. Volgens Amerikaanse waarnemingen nemen thans ook vrouwen en jongens van dertien, veertien jaar aan de gevechten deel. Enkele malen zijn reeds lijken van vrouwen op het slagveld aangetroffen.

Een groep Noordvietnamese straaljagerpiloten bevindt zich in Rusland, waar zij grondig worden getraind in het gebruik van de ultra-modern supersonische MIG-21 straaljagers.

De Zuidvietnamese president, Ngoeyen Van Thieu, behoort niet tot de bewonderaars van de Kennedy-familie. Robert en Edward staan bij hem op de zwarte lijst. Hun kritiek wekt steeds meer zijn ergernis op. Dat is te begrijpen, zijn rooskleurige voorspellingen over de afloop van de oorlog worden door de beide senatoren overtuigend naar het rijk der fabelen verwezen.

Ook in Noord-Vietnam is niet iedereen even tevreden over de oorlog. De regering in Hanoi is onlangs een heftige campagne begonnen tegen contra-revolutionaire elementen die trachten onze oorlogsinspanning te saboteren". De kogel wacht hen. Zelfs in het leger schijnt bij sommigen ontevredenheid te heersen.

Onder Amerikaanse druk is de Zuidvietnamese regering begonnen met een vrijwel totale mobilisatie, die de bestaande troepensterkte van 640.000 man op 775.000 man moet brengen. Het aantal vrijstellingen wordt beperkt. Alle jongens van achttien jaar kunnen in principe worden opgeroepen. Studenten krijgen vrijstelling, mits ze niet zakken voor een examen; anders worden ze onmiddellijk opgeroepen. Ook veteranen, die minder dan vijf jaar hebben gediend, worden weer onder de wapenen geroepen. Amerikaanse militaire deskundigen maken zich ernstig zorgen over het lage moreel, dat onder de Zuidvietnamese troepen heerst. De gevechtswaarde van een groot deel van het leger is laag.

Henry Cabot Lodge

WASHINGTON, 2 april (Reuter) —
President Johnson heeft Henry Cabot
Lodge, zijn vroegere ambassadeur in
Zuid-Vietnam, benoemd tot ambassa-
deur in West-Duitsland. De president
maakte de benoeming bekend na zijn
terugkeer in Washington van een blik-
sembezoek aan Chicago.

Cabot Lodge wordt ambassadeur in Bonn

Van onze correspondent

^{478 NRC}
BONN, 2 april. — Henri Cabot Lodge, die tot herfst verleden jaar hoofd van de Amerikaanse diplomatieke vertegenwoordiging in Saigon was, is benoemd tot Amerikaans ambassadeur te Bonn. Hij volgt George C. McGhee op die de plaats van Cabot Lodge op het departement van buitenlandse zaken gaat innemen. Lodge was daar ambassadeur in algemene dienst, speciaal belast met zaken de non-proliferatie van kernwapens betreffende.

De benoeming van Cabot Lodge geldt in Bonn als een verrassing.

Johnsons populariteit verder dalende ²⁻⁴⁻⁶³ _{W.D.}

Bij een opiniepeiling van Gallup is gebleken dat president Johnsons populariteit verder is gedaald. (Dit onderzoek was verricht vóór Johnsons aankondiging van een gedeeltelijke stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam en vóór zijn besluit bekend werd zich niet herkiesbaar te stellen).

Op de vraag: „Bent u het al dan nie eens met de wijze waarop Johnson zijn ambt van president uitoefent?” antwoordde 39 pct. van het aantal ondervraagden dat zij het eens zijn met Johnsons taakvervulling (begin maart was dit percentage 41, in februari 41 en in januari 48).

Afkeuring van het beleid werd uitgesproken door 52 pct. (begin maart 48 februari 47, januari 39). Geen mening hadden 12 pct. (begin maart 11 pct. februari 12 pct., januari 13 pct.).

Het beleid van president Johnson inzake Vietnam werd goedgekeurd door 26 pct. (begin maart 32 pct., februari 35 pct., januari 39 pct.), afgekeurd door 63 pct. (begin mrt. 57 pct. februari 50 pct., januari 47 pct.), geen mening hadden 11 pct. (begin maart eveneens 11 pct., februari 15 pct., januari 14 pct.).

Bombardement op N.-Vietnam tot 300 km ten noorden zone

2-4-62 NRC

Gebied dat wordt uitgesloten niet gedefinieerd

Amerikaanse vliegtuigen afkomstig van vliegkampschepen hebben maandag tot diep in Noord-Vietnam aanvallen uitgevoerd, zo heeft een Amerikaanse woordvoerder in Saigon vandaag meegedeeld. Het noordelijkste doel van deze aanvallen was een overslagstation bij Thanh Hoa, ongeveer 320 kilometer ten noorden van de gedemilitariseerde zone en ongeveer 135 kilometer van Hanoi. Dit doel bevond zich, aldus de woordvoerder, binnen „het voorgeschreven gebied”. (President Johnson had in zijn televisieboodschap zondagnacht gezegd dat de bombardementen zouden worden gestaakt op gebieden waar 90 procent van de Noordvietnamese bevolking leeft. Hierbij waren uitgesloten gebieden ten noorden van de gedemilitariseerde zone waar zich troepenconcentraties bevinden die een gevaar zouden kunnen zijn voor de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen ten zuiden van de zone.)

In Washington heeft een woordvoerder van het Pentagon geweigerd com-

mentaar te geven op de aanvallen. Een ambtenaar zei erover dat zij „klaarblijkelijk niet waren uitgevoerd buiten het door de beperkingen omvatte gebied”.

Politieke kringen in de Amerikaanse hoofdstad waren van mening dat, ofschoon president Johnsons verklaring aanvallen uitsloot op bevolkingscentra en voedselproducerende gebieden, zij toch naliet het gebied ten noorden van de zone waar mag blijven worden aangevallen, nauwkeurig te definiëren. In de verklaring van Johnson werden geen afstanden genoemd.

Waarnemers in Saigon waren door deze aanvallen verrast. Aanvankelijk werd namelijk verwacht dat het gebied waar nog bombardementen zouden plaatsvinden, slechts een strook zou omvatten van enkele tientallen kilometers breedte ten noorden van de zone, waar zich, naar kan worden aangenomen, troepen en konvooien bevinden die bestemd zijn voor Zuid-Vietnam.

Genoemde waarnemers maken uit de beschikbare inlichtingen op dat het gebied dat niet meer gebombardeerd zal worden, bestaat uit de noordelijke helft van Noord-Vietnam, waar 90 procent van de Noordvietnamese bevolking woont. Hieronder bevinden zich Hanoi, de havenstad Haiphong en de dichtbevolkte streek van de Rode Rivier.

Gisteren zijn ook luchtaanvallen uitgevoerd op drie radarstations bij Vinh, ongeveer 157 kilometer ten noorden van de gedemilitariseerde zone. Ook deze aanvallen werden uitgevoerd door vliegtuigen afkomstig van vliegkampschepen.

Raketten van de Vietcong hebben vanmorgen vroeg opnieuw de luchtmachtbasis Son Nhut bij Saigon beschoten.

Steun van Thieu

De aankondiging van president Johnson over het stopzetten van de bombardementen op een deel van Noord-Vietnam wordt ondersteund door president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam. Thieu heeft vandaag gezegd dat hij achter deze maatregel

staat en dat hij gelooft dat deze tot vrede kan leiden. Thieu deelde mee dat president Johnson hem zondag had geraadpleegd. Op de persconferentie waarop de Zuidvietnamese president dit meedeelde, zei hij tevens dat, tenzij Hanoi de gedeeltelijke stopzetting van de bombardementen als een vredesaanbod zou beschouwen, Zuid-Vietnam en zijn bondgenoten hun inspanning zouden intensiveren. Hij zou de Amerikanen nooit vragen zijn land te verlaten, maar tegen het einde van dit jaar zouden de Zuidvietnamese strijdkrachten een dusdanige sterkte hebben bereikt dat Amerika zijn troepen in Zuid-Vietnam desgewenst zou kunnen inkrimpen.

Een Zuidvietnamese regeringswoordvoerder heeft vandaag bekendgemaakt dat president Johnson het Zuidvietnamese staatshoofd voor een bezoek aan Washington heeft uitgenodigd. De datum van het bezoek staat nog niet vast.

Noordvietnamese stem

Van Noordvietnamese zijde in Peking is gezegd, dat het besluit van president Johnson beslist geen basis is om het Vietnamese conflict op te lossen, zo meldt de Pekingse correspondent van het Japanse persbureau Kiodo.

De Noordvietnaams zei, aldus de correspondent, dat de Amerikaanse troepen de militaire agressie in Vietnam zouden voortzetten. Hij noemde zijn uitspraak onofficieel, maar voegde er aan toe, dat het hele Vietnamese volk er zo over denkt.

President Johnson heeft niet voldaan aan de voorwaarden die Hanoi heeft gesteld, aldus de woordvoerder. In april 1965 eiste Hanoi terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam, ontmanteling van de bases en beëindiging van het militaire bondgenootschap met het zuiden. De correspondent van Kiodo zegt ook, dat China de jongste verklaring van Johnson zou verwerpen of negeren.

Zie verder pag.

Amerika vraagt zich af: is Johnsons gok een blunder?

Meer bereidheid om zijn leiding te aanvaarden

Van onze correspondent

WASHINGTON, 2 april — Het was gisteren of door president Johnsons besluiten zich niet herkiesbaar te stellen en de bombardementen op Noord-Vietnam gedeeltelijk te staken, de politieke bodem onder Amerika was weggeslagen. In de heersende verwarring leken slechts enkele aspecten duidelijk: Johnsons plan om per 1 januari 1969 naar Texas terug te keren staat vast en wordt onherroepelijk geacht. Door de aankondiging dat hij, die nog eergisteren geen vertrouwen meer genoot bij zijn volk, de leiding wil opgeven werd — wat waarschijnlijk zijn bedoeling was — de nationale bereidheid groter om deze leiding in de volgende maanden te aanvaarden.

Met grote nadruk roepen nu al zijn critici dat zijn houding grootmoedig, opofferend en van groot nut voor de nationale eenheid is. Men meent echter dat zijn aankondiging Hanois onderhandelingswil niet aanmoedigt en dus de eigen Amerikaanse onderhandelingspositie verzwakt, aangezien Ho Tsj Minh zich nu geplaatst ziet tegenover én een aftredende president-opperbevelhebber én een vertrekkende legercommandant in Vietnam.

Ook het feit dat de bombardementen gisteren tot op 300 kilometer ten noorden van de gedemilitariseerde zone doorgingen en het nieuws dat 60.000 man worden opgeroepen om de strategische reserves in de Verenigde Staten zelf aan te vullen, kunnen Hanois wantrouwen niet ontwapenen. De algemene conclusie hier was daarom dat Johnson een gevaarlijk hoog spel speelt.

Lukt het hem voor de verkiezingen een echte, dus ook voor haviken aanvaardbare vrede te verkrijgen, dan krijgt hij ten slotte toch nog veel lof in de geschiedenisboeken. Blijkt dat zijn besluit zich niet herkiesbaar te stellen Hanois afkeer van een compromis versterkt omdat er de diepte der Amerikaanse verdeeldheid uit blijkt, dan komt Johnsons gok bekend te staan als de grootste blunder die ooit een Amerikaans president maakte.

De enige die gisteren rustig, bijna blijmoedig optrad — „Ik voel mij alsof een zware zak cement van mijn rug is afgenomen” zei hij — was de president zelf. Al 's nachts had hij in het Witte Huis de toegestroomde journalisten de redenen van zijn besluit duidelijk gemaakt.

Redenen van besluit

De heersende onenigheid zoals in de laatste tijd bleken en ook de kandidaatstelling van Robert Kennedy waren beslissende factoren geweest. Hij ontkende niet dat hij al ruim een jaar over een mogelijk aftreden had gesproken met zijn echtgenote en enkele raadgevers. Maar kennelijk had pas de recente politieke ontwikkeling de doorslag gegeven. Zelfs herinnerde Johnson eran dat op 29 maart 1952, precies zestien jaar geleden, dus, tijdens de Koreaanse oorlog, President Truman besloten

had zich niet herkiesbaar te stellen, nadat senator Kefauver de voorverkiezingen in New Hampshire had gewonnen. In vrolijke stemming over de raadsels die hij zijn volk had opgegeven, vloog hij gisteren naar Chicago om een rede voor televisiedirecteuren te houden. Daar kondigde hij aan dat hij president Thieu van Zuid-Vietnam naar Washington had uitgenodigd om vredesstappen te bespreken. Tegelijk legde hij de vinger op een der factoren in de Amerikaanse crisis.

Invloed televisie

Wat zou de Amerikaanse reactie geweest zijn, zo vroeg hij, indien op het dieptepunt van de Koreaanse oorlog of de Tweede Wereldoorlog de gevechtshandelingen via de televisie zo in de Amerikaanse huiskamers waren gebracht als die in Vietnam?

Alle speculaties hier draaiden gisteren natuurlijk om de vraag of Johnson iemand zal steunen als de kandidaat van zijn keuze op de Democratische conventie, en zo ja wie. Men denkt aan vice-president Humphrey, ofschoon diens liberale basis bij de kiezers is aangevreten door McCarthy en Kennedy. Maar er waren ook aanwijzingen dat Johnson, om Kennedy de pas af te snijden, aan McCarthy zou denken. Hoe onzeker de toestand was, bleek toen ook het gerucht opdook dat hij de Republikein Rockefeller zou vragen om als kandidaat van nationale eenheid voor de Democraten op te treden. Twijfelachtig blijft echter of Johnson in zijn eigen verbrokkelende partij nog grote invloed kan uitoefenen.

McCarthy

Duidelijk werd dat Johnson in eerste instantie zijn critici de wind uit de zeilen nam. McCarthy was de eerste die 's nachts al „deze moedige en eerlijke stap naar verzoening onder het Amerikaanse volk en vrede in Vietnam” loofde. McCarthy's succes vandaag in Wisconsin, waar sinds Hoover in 1932 geen zittende president is verslagen in voorverkiezingen, heeft nu natuurlijk aan belang ingeboet. Zelfs vreezen McCarthy en zijn mannen dat het minder groot zal worden door een aantal sympathiestemmen voor Johnson, al sloten alle verkiezingscomités voor Johnson en Humphrey gisteren in het hele land met tranen in de ogen en waarschijnlijk ook een zucht van verlichting hun deuren.

Doch in ieder geval is McCarthy nu een echte kandidaat voor het presidentschap geworden. Vandaar dat hij, althans tot de Democratische partijconventie, gisteren weer een onderlinge overeenkomst met Kennedy uitsloot en alles deed om aanvallen van politici in Kennedy's richting te voorkomen.

Kennedy

Robert Kennedy, die nu de Democratische „front runner” is, had tien uur langer nodig om op een persconferentie in New York Johnsons besluit „werkelijk grootmoedig” te noemen. Alsof het al november en een dag na zijn eigen verkiezingsoverwinning was, stuurde hij een telegram naar de president waarin hij een onderhoud vroeg „om te bespreken hoe wij in het belang van de nationale eenheid kunnen samenwerken in de komende maanden”.

Johnson aanvaardde deze suggestie onmiddellijk. Hetgeen nog niet betekent dat hij voor deze sterkste overblijvende Democratische kandidaat, die al jaren zijn aartsvijand is, de weg naar de Democratische kandidaatstelling zal effenen.

Nixon

De gegadigde voor de Republikeinse presidentskandidatuur, Nixon, liet na de nu al gebruikelijke lof

voor Johnsons gebaar een dreigend geluid horen. Hij nam aan dat Johnson al verzekeringen had gekregen dat Hanoi gunstig zou reageren op het stopzetten van de bombardementen. Anders en indien deze unilaterale stap alleen tot praten zou leiden, terwijl net als in Korea de gevechten doorgaan, zou de president een „fout” hebben gemaakt die tot „scherpe desillusie” in de Verenigde Staten en dus tot een eis naar escalatie van de oorlog zou voeren.

Vrij typerend voor de nu heersende stemming waren de commentaren van Johnsons felste critici. Senator Fulbright zei: „Tenzij Hanoi het verstand kwijt is, reageert het nu gunstig op ons aanbod. De president voerde door stopzetting van de bombardementen uit wat ik altijd als eerste stap naar de-escalatie heb geëist.”

Zijn jonge protégé senator Church meende: Johnson heeft zijn oprechtheid bewezen. Er is geen basis meer voor beschuldigingen wat dat betreft tegen hem.

Bitterzoete troost

De meeste andere critici van het beleid in Vietnam spraken in dezelfde zin. De vroegere minister van defensie McNamara, die juist gisteren zijn nieuwe ambt van directeur van de Wereldbank inwijdde, verklaarde: Johnson handelde in het belang van nationale eenheid en deed een duidelijke poging om de vrede in Azië te herstellen. Een der bekendste televisiecommentatoren besloot gisteren een overzicht over het opwindende gebeuren ten oek met de woorden: „De man die in Azië struikelde omdat de adviseurs van zijn voorganger, president Kennedy, het probleem voortdurend onderschatten, wilde zo graag de steun en liefde hebben van iedere Amerikaan. Het is voor hem een bitterzoete troost dat wat hij niet kon krijgen tijdens zijn bewind, hem ten slotte geschonken werd toen hij zijn eigen verrek aankondigde.”

De verwarring die sinds gisteren ontstaan is over de beperking van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam zal de vredeskansen niet ten goede komen. Woordvoerders in Washington proberen duidelijk te maken dat de aanvallen tot diep in Noord-Vietnam nog altijd in overeenstemming zijn met de verklaring van president Johnson van zondagnacht. Maar hun betoog is niet overtuigend. Men moet helaas vaststellen, dat Johnson althans verwachtingen heeft gewekt die niet gerechtvaardigd blijken. De algemene indruk van zijn rede was, dat de bombardementen praktisch gestaakt zouden worden. De president had immers opdracht gegeven geen aanvallen meer uit te voeren.

„behoudens in het gebied ten noorden van de gedemilitariseerde zone waar de voortdurende vijandelijke versterking rechtstreeks de geallieerde vooruitgeschoven posities bedreigt en waar troepenbewegingen en bevoorradings duidelijk verband houden met die bedreiging”. 3-4-68 TYP

Aan dit voorbehoud wordt kennelijk een zeer ruime interpretatie gegeven. Amerikaanse bommenwerpers hebben aanvallen uitgevoerd tot 400 km ten noorden van de gedemilitariseerde zone, en tot bijna 150 km van Hanoi, terwijl maandag meer vluchten van bommenwerpers naar Noord-Vietnam zijn uitgevoerd, dan het daggemiddelde van de twee voorafgaande maanden, toen er geen beperking bestond. Hoe moet men deze feiten rijmen met de hoopgevende belofte van Johnson:

„Ik neem de eerste stap naar een de-escalatie (trapsgewijze vermindering) van het conflict. Wij beperken — beperken aanzienlijk — het tegenwoordige peil van de vijandelikheden”.

Johnson zei ook, dat het gebied waar de aanvallen gestaakt worden negentig procent omvat van de Vietnamese bevolking en het grootste deel van het grondgebied. Er zullen geen aanvallen gedaan worden op de voornaamste bewoonde gebieden en op gebieden die van belang zijn voor de voedselproductie.

Men moet vertrouwen dat de president van de Verenigde Staten zich aan zijn beloften wil houden. Misschien kloppen de Amerikaanse militaire operaties wel met de tekst van Johnsons verklaring, althans naar de letter. Maar ook naar de geest? Heeft hij het zo werkelijk bedoeld? Dan heeft hij wel een aanzienlijk misverstand gewekt.

Het psychologisch effect van Johnsons vredesgebaar is aanzienlijk verzwakt door de aanvallen die sindsdien zijn uitgevoerd. De bombardementen zijn bepaald nog niet gestaakt, en de beperking van de aanvallen is minder indrukwekkend

De verwarring die sinds gisteren ontstaan is over de beperking van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam zal de vredeskansen niet ten goede komen. Woordvoerders in Washington proberen duidelijk te maken dat de aanvallen tot diep in Noord-Vietnam nog altijd in overeenstemming zijn met de verklaring van president Johnson van zondagnacht. Maar hun betoog is niet overtuigend. Men moet helaas vaststellen, dat Johnson althans verwachtingen heeft gewekt die niet gerechtvaardigd blijken. De algemene indruk van zijn rede was, dat de bombardementen praktisch gestaakt zouden worden. De president had immers opdracht gegeven geen aanvallen meer uit te voeren.

„behoudens in het gebied ten noorden van de gedemilitariseerde zone waar de voortdurende vijandelijke versterking rechtstreeks de geallieerde vooruitgeschoven posities bedreigt en waar troepenbewegingen en bevoorradings duidelijk verband houden met die bedreiging”. 3-4-68 740

Aan dit voorbehoud wordt kennelijk een zeer ruime interpretatie gegeven. Amerikaanse bommenwerpers hebben aanvallen uitgevoerd tot 100 km ten noorden van de gedemilitariseerde zone, en tot bijna 150 km van Hanoi, terwijl maandag meer vluchten van bommenwerpers naar Noord-Vietnam zijn uitgevoerd, dan het daggemiddelde van de twee voorafgaande maanden, toen er geen beperking bestond. Hoe moet men deze feiten rijmen met de hoopgevende belofte van Johnson:

„Ik neem de eerste stap naar een de-escalatie (trapsgewijze vermindering) van het conflict. Wij beperken — beperken aanzienlijk — het tegenwoordige peil van de vijandelijkheden”.

Johnson zei ook, dat het gebied waar de aanvallen gestaakt worden negentig procent omvat van de Vietnamese bevolking en het grootste deel van het grondgebied. Er zullen geen aanvallen gedaan worden op de voornaamste bewoonde gebieden en op gebieden die van belang zijn voor de voedselproductie.

Men moet vertrouwen dat de president van de Verenigde Staten zich aan zijn beloften wil houden. Misschien kloppen de Amerikaanse militaire operaties wel met de tekst van Johnsons verklaring, althans naar de letter. Maar ook naar de geest? Heeft hij het zo werkelijk bedoeld? Dan heeft hij wel een aanzienlijk misverstand gewekt.

Het psychologisch effect van Johnsons vredesgebaar is aanzienlijk verzwakt door de aanvallen die sindsdien zijn uitgevoerd. De bombardementen zijn bepaald nog niet gestaakt, en de beperking van de aanvallen is minder indrukwekkend dan de gedeeltelijke voortzetting van de strategische operaties. Dit is een teleurstellende ontwikkeling, die niet bevorderlijk zal zijn voor de bereidheid van Hanoi tot onderhandelen.

Johnson zou de gevaarlijke verwarring die nu ontstaan is spoedig moeten wegnemen. Beter was geweest als hij die verwarring nooit had laten ontstaan.

Bomaanvallen diep in Noord-Vietnam

Vredesgesprek onwaarschijnlijk

WASHINGTON, 3 april (AFP, Reuter, UPI) — „Er zit een gal van tweehonderd mijl in de geloofwaardigheid van president Johnsons vredesinitiatief.” Dit is het vernietigende oordeel van de New York Times, nu bekend is geworden dat de Amerikaanse bombardementen tot diep in Noord-Vietnam worden voortgezet. De wereld heeft Johnson „verkeerd begrepen”, zo werd gisteravond meegedeeld door het Pentagon. De bombardementen worden voortgezet in dat deel van Noord-Vietnam, dat ligt tussen de twintigste breedtegraad en de grens tussen Noord- en Zuid-Vietnam. Aangezien de twintigste breedtegraad ongeveer 320 kilometer ten noorden van de grens ligt, betekent dit dat een aanzienlijk deel van Noord-Vietnam doelwit blijft voor de Amerikaanse bombardementen. Alle waarnemers zijn het erover eens, dat het onder deze omstandigheden wel bijzonder onwaarschijnlijk is, dat de Noordvietnamezen instemmen met onderhandelingen.

De mededeling van het Pentagon kwam gisteravond na een dag vol verwarring en tegenspraak. Uit Saigon kwamen berichten, dat bombardementen waren uitgevoerd op Thanh Hoa, een stad die net even zuidelijk van de twintigste breedtegraad ligt. Ook werd gesproken over andere bombardementen tot diep in Noord-Vietnam. De

berichten werden bevestigd door het Noordvietnamese persbureau.

De berichten werden aanvankelijk zeer ongelooftwaardig geacht, omdat zij in duidelijke tegenspraak leken te zijn met de verklaring, die president Johnson zondagavond heeft afgelegd. De president zei toen:

„Vanavond heb ik onze luchtmacht- en marinevliegtuigen opdracht gegeven geen aanvallen meer uit te voeren op Noord-Vietnam, uitgezonderd in het gebied ten noorden van de gedemilitariseerde zone (tussen Noord- en Zuid-Vietnam), waar de voortdurende machtsconcentraties van de vijand een bedreiging vormen voor de vooruitgeschoven posities van de geallieerden en waar troepenbewegingen en de aanvoer van voorraden verband houden met die dreiging. Het gebied, waarin wij onze aanvallen staken, omvat bijna negentig procent van de Noordvietnamese bevolking en het grootste deel van het land. Er zullen dus geen aanvallen meer worden uitgevoerd in de dichtstbevolkte gebieden en in de gebieden van Noord-Vietnam, die voedsel produceren.”

Misverstand

Iedereen, niet alleen de kranten maar ook alle politici, leidden uit deze verklaring af, dat uitsluitend nog bombardementen zouden worden uitgevoerd in een smalle strook ten noorden van de neutrale zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam. Bij nauwkeurige lezing van Johnsons woorden moet men erkennen, dat hij dit inderdaad niet met evenzoveel woorden heeft gezegd, maar het is duidelijk dat de president minstens ruimte heeft geschapen voor het ontstaan van een geweldig misverstand. In het deel van Noord-Vietnam, dat thans niet meer wordt gebombardeerd, woont inderdaad 90 procent van de Noordvietnamese bevolking en het omvat ook meer dan de helft van het

468790
nieuw succes boekte bij de voorverkiezingen in de staat Wisconsin, zei voorzichtig: „Het bombarderen van doelen tot 320 kilometer ten noorden van de neutrale zone schijnt niet overeen te komen met de nieuwe politiek, die de president zondag aankondigde.” Robert Kennedy zei in Philadelphia sarcastisch: „De bommen vallen nog steeds op minder dan 120 kilometer van Hanoi.”

Nieuwe aanvallen

Amerikaanse jachtbommenwerpers zijn gisteren de grens, tot waar gebombardeerd mag worden, zeer dicht genaderd. Straalvliegtuigen, afkomstig van vliegdekschepen in de Golf van Tonkin, bombardeerden een spoorwagemplacement op negentien kilometer ten noorden van Thanh Hoa. Een woordvoerder van het Pentagon legde uit, dat de aanvallen bij Thanh Hoa worden uitgevoerd, omdat dit gebied een belangrijk transitopunt is voor militair personeel en voorraden naar het zuiden. „Dit is precies het soort doelwit dat president Johnson zondagavond bedoelde.”

Inmiddels wordt in vele delen van de wereld koortsachtig overleg gepleegd om te komen tot vrede in Vietnam. Premier Wilson gebruikte gisteren de zogenaamde „rode telefoon” voor een gesprek met het Kremlin. In New Delhi voerden kabinetsleden besprekingen met de Russische ambassadeur, de Britse Hoge Commissaris, de consul-generaal van Noord-Vietnam en de ambassadeurs van Polen en Canada.

Felle kritiek

Verscheidene Amerikaanse politici hebben gisteren, nadat de merkwaardige aap uit de mouw was gekomen, felle kritiek op Johnson uitgeoefend. Senator J. William Fulbright, voorzitter van de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, zei: „Op deze manier heeft de gedeeltelijke stopzetting van de bombardementen geen enkele zin.” Fulbright herinnerde eraan, dat hij de president zondagavond na diens rede telefonisch had gelukgewenst. Nu zei hij: „Ik heb mij vergist en dat geef ik toe. Ik dacht dat hij de bombardementen op betekenisvolle wijze zou staken, in een poging een eind te maken aan de oorlog.”

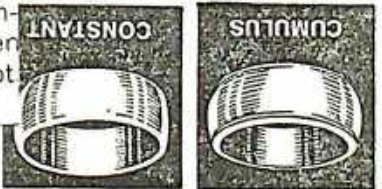
Senator McCarthy, die gisteren een

Hoe groot het deel is van Noord-Vietnam, dat nog mag worden gebombardeerd, is op dit kaartje te zien. De „bomgrens” is de twintigste breedtegraad, die even ten noorden van Thanh Hoa loopt.

Dit zijn vier ringen uit de eindeloze collectie van Siebel, die u in een gastvrije omgeving op uw gemak kunt passen. Op het graveren kunt u wachten. Uw ringen worden uw hele leven lang gegarandeerd.

Model 701, 1218,- per paar.
Model Claudia 690,- 1162,- p.p.

SIEBEL

Amsterdam - Kalverstraat 123
Rotterdam - Stadhuissplein 24-26/Coc

COMMISSARIS

Verloven

ADVERTENTIE

Schilderachtig

Brieven van lezers

Zaten enige tijd verwezen in het reinigende nat, dat de bloemen van de straat en het hoofd van de ambtenaar eerste klasse veegde. Toen het echter op bevel van de politiechef in een andere richting geleid werd sprong de laatste op en begon zich de spaarzame haren uit de schedel te rukken.

„Plichtvezelimi” riep hij met borrelende stem. „Ik ben in mijn taak tekort geschoten! Wat moet ik doen?”

„Dat lijkt me nogal duidelijk,” mompelde heer Bommel, nadat hij enig overtuigend vocht had uitgebazen. „Gewoon uw plicht, natuurlijk. Maar voor mij was dit niet nodig geweest. Ik had mij reeds gewassen zoals dat hoort voor een heer.”

ongewassen heer te zijn!” sprak hij tot de ambtenaar. „Dankzij mij kan deze stad eindelijk hij gepasseerd door de heer Dorkoper, onder de hoedrand duidden er op, dat de gewassen had en ook zijn lodderige ter moet gezuiverd worden, als u begrijpt lenmachine...” Verder kwam hij niet. Het nu werd het tweetal getroffen door een zht van de voeten wierp. De beide heren

Reacties markten en beurzen op nieuws van Hanoi

De verklaring van Hanoi dat het bereid is tot onderhandelen met de Verenigde Staten heeft de omzet op de Newyorkse effectenbeurs gisteren tot een ongekennde omvang doen toenemen. Aan het slot bleken meer dan negentien miljoen aandelen te zijn verhandeld.

Uit de indexcijfers kon worden afgeleid dat de koersverbeteringen over het algemeen een punt of iets meer bedroegen. Een groot aantal fondsen sloot echter onder het beste peil van de dag vermoedelijk ten gevolge van winstnemingen.

Op de Londense wisselmarkt is de koers van het pond sterling gestegen op het nieuws uit Hanoi. Onmiddellijk na de bekendmaking steeg de dollarkoers van het pond van 2,4051 tot 2,4068. De slotkoers van dinsdag bedroeg 2,4050.

Ook op de Londense effectenbeurs nam de bedrijvigheid sterk toe na de bekendmaking van de verklaring van Hanoi. Aandelen van industriële ondernemingen stegen met een shilling of meer.

Op de Londense goudmarkt is de prijs woensdag gedaald tot 37 dollar bieden, 37,50 dollar laten per ounce fijn. De slotprijzen voor goud waren in Londen \$ 37,40, Parijs \$ 37,95, Frankfort \$ 37,50, Zürich \$ 37⁵/₇—37³/₈, Hongkong \$ 37,68.

Op de goederenmarkten te New York daalden de prijzen voor katoen, zilver koper, wol en cacao. Tin, zink, rubber, lood en koffie waren lusteloos.

In Chicago waren de markten voor granen en sojabonen verdeeld. In Londen waren koper, tin, lood en zink lager.

De goudprijs op de vrije markt te Londen is vandaag een volle dollar gedaald. De goudprijs was vanmorgen 36.70 dollar per troy ounce. Woensdag morgen was deze prijs 37.70 dollar, terwijl de slotnotering 37.60 dollar was.

Op de markten in Frankfort en Parijs waren het pond sterling en de dollar eveneens vast.

Op de Londense aandelenbeurs stegen de Britse staatsobligaties vijf achtste punt. Ook de industrie-aandelen waren vast.

VREDE VIETNAM KOMT IN ZICHT

Contact Amerika-Hanoi

4-4-'68 740

WASHINGTON, 4 april (AFP, Reuter, UPI) — De vrede in Vietnam, die een week geleden nog zo veraf scheen, is plotseling een stuk dichterbij gekomen. De Verenigde Staten en Noord-Vietnam zullen op korte termijn contact met elkaar opnemen om, zoals Hanoi het stelt, te praten over een volledige beëindiging van de vijandelijkheden tegen Noord-Vietnam. Als dat is gebeurd kunnen spoedig daarna vredesonderhandelingen beginnen. Waar en op welke wijze het contact zal worden gelegd is nog niet bekend.

In Washington wordt verwacht, dat de voorbereidende besprekingen vrijwel onmiddellijk, in ieder geval binnen enkele dagen, zullen starten. Het wordt zeer waarschijnlijk geacht dat deze besprekingen zeer spoedig zullen leiden tot een volledige stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam. De Amerikanen zullen van de Noordvietnamezen eisen, dat zij de bompauze niet misbruiken om nieuwe manschappen en materiaal over te brengen naar Zuid-Vietnam.

De gebeurtenissen volgden elkaar gisteren snel op. Niemand had verwacht dat Noord-Vietnam positief zou reageren op de zondag door president Johnson bekendgemaakte gedeeltelijke beperking van de bombardementen. Vooral toen dinsdag duidelijk werd dat een groot deel van Noord-Vietnam, tot

aan de twintigste breedtegraad, nog steeds werd gebombardeerd, werd overal aangenomen, dat Hanoi afwijzend zou reageren op het vredesaanbod van president Johnson.

Het tegendeel gebeurde. Gistermiddag om vier uur maakte radio-Hanoi bekend, dat Noord-Vietnam bereid was „een afgevaardigde aan te wijzen voor contact met Amerikaanse vertegenwoordigers om te spreken over een onvoorwaardelijke stopzetting van de Amerikaanse luchtaanvallen en alle andere oorlogshandelingen tegen de Democratische Republiek Vietnam, opdat besprekingen kunnen beginnen“. Dit werd later bevestigd in een officiële mededeling van het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken.

Soort kolonie

De verklaring van radio-Hanoi was vervat in de gebruikelijke lange uitval tegen het „Amerikaanse imperialisme“ en de vaak herhaalde waarschuwing, dat „niets de Amerikaanse agressors kan redden van de totale nederlaag“. Gewezen werd op de „voortdurende schending door de Amerikaanse imperialisten van de Geneefse overeenkomsten van 1954 en het streven naar een permanente verdeling van Vietnam om van Zuid-Vietnam een nieuw soort kolonie en een militaire basis te maken. De Amerikaanse nederlaag is duidelijk. De Verenigde Staten moeten hun agressieve oorlog tegen Vietnam beëindigen en alle Amerikaanse troepen en die van de Amerikaanse satellieten moeten worden teruggetrokken, opdat de binnenlandse aangelegenheden van Vietnam door het Vietnamese volk zelf kunnen worden opgelost“.

Toen de luisteraars wellicht reeds de hoop hadden opgegeven, dat de verklaring ook nog iets positiefs bevatte, kwam de sensationele mededeling dat de regering van Noord-Vietnam ondanks alles bereid is contact op te nemen met de Verenigde Staten. In Washington meent men dat de twee landen reeds vóór zondag contact met elkaar moeten hebben gehad. Men gelooft dat president Johnson aanprij-

zingen had gekregen, dat een beperkt gebaar van zijn kant een snelle reactie van Hanoi tot gevolg zou hebben.

Het wordt zelfs niet onmogelijk geacht dat de gisteren begonnen ontzetting van de bedreigde Amerikaanse basis Khe Sanh in Zuid-Vietnam het resultaat is van een stilzwijgende Noordvietnamees-Amerikaanse afspraak. De Noordvietnamezen zouden de ontzetting mogelijk hebben gemaakt door twee van hun divisies vrijwillig terug te trekken.

Snelle reactie

De snelle reactie van president Johnson wijst er inderdaad op, zo menen waarnemers, dat hij ongeveer moet hebben geweten wat er ging komen. Nog geen vijf uur na de verklaring van radio-Hanoi verscheen de president onverwacht voor de TV-camera's, die stonden opgesteld voor het Witte Huis. Hij reageerde positief op de bereidverklaring van Noord-Vietnam en zei dat de Amerikaanse regering spoedig contact zal opnemen met de Noordvietnamese vertegenwoordigers.

Johnson maakte voorts bekend dat hij vandaag naar Honolulu zal vliegen voor dringend overleg met de Amerikaanse topleiders in Zuid-Vietnam. Ook deelde hij mee, dat momenteel besprekingen worden gevoerd met de regering van Zuid-Vietnam en Amerika's andere bondgenoten in de oorlog. Tevoren had Johnson een spoedvergadering bijeengeroepen van zijn belangrijkste adviseurs.

Verwacht wordt dat de Amerikaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam, generaal Westmoreland, en de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, naar Honolulu zullen komen om daar Johnson te ontmoeten. Ook minister van buitenlandse zaken Dean Rusk zal waarschijnlijk aanwezig zijn. Het is mogelijk, dat ook president Van Thieu van Zuid-Vietnam aan het topberaad in Honolulu zal deelnemen. Johnson zei maandag dat hij hem voor overleg had uitgenodigd.

Vervolg op pagina 9

Hoofdkantoor Amsterdam

N.Z. Voorburgwal 276-280, Postbus 859, Telef. 220383.

Abonnementsprijs f 1,11 per week; f 4,81 per maand;

f 14,43 per kwartaal. Losse nummers 25 cent.

Postrekening 412739. Bank: Alg. Bank Nederland.

Twee

Directeur: O. POSTMA Ing.

Johnson gaat in op verrassend aanbod van regering

VS EN NOORD-VIETNAM

HANOI, SAIGON, WASHINGTON (AP, UPI, Reuter) — President Johnson wil contact leggen met vertegenwoordigers van Noord-Vietnam, nu Hanoi bereid is tot een gesprek.

Johnson vertrekt vandaag naar Honolulu om er in het komende week-einde met Amerikaanse vertegenwoordigers uit Zuid-Vietnam een reeks besprekingen te voeren. Hij maakte dit gisteravond in een onverwachte tv-toespraak bekend, vijf uur nadat Hanoi had meegedeeld bereid te zijn, een vertegenwoordiger met een Amerikaan te laten praten over onvoorwaardelijke stopzetting van de Amerikaanse bombardementen, waardoor onmiddellijke vredesbesprekingen mogelijk zouden worden.

Hanoi maakte zijn bereidheid tot een gesprek met Amerikaanse vertegenwoordigers bekend via een van te voren aangekondigde uitzending van Radio-Hanoi. In de uitzending werd gezegd dat Amerika weliswaar niet helemaal oprecht is omdat het nog steeds meer troepen naar Vietnam zendt en door gaat met het bombarderen van Noord-Vietnam, maar dat Noord-Vietnam desalniettemin bereid is besprekingen met de Amerikanen te voeren. 'Dan zullen wij zien of zij bereid zijn de bombardementen definitief te staken. Anders zullen wij tot

het eind toe doorvechten onder leiding van president Ho Tsji Minh', aldus Radio-Hanoi.

VERRASSING

De reactie van Noord-Vietnam kwam als een grote verrassing. Amerikaanse regeringsfunctionarissen reageerden niet ongunstig. De uitspraak van Hanoi werd een belangrijke ontwikkeling in de richting van de vrede genoemd. Het voorstel van Hanoi zal zorgvuldig bestudeerd worden door de regering in Washington.

De eerste reactie op het nieuwe standpunt van Noord-Vietnam kwam van het Vaticaan, dat zei zeer voldaan te zijn over de mededeling van Hanoi. Het Vaticaan acht het niet onwaarschijnlijk dat Hanoi serieuze bedoelingen heeft.

Ook secretaris-generaal Oe Thant heeft zich met grote vreugde uitgesproken over de nieuwe stap van Noord-Vietnam. Oe Thant herhaalde zijn al vaak geuite mening, dat 'vredesbesprekingen wellicht binnen enkele dagen na het beëindigen van alle

bombardementen en andere oorlogsdaden tegen Noord-Vietnam zouden kunnen beginnen'. Ook de Britse regering is zeer voldaan over de nieuwste ontwikkeling 'die onze hoop op een duurzame regeling van het conflict doet toenemen'.

De Zuidvietnamese president Thieu was zeer verrast over de mededeling dat Hanoi bereid is Amerikaanse vertegenwoordiger te ontmoeten.

KRITIEK

De mededeling dat Hanoi bereid is tot een gesprek met de VS kwam merkwaardig genoeg op een moment dat overal ter wereld scherpe kritiek op Johnsons beperkte bombardementenstop was geuit.

Overal zei men dat Johnsons beperkte stopzetting van de bombardementen niets om 't lijf had. Het gezaghebbende Amerikaanse dagblad The New York Times zei dat de geloofwaardigheid van het vredesinitiatief werd ondermijnd nu de bombardementen op zo grote schaal werden voortgezet. 'De Amerikaanse luchtaanvallen van de

Johnson is ze
Hanoi's nieu

laatste twee da
vierhonderd kn

DONDERDAG 4 APRIL 1968

ENKELE BUIEN

Wisselend bewolkt met enkele buien waarvan sommige met hagel of sneeuw. Matige tot krachtige westelijke wind. Ongeveer dezelfde temperaturen als gisteren.

Morgen zon op: 06.06
onder: 19.21

Maan op: 09.21
onder: 02.58

Hoofdredacteur: Dr. J. A. H. J. S. BRUINS SLOT

in Hanoi

M GAAN PRATEN

Johnson krijgt stapels post

WASHINGTON (AP) — Het Witte Huis wordt overstelpt met brieven, telegrammen en telefoontjes, waarin een beroep op Johnson wordt gedaan, zich wel herkiesbaar te stellen. Nooit in zijn hele presidentschap heeft Johnson zoveel post gekregen. In de eerste 48 uur na Johnsons rede werden 4000 telegrammen ontvangen.

heid van Johnsons vredesinitiatief geslagen', schreef het blad.

De Engelse pers reageerde ook zeer teleurgesteld. Vrijwel alle kranten hadden koppen als 'Hoop op vrede vervaagt' en 'Bommenwerpers brengen vredesinitiatief in gevaar'. In Amerika zelf waren velen politici zeer ontevreden over het feit dat de aanvallen op zo grote schaal doorgingen op bevel van Johnson. De senatoren McCarthy, Fulbright en Robert Kennedy staken hun meningen niet onder stoelen of banken. Fulbright beschuldigde zijn president ervan dat deze valse verwachtingen wekte met zijn schijnbare streven naar vrede.

De senator achtte zich misleid door Johnsons rede, waarin deze het beperken van de bombardementen aankondigde. Johnson wekte in zijn rede verwachtingen die hij niet waar maakte, zei Fulbright.

Ook de Russen waren vol kritiek op Johnson. De Russische kranten en politici noemden Johnson 'onoprecht' en beschuldigden hem 'van het spelen van een huichelachtig spelletje.'

Alleen president de Gaulle was vol lof over zijn Amerikaanse ambtgenoot. Hij verklaarde dat de gedeeltelijke stopzetting van de bombardementen door Johnson een daad is, die getuigt van redelijkheid en politieke moed.

Hij achtte de veranderde politiek van Johnson een eerst stap op de weg naar vrede.

Overigens namen de bombardementen op Noord-Vietnam gisteren nog toe vergeleken bij eergisteren. Voor Johnsons rede werden er gemiddeld 60 vluchten boven Noord-Vietnam uitgevoerd. Eergisteren werden er ruim honderd vluchten uitgevoerd en giste-

Ho Tsji Minh acht nederlaag van Amerika een feit. Zie pagina 7.

ren 115. Ook deze maal drongen de Amerikaanse vliegtuigen weer honderden kilometers Noord-Vietnam binnen.

● Zie voor de letterlijke tekst van de radio-uitzending van Hanoi pagina 7.

geïnteresseerd in standpunt.

n hebben een gat van in de geloofwaardig-

vredegend.

IS STUUL?
Do you speak English?

ninx, Tesselschadestr. 16 bla met P. M. H. van Dori. St. Josephin 32. F. W. de Groot-rijnin 130 met M. H. A. Keehnen, Thorbeckeln 14.

OVERLEDEN — A. J. Koopal 49 J. Burg. v.

Letterlijke tekst van uitzending radio-Hanoi

'De nederlaag van de VS is duidelijk'

TOKIO (UPI) — De tekst van de Engelstalige, in Tokio opgevangen uitzending waarin radio-Hanoi gisteren bekendmaakte, dat de Noordvietnamese regering bereid is tot besprekingen met Washington, luidt als volgt:

'Al meer dan tien jaar hebben de Amerikaanse imperialisten openlijk de akkoorden inzake Vietnam geschonden, die in 1954 te Genève zijn gesloten. Daarbij hebben ze ijverig uitvoering gegeven aan een agressieve interventie-politiek en oorlog gevoerd tegen het volk van Vietnam. Hun plan is, de verdeling van Vietnam te bestendigen en van Zuid-Vietnam een neokolonie en een militaire basis van de Verenigde Staten te maken. Het volk van Zuid-Vietnam, is, verenigd als één man, opgestaan om een vastberaden strijd te voeren ter verdediging van zijn fundamentele nationale rechten.

Sinds 1965 hebben de Verenigde Staten, in een poging om hun nederlagen goed te maken en uit het Zuid-Vietnamese moeras te komen, op grote schaal expeditielegers aangevoerd, om in het zuiden een lokale oorlog te voeren. Terzelfdertijd hebben ze een vernietigingsoorlog ondernomen tegen

de Democratische Republiek Vietnam. Aldus hebben ze een uiterst barbaarse agressielesd begaan jegens het hele Vietnamese volk.

Het heldhaftige Zuidvietnamese volk heeft, onder de talentvolle leiding van het Nationale Bevrijdingsfront, met wonderbaarlijke dapperheid gestreden. Het heeft achtereenvolgens alle listen en lagen — hoe verdorven en verraderlijk ook — van de Amerikaanse imperialisten en hun lakelen ongedaan gemaakt en zeer grote overwinningen geboekt. Door algemeen tot de aanval over te gaan en in opstand te komen hebben de Zuidvietnamese strijdkrachten en het volk de Amerikaanse agressors en hun knechten een dodelijke slag toegebracht. Niets kan de marionetten-regering en het marionetten-leger, die het neo-kolonialisme van de Verenigde Staten in Zuid-Vietnam dienen, redden. Niets kan de Amerikaanse agressors de totale nederlaag besparen.

VERDIENDE STRAF

Het dappere Noordvietnamese volk, vastbesloten om de vernietigingsoorlog van de Amerikaanse imperialisten te verjelen en zijn soevereiniteit en grondgebied te verdedigen, hebben de Amerikaanse agressors hun verdiende straf bezorgd.

De strijd van het Vietnamese volk voor de onafhankelijkheid en vrijheid is een nieuwe periode ingegaan. De nederlaag van de VS is al duidelijk. De Verenigde Staten moeten hun agressieve oorlog in Vietnam beëindigen, al hun eigen troepen en die van hun satellieten uit Zuid-Vietnam terugtrekken en het Vietnamese volk zelf de binnenlandse zaken van Vietnam laten regelen.

De volken van Vietnam staan vrede en onafhankelijkheid voor, zoals die uitgedrukt zijn in de vier punten van de regering van de Democratische Republiek Vietnam. En het politieke programma van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront belichamt de fundamentele beginselen en de voornaamste voorzetselen van de akkoorden inzake Vietnam. Het vormt de juiste basis voor een politieke regering van het Vietnamese vraagstuk. De regering

van de Democratische Republiek Vietnam heeft bij vele gelegenheden verklaard, dat besprekingen tussen de Democratische Republiek Vietnam en de Verenigde Staten zullen beginnen, zodra de Verenigde Staten bewezen hebben, dat ze werkelijk definitief en onvoorwaardelijk een eind hebben gemaakt aan de bombardementsvluchten en alle andere oorlogsdaden jegens de Democratische Republiek Vietnam.

Het juiste standpunt en de welwillende houding van de regering der Democratische Republiek Vietnam hebben bij grote delen van de publieke opinie in de wereld hartelijk goedkeuring en steun teweeggebracht. De volken van alle vijf continenten, die de vrede en de gerechtigheid liefhebben, elsen, dat de Verenigde Staten tegemoet komen aan de redelijke en begrijpelijke verlangens van de regering der Democratische Republiek Vietnam, en dat ze een einde maken aan hun agressie jegens Vietnam.

Onlangs heeft president Johnson een beperking van de bombardementen op Noord-Vietnam moeten aankondigen. Hij deed dat, nadat hij geconfronteerd was met een buitenevroom kritieke situatie die de Verenigde Staten geen uitweg bood in Zuid-Vietnam en waarin ze zware tegenslagen moesten incasseren bij het voeren van de vernietigingsoorlog tegen Noord-Vietnam, en nadat hij geconfronteerd was met grote moeilijkheden — op politiek, sociaal en financieel gebied — die toegeschreven moesten worden aan de agressie-oorlog in Vietnam en met steeds sterkere pressie van de wereld-opinie en van de openbare mening in progressieve Amerikaanse kringen.

VERRADERLIJKE TRUC

Dit betekent een nederlaag, en tegelijkertijd haalt de regering van de Verenigde Staten een verraderlijke truc uit door meer Amerikaanse troepen naar Zuid-Vietnam te blijven sturen, al het mogelijke te doen om het marionetten-leger te versterken en om aanvullende gelden om de agressie-oorlog in Vietnam voort te zetten. Ja, de Verenigde Staten gaan door met het bombarderen van een belangrijk deel van het grondgebied der Demo-

cratische Republiek Vietnam van de zeventiende tot aan de twintigste breedtegraad en ze voeren onvoorwaardelijk een einde maken aan de bombardementsvluchten en alle andere oorlogsdaden op het hele grondgebied van de Democratische Republiek Vietnam.

Het is duidelijk, dat de regering van de Verenigde Staten niet ten volle en niet serieus is gemoetgekomen aan de rechtmatige eisen van de regering der Democratische Republiek Vietnam, van de progressieve kringen in de Verenigde Staten en van de wereldopinie.

Van haar kant heeft de regering van de Democratische Republiek Vietnam, dat ze bereid is, haar vertegenwoordiger opdracht te geven, contact te zoeken met de vertegenwoordiger van de Verenigde Staten, om met de Amerikaanse partij af te spreken, dat de Amerikaanse bombardementsvluchten en alle andere oorlogsdaden jegens de Democra-

tische Republiek Vietnam zullen worden gestaakt, opdat besprekingen kunnen beginnen.

Zolang de Verenigde Staten hun agressie jegens Vietnam voortzetten, zal het Vietnamese volk, gevolgd door de heilige oproepen van president Ho Tsj Minh, vastbesloten en tot aan de eindoverwinning de strijd voortzetten, om het noorden te verdedigen, het zuiden te bevrijden, te streven naar de vreedzame hereniging van het vaderland en zo bij te dragen aan de verdediging van de vrede in Indo-China, Zuidoost-Azië en de wereld.

De regering van de Democratische Republiek Vietnam doet een ernstig beroep op de regeringen en de volken van de socialistische broederlanden, de vreedelievende landen in de wereld en de progressieve Amerikanen om nog krachtiger steun te bieden aan de rechtvaardige strijd en het juiste standpunt van het Vietnamese volk en de regering van de Democratische Republiek Vietnam.

Amerikanen gaan Khe Sanh ontzetten

SAIGON (AP) — Het Amerikaanse hoofdkwartier heeft een actie aangekondigd om de door Noordvietnamese troepen belegerde vesting Khe Sanh in Zuid-Vietnam te ontzetten. Achtduizend man Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen zijn gisteren begonnen zich een weg te banen naar Khe Sanh.

De troepen moeten ongeveer twintig km afleggen naar de basis. In Khe Sanh werden 6.000 Amerikaanse mariniers en 1.000 man Zuidvietnamese troepen al gedurende enkele maanden belegerd door naar schatting 16.000 Noordvietnamese militairen. De laatste tijd nam de Noordvietnamese druk op de vesting af.

De Vietnamese regering heeft de

Westduitse ambassade er officieel van op de hoogte gesteld dat in een massagraf buiten de stad Hoë 'bijna zeker' de lijken van vier Duitse artsen zijn aangetroffen. De artsen gaven les aan de universiteit van Hoë. Tijdens de grote aanval van de Viet Cong in het begin van dit jaar, werden zij gevangen genomen. Sindsdien ontbrak ieder spoor van de artsen.

OPERATIE „PEGASUS”

Basis Khe Sanh wordt ontzet 4-4-68 Tys Geen verzet van de vijand

SAIGON, 4 april (Reuter, UPI) — Amerikaanse en Zuidvietnamese strijdkrachten zijn vanmorgen begonnen aan een grootscheepse operatie om de bedreigde Amerikaanse basis Khe Sanh, die geheel door Noordvietnamese troepen is omsingeld, te ontzetten. Het ziet ernaar uit dat de operatie een volledig succes wordt en dat de vijfduizend omsingelde mariniers moeiteloos zullen worden „bevrijd”. De Noordvietnamezen bieden vrijwel geen tegenstand. Het is niet bekend of zij zich zonder slag of stoot terugtrekken of dat zij zich gereed maken voor een tegenaanval op een geschikt moment.

Aan de operatie wordt deelgenomen door 19.000 soldaten, voornamelijk Amerikanen. Zij werden reeds maandag met honderden helicopters overgebracht en even ten zuiden van de neutrale zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam neergezet. Zij hebben zich op vijftien kilometer afstand van de basis ingegraven. Hoge Amerikaanse officieren zeiden vanmorgen dat de basis „in feite al ontzet is”.

De maandag begonnen actie, die luistert naar de naam Pegasus, is twee dagen zorgvuldig geheim gehouden om het verrassingsmoment zo lang mogelijk te behouden. De Britse Reuter-correspondent John MacLennan meldde maandag al, dat de eerste Amerikaanse luchtcavaleriedivisie die dag op vijftien kilometer van Khe Sanh een landing had uitgevoerd, maar zijn wereldprimeur werd twee dagen door de censuur vastgehouden.

De divisie heeft volgens haar commandant, generaal John Tolson, tot taak de weg naar Khe Sanh vrij te maken, contact te leggen met de verdedigers van de basis en „zoveel mogelijk tegenstanders te doden”.

Door de operatie „Pegasus” is het plotseling veel duidelijker geworden waarom president Johnson bij de beperking van de bombardementen op Noord-Vietnam een uitzondering heeft gemaakt voor het Noordvietnamese gebied tot de twintigste breedtegraad. Het was voor hem noodzakelijk niets te doen wat de kans op succes van de actie bij Khe Sanh zou kunnen verminderen. In het deel van Noord-Vietnam, dat thans nog wordt gebombardeerd, lopen de belangrijkste aanvoerroutes naar Zuid-Vietnam.

In Washington wordt het niet onmogelijk geacht dat de ontzetting van Khe Sanh een direct onderdeel is van Johnsons plannen om de oorlog in Vietnam te de-escaleren. Het is zelfs mogelijk, hoewel daarover officieel niets is gezegd, dat operatie „Pegasus” mogelijk is geworden doordat de Noordvietnamezen twee van hun divisies rond de basis hebben teruggetrokken.

Amerikaanse bommenwerpers, die opstegen van vliegdekschepen in de Golf van Tonkin, hebben gisteren weer bombardementen uitgevoerd op Noord-Vietnam, bijna tot aan de twintigste breedtegraad, de grens die door Washington is gesteld.

Vrede in Vietnam

4-4-68 TYP

Vervolg van pagina 1

Er wordt druk gespeculeerd over de vraag waar de Amerikaanse en Noordvietnamese vertegenwoordigers met elkaar zullen samenkomen. Gedacht wordt aan verscheidene hoofdsteden, waar beide landen vertegenwoordigingen hebben, zoals Parijs, Moskou, New Delhi en Boekarest.

Andere mogelijkheden zijn Genève, Rangoon en de hoofdstad van Laos, Vientiane, waar verleden week reeds een korte ontmoeting plaats had — de allereerste — tussen Noordvietnamese en Amerikaanse diplomaten. Zij onderhandelden daar over de vrijlating van drie Noordvietnamese gevangenen door de Amerikanen, in ruil voor de vrijlating van enkele Amerikaanse vliegers door Noord-Vietnam. Het is mogelijk dat tijdens deze bijeenkomst, die betrekkelijk weinig publiciteit heeft gehad, de basis is gelegd voor de sensationele ontwikkelingen van deze week.

De reacties op deze ontwikkelingen zijn in vrijwel de gehele wereld zeer positief. Engeland deelde mee dat het, als medevoorzitter van de Geneefse conferentie van 1954, bereid is op elke mogelijke wijze te helpen. Eenzelfde aanbod kwam van de Franse regering. Officiële reacties van de Sovjet-Unie en China zijn tot nu toe niet binnengekomen. Wel heeft het Russische persbureau Tass de Noordvietnamese verklaring van gistermiddag zonder verder commentaar gepubliceerd.

Fulbright

Het is duidelijk dat het behendige diplomatieke spel, dat president Johnson deze week heeft gespeeld, al dan niet in samenwerking met Noord-Vietnam, velen heeft verrast. Een van de slachtoffers daarvan is bijvoorbeeld senator J. William Fulbright, de voorzitter van de senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen en een felle criticus van Johnsons Vietnam-beleid.

Zondagavond belde Fulbright de president op om hem geluk te wensen met zijn besluit de bombardementen op Noord-Vietnam te staken. Dinsdag zei hij teleurgesteld, dat zijn gelukwens te snel was geweest, omdat de bombardementen op een groot deel van Noord-Vietnam werden voortgezet.

„Dit maakt de hele zaak zinloos”, zei hij. Gisteren moest Fulbright alweer terugkrabbelen. „Ik ben te pessimistisch geweest”, zei hij verheugd en misschien dacht hij er wel bij: „Voorlopig zeg ik maar niets meer.”

„Nederlandse volk betuigt zijn grote achting”

Een citaat uit de N.R.C. van 18 maart 1968: „Een delegatie van zes personen, drie bestuursleden van het comité Nederland Vrij, en drie andere demonstranten — gingen de Amerikaanse ambassade binnen. Zij overhandigden de ambassadeur, William R. Tyler, een verklaring bestemd voor president Johnson en het Congres van de V.S.:

„Het Nederlandse volk betuigt daarin zijn grote achting voor de Amerikaanse president”... enz.

De voorzitter van het comité Nederland Vrij, mr. W. Boers, motiveerde de formulering in de aan de Amerikaanse ambassadeur gegeven verklaring: „Het Nederlandse volk betuigt..”, met de mededeling, dat dit gerechtvaardigd werd door de „talloze ontvangen adhesiebetuigingen uit het hele land”. *4-11-68 NRC*

Ik ben stellig van mening, dat het bestuur van het comité Nederland Vrij, vertegenwoordigd door de heer W. Boers, hiermee een principiële fout begaan heeft. Zelfs al zou 50 pct. van het Nederlandse volk een dergelijke „adhesiebetuiging” het bestuur hebben doen toekomen, hetgeen ik ten zeerste betwijfel, dan nog zou de uitspraak „Het Nederlandse volk” niet terecht zijn geweest.

Ik ben in deze zaak, Amerika-Vietnam, geen demonstrant of contra-demonstrant. Ik behoud me alleen in principe graag het recht voor zelf een uitspraak van mij aan de Amerikaanse ambassadeur te doen als ik dat graag zou willen doen. Het is ongewenst dat het genoemde bestuur dit ongevraagd voor mij doet.

Het principe: een kleine actieve groep, die namens het gehele volk ageert, met daarnaast een grote, ongeïnteresseerde zwijgende massa, heeft gehele volkeren in het ongeluk gestort.

J. de JONG
Den Haag

Antwoord van

Hanoi

41-41-62 NRC

HOEWEL de Amerikaanse regering, om de verklaring van Hanoi van gisteren aan te halen, aan de gewettigde eisen van de regering van de Democratische Republiek Vietnam, van de progressieve Amerikaanse opinie en van de wereldopinie niet ernstig en volledig voldaan heeft, verklaart de regering van de Democratische Republiek Vietnam zich toch bereid een vertegenwoordiger aan te wijzen die contact op moet nemen met een Amerikaanse vertegenwoordiger met het oog op de vaststelling met de Amerikaanse kant van de onvoorwaardelijke stopzetting van de luchtaanvallen en alle andere oorlogshandelingen van de Ver. Staten

De Toestand

tegen de Democratische Republiek Vietnam, opdat besprekingen kunnen beginnen.

Deze lange zin komt na een breed uitmeten van het communistische standpunt dat Amerika al tien jaar een politiek van interventie en agressie tegen het Vietnamese volk voert en na de interpretatie van Johnsons aankondiging van een beperkte bombardering van Noord-Vietnam als een nederlaag en tegelijk een verraderlijke list, bedoeld om de publieke opinie gunstig te stemmen.

Men kan zich afvragen, of Hanoi hier dan met open ogen intrapt. Dat is onwaarschijnlijk. Evenmin lijkt het een rookgordijn om te verhullen, dat Hanoi nu toch contact met Washington aanvaardt, terwijl de bombardementen niet geheel stopgezet zijn, zoals tot nu toe de onverbiddelijke eis luidde. Het klinkt ook wat merkwaardig Hanoi in de verklaring te horen spreken van contacten of besprekingen over een onvoorwaardelijke stopzetting. Het gesprek kan over niets anders dan voorwaarden gaan, anders is het zinloos.

* * *

DE VERKLARING van Hanoi houdt wel degelijk een concessie van de communistische kant in, zijn het slechts op het procedurale vlak. Procedure-kwesties kunnen over het algemeen maar marginale belangstelling wekken en zij zijn op zichzelf meestal niet belangrijk. Hun waarde ligt vooral in het aftasten van de bedoelingen en de standvastigheid van de tegenpartij.

stopzetting van de bombardementen heeft gereageerd met de bereidheid contact op te nemen, is eigenlijk iets anders dan een concessie, het is een uitdrukking van het vertrouwen van Hanoi, dat de militaire en politieke ontwikkeling in Vietnam zodanig is, dat onderhandelingen over een algemene regeling met meer vertrouwen dan tevoren tegemoet kunnen worden gezien.

Johnsons rede van zondag met het gebaar van de gedeeltelijke stopzetting was het bewijs, dat Washington nu zo ver is, dat het een algemene regeling onder ogen ziet die niet meer beantwoordt aan zijn aanvankelijke doelstellingen van de oorlog. Washington is bereid te spreken over de modaliteiten van opgeven en liquidatie, dat was tussen de regels door de kern van Johnsons verklaring, waaraan de obligate spierbal weinig veranderde. Amerika, aldus Johnson, zal geen nep oplossing aanvaarden en dat vrede noemen, maar hij kan de juiste termen van een uiteindelijke regeling niet voorstellen, behalve dan een verwijzing naar de akkoorden van Genève van 1954.

* * *

DE VERKLARING van Hanoi geeft aan de andere kant nadrukkelijk aan op welke voorwaarden Hanoi de regeling ziet: de vier punten van Hanoi en het politieke programma van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront. Al sinds lang eist Hanoi niet meer de pre-alabele aanvaarding van de vier punten, maar men kan er van overtuigd zijn, dat Hanoi en de Vietcong voor de definitieve regeling niet met minder genoegen nemen. Wie meent, dat er meer te bereiken valt dan een in tijd beperkt marchanderen miskent de doelbewustheid van de tegenstander, wiens mentaliteit niet gericht is op feitelijke compromissen en die procedurale compromissen slechts aanvaardt als middel het doel te bereiken.

Te elfder ure kunnen de Amerikanen de regering van Saigon injecties geven met militaire en financiële hulp, als machtsfactor is zij al jaren uitgeschakeld en deze nieuwe storm zal weinig van haar gezag overlaten. Haar afschuw van een coalitieregering met het bevrijdingsfront kwam voort uit zwakte, maar het zal, wanneer de onderhandelingen goed op gang komen, een hele toer zijn nog een plaatsje voor de mannen van Saigon te bedingen in een nieuwe regering.

Er komen grote veranderingen in Zuidoost-Azië, waar de kaarten nu zo dooreen geschud worden, dat repercussies onvermijdelijk zijn. Maar daarover een andere keer.

V.S. gaan contact opnemen met Hanoi na bereidverklaring tot gesprek

4-4-68 NRC

President Johnson voor beraad met medewerkers naar Hawaii

President Johnson heeft gisteravond aangekondigd dat de V.S. contact met Noord-Vietnam zullen opnemen in antwoord op de bereidverklaring van Hanoi gisteren dat het een afgevaardigde wil aanwijzen „voor contact met Amerikaanse vertegenwoordigers teneinde te spreken over onvoorwaardelijke stopzetting van de Amerikaanse luchtaanvallen en alle andere oorlogshandelingen tegen de democratische republiek (Noord-) Vietnam, opdat wellicht besprekingen kunnen beginnen”. De Noordvietnamese bereidverklaring tot een gesprek is gistermiddag gedaan in een officiële verklaring van het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken.

Vandaag vliegt president Johnson naar Hawaii voor spoedeisende besprekingen met Amerikaanse functionarissen.

In Washington nu voorzichtig optimisme

Van onze correspondent

WASHINGTON, 4 apr. — Zeven uur nadat Hanoi gisteren voor het eerst besprekingen had aangeboden zonder volledige stopzetting der Amerikaanse bombardementen in ruil daarvoor te eisen, heeft president Johnson, staande voor het Witte Huis, verklaard dat de hierop „contact met Noord-Viet-Verenigde Staten in antwoord nam” zullen opnemen. Sindsdien is de stemming er

hier een van voorzichtig optimisme met de nadruk op voorzichtig. Een reisachtige kleine stap noemt de Washington Post de ontwikkeling.

Hanoi's aanbod kwam aan het einde van een zeer belligerente verklaring waarin alle oude eisen werden gesteld, de nederlaag der Verenigde Staten werd afgekondigd, terugtrekking van alle Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam werd geëist en Johnsons verklaring van zondagavond een „perisfide truc” werd genoemd. „Het is duidelijk dat de Amerikaanse regering niet ernstig en volledig heeft voldaan aan de legitieme eisen der democratische republiek van Vietnam, der progressieve opinie en der wereldopinie. Maar, zijnerzijds verklaart de republiek van Vietnam zich bereid contact op te nemen met een Amerikaanse vertegenwoordiger teneinde met de Amerikaanse zijde de onvoorwaardelijke

Er zijn nog geen aanwijzingen voor de wijze waarop, wanneer of waar contact met afgevaardigden van Hanoi zal worden opgenomen voor het voeren van onderhandelingen.

Degenen die voor Amerika de onderhandelingen zullen moeten gaan voeren zijn Averell Harriman en de Amerikaanse ambassadeur in Moskou, Llewellyn Thompson.

Verwacht wordt dat de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, generaal Westmoreland, de ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, en minister Rusk naar Honolulu zullen gaan. Ook is het mogelijk dat president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam naar Hawaii zal komen. Thieu heeft vannog in Saigon met ambassadeur Bunker gesproken over de jongste ontwikkelingen.

(Reuter)

stopzetting der bombardementen en van alle oorlogsdaden tegen de democratische republiek van Vietnam te bepalen zodat besprekingen kunnen beginnen”, aldus de verklaring van Hanoi.

Daar dit de eerste keer was dat Hanoi er van af zag stopzetting van alle Amerikaanse „agressie” te eisen voordat besprekingen kunnen beginnen, ontstond hier onmiddellijk hoop. Eerder had Hanoi laten weten dat besprekingen „zullen” plaatsvinden wanneer de bombardementen waren gestaakt.

Johnson had in de formule van San Antonio verklaard dat de bombardementen gestaakt worden indien prompt vredesonderhandelingen zouden volgen en de vijand geen voordeel zou trekken uit de situatie. Zondagavond ging hij een stap verder door een gedeeltelijke staking der bombardementen te bevelen zonder enige voorwaarden te stellen, bij wijze van eerste stap naar wederkerige de-escalatie. Dat Hanoi nu bereid bleek tot besprekingen „zonder

zijn oorspronkelijke voorwaarden te herhalen maakte dit aanbod aanvaardbaar voor Washington.

Consultaties

Na zeven uur intensief confereren herhaalde Johnson voor de pers eerst Hanoi's en daarna zijn eigen verklaring van zondagavond waarin hij beloofde dat Amerikaanse vertegenwoordigers te allen tijde bereid waren met Hanoi te spreken. „Daarom zullen we contact opnemen met de vertegenwoordigers van Noord-Vietnam. Consultaties met de Zuidvietnamese regering en andere geallieerden vinden nu plaats.”

Tegelijk kondigde hij aan dat hij vandaag naar Honolulu vliegt om met hoge Amerikaanse vertegenwoordigers uit Saigon te confereren.

Wantrouwen

Dit laatste toont al waar nu de eerste moeilijkheid ligt: het grote wantrouwen dat de ontwikkeling in Saigon wekt. Tegelijk werd er hier onmiddellijk op gewezen dat Hanoi wellicht slechts wil praten en vechten tegelijk, in de hoop de verhouding Washington-Saigon verder te ondermijnen, hetgeen in Washington ook het nu onaanvaardbare beeld van de twee jaar durende onderhandelingen in Korea oproept tijdens welke de oorlog daar doorvoedde.

De moeilijkheid is dat de Verenigde Staten over vermindering van alle gevechtshandelingen en vrede willen spreken (Johnson stelde zondag een algehele stopzetting der bombardementen in uitzicht indien Hanoi de militaire operaties beperkt), terwijl Hanoi op dit ogenblik alleen over stopzetting der bombardementen wil praten en kennelijk nog niet over de prijs die de Verenigde Staten daarvoor eisen. Vandaar dat Johnson uitermate bezorgd leek bij het voorlezen van zijn verklaring.

Toch zijn er ook hoopgevende punten. Allereerst dat in het belangrijkste laatste deel van Hanoi's verklaring geen verband wordt gelegd tussen de voorgestelde besprekingen en zijn eigen houding ten opzichte van Zuid-Vietnam. Dat zou kunnen betekenen dat een bestand tussen Noord-Vietnam en de Verenigde Staten mogelijk is, terwijl de noordelijke infiltratie afneemt en pas later over het moeilijke compromis in het zuiden wordt gesproken.

Het jongste nieuws kwam kort nadat velen die Johnson maandag nog loofden als offerende vredesapostel, hem dinsdag van misleiding en uitlokking van een Noordvietnamese weigering beschuldigden toen bekend werd dat de bombardementen doorgingen tot op meer dan 350 kilometer ten noorden van de gedemilitariseerde zone. Fulbright begroette het nieuws als zeer hoopgevend.

Zie verder pag. 4

Den Haag: stap in goede richting

Nederland beschouwt de verklaring van de Noordvietnamese regering dat zij bereid is tot besprekingen over onvoorwaardelijke en algehele stopzetting van de bombardementen als een stap in de goede richting, doch afge- wacht dient te worden hoe deze stap- pen nader zullen worden geconcreti- seerd, aldus een verklaring van het ministerie van buitenlandse zaken.

De regering hoopt dat de Sowjetunie positief zal reageren op het beroep van president Johnson op Engeland en de Sowjetunie een nieuwe Geneefse con- ferentie over Vietnam bijeen te roepen.

Minister Luns heeft gisteren de am- bassadeurs van de Sowjetunie en En- gland ontboden en hun verzocht hun regeringen van het Nederlandse stand- punt in kennis te stellen, aldus heeft de woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken vanochtend mee- gedeeld.

Zoals gemeld heeft Engeland — een van de twee voorzitters van de Ge- neefse conferentie van 1954 — reed- positief op het verzoek van de Amo- rikaanse president gereageerd.

Rotterdam

Ir. A. J. de Wildt, directeur van het gewestelijk arbeidsbureau te Rotterdam, verwacht dat bij de voorstellen een ver- mindering van de werkloosheid zal worden bereikt. De directeur van het arbeidsbureau te Rotterdam, Ir. A. J. de Wildt, wordt gevraagd, hoe de situatie op de arbeidsmarkt in Rotterdam is. Hij zegt dat de situatie in Rotterdam goed is. De werkloosheid is gedaald tot 2,7 procent. Dit is een verbetering ten opzichte van de situatie in andere grote steden. De arbeidsmarkt is nu beter dan in de afgelopen maanden. Dit is vooral te danken aan de toename van de aan- nemingen in de industrie en de dienst- sector. De werkloosheid is nu lager dan in de meeste andere grote steden. Dit is een positief teken voor de toekomst van de arbeidsmarkt in Rotterdam.

te Amsterdam

AMSTERDAM, 4 april — Uit de cij- ers van het gewestelijk arbeidsbureau e Amsterdam over de afgelopen maan- den blijkt dat de stipatie op de ar- beidsmarkt enigszins is verbeterd. De geregistreerde arbeidsreserve van man- en is van 4664 in februari gedaald tot 4589 in maart van dit jaar. Dit wil zeggen dat van de Amsterdamse man- elijke beroepsbevolking op het ogen- blik 1,8 pct. als werkloos is ingeschre- ven. Ter vergelijking diene dat in het hele land eind maart 88.300 werkloze waren. De werkloosheid is nu 2,7 pct. van de beroepsbevolking.

Van onze correspondent

AMSTERDAM, 4 april — De geregi- streerde arbeidsreserve in het dis- trict Utrecht is in de maand maart 1955 gedaald tot 2.390. Deze da- ling treedt vooral op in de sector bouwrijpheid als gevolg van het ge- vorderde seizoen.

Utrecht
Van onze correspondent

Utrecht, 4 april — De geregi- streerde arbeidsreserve in het dis- trict Utrecht is in de maand maart 1955 gedaald tot 2.390. Deze da- ling treedt vooral op in de sector bouwrijpheid als gevolg van het ge- vorderde seizoen.

Onverhulken met dedelijke afloop

De vraag naar mannen is voor het seizoen gecorrigeerd gelijk gebleven, Het aantal jongelijke ingeschreven arbeidskrachten bededen de negentien jaar is met tien gedaald tot 104. Het aantal buitenlandse arbeids- krachten in het district Utrecht is in maart gestegen met 1811. Vooral als gevolg van de terugkeer van Marok- kanen die eerder in het seizoen ont- slaag hadden genomen wegens feest- dagen in hun eigen land.

Civiele procedure van Hoepia-Team tegen de V.P.R.O.

De V.P.R.O. besloot indertijd de uit- zending van Hoepia na het derde pro- gramma te staken, maar betaalde wel- de reeds vervaardigde, maar nooit uit- gezonden vierde aflevering. Gisteren is in deze zaak het hoofd van de tele- visiesectie van de V.P.R.O., de heer A. Kleywegt, door de rechter-commissie van de V.P.R.O. aangespannen, waarbij het rechtbank een civiele procedure tegen de V.P.R.O. aangespannen, waarbij het gaat om een vordering van f 12.000. De samenstellers van het programma, Hans Verbaan, Wim van der Linden en Wim Schippers, vorderen van de V.P.R.O. schadevergoeding van f 12.000. De samenstellers van het programma, Hans Verbaan, Wim van der Linden en Wim Schippers, vorderen van de V.P.R.O. schadevergoeding van f 12.000. De samenstellers van het programma, Hans Verbaan, Wim van der Linden en Wim Schippers, vorderen van de V.P.R.O. schadevergoeding van f 12.000.

President Lyndon B. John- son, heeft op een geïmproviseerde persconferentie op een opyruaan aan het Witte Huis verklaard dat de Verenigde Staten contact zullen opnemen met representanten van Hanoi.

Algemene Bank Nederland

U bent welkom bij de
inlichtingen en folders bij onze kantoren

rente-giror rekening

U krijgt dan
bij de Algemene Bank Nederland.

3 1/2 procent rente

over het constante saldo per halve maand
en zo u wilt tot

duizend gulden krediet

en de beschikking over

betaalcheques.

boeken op een
en andere periodieke inkomsten

V.S. gaan contact opnemen

met Hanoi

4-4-68 NRC

(Vervolg van pag. 1)

Reactie bondgenoten

Er heerst hier overigens nog zorg over de reactie der geallieerden op Washingtons initiatief en Hanoi's antwoord. Blijkens betrouwbare berichten zijn de Amerikaanse diplomaten in Saigon er niet in geslaagd een paniek bij de Zuidvietnamese regering te voorkomen. Wat de stemming is ook onder andere geallieerden toonde een rede van Thailands minister van buitenlandse zaken op de conferentie der zeven leden tellende Zuidoostaziatische Verdragsorganisatie in Wellington die ook door Rusk werd bijgewoond. In het slotcommuniqué van de Z.O.A.V.O. werd Washingtons vredespoging wel toegejuicht. Maar de ware stemming blijkt juist weergegeven door de mededeling van de Thailandse minister dat zijn land door Johnsons besluit gedwongen wordt nieuwe wegen en wellicht nieuwe geallieerden te zoeken. Hij doelde op een regionale defensieorganisatie met Japan. We kunnen niet meer vertrouwen op landen buiten ons werelddeel, aldus de minister, die ook meende dat Aziaten, Afrikanen en Europeanen nu tweemaal moeten denken voordat zij zich binden aan de Amerikaanse politiek.

Hij liet zich zeer kritisch uit over het feit dat de Verenigde Staten het Zuidvietnamese leger minder goed hadden uitgerust of getraind dan Rusland en China deden ten aanzien van de Noordvietnamese strijdkrachten.

Ook onder de andere gedelegeerden, zo verluidt hier bij verontruste Amerikaanse diplomaten, heerst er een

voering hield, zo heeft een woordvoerder van Thant meegedeeld.

De woordvoerder zei voorts, dat de Amerikaanse gedelegeerde bij de Ver. Naties, Arthur Goldberg, zondag voor Johnson zijn rede uitsprak Thant van de inhoud op de hoogte heeft gebracht en hem de „bepaalde geografische grenzen” waarbinnen de Ver. Staten hun bombardementen zouden voortzetten, had uiteengezet.

De woordvoerder zei ten slotte, dat de secretaris-generaal zijn aanbod had herhaald om het gebouw en instellingen van de Ver. Naties in Genève ter beschikking te stellen voor alle onderhandelingen over Vietnam.

Gerechten

Amerikaanse vliegtuigen hebben woensdag bombardementsvluchten naar Noord-Vietnam uitgevoerd, bijna tot aan de 20ste breedtegraad, de grens die door Washington is gesteld. De bommenwerpers stegen op van vliegdekschepen in de golf van Tonkin.

Even ten zuiden van de gedemilitariseerde zone zijn 19.000 Amerikanen en ook wat Zuidvietnamezen aan de grond gezet om de belegerde Amerikaanse basis Khe Sanh te ontzetten. Zij zijn maandag al aangevoerd met honderden hefschroefvliegtuigen. Deze operatie heeft de codenaam Pegasus. De manschappen hebben zich 15 km van de basis ingegraven. Zij hebben geen tegenstand ontmoet. Het is niet bekend of de Noordvietnamezen zich hebben teruggetrokken of dat zij hun

Tragiek klonk door in beide verrassingen die president Lyndon B. Johnson de Amerikanen bereidde in zijn televisierede. Hij ziet af van de binnen zijn bereik liggende kandidatuur voor een volgende ambtstermijn en hij vermindert de intensiteit van de strijd in Vietnam in de hoop dat daardoor een vredesgesprek naderbijkomt.

In beide gevallen offert hij persoonlijke ambities en idealen op in de hoop dat in de V.S. en in de wereld kwellende toestanden weer wat draaglijker zullen worden. De president is nimmer overladen met complimenten voor zijn staatsmanswijsheid. Dit lijkt een moment om het eens wel te doen.

Het lijkt geen twijfel dat Johnson wel degelijk de ambitie heeft gehad het Witte Huis voor een tweede ambtstermijn te bewonen. De enige manier waarop hij dit zou kunnen bereiken was echter de strijd om de democratische nominatie en vervolgens die om de verkiezing intensief te gaan voeren. Hij heeft gelijk dat dit een zware opgave is, die moeilijk samen vervuld kan worden met de al evenmin lichte taak op dit moment de V.S. te regeren.

Zwaar

Bovendien zouden dan allerlei beleidszaken onheilzaam gemengd worden in de verkiezingscampagne, waar ze beter buiten zouden kunnen blijven. Andere kandidaten kunnen tamelijk vrijblijvend kritiek uitoefenen en alternatieven bepleiten zonder dat dit terstond consequenties heeft, zoals dit bij een regerende president wel het geval zou zijn.

Onmiskenbaar moet zijn besluit Johnson zwaar gevallen zijn.

De verra

Tenslotte moet hij nu terug zien op een regeringsperiode waarmee hij weinig eer inlegt. Van zijn idealen om de binnenlandse structuur van de V.S. te verbeteren — the great society — kon weinig terecht komen doordat de Vietnamese strijd alle middelen opslokte. En die Vietnamese oorlog zelf verliep zeer desastreus. Het zou niet meer dan menselijk zijn geweest als Johnson graag de kans had gezien de vele losse einden in een tweede ambtsperiode weer op te nemen om zijn werkstuk uiteindelijk toch een beetje gaaf af te leveren.

Hij heeft echter ook ingezien dat de beste kansen om zowel de verslechterende relaties binnen de Amerikaanse gemeenschap (de lange hete zomer die al weer begonnen is met oproeren) te verbeteren, als om de Vietnamese strijd te beëindigen, liggen bij een nieuwe man die onbelast door het verleden een nieuwe koers kan inslaan.

5-4-68 NZ.C.

Wie

Wie die nieuwe man zal zijn is nu helemaal onvoorspelbaar geworden. Er zijn nu zelfs mogelijkheden dat in beide partijen geheel nieuwe kandidaten naar voren komen.

Wat Vietnam betreft, heeft president Johnson nu voor het eerst een zeer wezenlijke stap genomen tot desescalatie: een vermindering van de intensiteit van de strijd. Oe Thant en anderen hebben hierop vaak aangedrongen als de vrijwel gegarandeerde manier om een vredesgesprek op gang te brengen. Door de bombardementen op Noord-Vietnam te staken en bovendien door naar Vietnam slechts een handjevol troepen te sturen — veel en veel minder dan de generaals hadden gevraagd — ontstaat nu de situatie dat de theorie van Thant en die anderen op de proef kan worden gesteld.

Johnson neemt daarvoor een enorme klap voor het moreel der Amerikaanse troepen en vermoedelijk ook een flink deel van de burgerij voor lief. Evenmin een besluit dat makkelijk gevallen kan zijn. Maar waarschijnlijk het enig mogelijke om de vastgelopen Vietnamese misère weer in beweging te krijgen. Hopelijk in de richting van vrede.

Dezer dagen

5-4-68 NRL

Met alle aanwijsbare verschillen is er toch één overeenkomst tussen de Johnson van 1968 en de Chroesjtsjow van 1962: beiden zijn zij teruggeschrokken voor een verdere escalatie — een verdere stap op de ladder die naar totale oorlog leidt — en zijn zij bereid geweest om, zo niet een capitulatie, dan toch ernstig prestigeverlies te aanvaarden.

Chroesjtsjow is daarvoor inder tijd zeer geprezen, in de eerste plaats door zijn tegenstander, president Kennedy, zelf. Waarschijnlijk zal hij het thuis moeilijker hebben gehad om instemming te vinden voor zijn beleid. De Chinezen in ieder geval verweten hem dat hij nooit die gok met Cuba had moeten beginnen, als hij niet bereid was geweest tot het einde door te gaan. Een onberispelijk marxistisch-leninistisch standpunt, dat ook wel zijn aanhangers in het Kremlin zal hebben gehad.

Maar in zekere zin was Chroesjtsjow toch in een gemakkelijker positie dan Johnson thans is nu hij aan het inbinden is. In de eerste plaats was hij minder afhankelijk van een publieke opinie, waar een vrijelijk gekozen president steeds aan moet denken, en een democratie is niet altijd redelijk of zelfs vredelievend. Een dictator kan gemakkelijker de kraan dichtdraaien die hij eenmaal heeft opengezet.

In de tweede plaats zat Rusland in 1962 lang niet zo vastgezogen in Cuba als Amerika nu in Vietnam. Het had er enkele duizenden technici en enkele raketten, terwijl Amerika ruim een half miljoen man in Vietnam heeft staan. En niet alleen staan: ook vechten. Als er eenmaal bloed gevloeid is — wat in Cuba niet gebeurd was — is het nog eens zo moeilijk om de zaak terug te draaien.

★

In de derde plaats waren de machtsverhoudingen in de equatie van 1962 anders dan in die van nu. Als het in 1962 tot vechten was gekomen, dan zou Amerika zonder twijfel de sterkere zijn gebleken. Cuba ligt te dicht in de Amerikaanse machtsfeer dan dat zelfs een niet-nucleaire botsing tussen de twee tegenstanders toen niet in het voordeel van Amerika zou zijn afgelopen. En in een nu-

cleaire confrontatie zou Amerika ook de meerdere zijn gebleken.

Dus ook wat dat betreft, was het voor Chroesjtsjow niet moeilijk om de balans op te maken en er zijn conclusies uit te trekken: het Cubaanse avontuur moest afgeschreven worden. De enige moeilijkheid was het zijn aandeelhouders duidelijk te maken, maar dat kost, zoals we gezien hebben, een dictator nog altijd minder moeite dan een democratische politicus.

In Vietnam is dat anders. Weliswaar is Amerika daar op niet-nucleair gebied de mindere gebleken, maar als president Johnson bereid zou zijn geweest de ladder enkele stappen verder op te klimmen, en zeker als hij van zijn nucleaire wapens gebruik zou hebben gemaakt, dan zou er geen twijfel over zijn geweest wie de sterkste was van de twee tegenstanders. In 1968 is het dus de sterkste die ingebonden heeft.

Wie — overigens terecht — Chroesjtsjow prijst om de zelfbeheersing die hij in 1962 per slot van rekening heeft betracht, moet dit dus zeker met Johnson, voor wie het zoveel moeilijker was en voor wie het zoveel minder voor de hand lag, doen. Of dit ook zal gebeuren, is een tweede. Nadat er eenmaal bloed is gevloeid, krijgen de emoties de overhand, die een koel opmaken van de winst- en verliesrekening moeilijk maken.

★

Maar lag het zo voor de hand dat Johnson zijn draai nam? Weliswaar was hij persoonlijk niet populair — zelfs aanzienlijk minder populair dan zijn duifachtige tegenstanders in de Democratische partij — maar dat betekent nog niet dat de stemming in Amerika in overwegende mate ten ongunste van Johnsons beleid in Vietnam was.

Integendeel, een referendum in Madison, hoofdstad van Wisconsin, de staat waarin 57 pct. van de Democratische kiezers hun stem gaven aan de duif McCarthy (maar nog 35 pct. aan Johnson, die geen kandidaat wil zijn!), toonde aan dat 57 pct. tegen een onmiddellijk staakt-het-vuren en terugtrekken van de Amerikaanse troepen uit Vietnam is.

Als Johnson gewild had, dan had hij dus gemakkelijk de oorlogstrom kunnen roeren, op de

publieke opinie, niet meer herbenoembaar verklaard als kandidaat voor het presidentschap.

★

Wat dat betreft, is hij nu de positie van Chroesjtsjow van 1962 dichter genaderd. Die behoefde zich ook minder van zijn publieke opinie aan te trekken. Blijft over dat Amerika's investeringen in Vietnam — in geld, materiaal, mensenlevens en emoties — aanzienlijk groter zijn dan Ruslands investeringen in Cuba ooit waren. Dat maakt op zichzelf een Amerikaans terugtrekken uit Vietnam aanzienlijk moeilijker dan een Russisch terugtrekken uit Cuba.

Nu zal men zich herinneren dat president Kennedy in 1962 niet alles heeft willen braden uit zijn overwinning, op Chroesjtsjow. Hij liet toe dat dit terugtrekken met zo weinig mogelijk gezichtsverlies gepaard ging. Ja, hij liet toe dat Cuba een communistische enclave in Amerikaans machtsgebied bleef — een enclave overigens waar Rusland allesbehalve plezier aan beleeft (maar dat wist Kennedy toen nog niet).

Zal Ho Tsjj Minh een zelfde zelfbeheersing tonen in het uur der overwinning als Amerika ruim vijf jaar geleden deed? Zal hij met name toestaan dat er een niet-communistische, door Amerika gesubsidieerde enclave in Vietnam blijft bestaan? Dat schijnt wel het minste wat, althans voorlopig, de Amerikanen gelaten zou moeten worden — al was het slechts om hun danig gehavende gezicht nog enigszins te redden.

De kans hierop hoeft niet perse laag aangeslagen te worden. Amerika immers behoudt nog de mogelijkheid om, wanneer Ho mines zou maken alles uit Amerika's nederlaag te braden, zijn tegenstander ongestraft te vernietigen — een mogelijkheid die Chroesjtsjow in 1962 niet had.

Ja, wie weet heeft de gedachte dat Amerika zijn bombardementen op Noord-Vietnam elk ogenblik kan herhalen en verhevigen, bijgedragen tot het onverwacht snelle antwoord dat Hanoi op Johnsons gebaar heeft gegeven. Zo ja, dan hebben die bombardementen — al is hun militair effect waarschijnlijk verwaarloosbaar geweest — toch nog enig doel gediend.

***

Johnson ontmoet in New York secretaris-generaal Thant

Genève genoemd als plaats overleg V.S.-N.-Vietnam

President Johnson heeft zijn vertrek naar Hawaii, waar hij overleg zal voeren met zijn medewerkers over de bereidverklaring van Hanoi tot een gesprek met Washington, een etmaal uitgesteld. Hij heeft gisteravond in New York een gesprek gehad met secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties. Na afloop van het gesprek, dat een uur heeft geduurd, werd in een communiqué slechts gezegd dat Thant en Johnson „een particulier gesprek” hadden gehad om over de vrede in Vietnam en Zuidoost-Azië te spreken. Johnson is vervolgens naar Washington gegaan, vanwaar hij later op de dag zal doorvliegen naar Honolulu. Thant ging naar Genève.

Waarnemers verwachten dat het contact tussen Washington en Hanoi in Genève zal plaatsvinden, ofschoon ook Moskou wordt genoemd en Praag en Parijs zich als ontmoetingspunt hebben aangeboden. (Reuter)

GENÈVE, 5 apr. — Thant, die gisteravond op het hoofdkwartier der Verenigde Naties in New York meer dan een uur met president Johnson heeft geconfe-

reerd, heeft hier vanochtend bij zijn aankomst op het vliegveld gezegd: „Ik ben hoopvoller dan ooit dat er spoedig een dialoog tussen Washington en Hanoi tot stand zal komen.”

Indien deze dialoog tot een vredesconferentie zou leiden, zo ongeveer vervolgde de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, dan maakt Genève een goede kans om als conferentieoord te worden aangewezen.

Thant zei verder dat de moord op dr. Martin Luther King hem zeer geschokt had. Hij had daarvan eerst kennisgenomen bij zijn aankomst hier.

De secretaris-generaal van de Verenigde Naties heeft later in de ochtend

de eerste steen gelegd van een nieuwe vleugel van het Paleis der naties, het Europese bureau der Verenigde Naties, in tegenwoordigheid van de Zwitserse bonds-president, Spühler, die aan het hoofd staat van het politieke departement (buitenlandse zaken).

Johnson ingelicht

President Johnson zei, naar de persbureaus melden, na afloop van zijn onderhoud met Thant dat deze hem had ingelicht over het „standpunt van de missies van de V.N. en over zijn eigen standpunt”.

De ontmoeting tussen Johnson en Thant was vrij plotseling tot stand gekomen. Johnson, die in New York was voor de installatie van de nieuwe r.k. aartsbisschop, mgr. Cooke, bevond zich reeds in een helikopter die hem voor de terugreis naar Washington naar het vliegveld zou brengen, toen hij besloot in plaats daarvan naar het hoofdkwartier van de V.N. te gaan. Hij telefoonde de Amerikaanse afgevaardigde bij de V.N., Goldberg, dat hij binnen enkele minuten bij de zetel van de V.N. zou aankomen.

Zie verder pag. 4

Moskou over de situatie in Vietnam

5-4-68 NR2

Moskou heft vandaag verklaard volledige steun te verlenen aan de verklaring van de Noordvietnamese regering dat zij bereid is besprekingen met de Verenigde Staten aan te gaan.

In een verklaring, uitgegeven door het persbureau Tass, werd het besluit van Hanoi „een realistische manier om de oorlog te beëindigen” genoemd.

Volgens deze verklaring zou het niet alleen tot beëindiging van de oorlog in Vietnam kunnen komen, maar ook tot een „politieke regeling in het belang van het Vietnamese volk en tot herstel van een normale toestand in heel Zuidoost-azië.

„De verdere ontwikkeling van de gebeurtenissen hangt af van de vraag of de Verenigde Staten hun bombardementen en andere oorlogsdaden tegen Noord-Vietnam volledig en onvoorwaardelijke staken en of de V. S. positief opstellen tegenover de welbekende voorstellen van de Noordvietnamese regering en het Zuidvietnamese bevrijdingsfront inzake de manieren om de Vietnamese kwestie op te lossen”.

„Naar mening van de Russische regering vormen deze voorstellen een goede basis voor een duurzame oplossing in Vietnam. De Russische regering hoopt dat de Amerikaanse regering de huidige toestand ernstig in ogenschouw zal nemen en stappen zal nemen die leiden tot beëindiging van de oorlog en een politieke oplossing. Dit wordt geëist in het belang van de vrede in Azië en in de hele wereld”, zo staat in de verklaring.

Vredescontact in Moskou?

5-4-68 Tjg
(Van een correspondent)

WASHINGTON, 5 april — Veel wijst erop, dat de eerste vredescontacten tussen Washington en Hanoi in de Russische hoofdstad Moskou gevoerd zullen worden. Niet alleen het feit, dat president Johnson zijn ambassadeur in Moskou, Llewellyn Thompson, bij het overleg wil betrekken, maar ook verklaringen van „welingelichte kringen in de Sovjet-hoofdstad” wijzen in die richting. Volgens deze berichten zou Noord-Vietnam de Amerikanen langs particuliere weg te kennen hebben gegeven, dat men in Hanoi met eerste voorbereidende gesprekken akkoord gaat. Hanoi zou ook een vermindering van de gevechtsinspanningen in Zuid-Vietnam willen gelasten mits de lucht-aanvallen tegen het Noorden volledig worden gestaakt.

In verband hiermee zitten de Amerikanen nogal in hun maag met het bericht van het Noordvietnamese persbureau, dat Amerikaanse vliegtuigen gisterochtend bommen hebben geworpen op Lai Tsjao in het uiterste noordwesten van Noordvietnam, ver boven de twintigste breedtegraad, de lijn waarboven volgens Washington niet meer bebombardeerd wordt. Het ministerie van defensie heeft verklaard niets van een dergelijke aanval te weten, niettemin heeft het een onmiddellijk onderzoek gelast. Het bedoelde gebied ligt vlak bij de Laotiaanse grens. Het is bekend, dat Amerikaanse vliegtuigen met toestemming van de regering in Vientiane missies in Laos uitvoeren. Het is mogelijk dat per ongeluk een bombardement op Noordvietnamees grondgebied is uitgevoerd.

Vandaag vertrekt president Johnson naar Honolulu. De president heeft eerst nog gesprekken gevoerd met de secretaris-generaal van de VN, Oe Thant, die inmiddels voor een reis naar Europa (o.a. Nederland) is vertrokken, en met ex-president Eisenhower over de situatie inzake Vietnam. Na afloop van het onderhoud met Thant verklaarde de president dat het een „zeer constructief gesprek” was geweest. In Honolulu zal Johnson besprekingen voeren met vooraanstaande Amerikaanse functionarissen in Vietnam. Hij zal ook een gesprek hebben met de Zuidkoreaanse president Park.

VS kunnen na Vietnam inzinking voorkomen

Corrigerende maatregelen nodig

68 T 40

(Van onze verslaggever)

WASHINGTON, 5 april — Een plotselinge drastische vermindering of stopzetting van de miljarden dollars verslindende oorlog in Vietnam zal ongetwijfeld belangrijke gevolgen hebben voor de Amerikaanse economie. Juist nu zich een begin van onderhandelingen tussen Washington en Hanoi aftekent, publiceert de Amerikaanse Kamer van Koophandel een rapport, getiteld „Na Vietnam”. Hierin wordt gesteld dat de Verenigde Staten bij een vermindering van de oorlogvoering gemakkelijk een economische inzinking kunnen voorkomen. Dan moet echter de binnenlandse vraag op het tegenwoordige peil worden gehandhaafd en tegelijkertijd moet inflatie worden tegengegaan.

Opgemerkt wordt dat een vermindering van de militaire uitgaven met twintig miljard dollar in 1968 verdeeld over achttien maanden het Amerikaanse bruto nationaal produkt, afgezien van de andere gevolgen voor inkomsten en werkgelegenheid, met ongeveer drie procent verlaagt. De kamer herinnert aan de ongelukkige ervaring met de de-escalatie in Korea in de jaren 1953 en 1954 en doet de aanbeveling dat corrigerende fiscale en monetaire maatregelen worden genomen om de economisch verzwakende uitwerking van de vermindering van de militaire uitgaven tegen te gaan.

Naar schatting zouden 1,4 miljoen arbeidsplaatsen in de bewapeningsindustrie, de vliegtuig- en de metaalindustrie verdwijnen als gevolg van de vermindering van de militaire bestellingen. Volgens het rapport dient bij een afnemende van de oorlogsinspan-

ning een economisch beleid te worden gevoerd, waarmee de werkgelegenheid op hoog peil kan worden gehandhaafd en op lange termijn een voldoende economische groei kan worden bereikt, opdat het evenwicht op de betalingsbalans niet wordt bedreigd. Een dergelijk politiek beleid dient te worden aangepast aan het tempo van de de-escalatie en aan de economische situatie.

Aanbeveling

In het geval van een plotseling optredende vermindering van de oorlogvoering in een bestendig economisch klimaat verdienen volgens de Amerikaanse Kamer van Koophandel de volgende punten aanbeveling:

- Algemene verlaging van de belastingen op persoonlijke en bedrijfsinkomsten bij de eerste verminderingen van militaire bestellingen,

en eventueel ongedaan maken van belastingverhogingen voor 1968.

- Verlaging van het disconto (thans vijf procent) en algemene verzachting van de monetaire politiek.
- Verhoging van de overheidsbetalingen, met name van de werkloosheidsuitkeringen.
- Versnelling van de uitvoering van openbare werken, waar al toestemming voor is gegeven en waar al kredieten voor beschikbaar zijn gesteld.

Wanneer de overgang op een welvarende en bloeiende vredes-economie eenmaal tot stand is gekomen kunnen de Verenigde Staten gaan zoeken naar oplossingen voor hun vraagstukken op lange termijn, zo voegt de Kamer hieraan toe. Zij legt er de nadruk op dat de voornaamste doelstellingen zijn: beëindiging van de inflatie en herstel van het evenwicht op de betalingsbalans.

Beleg van Khe Sanh door Noord-Vietnam verlicht?

5/4 '68

MOSKOU: OVERLEG BIJ ONS

President Z-Vietnam bezorgd

SAIGON, HANOI, WASHINGTON (UPI, AP) — Zichtbaar bezorgd heeft de Zuidvietnamese president Thieu gisteren geconfereneerd met de Amerikaanse ambassadeur in Zuid-Vietnam Ellsworth Bunker over de op handen zijnde besprekingen tussen Hanoi en de VS.

Zuidvietnamese politici reageerden met een mengeling van wantrouwen, hoop en bitterheid op het onderhandlingsambod van Hanoi. De senator en voormalige generaal Ngoien Van Cao sprak als typerende reactie uit: 'Ik kan het eenvoudig niet geloven. Johnson is geen man die capituleert'. De Zuidvietnamese regering gaf echter officieel een verklaring uit, waarin zij het initiatief verwelkomde, 'waarvan het doel is in rechtvaardigheid en vrijheid spoedig een einde aan de oorlog te maken'.

In het Huis van Afgevaardigden heerste vooral ontstemming onder de rooms-katholieke minderheid. Deze groep, 21 van de 135 parlementsleden, eiste volledige hervatting van de bombardementen en wilde Thieu verbieden naar de VS te gaan. 'Dat zou er uitzien als gehoor geven aan een bevel van Johnson', zeiden de rooms-katholieken. 'Een ontmoeting halverwege is goed, maar niet op Amerikaanse bodem'.

BLIJDSCAP OP STRAAT

In de straten van Saigon waren de mensen echter alom verheugd. 'Geen medelijden meer, geen doden meer, geen

Twee diplomaten met grote ervaring in het onderhandelen met communisten, Averell Harriman (links) en Llewellyn Thompson, zullen Amerika vertegenwoordigen bij de besprekingen met Hanoi. Harriman is jaren ambassadeur in Moskou geweest en Thompson is het op dit moment. Harriman is nu reizend ambassadeur voor de VS. Hij is 76 jaar en heeft enigszins last van hardhorandheid. Als bepaalde gesprekken hem zintloos voorkomen heeft hij de gewoonte zijn gehoorapparaat uit te draaien. Hij is echter een van de meest ervaren diplomaten van Johnson.

De foto is genomen toen beide diplomaten in het Witte Huis waren uitboden om voorgelicht te worden over hun opdracht.

metregen op de Noordvietnamese der commentaar gebracht. Wel verhoofdstad viel

'Nog steeds bombardementen tot diep in Noord-Vietnam'

LONDEN, SAIGON, WASHINGTON (AP, UPI) — Russische diplomaten hebben gisteren meegedeeld dat volgende week in Moskou vredesbesprekingen over Vietnam zullen beginnen.

Eveneens werd gezegd dat Noord-Vietnam de verzekering heeft gegeven, dat het geen groot offensief zal openen, als de Amerikanen alle bombardementen zullen staken. De keus zou op Moskou zijn gevallen, omdat deze stad de enige hoofdstad ter wereld is waar officiële Amerikaanse, Noordvietnamese en Viet-Cong-vertegenwoordigers zijn.

Van deze verklaringen kon er geen enkele in officiële westerse kringen worden bevestigd of ontkend.

De Russische uitspraak, dat Noord-Vietnam — om zijn goede wil te tonen — het beleg rond Khe Sanh, heeft verlicht, schijnt door de feiten te worden bevestigd. De Amerikaanse troepen, die op weg zijn om de basis Khe Sanh, waar 6.000 Amerikaanse mariniers worden belegerd door 16.000 Noordvietnamezen, te ontzetten, verbazen zich erover dat zij geen Noordvietnamese tegenstand ondervinden. De ontzettingstroepen waren gisteren tot op anderhalve km van de basis genaderd. Ondanks dat zijn de enige gevechtshandelingen die gemeld werden, aanvallen van Amerikaanse helikopters op de Noordvietnamese stellingen rond de basis. In geheel Vietnam waren de Amerikaanse verliezen deze week de laagste van dit jaar. Het aantal gesneuvelden was 330 man.

WEER DIEPER

Volgens Radio-Hanoi zijn Amerikaanse bommenwerpers weer dieper Noord-Vietnam binnen gedrongen. Volgens het bericht hebben drie Ame-

PARIS (AFP) — 'Wij zullen in gesprekken met de Amerikanen ernstig zijn als wij dat op het slagveld zijn. Iedereen kent onze standpunt onze houdingen, die van de Noordvietnamese Democratische Republiek die van het Zuidvietnamese Nationaal Bevrijdingsfront. Het Witte Huis, ter dan wie ook'. Dit heeft premier Pham Van Dong van Noord-Vietnam gezegd in een vraaggesprek met het Franse blad 'Le Monde' dat gisteren is gepubliceerd. Het interview heeft plaats voor de jongste ontwikkeling.

De Noordvietnamese premier maakte in het vraaggesprek onderscheid tussen de agressieve Amerikaanse kring en 'het Amerikaanse volk'.

de omgeving van de 20ste breedtegraad' (350 km Noord-Vietnam) weer 169 bombardementsvluchten werden uitgevoerd. Ondanks het verslechte weer slaagden de Amerikanen sinds Johnsons beperkte bombardementsstop aankondigde iedere meer dan honderd vluchten uit te voeren boven Noord-Vietnam. Voor aankondiging van Johnson was aantal 60 tot 70 vluchten.

Johnson heeft gisteren nog overwacht met Oe Thant van de Verenigde Naties gesproken, vlak voordat secretaris-generaal voor een bezoek aan Europa vertrok. Bij het gesprek waren verder aanwezig ondervindend Ralph Bunch en VN-ambassadeur Arthur Goldberg. De laatste ontmoeting was

bloedvergieten. Laten we om te bidden', zeiden de mensen tegen elkaar.

Het Nationale Bevrijdingsfront in Zuid-Vietnam heeft de verklaring van Hanoi gisteren zonder enig commentaar voor zijn radio omgeroepen. Waarnemers zien hierin een aanwijzing dat het front een zekere terughoudendheid tegenover het Noordvietnamese initiatief in acht neemt. Dit kan samenhangen met de vrees van het front dat het buiten de Noordvietnamese-Amerikaanse gesprekken kan worden gehouden.

REACTIES NOORD-VIETNAM

De correspondent van het Noord-Vietnamese persbureau in Londen heeft in een vraaggesprek met de BBC verklaard, dat Hanoi's aanbod tot vredesbesprekingen een gebaar van goede wil is, bedoeld om de oprechtheid van president Johnson op de proef te stellen. De correspondent gaf zijn antwoorden op de gestelde vragen aan de hand van telefonisch advies uit Hanoi. Volgens hem konden vredesonderhandelingen beginnen 'enkele dagen na de onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam'.

Het officiële Noordvietnamese dagblad Nhan Dan zei in zijn kolommen hetzelfde. Het blad voegde er aan toe dat de beperkte bombardementstop niet voldoende was. Het eiste eveneens terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam.

De bevolking in Hanoi heeft het aanbod tot onderhandelingen van de Noordvietnamese regering zeer lakoniek onopgevangen. De vrouwen in de hoofdstad door met het maken van betonnen eemansgaten. Nadat de luidsprekers het nieuws straalt bekend hadden gemaakt, gingen de mensen hun gewone gang terwinde

De redactie van Johnson heeft G. C. de ring ophangen voor dit pessimisme.

THAILAND

Thailand heeft laten weten dat het weinig hoop heeft dat vredesbesprekingen tussen Hanoi en Washington resultaten zullen afwerpen. Volgens de Thaise regering kan Hanoi niet onderhandelen zonder de instemming van China en Rusland. Rusland wil geen onderhandelingen, omdat de Vietnamese oorlog de Amerikaanse economie verstoort. China wil geen onderhandelingen, omdat het geen vrij Zuid-Vietnam kan dulden.

De Russische radio en pers hebben de verklaring van Hanoi gisteren zon-

karakter' van Johnson...
bardementstop.

'ZWARE DRUK'

De gewezen Amerikaanse onderminister van buitenlandse zaken, George Ball, heeft gisteren als zijn overtuiging uitgesproken dat gekozen onderpele standpunt is 'gekozen onder zeer zware druk van de Sovjet-Unie en de andere Oost-Europese staten'. De oppositie in Amerika heeft bij monde van Fulbright, Robert Kennedy en McCarthy gereserveerd optimistisch getreugd op de vredeskansen na het nieuwe aanbod van Hanoi.

meo laten vallen op twee steden in het oostste noordwesten van Noord-Vietnam, vlak bij de Chinese-Laotiaanse grens.

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft een onmiddellijk onderzoek gelast naar dit bericht. Het Pentagon zei niets van een dergelijke aanval te weten. 'Zoals men weet heeft de president opdracht gegeven geen enkele aanval ten noorden van de 20-ste breedtegraad uit te voeren. Wij weten van niets'.

In Saigon deelden Amerikaanse functionarissen van de inlichtingendienst mee, dat gisteren 'in

plaats. Thant wordt vandaag in Geneve verwacht, de plaats waar mogelijk het overleg tussen de VS en Noord-Vietnam plaats zal vinden.

In het gezelschap van president Johnson, die dezer dagen naar Honolulu vertrekt voor besprekingen over Vietnam, zullen generaal Earle Wheeler, voorzitter van de chiefs van staf en Clark Clifford, minister van defensie, zijn. Ook generaal Westmoreland, momenteel nog opperbevelhebber van de Amerikaanse troepen in Vietnam zal naar Honolulu gaan van uit Vietnam.

Staatsmijnen worden

verklaring van Hanoi gisteren zon-

de verklaring van Hanoi gisteren zon-

PATERNALISME

André Fontaine
reus Arnold Toybee en de journali-

Over de vabeweging

Over de vabeweging...
partij een gevoel van solidariteit met

Een daarvoor

Een daarvoor...
zai het voor mij nooit aanvaardbaar

tegen foncelstak

tegen foncelstak...
tegen foncelstak

Perzie protesteert

Perzie protesteert...
perzie protesteert

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

MENSEN IN NOOD

MENSEN IN NOOD...
mensen in nood

Perzie protesteert

Perzie protesteert...
perzie protesteert

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

MENSEN IN NOOD

MENSEN IN NOOD...
mensen in nood

Perzie protesteert

Perzie protesteert...
perzie protesteert

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Spanje worden

Spanje worden...
spanje worden

volledig hervormd

volledig hervormd...
volledig hervormd

Johnson ontmoet Thant

5-4-68 NRC

Vervolg van pag. 1

Het was de eerste ontmoeting tussen beide mannen sinds februari toen Thant na zijn verkennende wereldreis president Johnson op het Witte Huis had opgezocht. Hij deelde bij die gelegenheid Johnson mee dat het zijn overtuiging was dat Hanoi vredesonderhandelingen zou beginnen binnen enkele dagen nadat de V.S. hun bombardementen onvoorwaardelijk zouden hebben stopgezet.

Keerpunt

Politieke kringen in Washington zijn van mening dat Thants inlichtingen het keerpunt vormden voor de ontwikkeling inzake Vietnam die heeft geleid tot Johnsons aankondiging van zondag dat de bombardementen zullen worden beperkt, welke aankondiging op haar beurt Hanoi's bereidheid tot een voorbereidend contact tot gevolg heeft gehad.

Andere plaatsen

Ondanks het feit dat Thant Genève als conferentieplaats aanbeveelt, blijven ook namen van andere kandidaat-oorden opduiken. Amerikaanse radiostations menen te weten dat de eerste contacten volgende week in Moskou zullen worden opgenomen. Washington weigert men iedere commentaar; men wijst er slechts op dat

Als bron van deze berichten worden „welingelichte politieke kringen in de Russische hoofdstad” genoemd. In president Johnson eerst met de voornaamste vertegenwoordigers van zijn regering in Honolulu overleg zal plegen om de Amerikaanse politiek te bepalen. Voor zijn vertrek naar Hawaii had Johnson een gesprek met oud-president Eisenhower.

In Londen zei premier Wilson vanmiddag dat Groot-Britannië en de Sowjetunie — medevoorzitters van de Geneefse conferentie — zich gereed houden om de partijen met alle hun ter beschikking staande middelen te helpen bij het zoeken naar een oplossing van het Vietnamese vraagstuk door middel van onderhandelingen.

Het Tsjechoslowaakse ministerie van buitenlandse zaken heeft officieel aangeboden de onderhandelingen tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam in Tsjechoslowakije te houden. Ook Frankrijk zou bereid zijn als gastland op te treden, maar sommige diplomaten in Parijs achten Praag zeer geschikt.

De Verenigde Staten zouden aan Genève de voorkeur geven, maar Noordvietnamese kringen zouden die keus niet zo geschikt achten voor inleidende besprekingen. In diplomatieke kringen in Hanoi gelooft men, dat de Noordvietnamese regering de voorkeur zal geven aan een plaats met snelle telecommunicatiemogelijkheden, vanwaar de schrijvende pers en radio- en televisiecorrespondenten snel hun nieuws de wereld in kunnen zenden.

Stemming in Vietnam

De radio van de Vietcong heeft donderdag zonder commentaar de tekst omgeroepen van de boodschap, waarin

reidverklaring van de regering tot overleg met Amerika kalm opgenomen. Het beeld van de hoofdstad heeft zich nog niet gewijzigd. Vrouwen waren donderdag nog bezig met de vervaardiging van betonnen cilinders voor de eenmans-schuilplaatsen die in de straten zijn gegraven. De kranten riepen op tot het bewaren van de waakzaamheid.

Bombardement?

Het Noordvietnamese persbureau meldt, dat Amerikaanse vliegtuigen donderdag een gebied ten noordwesten van Hanoi hebben aangevallen. „Amerikaanse vliegtuigen voerden drie aanvallen uit tijdens welke zij meer dan vijftig bommen wierpen op een bevolkt gebied 50 kilometer ten westen van de hoofdstad van de provincie Lai Tsjaoc, ten noordwesten van Hanoi”, aldus het bericht.

Lai Tsjaoc ligt in het uiterste noordwesten van Noord-Vietnam, niet ver van de Laotische en de Chinese grens en ongeveer 250 kilometer ten noorden van de 20ste breedtegraad, de grens tot waar de bommenwerpers na Johnsons verklaring van zondag mogen aanvalen.

Het Amerikaanse ministerie van defensie stelt een onderzoek in naar de juistheid van dit bericht.

Khe Sanh

Amerikaanse mariniers die deelnemen aan de operatie „Pegasus”, zijn de belegerde mariniersbasis Khe Sanh in het noordwesten van Vietnam tot op minder dan elf kilometer genaderd, zo is donderdag in militaire kringen in Saigon gezegd. De mariniers proberen verkeersweg no. 9, die van Laos door Khe Sanh naar andere vooruitgeschoven posten loopt, open te leggen. Het garnizoen van Khe Sanh heeft een uitval gedaan, waarbij een strategische heuvel werd bezet.

Mariniers van twee regimenten en de gehele eerste luchtcavaleriedivisie (te zamen ongeveer 19.000 man) zijn de operatie 1 april begonnen in een poging de 6.000 mariniers in Khe Sanh te ontzetten van de belegering van naar schatting twee Noordvietnamese divisies. Tot nog toe zijn de Amerikanen echter op vrijwel geen legenstand gestuit.

De genie is er al in geslaagd acht van de negentien bruggen tussen het landingsgebied en Khe Sanh te herstellen en men hoopt, als het huidige marstempo kan worden voortgezet, dat de mariniers binnen tien dagen de basis hebben ontzet. De manschappen van de luchtcavaleriedivisie zoeken aan beide zijden van de weg naar mogelijke vijandelijke versterkingen. Enkele kilometers achter de genie rukken konvoelen vrachtwagen en tanks langzaam op. Bulldozers die de weg effenen worden van tijd tot tijd opgehouden, omdat mijnen moeten worden geruimd.

Dr. King,

stormen

Strijders voor de rechteloze

Ruim drie jaar geleden, op 20 oktober 1965, verleende de Vrije Universiteit te Amsterdam aan Martin Luther King een eredoctoraat in de sociale wetenschappen. Ze eerde daarmee de man, die nu in Memphis is vermoord, op het terrein waar zijn grote verdiensten lagen. Het was een van de vele onderscheidingen die verkreeg voor zijn „uitstekende betrekkelijk jonge King de verdiensten in de strijd der ontrechte of rechteloze, in ieder geval niet gelijk berechtigde rassen”.

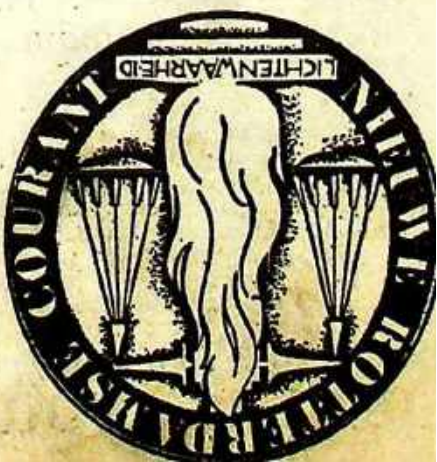
Eerder had King — en dat moet een grote voldoening voor hem zijn geweest — de Nobelprijs voor de vrede gekregen voor zijn consequente ondersteuning van het principe van geweldloosheid bij de campagne voor burgerrechten van de negers. Hij was met zijn 35 jaar de jongste winnaar

De bevolking van Hanoi heeft de be-

vooral van de kant van de rooms-katholieke bevolkingsgroep in Zuid-Vietnam verwacht men verzet tegen elk compromis. „Als onze bondgenoten ons in de steek laten blijven wij doorvechten tot de dood”, zei een militante priester in Bien Hoa. „Een van onze huidige taken is op zoek te gaan naar geweren en granaten.” De meesten van de één miljoen rooms-katholieken die destijds het noorden zijn ontvlucht, achten een samenleving met de communisten onmogelijk.

Ook aan Zuidvietnamese regeringszijde bestaat duidelijk de vrees „gepasseerd” te worden. President Thieu en vice-president Ky hebben donderdag verscheidene malen contact gezocht met de Amerikaanse ambassade, vermoedelijk om opheldering te vragen over de agenda van de bijeenkomst in Honolulu, waarop president Johnson en de belangrijkste Amerikaanse vertegenwoordiger in Zuid-Vietnam het komende weekeind overleg zullen plegen over de jongste ontwikkeling.

tot overleg met Amerikaanse vertegenwoordigers. Het ontbreken van enige commentaar wordt door waarnemers in Saigon als aanwijzing gezien van een zekere terughoudendheid van de zijde van de Vietcong jegens het Noordvietnamese initiatief, mogelijk voortspuitend uit de vrees, dat het Nationale bevrijdingsfront buiten de dialoog tussen Noord-Vietnam en de Verenigde Staten wordt gehouden.

Economische

voornitzihten

DE VREUGDE over de gerede kans dat het tot onderhandelingen zal komen, komt ook tot uitrukking in de sterke stijging van de beurskoersen in Wall Street. Dit wijst op vertrouwen dat een vrede erde een einde zal maken aan een aantal van Amerika's economische walen. Het streven van de regering is om lang mogelijk de combinatie van ommen en boter te handhaven heeft. De oorlogsoorlogsuitgaven en het handverheidsuitgaven, o.a. op het so-tale vlak, leidden tot een inflatoriekoppeld aan de hoofdzak meer grondstoffen voor de oorlog in te voeren dan normaal hadden een nadelige invloed op het overschot op de handelsbaans, de totale uitgaven voor de oorlog drukten zwaar op de belastingbalans die een aantal jaren al negatief is, dat Frankrijk en de oudspeculanten een aanval op de positie van de dollar konden wagen. Het vooruitzicht dat het einde van de oorlog in zicht kan komen en het gunstige resultaat van het internationale monetair overleg geven nu een respit dat gebruikt moet worden voor de bestrijding van de inflatie en het herstel van het evenwicht op de betalingsbalans.

De Toestand

...
PRESIDENT Johnson heeft in zijn rede van zondagavond ook over economie gesproken, welke passages voor het spectaculaire karakter van zijn andere aankondigingen wat in de schaduw zijn komen te staan, maar niettemin de volle aandacht verdienen. In de eerste plaats gaat Vietnam aanvaankelijk niet minder, maar meer geld kosten door de versnelde uitrusting van het Zuidvietnamese leger, door de parateheid in Korea n Vietnam door de kosten van het oproepen van reserves e.d. Johnson

Johnson voorlopig niet naar Hawaii

LARIC 63 NRC

Hanoi meldt luchtaanvallen

Het overleg over Vietnam dat president Johnson dit weekeind in Honolulu zou houden, gaat niet door. De president gelastte zijn reis naar Hawaii af in verband met de ongeregeldeheden als gevolg van de moord op dr. Martin Luther King. Generaal Westmoreland, de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, is nu naar Washington gereisd voor overleg met de president.

Radio-Hanoi heeft vrijdag meegedeeld, dat de Amerikanen hun bomaanvallen „op honderden kilometers ten noorden van de gedomilitariseerde zone” verhevigen, ondanks het besluit van president Johnson om de aanvallen op Noord-Vietnam te beperken. Het radiostation zei niet waar de Amerikaanse vliegtuigen nog steeds bombarderen.

Eerder had radio-Hanoi de tekst uitgezonden van een artikel in het Noordvietnamese blad Nhan Dan, waarin ook gezegd werd, dat de Amerikanen hun luchtaanvallen op Noord-Vietnam geïntensiveerd hebben, ondanks Johnsons openlijke verklaring dat zij verminderd zouden worden.

Radio-Peking heeft vrijdag president Johnsons „beperkt bombarderen” van Noord-Vietnam „grote zwendel” genoemd. In een eerste commentaar op Johnsons verklaring van 31 maart zegt de radio, dat de rede van de Amerikaanse president blijkt geeft van „politiek bedrog en oorlogschantage”.

Volgers radio-Peking hebben de Amerikanen onmiddellijk na Johnsons toespraak de luchtaanvallen geïntensiveerd. Op geen enkele wijze werd in het bericht melding gemaakt van de verklaring van Hanoi van woensdag, waarin de Noordvietnamese regering haar bereidheid tot praten uitte.

Radio-Peking legde vooral de nadruk op dat deel van Johnsons toespraak, waarin hij zegt tot het einde door te vechten als vrede niet door onderhandelingen kan worden bereikt. „Deze verklaring toont aan dat de Amerikaanse imperialisten besloten zijn Zuid-Vietnam permanent te bezetten.” Johnson wil slechts tijd winnen in verband met zijn binnenlandse moeilijkheden en de toeneming van het tekort op de betalingsbalans. Premier Wilson van Engeland, de Sovjetunie en secretaris-generaal Thant van de V.N. worden beschuldigd van „medeplichtigheid”.

Radio-Peking besloot met het „heldhaftige Vietnamese volk” te prijzen en te zeggen dat „de enige oplossing de overwinning op de Amerikaanse imperialisten op het slagveld ligt”.

felen aan de oprechtheid van Hanoi voor het houden van een succesrijke vredesconferentie en gewaarschuwd dat hij een volledige mobilisatie zal afkondigen als Noord-Vietnam weigert om vredesbesprekingen aan te gaan.

Thieu, die sprak op een beëdigingsplechtigheid van militaire provinciehoofden, zei voorts, dat het Vietnamese volk bereid is alle nodige oorlogsinspanningen te aanvaarden ter bestrijding van de communistische agressie en om zo snel mogelijk tot beëindiging van de oorlog te komen. Volgens hem maakt de bevolking „zich geen illusies omtrent de goede wil van Hanoi”.

Hij sprak de vrees uit, dat Noord-Vietnam de Amerikaanse bombardementspauze zoveel mogelijk zal uitbuiten. Thieu herhaalde dat hij niet van plan is naar Honolulu te gaan voor overleg met president Johnson.

Khe Sanh ontzet

De belegerde Amerikaanse marinebasis in he Sanh is vandaag na ruim twee maanden lang omsingeld te zijn geweest, ontzet.

Eenheden van de Amerikaanse eerste cavalleriedivisie landden met helikopters binen de basis, terwijl Zuidvietnamese en Amerikaanse militairen zich rondom de basis ontplooiden. De troepen ontmoetten geen verzet.

De eerste troepen die over land bij de basis aankwamen, waren Zuidvietnamezen. Zij werden door de mariniers begroet met een Yipee, Yipee.

Thieu twijfelt

De oorlog in Vietnam

6/12/68 4/1

De vrede in Vietnam lijkt een stuk dichterbij te zijn, maar de pacifistische organisaties in de Verenigde Staten gaan onverdroten verder met hun anti-Vietnamacties. Een groep jongelui hield een demonstratie in het hartje van New York. 93 van hen, die voor militaire dienst waren opgeroepen verbrandden in het openbaar hun meldingskaarten. Twee priesters gingen met een doos rond, waarin de te verbranden kaarten werden verzameld. Aan het slot van de „plechtigheid” sprak David Harris, echtgenoot van protestzangeres Joan Baez, de jongelui toe. Harris is zelf wegens dienstweigerig vervolgd.

Amerikaanse deserteurs in Zweden hebben een internationale bond van VS-deserteurs opgericht. De bond, die vertakkingen heeft in Frankrijk en Japan, stelt zich ten doel militairen, die het niet eens zijn met de Amerikaanse aanwezigheid in Vietnam en het leger zijn ontvlucht, verder te helpen.

universiteit van Freiburg naar Zuid-Vietnam gestuurd. Meer dan acht jaar doceerden zij aan de universiteit van Hue. Toen hun termijn om was bleven zij op verzoek vrijwillig langer. Twee maanden geleden werd het viertal tijdens de zware gevechten om Hue door de Vietcong gevangengenomen in het ziekenhuis, waar zij de gewonden verzorgden. De Westduitse kanselier Kiesinger had een beroep op de Vietcong gedaan de vier Duitsers vrij te laten.

In drie Zuidvietnamese dorpen, waar de Vietcong de macht in handen heeft, zijn opstanden uitgebroken. De inwoners uit een gebied dat reeds jaren door de Vietcong wordt beheerst, hebben geweigerd hun rijstoofst ter beschikking van de communistische guerrilla's te stellen. Zij vormden anti-Vietcongeenheden, die de regerings-eenheden helpen bij het opsporen van de communistische schuilplaatsen in het oerwoud.

De in 1954 opgerichte internationale controle-commissie voor Indo-China moet volgens geldgebrek ééndertig van haar personeel ontsaan. Canada, dat samen met Polen en India, lid is van de commissie, heeft nog geen toestemming voor inkrimping gegeven. Een helikopter, die vijf Vietnamese journalisten naar een terechtstelling vervoerde is in de lucht ontploft. Vier journalisten werden ernstig gewond. De helikopter was op weg naar Binh Duong, waar een Zuidvietnamese soldaat in het openbaar zou worden terechtgesteld wegens moord en aanranding.

In de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon doen zich gevallen van buitenpest voor. Een patiënt is reeds overleden. Van regeringszijde wordt volgehouden, dat het hier gaat om incidentele gevallen en er geen enkele reden tot bezorgdheid is. Toch zijn er tekenen, dat de gevreesde ziekte wel degelijk in opmars is. Ook buiten Saigon is een stijgend aantal gevallen van pest.

De Paus heeft mgr. Ngo Dinh Thoe, broer van wijlen de Zuidvietnamese president Ngo Dinh Diem, ontheven als aartsbisschop van Hue en mgr. Ngoeyen Kim Dien in zijn plaats benoemd. De beslissing van de paus is een formaliteit, omdat mgr. Thoe sinds 1963, toen zijn broer bij een staatsgreep in Saigon om het leven kwam, niet meer in Vietnam is geweest.

De 23-jarige Amerikaanse soldaat John Welly, tegenstander van de Amerikaanse interventie in Vietnam, heeft zich door vasten uit het leger gewerkt, zodat hij niet naar Vietnam werd gestuurd. Het afgelopen week-einde werd hij uit militaire dienst ontslagen na 33 dagen lang alle voedsel geweigerd te hebben. Officieel is de reden voor zijn ontslag „algemene ongeschiktheid“.

ernemingen land

functionaris een

DELING

ruime ervaring
uitenlands belas-
undigen overleg
ndere functiona-

5 mei te richten
straat 113, Amster-

Amerikaanse militairen hebben in de
Mekong-delta een complete betonnen
fabriek voor het vervaardigen van
munitie en wapenreparatie ontdekt,
die de Vietcong daar midden in het
oerwoud had gebouwd. Onder de wa-
pens, die werden buitgemaakt, waren
nachtneggeweren en zelfs lichte kanon-
nen.

De twee Amerikaanse vrouwen, die
onlangs door de Vietcong zijn vrijgela-
ten, hebben zich in eerder opgenomen
vraaggesprekken met de voorlich-
tingsdienst van de guerrilla's vol lot
uitgelaten over de behandeling. De
arts Majorie Nelson en de onderwijze-
res Sandra Johnson prezen de moed,
het enthousiasme en het goede hu-
meur van de Vietcongsoldaten. Zij
drongen aan op terugtrekking van de
Amerikaanse strijdkrachten en over-
dracht van de macht aan het Nationa-
le Bevrijdingsfront.

Drie Westduitse artsen en een dok-
tersvrouw zijn door de Vietcong in de
buurt van Hué vermoord. Hun stoffe-
lijk overblijfsel is gevonden in een
maatschappelijk tuaf, kilometers buiten
Hué. De Duitsers, prof. Krautk en zijn
vrouw, dr. Fischer en dr. Altköster,

KRACHTIG PROTEST

Hanoi: ¹⁸²⁷⁵⁰ aanvallen gaan nog door

Johnson niet naar Honoloeloe

MOSKOU, 6 april (AFP, Reuter) — Hanoi heeft de Verenigde Staten er gisteren van beschuldigd dat de bombardementen op Noord-Vietnam, ook ten noorden van de twintigste breedtegraad, worden voortgezet. In een verklaring van het ministerie van buitenlandse zaken, verspreid door het Russische persbureau Tass, staat dat het bombarderen en mitrilleren van plaatsen in de provincies Lai Tsjaoe (in het uiterste noordwesten van Noord-Vietnam), Thanh Hoa, Nghe An, Ha Tinh en Quang Binh en het district Vinh Linh is voortgezet. Ook wordt gezegd dat de Amerikaanse vloot de beschieting van kustplaatsen voortzet en dat Noordvietnamese vissers zijn gevangengenomen.

Noord-Vietnam protesteert hier krachtig tegen en eist dat alle acties tegen Noord-Vietnam worden gestaakt. In de verklaring staat echter niet dat Noord-Vietnam afziet van de besprekingen met Amerika over een volledige stopzetting van de bomaanvallen.

China reageerde gisteren voor het eerst op president Johnsons verklaring van zondag waarin hij de bombardementen beperkte. Volgens radio-Peking hebben de Amerikanen direct na Johnsons toespraak de bombardementen geïntensiveerd. Johnsons rede was „politiek bedrog en oorlogschantage“.

Het Kremlin stemt wel in met de ontwikkelingen na Johnsons rede. In een verklaring werd het besluit van Hanoi om te gaan praten „een realistische manier om de oorlog te beëindigen“ genoemd.

Het overleg over Vietnam, dat president Johnson in het weekeinde in Honoloeloe zou voeren, gaat niet door. De president lastte zijn reis af in

verband met de ongeregeldheden na de moord op dominee King. Generaal Westmoreland komt in het weekeinde naar Washington.

Een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken in Washington wilde zich gisteravond niet uitlaten over de vraag of de kansen op besprekingen tussen Washington en Hanoi kleiner zijn geworden na de Noordvietnamese beschuldigingen, dat de Amerikanen de luchtaanvallen voortzetten. Hij zei slechts de berichten uit Hanoi te hebben „gezien“.

ZELFDE TEMPERATUREN

Wisselend bewolkt met plaatselijk enkele buien. Overwegend matige wind, in hoofdzaak tussen west en noord. In de middag ongeveer dezelfde temperaturen als gisteren.

Morgen zon op: 06.01
onder: 19.24

Maan op: 11.41
onder: 04.17

Hoofredacteur: Dr. J. A. H. J. S. BRUINS SLOT

Thant: gesprek over vrede nu op komst

GENÈVE (AP, UPI) — De secretaris-generaal van de VN, Oe Thant, heeft gisteren gezegd er van overtuigd te zijn dat spoedig 'besprekingen zullen beginnen tussen Noord-Vietnam en Amerika om een einde te maken aan de Vietnamese oorlog'.

Thant deed deze uitspraak bij zijn aankomst in Genève, nadat hij in New York een gesprek van een uur met president Johnson had gehad over de kwestie Vietnam. Oe Thant zei dat hij 'een zeer goed, hartelijk en nuttig gesprek' met Johnson had gevoerd en dat dit gesprek hem meer hoop op een spoedige regeling in Vietnam had gegeven dan hij ooit eerder had gekoesterd.

In Vietnam heeft de Amerikaanse voorlichtingsdienst gisteren bekend gemaakt, dat er de laatste 24 uur geen bombardementen zijn uitgevoerd bij de twintigste breedtegraad ongeveer 350 km ten noorden van de gedemilitariseerde zone. De Amerikaanse woordvoerder wilde niet bekend maken hoeveel en welke vluchten er wel boven Noord-Vietnam waren uitgevoerd. Radio-Hanoi heeft daarentegen bekendgemaakt dat de Amerikanen 'de bom-aanvallen op honderden km ten noorden van de 17de breedtegraad gisteren bijzonder hebben verhevigd.

MET NADruk

Later heeft Hanoi nog eens met de grootste nadruk bekend laten maken dat dichtbevolkte centra van met name genoemde provincies zwaar gebombardeerd waren door de VS. Ook zouden schepen van de VS de territoriale wateren van Noord-Vietnam zijn binnengedrongen en kustdorpen hebben beschoten.

RAADSEL

Bij Khe Sanh staan de Amerikanen voor een raadsel. De Amerikaanse troepen die de basis, waarin 5.000 Amerikaanse mariniers door Noord-Vietnamezen worden belegerd, pogen te ontzetten zijn op geen enkele tegenstand gestoten. Amerikaanse hoge officieren hebben gisteren meegedeeld dat het beleg van Khe Sanh is opgeheven en dat dit in feite zonder slag of stoot is gebeurd. Zij zelden dat de oprukkende troepen de basis nog wel niet hebben bereikt, maar dat men zo naar elkaar toe zou kunnen marcheren en elkaar de hand zou kunnen drukken. Bij de basis vond slechts één schermutseling tussen Noordvietnamese en Amerikaanse troepen plaats. Hierbij werden geen Amerikanen en wel een aantal Noordvietnamese gedood. De Noordvietnamese artilleriebeschietingen op de basis zijn vrijwel opgehouden. De Amerikaanse soldaten binnen de versperringen van de basis konden boven op hun bunkers gaan staan om naar hun naderende collega's te kijken.

President Ho Tsji Minh, in zijn antwoordbrief aan president Lyndon B. Johnson op 15 februari 1967:

'Excellentie,

Vietnam bevindt zich duizenden mijlen van de VS. Het Vietnamese volk heeft de VS nooit iets in de weg gelegd. Maar, in strijd met de verplichtingen, die de Amerikaanse regering op zich genomen heeft bij de conferentie van Genève in 1954, heeft de Amerikaanse regering onophoudelijk geïnterveneerd in Vietnam, zij heeft de agressieoorlog in Vietnam ontketend en verhevigd met het oogmerk de verdeling van Vietnam voort te laten bestaan en Zuid-Vietnam om te vormen tot een neo-kolonie en een militaire basis van de Amerikanen. Sinds meer dan twee jaar heeft de Amerikaanse regering haar luchtmacht en haar vloot de Democratische Republiek Vietnam, een onafhankelijk en soeverein land, gebombardeerd. De regering van de VS heeft oorlogsmisdaden begaan, misdaden tegen de vrede en tegen de mensheid.

In uw hoedschap toont u zich bedroefd over het lijden en over de verwoestingen in Vietnam. Staat u mij toe u de vraag te stellen: wie heeft deze monsterlijke misdaden eigenlijk begaan? Dat zijn de Amerikaanse soldaten en hun bondgenoten. De Amerikaanse regering is volledig verantwoordelijk voor de uiterst ernstige situatie in Vietnam.

De regering van de VS heeft een agressieoorlog ontketend in Vietnam. Zij moet met deze agressie ophouden, dat is de enige weg, die leidt tot herstel van de vrede. De regering van de VS moet definitief en onvoorwaardelijk ophouden met de bombardementen en alle oorlogsdaden tegen de Democratische Republiek Vietnam, alle Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam terugtrekken, het Nationale Bevrijdingsfront erkennen en het Zuidvietnamese volk zijn eigen zaken laten regelen.

Als de regering van de VS werkelijk directe onderhandelingen wil moet zij eerst onvoorwaardelijk de bombardementen en alle oorlogshandelingen tegen de Democratische Republiek Vietnam stopzetten'.

Politiek programma van het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam, gepubliceerd in augustus 1967: over de verhouding Noord- en Zuid-Vietnam:

'Vietnam is één land, het Vietnamese volk is één volk. Geen macht kan ons vaderland verdelen; hereniging van het land is de meest gekoesterde wens van ons gehele volk. Vietnam moet herenigd worden.

De politiek van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront omvat het volgende:

1. De hereniging van Vietnam zal stap voor stap gerealiseerd worden en zal gebeuren door middel van vreedzame onderhandelingen tussen de beide zones, zonder dat de ene kant presie uitoefent op de andere, en zonder buitenlandse inmenging.

2. Hangende de hereniging van het

Ho Tsji Minh

Dit zegt
Hanoi

land zal het volk in beide zones gezamenlijk buitenlandse invasies weerstaan en zijn vaderland verdedigen, en tegelijkertijd streven naar uitbreiding van economische en culturele contacten.

De inwoners van beide zones kunnen vrijelijk brieven schrijven naar elkaar, van de ene zone naar de andere reizen en zelf hun woonplaats uitkiezen.

Over buitenlandse politiek:

'Het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront streeft met kracht een buitenlandse politiek na van vrede en neutraliteit, een buitenlandse politiek, die de onafhankelijkheid, de soevereiniteit, de eenheid en de territoriale onschendbaarheid van het land garandeert, en die er toe bijdraagt om de wereldvrede veilig te stellen'.

President Ho Tsji Minh op 17 juli 1966:

'Johnson en zijn kliek moeten zich hier goed rekenschap van geven: zij kunnen een half miljoen soldaten aanvoeren, zij kunnen een miljoen soldaten aanvoeren en zelfs nog meer om hun agressieoorlog in Zuid-Vietnam te verhevelen. Zij kunnen duizenden vliegtuigen tegen Noord-Vietnam inzetten, maar zij zullen nooit de ijzeren wil van ons heldhaftige volk kunnen breken. De agressor kan slechts zijn misdaden verergeren. De oorlog kan vijf - tien - twintig jaar duren, maar het Vietnamese volk zal zich niet laten intimideren. Niets is kostbaarder dan de onafhankelijkheid en de vrijheid'.

Premier Pham Van Dong op 15 november 1967:

'Het Bevrijdingsfront is de enige authentieke vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese volk. Het is de leidinggevende kracht, de ziel van de vaderlandslievende strijd van het Zuidvietnamese volk tegen de Amerikaanse agressie in het zuiden van ons land.

Het politieke programma van het Front weerspiegelt de nationale rechten van het volk van Zuid-Vietnam.

De doeleinden van het Front, die geheel beantwoorden aan de diepste verlangens van alle lagen van de bevolking zijn volkomen ontleend aan de wachtwoorden van de strijd, die van een brandende actualiteit is: onafhankelijkheid, democratie, vrede, neutraliteit, welvaart en nationale hereniging. Het zijn juist deze wachtwoorden die van bijzonder veel belang zijn. Zij kunnen miljoenen mensen leiding geven in de meest grandioze strijd, de strijd waarvan de inzet niets anders kan zijn dan de volledige overwinning op de agressors en de marionetten in Saigon'.

Gevangen Zu

Geen man he
ven dan de F
internationale
gen in Vietna
Vietnam op
dood had Be
van het Nati

D.
W

Professor V
Tran Van Ta

vietnamezen, die er van verdacht worden lid te zijn van de Viet Cong, aan het begin van de langdurige ondervraging.

ft met grotere deskundigheid over Vietnam geschre-
ansman Bernard B. Fall, die in Amerika hoogleraar in
betrekkingen was, maar steeds weer nieuwe ervaringen
ging opdoen. Op 21 februari 1967 trapte hij in Zuid-
n mijn die in een weg lag verborgen. Kort voor zijn
ard Fall een gesprek met twee hoge functionarissen
nale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam, de politieke

organisatie van de Viet Cong. Het verslag van dit gesprek is opgeno-
men in zijn laatste boek 'Last reflections on the war', dat juist ver-
schenen is bij Doubleday in New York. Uit dit boek hebben wij on-
derstaand artikel overgenomen. De twee functionarissen van het Be-
vrijdingsfront, met wie Bernard Fall sprak, werden gevangen geno-
men in de IJzeren Driehoek, het gebied in Zuid-Vietnam, dat het
Amerikaanse leger vorig jaar volledig plat schroefde.

esnoods vechten e nog 30 jaar

h Long en leraar van wat er in het zuiden aan de gang in Saigon Amerikaanse hulp krijgt, oolt iemand gezien die als een slaaf
werden gevangen was en we kregen te horen dat de ontvangt het Bevrijdingsfront hulp wilde leven?
overwinning gemakkelijk zou zijn. Na van de socialistische landen? Wij nau. Nee ik had nog nooit iemand...

President Johnson in zijn rede voor de Hopkins-universiteit op 7 april 1965:

'Noord-Vietnam heeft een onafhankelijk land aangevallen, Zuid-Vietnam. Zijn doel is het volledig te veroveren. Kennelijk neemt een deel van de bevolking in Zuid-Vietnam deel aan de aanvallen tegen haar eigen regering. Ons doel is de onafhankelijkheid van Zuid-Vietnam. Wij wensen niets voor onszelf, alleen maar dat de mensen in Vietnam toegestaan zal worden hun eigen land op hun eigen manier te besturen. Wij zullen alles doen om dat doel te bereiken, en wij zullen slechts datgene doen dat absoluut noodzakelijk is.

In de laatste maanden werden de aanvallen op Zuid-Vietnam verhevigd. Daarom werd het noodzakelijk dat wij onze reactie opvoerden en luchtaanvallen op Noord-Vietnam begonnen. Dit is een verandering van ons doel. Het is een verandering van de middelen die dat doel vereist. Wij doen dit om de agressie te verminderen. Wij doen dit om het zelfvertrouwen van het dappere Vietnamese volk te vergroten. Wij doen dit om de leiders van Noord-Vietnam te overtuigen van dit simpele feit:

Wij zullen niet verslagen worden.

Wij zullen niet vermoeid raken.

Wij zullen niet terugtrekken, noch openlijk, noch onder de dekmantel van een overeenkomst zonder inhoud.

Er kunnen vele wegen naar vrede leiden: via besprekingen of onderhandelingen; via groot of klein verband; via het opnieuw bevestigen van oude overeenkomsten of door oude overeenkomsten te versterken met nieuwe overeenkomsten.

Wij hebben dit standpunt steeds opnieuw naar voren gebracht, vijftig maal en vaker, tegenover vriend en vijand. En wij blijven bereid tot onvoorwaardelijke besprekingen met dit doel voor ogen. En tot die stralende en nodige dag van vrede, zullen wij pogen het conflict zich niet te laten uitbreiden.

Wij hebben er geen behoefte aan te vernielen wat het volk van Noord-Vietnam met inspanning en opoffering heeft opgebouwd. Wij zullen onze macht gebruiken met zelfbeheersing en met al de wijsheid waarover wij beschikken.

Maar wij zullen haar gebruiken.'

Vice-president Hubert H. Humphrey op 16 oktober 1964:

'Onze eigen Amerikaanse veiligheid staat op het spel. Vandaag de dag is de bedreiging van de wereldvrede het strijdbare agressieve Aziatische communisme, dat zijn hoofdkwartier in Peking, in China heeft. De agressie van Noord-Vietnam is niets anders dan de meest op de voorgrond tredende en dringende wijze van optreden van het militante Aziatische communisme. Wij zijn in Vietnam, niet alleen van

Dit zegt Washington

Johnson

wege een verdrag, niet alleen vanwege het feit dat dit kleine land ondermijnd wordt door een krachtige agressieve macht. Wij zijn daar omdat de Verenigde Staten belang hebben bij vrijheid en omdat onze eigen nationale veiligheid het beste beschermd wordt

als de vijanden van de vrijheid van de overwinning worden afgehouden'

Minister van buitenlandse zaken Dean Rusk tot de senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, op 28 januari 1966:

'Ik ben bereid aan te nemen dat tachtig procent van hen, die Viet Cong worden genoemd, bestaat uit mensen, die in Zuid-Vietnam wonen of daar geboren zijn.'

President Johnson in een rede te San Antonio op 29 september 1967:

'Vietnam is ook het toneel van een machtige agressie, die aangespoord wordt door honger naar veroveringen. Het is het gebied, waar het communistische expansionisme het meest agressief aan het werk is in de wereld van vandaag. Waar het internationale grenzen overschrijdt in strijd met internationale overeenkomsten. Waar het moordt en ontvoert. Waar het op meedogenloze wijze probeert vrije mensen voor zijn wil te doen buigen.

In dit mengsel van ondermijning en oorlog, van terreur en hoop, is Amerika ten tonele verschenen, met zijn materiële macht en zijn morele verplichtingen.'

In deze rede lanceerde president Johnson de zogenaamde San Antonio-formule:

'De Verenigde Staten zijn bereid onmiddellijk de bombardementen op Noord-Vietnam door onze luchtmacht en vloot stop te zetten, wanneer dit leidt tot produktieve besprekingen. Wij nemen aan dat, terwijl de besprekingen gevoerd worden, Noord-Vietnam geen voordeel zal trekken uit het stopzetten van de bombardementen of beperkingen van de bombardementen.'

Minister van buitenlandse zaken Dean Rusk tot de senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, op 18 februari 1966:

'Het instrument van de agressie, dat is de actieve uitvoerder van de agressie, is Hanoi. De doctrine, die gebruikt wordt om deze agressie te ondersteunen, is afkomstig uit Peking, en er zijn aanwijzingen dat Peking nog meer dan Hanoi de weg naar de conferentietafel heeft geblokkeerd.'

Senator Church: 'Beschouwt u Ho Tsjih dan louter als de agent van Mao Tse-toeng?'

Rusk: 'Niet helemaal, niet helemaal. Ik denk dat er een zekere vrijheid van handelen is, en wij hopen maar dat er een situatie kan ontstaan, waarin hij gebruik zou kunnen maken van die vrijheid van handelen en naar de conferentietafel zou komen, zelfs indien Peking daar bezwaar tegen zou maken.'

en zijn verfunctionaringsfront, rikaanse h. Beiden wel geboren. V. Tan in de ren Drieho 1954, toen ken werd g Vietnam ge gestudeerd. studie in de beëindigd, grad in pe

Het krijgsgste divisie wa te in een bo geven door p omheining bev re omheining vrouwen huise een knap hal met lang rood met amandell kokkin bij de bewaker.

Vietnam ka januari en ve te jungle-geve vangen en lage kribben en ha dekens gekreg scheen zijn de soenen ontvan, gen hoffelijk o zitten, toen wij gewikkeld in l het groen gek. Intelligente, as diep-brandende toonden — alle heid.

Ik ging eerst met bij me ee die als tolk opl se kapitein. He te merken dat koudheid had o zocht zijn zakke die er niet was. gene pakte zijn soenen, zocht er dun rolletje tol aan de kapitein

Long zei dat maar wel Russi het Russisch uit was en geen m geïnteresseerd lichten. Ik b verontschuldigin slecht Vietnamese dat ik gebruik tolk. 'O, dat is delijk ontspanne

Wie had hem rug te keren n. 'De partij. M gaan zijn, want was gelukkig. V kwam, ben ik n weest'. Hij had 2 cember 1963 ver Doeong Minh Ch bied waar zich h het Bevrijdingsfr vertrek uit het hem ingelicht ov zuiden.

Wij kregen een

...ik de hoogst...
...het Bevrij...
...toe in Ame...
...zijn gevallen...
...Zuid-Vietnam...
...in Danang en...
...van de IJze...
...waren in...
...in twee stuk...
...naar Noord...
...hadden daar...
...in 1963 zijn...
...in natuurkunde...
...in 1962 zijn...
...behaald.

...kamp van de eer...
...kleine open ruim...
...berbomen, om...
...raad. Binnen de...
...en nog kleine...
...drie gevangen...
...van hen was...
...van 19 jaar...
...sproeten, maar...
...ogen. 'Zij was...
...ng', vertelde een

...heid koud zijn in...
...huiverig in on...
...vormen. De ge...
...normale leger...
...ieder drie wollen...
...ieder van hen...
...de gevechtsrant...
...hebben. Ze gin...
...end op hun kribben...
...erden, en zagen er...
...kens, uit als in...
...woestijnarabieren...
...che gezichten met...
...die geen angst...
...maar nieuwsgierig-

...Vinh Long zitten...
...Vietnamese sergeant...
...en een Amerikaan...
...aan de kapitein...
...een stevige ver...
...pen. Hij niesde en...
...naar een zakdoek...
...Vietnamese gevan...
...met gevechtsrant...
...en haalde er een...
...spier uit, dat hij

...geen Frans sprak...
...Ik legde hem in...
...ik ook hoogleraar...
...en, dat ik niet...
...in militaire in...
...hem ook mijn...
...aan voor mijn...
...en voor het feit...
...enst maken van een...
...t, zei hij, nu dui-

...el gegeven om te...
...Zuid Vietnam?
...Ik zou toch ge...
...wilde graag. Ik...
...ik hier naar toe...
...eren in Hanoi ge...
...erd Vietnam in de...
...ep en was naar...
...gegaan, het ge...
...hoofdkwartier van...
...bevindt. Voor zijn...
...orden, hadden ze...
...de oorlog in het

...nauwkeurig beeld

...is net met al die Amerikanen hier niet zo gemakkelijk'. Hij haalde een pakje Amerikaanse legersigaretten tevoorschijn, bood de anderen een sigaret aan, en keek mij toen heel strak aan.

Maar wij zullen in elk geval winnen. Elk land in de wereld helpt ons. Kijk maar naar de Amerikaan Morrison, die zelfmoord pleegde, omdat hij het niet eens was met de Amerikaanse politiek.

Dat is zo, zei ik. Maar wat vond hij van de andere 200 miljoen Amerikanen, die zichzelf niet doden?

De strijdkrachten van het Bevrijdingsfront zullen in elk geval winnen, omdat heel het Vietnamese volk ons

helpt. Deze oorlog kan alleen maar opgelost worden door de Vietnamezen onder elkaar. De Amerikanen en hun bondgenoten moeten weg.

Maar hij had nu de Amerikanen gezien. Geloofde hij nu nog werkelijk dat ze die weg konden krijgen?

Heel wat Amerikaanse soldaten sneuvelen. We kunnen ze weg krijgen'. Ik vreesde dat hij de Amerikanen verwarde met de Fransen, die in 1954 de strijd moesten opgeven in Vietnam. De Fransen waren nog niet één-tiende zo machtig als de Amerikanen.

'Oh, ik weet wel dat de Fransen zwakker waren dan de Amerikanen, maar toch zullen we winnen, omdat onze zaak rechtvaardig is. Denkt u dat de Amerikanen met dit soort oorlog dertig tot veertig jaar door kunnen gaan? Want zo lang zal het gaan duren'.

De leden van het Bevrijdingsfront, zo wist ik, doen aan zelfkritiek. Als hij kritiek op zichzelf moest leveren in verband met zijn activiteiten van het afgelopen jaar, zou hij dan iets verkeerd vinden? Even ging zijn hoofd naar beneden. Heel trots klonk het korte antwoord: 'Ik zou niets te veranderen hebben'.

En wat zou hij doen als dit alles voorbij was?

'Als ik hier als een vrij man uit kom, dan zal ik weer voor het Bevrijdingsfront gaan werken'.

'Heb ik het je niet gezegd', zei de Amerikaanse kapitein. 'Hij berouwt het niet. Zo hard als een bikkel'.

WE ZULLEN WINNEN

Tan was minder gespannen dan Vinh Long. Misschien kwam het, omdat de Zuidvietnamese tolk vervangen was door een Amerikaanse soldaat. Tan was inspecteur van het onderwijs geweest, dat het Bevrijdingsfront had georganiseerd. Hoewel hij sedert 1950 als lid van de Vietminh tegen de Fransen had gevochten, was hij pas in 1966 toegetreden tot de communistische partij in Zuid Vietnam. Eventische partij in Zuid Vietnam. Even-tische partij in Zuid Vietnam. Even-tische partij in Zuid Vietnam. Even-tische partij in Zuid Vietnam.

zeerde even. Toen zei Tan met grote nadruk: 'En die hulp zal nooit ophouden. Nooit. En zelfs als we niet meer hulp krijgen dan nu het geval is, zullen we toch winnen'.

Hoe bekeken ze hem, als intellectueel, in de beweging, vroeg ik. Werd hij niet met een zekere achterdocht behandeld?

'O ja, er is een zekere achterdocht tegen intellectuelen, maar dat is begrijpelijk. Tenslotte zijn de intellectuelen gescheiden van de massa's en van de arbeidersklasse in het bijzonder'.

Maar hoe kon hij als iemand, die getraind was in het dialectische materialisme, zo lichtvaardig oordelen over de Amerikaanse macht bij het voorspellen van het resultaat van de oorlog? Dat was voor hem helemaal geen probleem:

Tenslotte voert het Bevrijdingsfront een rechtvaardige oorlog, als de ware verlegenwoordiger van het Zuidvietnamese volk. Aangezien dit een rechtvaardige oorlog is, zullen we winnen'.

Maar in andere landen zijn 'rechtvaardige oorlogen' verloren...

'In Indonesië?', wierp hij er behulpzaam tussen.

Nee, zei ik, maar in Griekenland, Malakka en de Philippijnen, bijvoorbeeld. Als intellectueel kon hij die nederlagen niet licht opnemen, tenzij hij vond dat die oorlogen geen 'rechtvaardige oorlogen' waren.

Dat beslist niet. Het waren rechtvaardige oorlogen, wis en zeker, en de mensen werden verlagen, maar alleen tijdelijk. De wil om verder te vechten bleef in hen leven en zij zullen zeker weer in opstand komen. Maar hier zal er zelfs niet een tijdelijke terugslag zijn. De partij is nu al zesentertig jaar actief in Zuid Vietnam en daarom is een nederlaag van haar organisatie nu onmogelijk. Hier zullen de guerrilla's sterker en sterker worden met de hulp van de socialistische landen'.

Ja, maar werd deze hulpverlening niet verzwakt door de breuk tussen de Sowjet Unie en China? Nu was hij voor de eerste keer in de verdediging.

Die gevechten voor een grotere socialistische eenheid hebben niet meer invloed op de inspanningen van het socialistische kamp voor Vietnam dan het twistgesprek tussen Amerika en Frankrijk heeft op de machtsverhoudingen in het Westen'.

Kom nou, zei ik, als je de Prawda en de Peking Review leest en de ongelukkig felle beschuldigingen, die Peking en Moskou uitwisselen, dan kun je dat toch moeilijk 'een strijd voor grotere eenheid' noemen.

Laten we daar maar niet verder over doorgaan. We zullen in elk geval toch winnen'.

PIJNLIJK

Zelfs als Zuid Vietnam in de loop der jaren totaal verwoest wordt door de Amerikaanse artillerie en bommenwerpers? Hij had gezien wat hier was gebeurd. Dat gebeurt overal in het land. Hij keek pijnlijk getroffen, toen hij de gevolgtrekking maakte:

'Als Zuid Vietnam er aangaat, dan hebben we niets meer om voor te leven. We zouden liever dood zijn dan als slaven te moeten leven. Hebt u

die dat wilde, maar ik had heel wat gevallen gezien dat de mensen wel moesten, omdat zij geen keuze hadden. En ik noemde, aan zijn kant van de scheidslijn, de opstand in Boedapest, en aan onze kant het Amerikaanse optreden in de Dominicaanse Republiek.

'Dat waren kleine dingen', was zijn antwoord.

En hoe dacht hij dat heel deze oorlog begonnen was, vroeg ik.

'Ach, de Amerikanen zijn sluw en uitgeslagen', zei Tan, waarop de aanwezige Amerikanen in lachen uitbarsten. De tolk legde Tan uit dat de Amerikanen zichzelf sluw noch uitgeslagen vonden. Hij knikte nadenkend, alsof dit een belangrijke openbaring voor hem was.

'Weet je, ze lachen nooit eens', zei de Amerikaanse kapitein tegen mij. Ik zei hem dat, gezien hun positie en wat hen nog te wachten stond — ze zouden worden overgegeven aan de bepaald niet zachtzinnige Zuidvietnamese militairen — ik ook niet zou lachen.

De Amerikanen', zo vervolgde Tan, 'zijn de militaire plannen gaan maken voor de regering in Saigon. Hun economische deskundigen dwongen de Zuidvietnamezen voor hen te werken en Diem vervolgde iedereen. Hij zou ons allemaal vermoord hebben en dat is de reden waarom wij in opstand kwamen'. (Diem was de dictator, die met hulp van Amerika in 1954 aan de macht kwam in Saigon. Hij heeft tienduizenden mensen, zowel communisten als anti-communisten, laten arresteren. Vele gevangenen zijn gemarteld. In november 1963 werd Diem door hoge officieren van het Zuidvietnamese leger vermoord, redactie-Trouw).

'Vinden de Amerikaanse gezinnen het goed dat hun soldaten hier onschuldige mensen doden?', vroeg Tan.

Ik zei dat de meesten van hen zich het niet bewust waren dat hier onschuldige mensen gedood werden. En wat de soldaten zelf betreft, die voerden alleen maar hun bevelen uit, zoals hij dat ook deed.

'Ja, maar ik ben hier als Vietnamees in mijn eigen land. Waarom zitten de Amerikanen overal op de wereld, in Griekenland, in Laos?'

Nu, zij helpen hun bondgenoten, zoals hij van het socialistische kamp verwachtte dat het hem zou helpen. Maar hij wierp tegen dat de hulp van het socialistische kamp 'politiek' was. Daar antwoordde ik op dat de Chinese wapens, die we vorige dag buit hadden gemaakt, er niet bepaald 'politiek' uitzagen. Met een vluchtig lachje gaf hij toe dat ik raak had geschoten.

'U kunt wat dat betreft gelijk hebben, maar toch zijn het de Amerikanen, die de agressors zijn'.

Tan was ervan overtuigd dat hij op de goede weg was. Toen ik opstond om weg te gaan, zei hij ernstig:

'Wij vechten hier niet voor een staakt-het-vuren of voor het voortduren van de deling van ons land. Het zijn de Amerikanen, die hun troepen hier naar toe hebben gestuurd. Zij zullen de beslissing moeten nemen om te vertrekken. Niemand kan die beslissing voor hen nemen'.

„Vrede hangt af van Amerika” MOSKOU STEUNT INITIATIEF HANOI

Thant in Genève aangekomen

MOSKOU/GENÈVE, 6 april (Reuter, NYT en AP) — De Russische regering en het nationale bevrijdingsfront (Vietcong) hebben zich gisteren volledig geschaard achter het Noord-vietnamese besluit om met Amerikaanse vertegenwoordigers te praten over een volledige en onvoorwaardelijke beëindiging van de bombardementen op Noord-Vietnam waarna vredesbesprekingen zouden kunnen beginnen. De Russen legden evenwel de verantwoordelijkheid voor het beëindigen van de Vietnamese oorlog volledig bij Washington.

In de Russische regeringsverklaring — de eerste officiële reactie op de jongste vredesinitiatieven van Amerika en Noord-Vietnam — wordt de beslissing van Hanoi „een realistische manier” genoemd „om de oorlog in Vietnam te beëindigen en om een politieke oplossing te bereiken in het belang van het Vietnamese volk en in het belang van het herstel van een normale situatie in Zuidoost-Azië.

„Maar aan de Amerikaanse agressie is geen einde gekomen, omdat nog een gedeelte van de Democratische Republiek Vietnam wordt gebombardeerd. De verdere ontwikkelingen hangen af van de vraag of Amerika de bombardementen en andere oorlogsdaden volledig en onvoorwaardelijk stop zet en of het zich positief opstelt tegenover de bekende voorstellen van de regering van de Democratische Republiek Vietnam en van het nationale bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam oover de methoden om het Vietnamese conflict op te lossen.”

„De Russische regering hoopt dat de Amerikaanse regering de huidige toestand ernstig in ogenschouw neemt en stappen onderneemt die leiden tot beëindiging van de oorlog en tot een politieke oplossing. Dit wordt geëist in het belang van de vrede in Azië en in de hele wereld,” aldus de Russische regeringsverklaring.

Onvoldoende

Het Noordvietnamese partijblad Nan Dan heeft vrijdag gezegd dat de gedeeltelijke bomstop een onvoldoende bewijs is van Washingtons voor-

nemen om vrede tot stand te brengen. Het blad herhaalde dat de Noordvietnamese voorwaarden voor vrede neerkomen op een volledige en onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen en andere oorlogsdaden tegen Noord-Vietnam, terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit het zuiden en erkenning van de Vietcong als vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese volk. Nan Dan verweet Amerika dat sinds de afkondiging van de gedeeltelijke bomstop de bombardementen op het noorden „in werkelijkheid zijn verhevigd”.

Versnellen

China heeft gisteren voor het eerst gereageerd op Johnsons verklaring dat de bombardementen op Noord-Vietnam grotendeels zijn stopgezet. Radio Peking noemde de beperkte bomstop „groot bedrog” en „zwendel”. „Na zijn TV-uitzending gaat Amerika nog steeds door met zijn luchtaanvallen op Noord-Vietnam”, aldus radio Peking.

De Chinezen lanceerden ook een scherpe aanval op Moskou. Radio Peking verweet de Russen dat zij samenwerken met Amerika „in een nieuw komplot om door bombardementen vredesbesprekingen af te dwingen. Rusland is de belangrijkste medeplichtige van Amerika dat zich bovenal ten doel stelt Vietnam te verdelen en Zuid-Vietnam te bezetten. Alleen door een volledige Amerikaanse nederlaag op het slagveld kan het Vietnamese probleem worden opgelost”. Radio Peking zweeg over de gunstige reactie van Hanoi op de gedeeltelijke bomstop.

De secretaris-generaal van de UNO, Thant, heeft bij zijn aankomst in

Genève gezegd „het zeer wel mogelijk te achten” dat in Genève eventueel een vredesconferentie over Vietnam wordt gehouden. „Ik geloof dat de ontwikkelingen van de laatste paar dagen het proces naar een vreedzame oplossing van het Vietnamese probleem zullen versnellen. Ik heb meer hoop dan ooit te voren dat er spoedig een dialoog tussen Washington en Hanoi zal plaatsvinden”, zei hij.

De secretaris-generaal verklaarde dat hij „behoudens onverwachte ontwikkelingen” op het ogenblik geen plannen heeft om in Genève over Vietnam te praten. Genève is een van de plaatsen die een goede kans maken om als plaats van samenkomst te dienen voor Amerikaanse en Noordvietnamese vertegenwoordigers in verband met verkennende besprekingen over een onvoorwaardelijke en volledige stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam.

De officiële reden voor Thants bezoek aan Genève is de eerste steenlegging voor een nieuwe vleugel van het Palais des Nations, het Europese hoofdkwartier van de UNO.

Pegasus

Operatie Pegasus verloopt nog steeds soepel. De Noordvietnamezen hebben volgens Amerikaanse woordvoerders nog geen poging gedaan om de opmars van een grote Amerikaans-Zuidvietnamese troepenmacht naar de basis Khe San te stuiten. De enige gevechtsactie vrijdag was een kort duel tussen een Noordvietnamese tank en een Amerikaanse helikopter dat onbeslist eindigde. Het persbureau van de Vietcong beweert evenwel dat er „in de sector Khe San” donderdag 400 Amerikaanse en Zuidvietnamese militairen in gevechten van man tegen man zijn gedood.

De Noordvietnamezen hebben hun beleg rond het mariniërskamp nog niet helemaal opgebroken. Dat bleek vrijdag. Heuvel 471 vlakbij Khe San vormde de inzet van een fel gevecht. Mariniërs uit de basis hadden de heuvel donderdag ingenomen, nadat alle Noordvietnamese verdedigers door artillerievuur om het leven waren gekomen. Gisteren probeerden de Noordvietnamezen de heuvel op dezelfde manier te heroveren maar de mariniërs sloegen na een hevige artilleriebeschieting een Noordvietnamese stormaanval af. Volgens een Amerikaanse opgave verloren de Noordvietnamezen 74 man aan doden, de mariniërs zeven.

De Amerikaanse legerleiding laat een onderzoek instellen naar een luchtaanval op een dorp, 60 kilometer ten noordoosten van Saigon. Tien burgers werden gedood en 40 gewond door een 500-ponder en een napalmbom die werden afgeworpen door een nog onbekend vliegtuig.

Het Russische vrachtschip Komso-mol Oekraïny dat sinds 19 maart door de Chinezen werd vastgehouden, heeft vrijdag de haven van Whampao bij Kanton verlaten. Het schip is op weg naar Noord-Vietnam. Alle bemanningsleden bevonden zich aan boord, ook de gezagvoerder en de tweede stuurman die door de Chinezen op beschuldiging van spionage waren uit-gewezen.

Amerika stelt Hanoi voor te Genève te onderhandelen

3 April 1968 NRC

De Verenigde Staten hopen spoedig een „officieel antwoord uit Hanoi” te ontvangen op een Amerikaanse voorstel onmiddellijk vredesbesprekingen over Vietnam te beginnen te Genève, zo heeft de officiële woordvoerder van het Witte Huis, George Christian, in het weekeinde bekendgemaakt.

Het voorstel is woensdag, de dag waarop Hanoi zich bereid verklaarde contact op te nemen met de Amerikanen, gedaan in een boodschap aan een functionaris van de Noordvietnamese regering in de Noordvietnamese ambassade in Laos, zo onthulde Christian. De woordvoerder zei dat wel boodschappen waren ontvangen van particulieren in Hanoi, „maar deze lijken geen antwoord te zijn op ons voorstel”.

President Johnson heeft op het Witte Huis de Vietnamese kwestie besproken met generaal Westmoreland, de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam. Dinsdag zal de president beraadslagen met de Amerikaanse ambassadeur te Saigon, Ellsworth Bunker.

Intussen heeft de Zuidvietnamese Nationale Vergadering de regering in Saigon verzocht niets te doen op het gebied van vredesbesprekingen zonder haar te hebben geraadpleegd. De Nationale Vergadering nam voorts een motie aan waarin zij zegt nooit akkoord te zullen gaan met een coalitieregering waarin ook communisten zitting hebben.

President Thieu van Zuid-Vietnam heeft gezegd dat hij nog niet geantwoord heeft op de uitnodiging van president Johnson om naar Washington te komen. Als ik ga, aldus Thieu, zal dat op zijn vroegst over een maand zijn.

Westmoreland: „V.S. in gunstige positie”

De woordvoerder van het Witte Huis, Christian, heeft gezegd dat in de boodschap die woensdag aan de Noordvietnamezen werd overhandigd werd gezegd dat de reizende ambassadeur, Averell Harriman, „onmiddellijk beschikbaar zou zijn om contact te leg-

gen met vertegenwoordigers van de regering van Noord-Vietnam

Christian zei zijn verklaring voor de pers af te leggen „om de huidige stand van zaken in onze pogingen om tot een gesprek met Noord-Vietnam te komen duidelijk te maken”. De verklaring is waarschijnlijk ook bedoeld om de Noordvietnamese verklaringen te ontzenuwen als zouden de Verenigde Staten zich „doof houden” en een antwoord op het oorspronkelijke aanbod uit Hanoi willen uitstellen.

Volgens Christian was een van de particulieren die positieve berichten uit Hanoi hadden meegebracht Charles Collingwood, correspondent van de televisie maatschappij CBS, die kortgeleden van een bezoek aan de Noordvietnamese hoofdstad terugkeerde.

Collingwood had verklaard dat tij-

dens interviews die hij met hen had de Noordvietnamese premier en de minister van buitenlandse zaken zich zeer verlangend hadden getoond te onderhandelen en daarbij als mogelijke plaats de Cambodjaanse hoofdstad, Pnom-Penh, hadden genoemd.

Volgens Collingwood had de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken gezegd dat in Pnom-Penh een regeling zou kunnen worden getroffen voor officiële onderhandelingen na beëindiging van de Amerikaanse bombardementen in het noorden. „Tijdens dit contact (in Pnom-Penh) moet van Amerikaanse zijde de datum worden genoemd van het onvoorwaardelijk staken van de bomaanvallen en alle andere oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam”, aldus de minister volgens Collingwood. „Daarna kunnen de twee partijen overeenstemming bereiken over datum, plaats en niveau van de vredesonderhandelingen.”

Thant

Secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties heeft zondag te Genève als zijn mening te kennen gegeven dat zeer spoedig voorbereidende besprekingen over Vietnam zullen worden gehouden. Hij zei te verwachten dat die besprekingen zullen leiden tot een onvoorwaardelijk staken van de Amerikaanse bombardementen.

Zie verder pag. 4

Amerika stelt Hanoi voor te Genève te onderhandelen

Vervolg van pag. 1

2 APRIL 1968 NRC

Thant zei voorts sterk voor Genève als plaats voor de voorbereidende besprekingen zowel als voor een conferentie te zijn. Hij was van mening dat de Vietcong niet aan de voorbereidende besprekingen zal deelnemen, maar de deelnemers aan een conferentie behoeven niet dezelfde te zijn als in 1954, zei hij.

Westmoreland

Generaal Westmoreland heeft zondag na zijn onderhoud met president Johnson verklaard dat „op het militaire vlak de V.S. in Zuid-Vietnam zich nog nooit in een zo gunstige positie als nu hebben bevonden“. In zijn voor de televisie afgelegde verklaring zei de generaal dat „de tegenstander, ondanks de psychologische schok aan het begin van het tet-offensief, er niet in geslaagd is een volksopstand in Zuid-Vietnam te ontketenen en evenmin om het leger van dat land te verslaan en zijn militaire oogmerken te bereiken“.

Westmoreland zei dat Saigon zijn leger snel uitbreidt met 135.000 manschappen. De laatste maanden hebben de Zuidvietnamese strijdkrachten „dapper en goed gestreden. Door heel het land waart een aanvalsgesest die profijt trekt van de militaire verzwaking van de vijand. Onze troepen hebben zich voorbeeldig gedragen, en hun gedrag sinds het begin van dit jaar heeft mijn bewondering voor hen zelfs vergroot“.

Generaal Westmoreland dankte de commandanten en troepen die de operatie-Pegasus, waarbij de mariniersbasis Khe Sanh werd ontzet, hebben bevestigd en uitgevoerd. In een boodschap aan luitenant-generaal Robertushman te Da Nang zei hij dat de verdediging van Khe Sanh meer dan twee divisies Noordvietnamese militairen heeft vastgehouden, die anders voor aanvallen op Vietnamese steden en volkrijke gebieden zouden zijn gebruikt.

Aan het overleg op het Witte Huis hebben ook nog deelgenomen vice-president Hubert Humphrey, minister van buitenlandse zaken Rusk, minister van defensie Clark Clifford, de voorzitter van de chefs van staf, generaal Wheeler, onderminister van buitenlandse zaken Nicholas Katzenbach en de adviseur Walt W. Rostow.

Khe Sanh

De operatie-Pegasus waarover generaal Westmoreland in Washington sprak kon als geslaagd worden beschouwd toen zaterdag zwermen helikopters honderden Zuidvietnamese militairen afzetten in de basis Khe Sanh. Daarmee kwam een einde aan een Noordvietnamese beleg van twee maanden.

De operatie begon acht dagen geleden toen 30.000 Amerikanen en Zuidvietnamezen begonnen zich een weg te banen naar deze basis in het uiterste noordwesten van Zuid-Vietnam, die

met haar bezetting van 6000 Amerikaanse mariniers en Zuidvietnamezen gedurende het gehele beleg bloot heeft gestaan aan het granaatvuur van de Noordvietnamezen.

De oprukkende troepen hadden gerekend op hevige tegenstand, maar de ongeveer 12.000 Noordvietnamezen (aanvankelijk vermoedelijk zelfs 20.000) schenen verdwenen te zijn; tot schermutselingen van enige betekenis is het nauwelijks gekomen.

Terwijl zaterdag de Zuidvietnamezen het kamp binnentrokken vormden soldaten van de luchtcavalerie een beveiligingsgordel ten noorden en ten zuiden van Khe Sanh en bestookten jachtbommenwerpers de omgeving met hun bommen.

De afgelopen dagen zijn veronderstellingen geuit dat Hanoi de belegeraars van Khe Sanh al naar Laos had teruggetrokken bij wijze van de-escalatie, maar hiervan is geen bevestiging gekregen.

In de noordelijke provincies van Zuid-Vietnam is na het ontzet van Khe Sanh de strijd weer opgelopen. Volgens een Amerikaanse woordvoerder zijn zondag bij een fel gevecht bij Da Nang 58 tegenstanders gesneuveld. Bij Phoe Dai vielen ongeveer 200 Noordvietnamezen in een Amerikaanse hinderlaag, waarbij zij 38 man verloren.

Bij Saigon raakten Zuidvietnamese parachutisten slaags met een peloton van de Vietcong, waarvan 23 man werd gedood. De parachutisten verloren zeven man aan gewonden, aldus berichten uit Saigon.

Bombardementen

Intussen vielen zaterdag nog steeds bommen op Noord-Vietnam. Het Noordvietnamese persbureau meldde dat 100 bommen werden afgeworpen op Vinh, de hoofdstad van de provincie Nghe An, 200 op de provincie Ha Tinh, 150 bommen en raketten op de provincie Quang Binh en 100 op dorpen in het district Vinh Linh. Een Amerikaans vliegtuig werd boven de provincie Quang Binh neergehaald, aldus het persbureau.

In Seoel verklaarde de bevelhebber van de Zuidkoreaanse strijdkrachten in Zuid-Vietnam, luitenant-generaal Mi-ong Sjin Tsjai, zaterdag dat zijn troepen deze maand een groot offensief zullen beginnen. Hij wil daarmee voorkomen dat de Vietcong, na zich van de verliezen van het tet-offensief te hebben hersteld, een nieuwe grote actie begint. Volgens hem zou de Vietcong in juni nieuwe aanvallen willen doen. (Reuter - A.F.P.)

PRATEN IN GENEVE?

Amerika wacht op Hanoi

62 790

Ontzetting Khe Sanh gelukt

WASHINGTON, 8 april (Reuter, UPI) — De Verenigde Staten hebben Noord-Vietnam voorgesteld onmiddellijk besprekingen te beginnen in Genève. Zij hopen spoedig een „officieel antwoord” te ontvangen van Hanoi, zo heeft de woordvoerder van het Witte Huis, George Christian, zaterdagavond meegedeeld. Het voorstel is aan Hanoi overgebracht in een boodschap, die woensdag werd overhandigd aan een functionaris van de Noordvietnamese ambassade in Laos.

In de Amerikaanse boodschap staat, dat de reizende ambassadeur van de Amerikaanse regering, Averell Harriman, „onmiddellijk beschikbaar is om contact te leggen met vertegenwoordigers van de regering van Noord-Vietnam.”

Christian zei dat hij de boodschap bekendmaakte „om de huidige stand van zaken in onze pogingen te komen tot een gesprek met Noord-Vietnam duidelijk te maken”. Waarschijnlijk was het vooral de bedoeling van het Witte Huis de Noordvietnamese verklaring te ontzenuwen, dat de VS zich „doof houden” en een antwoord op het oorspronkelijke aanbod uit Hanoi willen uitstellen.

Generaal Westmoreland, de Amerikaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam verklaarde gisteren na een onderhoud met president Johnson: „De Verenigde Staten hebben zich, op het militaire vlak nog nooit in zo'n gunstige positie bevonden als thans. De tegenstander is er, ondanks de psychologische schok aan het begin van het Tet-offensief, niet in geslaagd een volksoptocht te ontketenen.”

KHE SANH — In de Amerikaanse basis Khe Sanh in het noorden van Zuid-Vietnam heerste zaterdag uitbun-

dige vreugde, toen de basis door Amerikaanse en Zuidvietnamese militairen was ontzet, na een beleg van twee maanden. Operatie „Pegasus” was daarmee voltooid en een volledig succes geworden.

Operatie „Pegasus” begon een week geleden, toen 30.000 Amerikanen en Zuidvietnamezen oprukten naar Khe Sanh. Zij rekenden op zware tegenstand maar de ongeveer 12.000 Noordvietnamezen (aanvankelijk zelfs 20.000) schenen verdwenen. De ontzettingstroepen hebben op hun weg naar de basis vrijwel geen tegenstand ontmoet.

De afgelopen dagen zijn veronderstellingen geuit, dat Hanoi de belegeraars van Khe Sanh al naar Laos had teruggetrokken bij wijze van de-escalatie, maar hiervan is nooit bevestiging gekregen.

JOHNSON EN VIETNAM

Van Riel: Pers is te optimistisch

(Van onze verslaggever)

MAASTRICHT, 8 april — De pers beoordeelt de ontwikkelingen rond de beperking van de Amerikaanse bombardementen op Vietnam en het terugtrekken van president Johnson te optimistisch, meent mr. H. van Riel. De liberale senator zei zaterdag op de VVD-vergadering in Maastricht, dat de betekenis van deze beslissinger wellicht vooral van binnenlands politieke aard is. We moeten dat wel in het oog houden, anders wordt de teleurstelling misschien des te groter meent hij. We weten gewoon te weinig van de werkelijke achtergronden van beide beslissingen.

VVD-voorzitter ir. Van der Pols maakte tijdens de discussies over Vietnam bezwaar tegen de uitdrukking „liberale haviken”. Na enige aandrang trok de vragensteller — „Ik heb er niets compromitterends mee bedoeld” — deze uitdrukking terug.

Johnson ontvangt boodschap van Noord-Vietnam

4 APRIL 68 NRC

President Johnson heeft maandag bekendgemaakt dat hij een boodschap uit Hanoi heeft gekregen en dat de Verenigde Staten nu samen met hun bondgenoten proberen een datum en plaats vast te stellen voor inleidende besprekingen met Noord-Vietnam. Johnson zei niet wat er in de boodschap stond. Hij zei evenmin op welk tijdstip hij haar had ontvangen. Zondagavond nog was men in zijn omgeving geïrriteerd door het uitblijven van een rechtstreeks antwoord van de Noordvietnamese regering.

De woordvoerder van het Witte Huis, George Christian, heeft meegedeeld dat Johnson de boodschap uit Hanoi via normale diplomatieke kanalen in Laos had ontvangen.

Uit Saigon is intussen gemeld dat de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam beperkt zullen worden tot doelen ten zuiden van de achttiende breedtegraad. Dit betekent misschien een nieuwe stap in de richting van de volledige stopzetting van deze bombardementen, hetgeen Hanoi eist. Het bericht is echter nog niet door het Pentagon bevestigd.

Vandaag beraad in Camp David

President Johnson heeft voorts meegedeeld dat hij vandaag in Camp David (Maryland) zou confereren met de Amerikaanse ambassadeur te Saigon, Ellsworth Bunker, de Amerikaanse minister van defensie, Clark Clifford, en de minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk. Deze „topconferentie” zou in de plaats komen van die in Honolulu, die in verband met de moord op de negerleider dr. Martin Luther King werd afgelast.

Contact

Op 3 april, drie dagen na Johnsons besluit om de Amerikaanse luchtaanvallen op Noord-Vietnam te beperken, besloten beide partijen contact met elkaar te leggen. Daarna werd onthuld dat Johnson Genève had voorgesteld als plaats voor inleidende besprekingen. Maandag liet het Noordvietnamese persbureau weten dat Noord-Vietnams minister van buitenlandse zaken, Nguyen Duy Trinh, in een vraaggesprek met Charles Collingwood, correspondent van Columbia Broadcasting System, gezegd had dat Noord-Vietnam bereid was in de hoofdstad van Cambodja, Phnom-Penh, of een andere door beide partijen overeengekomen plaats besprekingen met de V.S. te voeren.

De Noordvietnamese minister zou voorts tegen Collingwood gezegd hebben dat de Amerikanen tijdens dit eerste contact precies de datum zouden moeten noemen waarop de onvoorwaardelijke stopzetting van de Amerikaanse luchtaanvallen op en alle andere oorlogsdaden tegen Noord-Vietnam van kracht zou worden. Daarna zouden beide partijen overeenstemming kunnen bereiken over de datum, de plaats en het niveau van de formele besprekingen tussen Noord-Vietnam en de V.S.

„Rake klap”

In tegenstelling tot Johnsons „optimistische woorden” zou Trinh verklaard hebben dat het tet-offensief een „rake klap” is geweest voor de V.S. Alle plannen van het Pentagon om een militaire overwinning te behalen zijn op niets uitgelopen, zo had Trinh gezegd.

Wat betreft de beperkte bombardementen op Noord-Vietnam had de minister opgemerkt dat de Amerikaanse regering door woorden en daden moest bevijzen dat zij werkelijk ernstig overgwig wil. Dat betekende dat de Amerikanen onvoorwaardelijk een einde moeten maken aan alle luchtbombardementen en andere oorlogsdaden.

Op de vraag van Collingwood of Noord-Vietnam iets zou stellen tegenover de beperking van de Amerikaanse

bombardementen antwoordde Trinh, dat zijn land, dat 16.000 km ver van de V.S. ligt, „de V.S. volstrekt niets gedaan heeft”. Hij zou hiaraan hebben toegevoegd dat „wederkerigheid” als voorwaarde of „beperking” als prijs „alleen maar een list was om het onderscheid tussen de agressor en het slachtoffer van agressie te verdoezelen”.

De Noordvietnamese minister zou ook nog gezegd hebben dat een nieuwe Zuidvietnamese regering, wil zij tenminste levensvatbaar zijn, gebaseerd zou moeten zijn op een brede democratische coalitie die alle patriottische lagen van de maatschappij vertegenwoordigt. Het politieke programma van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront was gericht op de vorming van een dergelijke regering en dit programma had de volledige instemming van de Noordvietnamese regering.

Ontkenning

De Amerikaanse minister van defensie, Clark Clifford, heeft maandagavond gezegd dat vorige week donderdag geen bombardementen zijn uitgevoerd op Noord-Vietnams noordwestelijke provincie Lai Tsjaoc, zoals Hanoi had beweerd. Deze provincie ligt ver boven de twintigste breedtegraad, die door de Amerikanen als grens voor hun luchtaanvallen was vastgesteld.

Clifford verklaarde dat volgens Hanoi op de bewuste dag een aanval op Lai Tsjaoc had plaatsgevonden. „Uit onze gegevens blijkt dat die morgen

de noordelijkste aanval van Amerikaanse vliegtuigen werd uitgevoerd op 57 km ten zuiden van de twintigste breedtegraad”, aldus de minister, die voorts zei dat binnen 320 km van Lai Tsjaoc geen enkele luchtaanval was ondernomen en dat er geen luchtacties ten noorden van de twintigste breedtegraad waren uitgevoerd sinds president Johnson acht dagen geleden in zijn toespraak een beperking van de bombardementen had bekendgemaakt.

Een Amerikaanse woordvoerder in Saigon heeft vanochtend meegedeeld dat voor de vijfde achtereenvolgende dag maandag geen bombardementen ten noorden van de negentiende breedtegraad waren uitgevoerd.

Khe Sanh

Een woordvoerder van het Witte Huis in Washington verklaarde dat het nog te vroeg is om te kunnen zeggen of de opheffing van het beleg om Khe Sanh een Noordvietnamese tegengestaan inhoudt. „Wij zien voortdurend scherp uit naar aanwijzingen van een gebaar van hun kant, maar hebben tot dusver geen conclusies getrokken”, zei hij.

De troepen van de eerste Amerikaanse luchtcavaleriedivisie zijn maandag voor het eerst sedert zij 1 april tot ontzet van Khe Sanh begonnen op een sterke Noordvietnamese eenheid gestuit. Na de ontzetting van de basis rukten zij op naar het geruime tijd geleden onder de voet gelopen kamp Lang Vei. Bij een gevecht werden 91 Noordvietnamezen gedood terwijl de verliezen aan Amerikaanse zijde „licht” worden genoemd. Over het algemeen blijft de druk van de artillerie van de tegenstander echter gering terwijl ook zijn infanterie de strijd ontwijkt. Zo had een eenheid zich verspreid, korte tijd nadat het tot een treffen met de luchtcavaleristen was gekomen, aldus een Amerikaanse mededeling.

JOHNSON: „PLAATS EN TIJD GESPREK BEPALEN”

Antwoord van Hanoi

9/4 '68

WASHINGTON, 9 april (Reuter en AP) — President Johnson heeft antwoord van Hanoi ontvangen op zijn voorstel om voorbereidende vredesbesprekingen over Vietnam te beginnen. „We zullen nu direct tijd en plaats voor de besprekingen gaan vaststellen”, zo verklaarde Johnson.

Het Noordvietnamese persbureau heeft gisteren bekend gemaakt, dat zijn land bereid is besprekingen te voeren met Amerika in Pnompenh de hoofdstad van Cambodja, of in iedere andere plaats, die beide partijen geschikt lijkt.

De Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, Ngoejen Doej Trinh, heeft gezegd: „Een vertegenwoordiger met de rang van ambassadeur van de regering van Noord-Vietnam is bereid contact op te nemen met de Amerikaanse regering in Pnompenh of in een andere plaats, waarmee beide partijen akkoord gaan.” Tijdens deze eerste besprekingen moet Amerika volgens Hanoi „de datum aankondigen, waarop de onvoorwaardelijke staking van de Amerikaanse bombardementen en alle andere oorlogsdaaden tegen Noord-Vietnam effectief zal worden. Daarna zullen beide partijen een akkoord bepalen over de datum, de plaats en het niveau van de formele onderhandelingen tussen Noord-Vietnam en de Verenigde Staten”.

Amerikaanse functionarissen in Washington hebben Cambodja uitgesloten als het land, waar voorbereidende besprekingen kunnen worden gehouden. Cambodja heeft geen diplomatieke betrekkingen met Amerika en dit is voor Washington een onoverkomelijk bezwaar. Amerika geeft de voorkeur aan Genève, maar het is bereid akkoord te gaan met een ander neutraal land, mits daar een Amerikaanse diplomatieke missie is. President Johnson zal zijn ambassadeur Averell Harriman als zijn speciale afgezant naar de vredesbesprekingen sturen. Harriman zal worden bijgestaan door Llewelyn Thompson, de Amerikaanse ambassadeur in Moskou.

Initiatief

Enkele uren voordat het antwoord van Hanoi in Washington aankwam, had Johnson verklaard, dat Amerika en zijn bondgenoten weer het initiatief hebben genomen in de oorlog in Vietnam. In een boodschap aan de strijdkrachten in Zuidoost-Azië waarschuwde hij dat de strijd nog niet ten einde is. In Washington werd de boodschap gezien als een poging van de president Noord-Vietnam te bewegen nieuwe stappen te doen in de richting van onderhandelingen.

Amerikaanse functionarissen in Saigon hebben onthuld, dat Johnson in alle stilte de oorlogshandelingen nog verder heeft beperkt. De grens van de bombardementen op Noord-Vietnam ligt thans bij de 19de breedtegraad, dit is 273 kilometer ten noorden van de gedemilitariseerde zone. Aanvankelijk was dit de 20ste breedtegraad of 362 kilometer ten noorden van de neutrale zone. Voor de vierde achtereenvolgende dag zijn de Amerikaanse vliegtuigen Noord-Vietnam niet verder binnengedrongen dan 250 kilometer.

LAATSTE NIEUWS

Noordvietnamese premier

Boodschap aan Amerikaanse volk

HANOI, 9 april. — De Noordvietnamese premier, Pham van Dong, heeft via een Amerikaanse televisie-maatschappij een boodschap aan het Amerikaanse volk gezonden, waarin hij zegt, dat de oorlog in Vietnam, het Amerikaanse volk grote verliezen heeft toegebracht en ernstige gevolgen heeft gehad.

„In het belang van het Amerikaanse volk, voor de eer van de V.S. hebt u zich tegen deze oorlog vastbesloten en met groeiende kracht verzet. De volken van Vietnam en Amerika hebben nu een gemeenschappelijk doel. Wij strijden nu schouder aan schouder voor beëindiging van de agressieoorlog tegen Vietnam en voor de eis dat de Amerikaanse regering haar troepen terugtrekt. Deze overwinning zal de zege van de vriendschap tussen onze beide volken betekenen”.

Pham van Dong begint zijn boodschap met de woorden: „Beste vrienden” en besluit met „De hartelijke groeten aan het grote Amerikaanse volk, dat altijd waakzaam heeft gestreden tegen de koloniale oorlog om zijn nationale rechten te verdedigen waardoor het voor alle volken ter wereld een voorbeeld is geweest”.

Er worden allerlei speculaties gemaakt over de verhouding tussen de diplomatieke zetten van Washington en Hanoi tot beider militaire strategie. Deze dingen beïnvloeden elkaar, maar de manier waarop dat gebeurt roept veel vragen op. Soms lijkt de lijn waarlangs gedacht wordt duidelijk te zijn, maar dan staat men plotseling weer voor raadsels. Johnsons verklaring over de beperking der bombardementen werd overschaduwd door de latere mededeling over de bescheiden omvang van die beperking. Hanoi's aanvaarding van de Amerikaanse uitnodiging was daarom verbazingwekkend. Zij leek slechts verklaarbaar uit strategische nood. Uit die nood zou men dan het uitgebleven defensief tegen de ontzetting van Khe Sanh kunnen beredeneren. Maar velen denken daar anders over. Zij geloven, dat men Khe Sanh aan de Amerikanen gelaten heeft om de stemming aan de onderhandelingstafel te verbeteren. Wie zal zeggen welke veronderstelling de juiste is? 6. APRIL 1970

Men zou geneigd zijn strategische zwakte bij Hanoi te veronderstellen als men generaal Westmoreland hoort verklaren, dat de Amerikanen er in Zuid-Vietnam nog nooit zo goed hebben voorgestaan als nu, want aan een erkenning van Hanoi's diplomatieke bedoelingen beantwoordt deze krijgshaftigheid niet. Maar als Hanoi strategisch zo zwak is rijst de vraag waarom Johnson dan de indruk moest wekken dat Amerika hopeloos gefaald heeft.

Er zal de Amerikanen wel veel aan gelegen zijn, gezichtsverlies goed te maken. Na de nogal smadelijke wijze waarop Hanoi Johnsons „bommenvoorstel” ontvangen heeft zal iedere beklemtoening van Amerika's overmacht te land diplomatiek en strategisch als een goede zaak beschouwd worden. Dat zij tevens genoegdoening verstrekt aan de weggepromoveerde generaal Westmoreland is ook wel duidelijk. Het is alsof de generaals geen gelegenheid voorbij laten gaan zich te tooien met de veren die Johnson meende te moeten laten. Zoiets is wel verklaarbaar, maar de gedachte, dat in de wisselwerking tussen diplomatie en strategie de laatste nu weer eens de overhand zou krijgen heeft tegen de achtergrond van de gesprekken tussen Hanoi en Washington iets onheilspellends. Het zet op zijn minst aan het denken over de tegenzetten van Hanoi en dus ook over de duur der gesprekken en over de bloeddorlopen relatie tussen vredeswil en oorlogsellende.

KANS OP VREDE STIJGT WEER

Witte Huis ontvangt boodschap uit Hanoi

Populariteit Johnson groter

WASHINGTON, 9 april (AFP, Reuter) — President Johnson heeft gisteren meegedeeld, dat hij een boodschap uit Hanoi heeft gekregen en dat de Verenigde Staten nu, samen met hun bondgenoten, proberen een datum en plaats vast te stellen voor inleidende besprekingen met Noord-Vietnam. Johnson zei niet wát in de boodschap stond. Wel onthulde hij, dat hij vandaag in Camp David (Maryland) zal confereren met de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, minister van defensie Clark Clifford en minister van buitenlandse zaken Dean Rusk. De president wilde niet zeggen hoe en wanneer hij de boodschap uit Hanoi heeft gekregen. Zondagavond nog was men in het Witte Huis geïrriteerd door het uitblijven van een rechtstreeks antwoord uit Hanoi. Later zei de woordvoerder van het Witte Huis, dat Johnson de boodschap had ontvangen via de normale diplomatieke kanalen in Laos.

niet tot onderhandelingen zal leiden, 31 procent is overtuigd van het tegendeel en 29 procent weet het niet.

Tenslotte verklaarde 54 procent een gunstiger oordeel over Johnson te hebben gekregen, nu hij zich niet herkiesbaar heeft gesteld (22 procent zei zelfs voor het eerst tijdens zijn presidentschap respect voor hem te kunnen opbrengen), maar bij zes procent is Johnson door zijn besluit in achtving gedaald.

Uit Saigon is inmiddels gemeld, dat de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam zullen worden beperkt tot doelen ten zuiden van de achttiende breedtegraad. Al eerder was bekend geworden, dat de Amerikaanse vliegtuigen niet hoger kwamen dan de negentiende breedtegraad. Het lijkt er op dat de bombardementen geringer worden in kracht en omvang naarmate president Johnson méér vertrouwen krijgt in de bereidheid van Hanoi naar de conferentietafel te komen.

Minister Clark Clifford heeft gisteren ontkend dat vorige week donderdag bombardementen zijn uitgevoerd op de Noordvietnamese provincie Lai Tsjaoe, zoals Hanoi beweert. Deze provincie ligt ver boven de twintigste breedtegraad, die door de Amerikanen als grens voor hun luchtaanvallen is vastgesteld.

In een boodschap aan de Amerikaanse strijdkrachten in Zuid-Vietnam zei Johnson gisteren, dat de Amerikanen en hun bondgenoten thans het initiatief in handen hebben. Hij waarschuwde ervoor dat de strijd nog niet voorbij is. In Washington ziet men de boodschap als een poging van de president Noord-Vietnam enthousiaster te maken voor onderhandelingen.

Genève

De verhouding tussen Noord-Vietnam en de Verenigde Staten bevindt zich thans in een merkwaardig stadium. Verleden week zondag zei Johnson, dat hij de bombardementen gedeeltelijk zou staken. Drie dagen later, op woensdag 3 april, verklaarde Hanoi zich bereid tot inleidende besprekingen. Vervolgens werd onthuld, dat Johnson Genève had voorgesteld als

onderhandelingsplaats. Noord-Vietnam liet weten de voorkeur te geven aan de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh. Later had de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken het over „Pnom Penh of elke andere geschikte plaats.”

Contacten

Het is duidelijk dat de publieke verklaringen minder betekenis hebben dan de diplomatieke contacten achter de schermen. Het is echter zeker, dat Noord-Vietnam van de Amerikanen eist, dat zij tijdens de inleidende besprekingen zodra die van de grond komen, precies de datum moeten noemen, waarop de bombardementen op Noord-Vietnam „en alle andere oorlogsdaden tegen de Democratische Republiek Vietnam” worden stopgezet. De Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, Nguyen Dui Trinh, heeft dit onlangs met evenzoveel woorden gezegd tegen de Amerikaanse journalist Charles Collingwood. Heeft Hanoi op dit punt eenmaal zijn zin gekregen, dan kunnen datum en plaats worden vastgesteld voor de definitieve vredesonderhandelingen.

De populariteit van president Johnson is sterk toegenomen sinds zijn afwijzing van een nieuwe ambtstermijn en zijn vredesaanbod aan Hanoi. Blijkens een opiniepeiling keurt nu 57 procent van de Amerikanen zijn algemene politiek goed (tegen 38 procent vorige maand) en stemt 43 procent in met zijn Vietnambeleid (was 30 procent).

Anderzijds sprak 57 procent zich uit vóór beperking van de bombardementen op Noord-Vietnam, terwijl 24 procent tegen is. Veertig procent van de ondervraagde personen meent echter, dat het Amerikaanse vredesinitiatief

Verzoek toelating van Vietnamese kinderen nog in ⁷⁹⁰beraad

DEN HAAG, 6 april — De regering heeft een verzoek van de stichting Terre des Hommes Nederland om zoveel zieke en gewonde Vietnamese kinderen in Nederland toe te laten al noodzakelijk is om hen hier te land de nodige medische behandeling te doen ondergaan, nog niet ingewilligd aldus heeft de minister van justitie meegedeeld.

Mede namens de ministers van sociale zaken en volksgezondheid en van buitenlandse zaken zegt minister Polak in antwoord op vragen van het Tweede-Kamerlid mejuffrouw mr. A. M. Goudsmit (D'66) dat de stichting is gevraagd concrete gedetailleerde gegevens te overleggen om te kunnen nagaan wat in dit opzicht kan worden gedaan.

Kans op gesprek

6-4-68 NR C

DEZE week heeft de Vietnamese kwestie, die al zovele jaren het uitzichtloze beeld van een niet te winnen oorlog bood, een plotselinge stroomversnelling ondergaan waardoor het vooruitzicht op de kans van een gesprek iets verbeterd is.

Wat heeft Hanoi ertoe bewogen positief te reageren op president Johnsons aankondiging van een onvoorwaardelijke beperking van de bombardementen op Noord-Vietnam, terwijl toch kort daarop bleek dat de bombardementen tot aan de 20ste breedtegraad werden voortgezet? (Hanoi had immers altijd gezegd slechts tot een gesprek bereid te zijn indien alle bombardementen en alle oorlogsdaden tegen Noord-Vietnam zouden worden stopgezet.)

Wat Hanoi's beweegredenen zijn, is

niet bekend. De enige mogelijke verklaring is dat er tussen Washington en Hanoi al reeds geheime vooroverleg heeft plaatsgehad waarbij de huidige gang van zaken in grote trekken is overeengekomen. Een bevestiging hiervan is moeilijk te krijgen. Hanoi wil nu eerst gaan praten over de algehele stopzetting van de bombardementen, waarna, zo zegt het, „wellicht besprekingen kunnen beginnen”.

Ofschoon dus deze ontwikkeling ontegenzeggelijk een positieve is, blijft een akkoord moeilijk te verwezenlijken. Hanoi heeft weliswaar niet als preliminair agendapunt het vertrek van de Amerikanen uit Vietnam geëist, dit doel zal toch door Ho Tsji Minh vast voor ogen worden gehouden.

Terre des Hommes gegevens gevraagd

9 APRIL 1948

De minister van justitie, mr. C. H. F. Polak, heeft de stichting Terre des Hommes Nederland concrete en mee gedetailleerde gegevens gevraagd over het verzoek van de voorzitter van de stichting toestemming te krijgen voor toelating van „zoveel zieke en gewond Vietnamese kinderen als noodzakelijk is om die kinderen de nodige medisch behandeling te doen ondergaan”. De minister heeft dit, mede namens zijn ambtgenoten van buitenlandse zaken en van sociale zaken en volksgezondheid, meegedeeld in antwoord op vragen van het Tweede-Kamerlid mejufrouw mr. A. M. Goudsmit (dem.).

Hanoi werpt zich op de verovering van de vrede

APRIL 6 EN 7

Regime heeft bredere basis gekregen

Van een correspondent

HANOI — De hoofdstad van Noord-Vietnam had al enkele pauzes in de bombardementen meegemaakt, maar voor de eerste keer schijnt men nu te leven zonder vliegtuigen. Deze verandering van klimaat dateert niet sinds de verklaring van president Johnson, maar sinds het antwoord dat Hanoi er woensdag op gegeven heeft. Donderdagochtend werd het blad van de arbeiderspartij Nhan-Dan veel sneller verkocht dan gewoonlijk. Net zo vlug als tijdens de eerste aankondiging van het offensief van het tefeast. De bevolking had de betekenis van deze regeringsverklaring heel goed begrepen.

Geleidelijk veranderen de toon en onderwerpen van gesprek. Enkele uren voor de redevoering van president Johnson zagen we niet ver van Hanoi ploegen arbeiders verse ruïnes opruimen. Als men door de hoofdstad wandelde hoorde men telkens voor-alarmeren: „Attentie! Amerikaanse vliegtuigen op 50 kilometer afstand”, zo klonk het door de luidsprekers. Zodra de lucht onbewolkt was zei iedereen: „Ze zullen wel weer gauw komen!” Nu verwacht men „hen” niet meer.

Hanoi heeft militair noch psychologisch gedemobiliseerd, maar men is opgelucht en minder rustig dan tevoren. Minder rustig omdat men wel wist hoe te reageren op de oorlog maar niet weet hoe het zal gaan met de vrede. Opgelucht omdat een tijd-

perk lijkt afgesloten: dat van de buitenlandse interventies, die zo oud zijn als Vietnam zelf.

Tussen de rede van Johnson en het antwoord van Hanoi heeft een historicus ons vier uur lang de Vietnamese geschiedenis uiteengezet, uitgaande van de archeologische vondsten om te eindigen met de strijdmethode in de dorpen in het zuiden die beheerst worden door het Nationale bevrijdingsfront: een verleden dat veel zwaarder is dan alleen de Amerikaanse periode, met Chinese invasies en Franse kolonisatie.

Vredesproblemen

Men begint nu te denken aan de grote moeilijkheden van de verovering van de vrede. Sommigen zeggen

dat „de bezoeken van de journalisten nog niet zijn afgelopen. Ze zullen terug moeten komen om onze wederopbouw te zien”.

Maar men gaat door met het graven van schuilkeizers: men kan nooit weten. Op plekken die vaak gebombardeerd zijn — met name de buitenwijken van Gia Lam — blijven de chauffeurs zeer spaarzaam met het gebruik van hun koplampen.

Maar de leiders hebben het over andere dingen. Tijdens het tef-offensief hebben enkele journalisten geprobeerd een interview te krijgen van Vo Nguyen Giap, de Noordvietnamese minister van defensie; dat werd echter niet opportuin geacht, terwijl toch de overwinningen van het bevrijdingsfront en zijn bondgenoot in het noorden geen twijfel lieten, zodat een uiteenzetting door de generaal de zaak van Hanoi alleen maar kon dienen.

Politiek standpunt

In het licht van de jongste ontwikkelingen kan men veronderstellen dat Hanoi ondanks dit grote offensief eerst het politieke standpunt wilde uiteenzetten en niet teveel de nadruk wilde leggen op de militaire kant van de oorlog. Dat doet veronderstellen dat de huidige diplomatieke ontwikkeling reeds in voorbereiding was.

Als zij hun woorden moeten wegen voor veel nieuwsgierige buitenlanders stellen de leiders hier net zoals de Amerikanen zich vele vragen: welke rol zal het bevrijdingsfront in het zuiden gaan spelen? Welke structuur zal de regering in Saigon krijgen? Twee weken geleden nog spraken vooral over de sterke druk op de Amerikaanse bases en het verbreken van de verbindingswegen ervan. Deze problemen blijven belangrijk, maar de politieke resultaten van dit offensief lijken bereikt: de tak waarop Washington steunde beschouwt men als afgezaagd.

Overgangsformule

Men volgt hier enigszins gemuseerd de verklaringen van de generaals Thieu en Ky op formule van

Antwoord van Hanoi

ER IS antwoord binnen gekomen van Hanoi, zodat er nu nog maar tijd en plaats vastgesteld hoeven te worden voor het eerste officiële rechtstreekse contact tussen Amerika en Noord-Vietnam. Dat was een opluchting voor Washington, want achterdochtige lieden meenden uit het uitblijven van een antwoord op Johnsons boodschap van 3 april te mogen opmaken, dat het Hanoi alleen maar om een propagandamanoeuvre was te doen.

Het antwoord is gekomen, ondanks de veelal sterk vijandelijke beschuldigingen van communistische zijde aan het adres van Johnson en Amerika wegens het feit dat de bombardementen niet volledig zijn stopgezet. „Wij moeten de leugenachtige aard van de verklaringen van de Amerikaanse regering over vrede ontmaskeren”, verklaarde de Noord-vietnamese vertegenwoordiger op het congres van de Wereldfederatie van vakverenigingen dat op het ogenblik in

De Toestand

Moskou wordt gehouden. Sjelepin, lid van het Russische Politbureau, sprak bij dezelfde gelegenheid van een gebaar dat ten doel had de openbare mening in de Ver. Staten en in de wereld te misleiden. Dit bood Sjelepin de gelegenheid met klem te betogen, dat Rusland Vietnam hulp zou verlenen zodanig lang dat nodig zou zijn.

PRESTIGE-DEMONSTRATIE

Saigon gaat mobiliseren

Vredesgesprek in Genève

SAIGON, 10 april (AFP, UPI)

— De Zuidvietnamese regering, die niet zonder reden vreest, dat ze buiten de onderhandelingen gehouden zal worden, die Amerika en Noord-Vietnam op het punt staan te beginnen, heeft te elfder ure een „volledige mobilisatie” aangekondigd.

Thans eerst kunnen alle Zuidvietnamezen tussen 18 en 45 jaar worden opgeroepen voor militaire dienst. Tot dusver was de maximum leeftijd 33 jaar, maar ook onder de grens werden talloze vrijstellingen verleend. De Amerikanen hebben er zich herhaaldelijk over beklagd, dat de Zuidvietnamese bijdrage metterdaad tot de oorlog in geen verhouding stond tot die van de V.S.

De regering in Saigon heeft ook iets gezegd over de plaats, waar de onderhandelingen gehouden kunnen worden. Ze vindt Phnom Penh onaanvaardbaar, omdat het de hoofdstad is van Cambodja, dat Zuid-Vietnam niet wil erkennen. Overigens hebben de V.S. evenmin diplomatieke relaties met Cambodja, maar Amerika heeft laten doorschemeren, dat dit geen doorslaggevend bezwaar hoeft te zijn. Alles wijst er tot dusver op, dat het vredesgesprek in Genève wordt gehouden. Secretaris-generaal Oe Thant van de Verenigde Naties zet bijvoorbeeld, dit wel te verwachten.

President Johnson heeft gezegd, dat hij geantwoord heeft op een boodschap, die hij maandag uit Hanoi had ontvangen en dat onderhandelingen op ambassadeursniveau kunnen beginnen zodra beide partijen hun keuze over de plaats van ontmoeting hebben gemaakt. Na generaal Westmoreland heeft ook de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, een optimistisch beeld gegeven van de toe-

stand in Zuid-Vietnam. Na afloop van een uitvoerige bespreking van de kwestie-Vietnam in het presidentiële buitenverblijf Camp David verklaarde Bunker dat hij zeer bemoedigd is door de ontwikkelingen en de toekomst „met groot vertrouwen” tegemoet ziet.

De Zuidvietnamese regering had naar zijn zeggen belangrijke vorderingen geboekt sinds het communistische Tet-offensief van twee maanden geleden, waarin de communisten niet alleen een zware militaire nederlaag hadden geleden maar evenzeer, „naar ik begin te denken, een psychologische en politieke nederlaag”.

Bunker, minister van buitenlandse zaken Dean Rusk, minister van defensie Clark Clifford en generaal Earle Wheeler, voorzitter van het comité van stafchefs, keerden later naar Washington terug. President Johnson besloot nog even in Camp David te blijven voor overleg met admiraal Grant Sharp, de Amerikaanse opperbevelhebber in de Stille Oceaan.

In centraal Zuid-Vietnam is de grootste geallieerde operatie uit de Vietnamese oorlog „Toan Thang” (Algehele Overwinning), twee dagen geleden begonnen, zo deelde vandaag een Amerikaanse woordvoerder in Saigon mee. Er nemen 70.000 man Amerikaanse, Australische, Nieuwzeelandse, Thaise en Zuidvietnamese troepen aan deel. Het doel van de operatie is het Centrale Hoogland ten noorden van Saigon aan de Cambodjaanse grens te zuiveren. De operatie „Quyêt Thang” (Wil om te Winnen) waarbij 50.000 man was betrokken, was tot nog toe de grootste.

BUNKER ONTMOET JOHN

President Johnson heeft gisteren in Camp David over de situatie in Vietnam beraadslaagd met zijn ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker. Over de inhoud van het besprokene is niets bekend gemaakt.

den nu a
ukig v
„Nou,
rein.
dat?”
woeder
m'n
daar n
een p
krabt
„Z
plun
mek
voc
r. m
e

Toneeldocumentaire over Vietnam van Peter Weiss in Frankfort vertoond

10-4-62 NRC

HET STUK met de bij Peter Weiss gebruikelijke lange titel: „Diskurs über die Vorgeschichte und den Verlauf des lang andauernden Befreiungskrieges in Vietnam, als Beispiel für die Notwendigkeit des bewaffneten Kampfes der Unterdrückten gegen ihre Unterdrücker, sowie über die Versuche der Vereinigten Staaten von Amerika die Grundlagen der Revolution zu vernichten” — reeds kortweg „Vietnam-Diskurs” genoemd — kreeg onlangs zijn „Uraufführung” in het Schauspielhaus te Frankfort, geleid door Harry Buckwitz, de daar dit jaar afscheid nemende intendant.

De titel geeft niet slechts aan dat het hier om zg. politiek theater gaat — door de schrijver bij voorkeur „wetenschappelijk documentair” geheten — maar ook voor welke zijde hij, Weiss, in het ons allen bezighoudende Vietnam-conflict partij heeft gekozen. Rollen, voor diverse theatervormen tot het doen afwickelen van een handeling onontbeerlijk, zijn hier bijgevolg niet van dienst. Wel een vijftiental sprekers die, choreografisch nu en dan geleid (de auteur verkoos voor zijn pleidooi ten slotte het toneel) en hier en daar door slagwerkeffecten ondersteund (voor de muziek tekende Peter Schat), met de middelen van een historische achtergrond betogen en — vooral in het tweede deel — de publieke reactie gaarne in dit betoog betrokken zouden zien.

Een voorafgaand interview voor de Duitse televisie, dat overigens veel in het duister liet, was op dit punt duidelijk genoeg. Gevraagd of hij theater zag als demonstratiemiddel, antwoordde Weiss, dat theater allereerst theater was, maar in dit geval toch pas aan zijn doel beantwoordde, wanneer het discussies uit zou lokken. „Politiek theater”, aldus de verdere commentaar van de regisseur, „vraagt bovendien een nieuwe instelling, zowel van het publiek als van de spelers, die — loskomende uit hun individuele speeltrant — meer een gemeenschap moeten vormen.”

Geen theater

Zien wij het resultaat, dan kwam het theater, dat volgens Weiss dus allereerst theater heeft te zijn, hier schromelijk te kort. En zo laat zich Weiss' opmerking bij een van de Frankfortse repetities wel verklaren, dat zijn stuk feitelijk eerder thuis hoorde in een fabriekshal of in een stadion. Als theaterman — en dat hij dit is heeft zijn „Marat-de-Sade” duidelijk bewezen — had hij echter kunnen bedenken, dat het thema: Vietnam, onverschillig welk beperkend adjectief men aan het thea-

wird als ein Ruf derer gezeit, die ihre Vorteile nicht verlieren möchten”, dan spreken deze citaten voor zich zelf.

Dat dit stuk, dat geen toneelwerk is, maar een soort referaat over de Vietnamese oorlog, speculeert in zijn uitwerking op de zorgen die deze oorlog in toenemende mate geeft aan ieder zinnig mens, is duidelijk zonder meer. Maar wie deze tweeëntwintig „stadia” met hun opgesierd etiket en „wetenschappelijke” pretentie over zich heen liet gaan, kan het een troost zijn dat, ook als hij partij zou willen kiezen en dus in partijdigheid vervalt, zijn eigen vrije wil hem nog niet dwingt in zee te gaan met Peter Weiss en diens theorieën.

Flugschriften pro Vietnam en contra een neutrale houding begeleidden de première en werden ook bij volgende voorstellingen verspreid, terwijl in vlaggen geld werd verzameld voor wapens ten behoeve van de Vietcong. Hun aanhang eiste van de intendant na de eerste voorstelling, in aanwezigheid van de schrijver, een uitvoerige discussie. Buckwitz liet echter eerst het publiek vertrekken, waarna het debat, bij gebrek aan leidraad, tamelijk snel verzandde. Op een vraag aan Weiss of hij Vietnam uit eigen aanschouwing kende, bleef deze het antwoord schuldig.

M.V.D.

Antwoord Johnson op boodschap uit Hanoi

Vervolg van pag. 1

Als redenen voor de afwijzing van Pnom-Penh gaf de Zuidvietnamese minister onder meer op het feit dat Cambodja een belangrijke delegatie van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront, dat de Zuidvietnamese regering niet erkent, op zijn grondgebied heeft toegelaten en het feit dat noch Zuid-Vietnam noch de V.S. diplomatieke betrekkingen met Cambodja onderhouden.

10-11-62 NAC

Waarschuwing

Het centrale comité van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront (N.L.F.) heeft dinsdag de Amerikanen en de regering in Saigon gewaarschuwd, dat „het zich het recht voorbehoudt passende maatregelen te nemen jegens Vietnamese verraders en Amerikaanse agressors die misdaden hebben begaan en die thans door het N.L.F. gevangen worden gehouden, als de Amerikaanse imperialisten en hun agenten volharden in onwettige berechting van de Zuidvietnamese patriotten en dezen in het geheim blijven vermoorden”.

Enkele uren tevoren had het persbureau van de Vietcong gemeld dat naar nu pas bekend was geworden begin van dit jaar in Saigon de plaatsvervangend voorzitter van de vakbondsfederatie voor het gebied Saigon-Gia Dinh, Tran Van Kieu, „door de Amerikanen en de klik-Thieu-Ky” was vermoord. Kieu was vorig jaar gearresteerd en volgens het persbureau aan martelingen onderworpen. Bijzonderheden over zijn dood werden niet vermeld.

u Boodschap

u De Noordvietnamese premier, Pham
u Van Dong, heeft via een Amerikaanse
o televisiemaatschappij een ook in het
1 Noordvietnamese blad Nhan Danh ge-
- publiceerd boodschap aan het Ameri-
- kaanse volk gezonden waarin hij zegt
u dat de oorlog in Vietnam het Ameri-
s kaanse volk grote verliezen heeft toe-
- gebracht en ernstige gevolgen heeft ge-
- had. „In het belang van het Ameri-
s kaanse volk, voor de eer van de V.S.,
- hebt u zich tegen deze oorlog vast-
- besloten en met groeiende kracht ver-
- zet. De volken van Vietnam en Ameri-
- ka hebben nu een gemeenschappelijk
3 doel. Wij strijden nu schouder aan
s schouder voor beëindiging van de
- agressieoorlog tegen Vietnam en voor
de eis dat de Amerikaanse regering
- haar troepen terugtrekt. Deze overwin-
- ning zal de zege van de vriendschap
- tussen onze beide volken betekenen”,
aldus de Noordvietnamese premier.

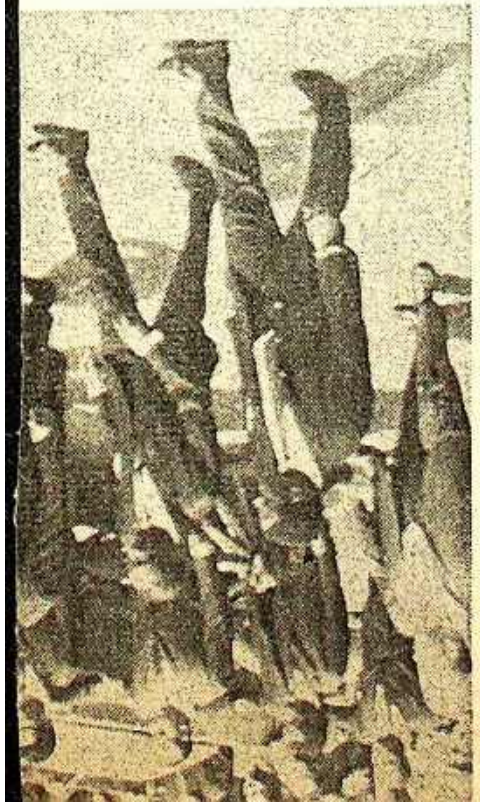
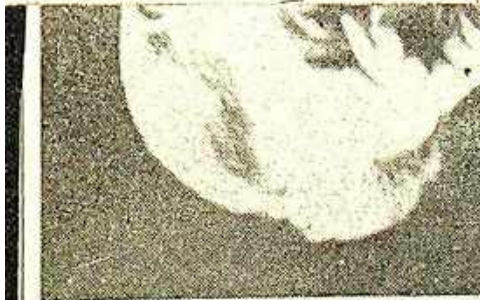
Pham Van Dong begint zijn boodschap met de woorden: „beste vrienden” en besluit met „de hartelijke groeten aan het grote Amerikaanse volk, dat altijd waakzaam heeft gestreden tegen de koloniale oorlog om zijn nationale rechten te verdedigen, waardoor het voor alle volken ter wereld een voorbeeld is geweest”.

Bij Khe Sanh gevangen genomen Noordvietnamese militairen hebben meegedeeld dat een deel van hun troepen opdracht had gekregen verder naar het zuiden te trekken. Zij moesten de Ho-Tsji-Minh-route in Laos opzoeken, Zuid-Vietnam weer binnenkomen bij Kontum in het centrale hoogland en dan de dichtbeboste bergendoortrekken tot bij Quang Ngai, aan de kust. Bij Kontum zijn dinsdag ook inderdaad grote vijandelijke troepenconcentraties waargenomen. Ze werden door B-52 bommenwerpers bestookt. De Vietcong heeft dinsdagavond een brug in de weg nr. 13, van Saigon naar het centrale hoogland leidend, opgeblazen. Dat gebeurde 40 km van de hoofdstad. Verkeer is niet meer mogelijk.

Grote operatie

In Centraal Zuid-Vietnam is de grootste geallieerde operatie uit de Vietnamese oorlog, Toan Thang (algehele overwinning), twee dagen geleden begonnen, aldus heeft vandaag een Amerikaanse woordvoerder in Saigon meegedeeld. Er nemen 70.000 man Amerikaanse, Australische, Nieuwzeelandse, Thailandse en Zuidvietnamese troepen aan deel. Het doel van de operatie is het centrale hoogland ten noorden van Saigon aan de Cambodjaanse grens te zuiveren.

De operatie Quyet Thang (wil om te winnen) waarbij 50.000 man was betrokken, was tot nog toe de grootste. Deze actie, die enkele dagen geleden is geëindigd, had de zuivering van de vijf provincies rondom Saigon tot doel. (Reuter—AFP)

NA GENEVE EN PHNOM PENH Overleg met Hanoi over plaats van gesprek

Populariteit van Johnson gestegen

CAMP DAVID, 10 april (Reuter en AFP) — De Amerikaanse regering onderhandelt thans met Hanoi over de plaats waar de voorbereidende vredesbesprekingen kunnen worden gehouden. Zodra beide partijen het eens zijn geworden over de plaats en de tijd kunnen de onderhandelingen op ambassadeursniveau beginnen.

Dit heeft president Johnson in Camp David verklaard, waar hij gisteren overleg heeft gepleegd met Ellsworth Bunker, de Amerikaanse ambassadeur in Saigon en Averell Harriman, de man, die door president Johnson is aangewezen om de voorbereidende besprekingen te voeren. Hoofdschotel van het overleg vormde 't antwoord van de Noordvietnamese regering aan Johnson om in Phnom Penh, de hoofdstad van Cambodja, of in een andere geschikte plaats, voorbereidende besprekingen te voeren.

Amerika geeft de voorkeur aan Genève als plaats voor de onderhandelingen. In Washington neemt men aan, dat hierover zeker een compromis mogelijk is. Hanoi schijnt de voorkeur te geven aan een Aziatische stad. Verwacht wordt, dat de besprekingen nu gevoerd zullen worden in Rangoon (Birma) of in Vientiane (Laos).

Tijdens de voorbereidende besprekingen wil Hanoi slechts praten over de onvoorwaardelijke en volledige stopzetting van de bombardementen en alle andere oorlogsactiviteiten tegen Noord-Vietnam. De Amerikaanse regering hoopt van dit eerste contact te leren of het Hanoi inderdaad ernst is vredesonderhandelingen te beginnen als de bombardementen volledig zijn gestaakt. Voorts wil Amerika de verzekering krijgen, dat de leiders van

Noord-Vietnam geen militair voordeel uit deze staking van de bombardementen zal trekken.

Boodschap

De Noordvietnamese premier, Pham Van Dong, heeft zich in een boodschap tot het Amerikaanse volk gericht. Deze boodschap werd uitgezonden door een Amerikaanse televisie-maatschappij en verscheen ook in het Noordvietnamese dagblad Nhan Danh. De premier richtte zich vooral tot die Amerikanen, die zich in het verleden steeds tegen de politiek van Johnson hebben verzet. „In het belang van het Amerikaanse volk, voor de eer van de Verenigde Staten, hebt u zich tegen deze oorlog vastbesloten en met groeiende kracht verzet. De volken van Vietnam en Amerika hebben nu een gemeenschappelijk doel. Wij strijden schouder aan schouder voor de beëindiging van de agressie-oorlog tegen Vietnam en voor de eis, dat de Amerikaanse regering haar troepen terugtrekt. Deze overwinning zal de zege van de vriendschap tussen onze beide volken betekenen”, aldus Pham Van Dong in zijn boodschap, die hij besloot met de „hartelijke groeten aan het grote Amerikaanse volk.”

In Saigon is de balans opgemaakt van de operatie „Wil om te winnen”,

bedoeld om het gebied rond de Zuidvietnamese hoofdstad van de Vietcong te zuiveren. Aan de operatie is nu een einde gemaakt. In totaal werden 3336 strijders van het Nationale Bevrijdingsfront gedood. De operatie was begin maart ingezet na het nieuwjaars-offensief, waarbij de Vietcong doordrong tot in het centrum van Saigon.

Sinds Johnson zijn vredesaanbod aan Hanoi heeft gedaan en hij zich teruggetrokken heeft uit de race op het presidentschap, is zijn populariteit in Amerika sterk gestegen. Het bureau voor opinie-onderzoek Louis Harris, heeft berekend, dat nu 57 procent van de Amerikanen de algemene politiek van Johnson goedkeurt, tegen 38 procent vorige maand. Hiervan stemt 43 procent in met zijn beleid in Vietnam. Dit was 30 procent. Van de ondervraagden sprak 57 procent zich uit voor de beperking van de bombardementen, terwijl 24 procent er tegen was. Een grote groep, 40 procent, meent, dat het vredesinitiatief niet tot onderhandelingen zal leiden, 31 procent was overtuigd van het tegendeel en 29 procent wist het niet. Slechts bij zes procent van de ondervraagden was Johnson in achtting gedaald door zijn besluit zich niet herkiesbaar te stellen. Het merendeel sprak zich hierover gunstig uit.

Johnson: klaar voor gesprek op ambassadeursniveau

'VS in contact met Hanoi over ontmoetingsplaats'

10/14 '60

WASHINGTON (AP, UPI) — President Johnson heeft gisteren verklaard dat de VS contact hebben met Hanoi over de plaats waar de voorlopige vredesbesprekingen zouden kunnen worden gehouden.

'Wij hebben overeenstemming bereikt met onze bondgenoten en zijn gereed voor contact op ambassadeurniveau', zei de Amerikaanse president. Tot op heden is bekend dat de VS de stad Genève in Zwitserland hebben voorgesteld, terwijl Noord-Vietnam gezegd heeft het liefste in de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh te willen onderhandelen.

Gisteren hebben Johnson en de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, de hele dag besprekingen gevoerd over Vietnam. Waar-

over de gesprekken precies gingen werd niet bekend gemaakt. Johnson zei slechts: 'Bunker gaf een nogal volledig overzicht van de ontwikkelingen in Zuid-Vietnam'.

De Zuidvietnamese regering heeft verklaard dat Pnom Penh als onderhandelingsplaats onaanvaardbaar is. De Zuidvietnamese premier Van Loc heeft maandagavond in een televisieuitzending verklaard dat algemene mobilisatie voor geheel Zuid-Vietnam 'in de komende dagen zou kunnen worden afgekondigd'. De premier bagatelliseerde de mogelijkheid van vredesbesprekingen tussen de Amerikanen en Noord-Vietnam. In Zuid Vietnam is een onderofficier geëxecuteerd omdat hij ongeveer 60.000 gulden had verduisterd.

Antwoord van Johnson op boodschap uit Hanoi

Zuid-Vietnam mobiliseert

President Johnson heeft dinsdag in Camp David, Maryland, gezegd dat hij geantwoord heeft op een boodschap die hij maandag uit Hanoi had ontvangen en dat onderhandelingen op ambassadeursniveau tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam kunnen beginnen zodra beide partijen hun keuze over de plaats van ontmoeting hebben gemaakt uit de verschillende plaatsen die op het ogenblik in studie zijn. Johnson zei dat de Verenigde Staten bereid zijn tot contacten via ambassadeurs „zodra de regelingen daarvoor kunnen worden voltooid”.

De Amerikaanse president heeft dinsdag in Camp David over de Vietnamese kwestie overleg gepleegd met de Amerikaanse ambassadeur te Saigon, Ellsworth Bunker, minister van buitenlandse zaken Rusk, minister van defensie Clifford, de voorzitter van het comité van stafchefs, generaal Wheeler, en met de reizende ambassadeur Averell Harriman, die door de president is aangewezen als de Amerikaanse vertegenwoordiger voor een ontmoeting met de Noord-vietnamezen.

Na generaal Westmoreland heeft ook de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, een optimistisch beeld gegeven van de toestand in Zuid-Vietnam. Na afloop van de bespreking te Camp David verklaarde Bunker dat hij zeer bemoedigd is door de ontwikkelingen en de toekomst „met groot vertrouwen” tegemoetziet. De Zuidvietnamese regering had naar zijn zeggen belangrijke vorderingen geboekt sinds het communistische tet-offensief van twee maanden geleden, waarin de communisten niet alleen een zware militaire nederlaag hadden geleden maar evenzeer, „naar ik begin te denken, een psychologische en politiek nederlaag”.

Mobilisatie

De reactie van de regering in Saigon op de komende besprekingen tussen Washington en Hanoi is niet zeer bemoedigend. Zo heeft president Nguyen Van Thieu woensdag de volledige mobilisatie afgekondigd.

Op een gezamenlijke bijeenkomst van de twee kamers van het parlement verzocht hij om snelle goedkeuring van een mobilisatiedecreet dat hij een

Zuidvietnamese Senaat verklaard dat de regering in Saigon Washington heeft laten weten dat de Cambodjaanse hoofdstad Pnom-Penh als plaats voor inleidende besprekingen tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam voor haar onaanvaardbaar is.

(Zoals gemeld heeft Noord-Vietnam verklaard dat Pnom-Penh een geschikte plaats is voor de eerste contacten en heeft het Cambodjaanse staatshoofd, prins Sihanouk, gezegd dat de vertegenwoordigers van de V.S. en van Noord-Vietnam welkom zijn in Pnom-Penh. De Verenigde Staten hebben Genève als ontmoetingspunt voor gesteld.)

Zie verder pag. 2

regel betekent o.a. dat alle mannen tussen de 18 en 45 jaar kunnen worden opgeroepen voor militaire dienst. Als maximumleeftijd geldt thans 33 jaar. De Zuidvietnamese strijdkrachten tellen op het ogenblik circa 778.000 man.

President Thieu wenst dat Zuid-Vietnam bij eventueel vredesoverleg een centrale rol wordt toebedeeld. De Zuidvietnamese regering vreest dat zij buiten de dialoog zal worden gehouden.

„Terwijl wij ons voorbereiden op vrede, moeten wij onze gevechtskracht verhogen om over de nodige kracht te beschikken voor besprekingen met de communisten. We gaan tijden van beproeving tegemoet, maar de vrede is in zicht. Alles hangt van ons af”, aldus Thieu. Zuid-Vietnam zal echter in geen enkel stadium toestaan dat het Zuidvietnamese bevrijdingsfront aan vredesbesprekingen deelneemt, aldus Thieu.

Pnom-Penh

Inmiddels heeft de minister van buitenlandse zaken van Zuid-Vietnam, Tran Van Do, dinsdag voor de commissie van buitenlandse zaken van de

B. en W. realiseren zich volkomen dat voor de beoelening van het zardspel wijzigingen in de Wet op de kansspelen en in de Wet op de kansspeldat de gunstige werking van een caspelbetsaling nodig zijn. Zij menen

Wet op kansspelen

te kunnen spelen. het van belang dat congressisten in Atgezien daarvan achten B. en W.

hoette heelt. waaraan het congresgebouw zo'n be- gen te doen in de bouw van hotels, voor hen die geneigd zijn investeren- doorlaggevende redenen kunnen zijn wezigheid van een casino wel eens een kunnen zorgen. Bovendien zou de aan- bevredegende bezetting van de hotels zels in de wintermaanden voor een Het roulettespel, aldus de nota, zou

Casino brengt Scheveningen voordeel, menen B. en W.

WOLFLAARDREEF — TEL 01600-47668 — BREDA

KASTEEL WOLFLAAR

van 10.00—18.00 uur, dinsdags en vrijdags van 10.00—22.00 uur
dagelijks

12 APRIL T/M 3 MEI

Geopend van

KUNST-EN ANTIKBEURS

NEDERLANDSE

bezoekt de